

የሰብ ኪምለስ እዩ

በፓስቶር ሚካኤል አብራሃ
ነሐስ 2000 ዓ.ም
ደቀምሐረ

መዘከርታ ሐወልቲ

እኔ መጽሐፍ እዚህ ነገር በ26 ነሐሴ 1948 ዓ.ም. ካብ ለቡሉ በረምበራስ ብርሃነ ተስፋማርያምን አዲሱ ወ/ሮ ሓዳስ ዑቕባ ሚኒኤልን ተወሊዱ፤ በነሐሴ 1981 ዓ.ም. ለባል ናይ ቤት እል ቃል ህይወት ቤተ ክርስቲያን ደቀምሐረ ዝኹነን፤ ሃይሕ ከይጸንሐ ብእዋን ሞቱ ከኣ፤ “እነ ናበይ ከም ዝሸይድ እፈልጥ እየ እሞ፤ ገጽ የሰሰይ ከርኢ ጸሊኹም አፋንዉኒ!!” እናበለኒ በ5 ሚያዝያ 1983 ዓ.ም. ዝሞተን፤ ብሁሕ ብዛዕባ መጻኢ ብምዝህኻር ከርእዮ ከህንጦ ዝገብረንን፤ “ዓርኪ ኩላተን ለብያተ ክርስቲያናት” ተባሂሉ ዝፍለጥን፤ ብሲጋን ብመንፈስን ሓወይን ብህይወቱ መምህራይን ሓወይ ባህልቢ ብርሃነ ተስፋ ማርያም ዘይብቕዕቲ እኪ እንተ ኹነት፤ ዛ ናይ መጀመርታ ድርሰተይ መዘከርታን ሐወልትን ክትኩሞ አወፍያህ

ፓስቶር ሚኒኤል አብርሃ

መሰል ደራሲ እተሓለወ እዩ
 COPYRIGHTS RESERVED
 ነሐሴ 2000 ዓ.ም

ትሕዝቶ

መውጽኢ	ገጽ
ትሕዝቶ	iii
ቃል ምስጋና	iv
መቐደም	v
መእተዊ	vii
1. ስጋዊ ሞት	1
2. መጽንሐ ቦታታት	12
3. ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ	20
4. ምንጣቕ ቤተክርስቲያን	34
5. ጸረ ክርስቶስን ነቢዩ ሓሶትን	50
6. እቲ ብርቱዕ ጸበባ	65
7. ምግላጽ ክርስቶስ	88
8. ሽሕ ዓመት ግዝኣት ክርስቶስ	94
9. ትንሳኤ ምውታት	107
10. መሎኮታዊ ፍርዲ	115
11. ዘለኣለማዊነት	131
12. ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስን ኩነታት ዓለምን	145
13. የሱስ ኪምለስ እዩ፤ ተዳሊኻ ዲኻ?	162

ቃል ምስጋና

እነ መጽሐፍ እዚላ ክጽሕፍ ከሉኹ ብዙሕ ምትሕብባርን ደገፍንን ዝገጠሩሉ ዝተፈለገ ውልቱ ሰባትን ቤተ ክርስትያናትን ከመስገን ዝምዝሙኩላልፍ ላይፈተን፤ አመሰግኒኒ ሽላ ንላመስገንቲ እህቦም።

ብፍላይ ግና ናይ ደቀምሓረ ቤተ ክርስትያን ላብ ኩሉ ላገልግሎቶይን ከይትመገብ ነዚ ትምህርቲ እዚ ከምህር ደጋጊ ግዝላ ዝተተትንን ዝገጠረትን ምስጋናይ ናቢ እዩ። ከምሓውን እዚ መጽሓፍእዚ መጽሓፍ ዝኾነውን ዝሰለላ ዝጠረትለይ ስለ ዝኾነት ኢመስገን።

ካብዚ ብምቕጻል ከላ ንኣብ ጉንደር ናይ ሕክምና ኮሌጅ ብ1986-87 ዝሰሩ ናይ ዩኒቨርሲቲ ተመሃሮ ክርስትያናዊ ሕብረት ብሓበራታ እቲ ኣብ 1983 ኣብ 10 ዓመት ቤተክሊል ቃለ ህይወት ቤተ ክርስትያንና እዚ ከምህር በግዑዚ ዝገኛም ደክተር ብርሃነ ኣስመላሽ፣ ሽዑ ኣብሉ ተመሃራይ ዝሰረ፣ ከኣል ጉንደር ከይደ በዚ ኣርእሰቲ እዚ ከምህር ብዝገጠሩሉይ ዕድሙን ከም መጽሓፍ ንኸመጽእ ብምትብዛዎም ናቢ ኣበርክተን ኢመስገን። ጉይታ ይባርኸኩም እብል።

ከምሓውን ነታ ኣብ ኩሉ ላገልግሎተይ መዝግልተይን፣ ኣብ ጽሕፈትመኪና ንዝጸሓፍ ዝበረ ጽሕፈተይን ዝኾነት በዓልቲ ቤተይ ወይከር ሃይማኖት ለፈወርቲ፣ ሰለቲ ኩሉ ዘሉኹም ሰላሽ እዩ እዮ፣ ሂግን ሓፍተይ እግዚአብሄር ይባርኸኪ እብል።

ከምሓውን ንላገልጋሊ የናስ መሓሪ ኣብ ኩሉ እቲ ናይ ምዝሞ ፅዮን ገለት ምጽፋና እቲ መልኩም ምሓዝ (layout) ብዝገጠረይ ኣበርክተኩም።

ንመንእሰይ ኣርቲስት ኣሎመርም ያለቀብ ከላ ንምጽኣት ክርስቶስ ዝገልጽ ናይ ዝበር ሰላሊ በቲ ኣነ ዝሃብኩም ሓሳብ ስለ ዝሰለለይን ነቲ ካብ ቀሽህ ብርሃነ ካሕላይ ዝመስደኩም ሰላሊ ብንገሸት ትርጺ ስለ ዝሰለለይን ኢመስገን፤ ኣሎመርም ጉይታ ይባርኸኩ።

ንቀሺ ብርሃነ ካሕላይ ከላ ነቲ ንኸልይ ምጽኣት ክርስቶስ ዚገልጽ ሰላሊ ናይ ካልላይ ምጽኣት ክጥቀመሉ ስለ ዘፍቀደለይን ኢመስገን።

ንሓመሌል ሚኪኤል ወደይ ከላ ኣብ እዋን ብመኪና ምጽሓፍ ዝኾነት ትኹን መጽሓፈውይ ነቲ ዘይንበብ ጽሕፈይ ብትሕግብቲ ብምንባብ ንዝገበር ኣበርክተ ኢመስገን።

ኣብ መወጻኢታ ሽላ ንሕጻን ኣቢል ተኸት ብዝጸሓፉ ግጥሚ እና ኣመስገንኩ፣ ንኸምዚ እም ዝበሉ ሕጻናት ነቲ ዝተቃህቦም ውህበት ኪእትብዎ ከበራትዮም ስለ ዝገባለ እዩ ኣብ መጽሓፈይ ክትእቲ ዝደሊኹ።

ብሓፈሻሉ ግና ንኹላትም እቶም ንምጽሓፍ እነ መጽሓፍ እዚላ ብሃንቀውታ ዝተጸበዩ እዮ፣ “መጽሓፍካ ኣበይ በጺኡ?” እናበሉ ብምሕታት ዝደፋፍሉኡ ዝበሩ ኣብ ብዙሓት ኣብያተ ክርስትያናት ከርክቡ ኣሕዋት፣ እግዚአብሄር ይባርኸኩም እብል።

ንዝኾነ ደኹን ርእሰኹም ብሓገሳን ንምቕባል ድልዊ ምዃንይን ምትብባዕኩም ከም ዝጸበን እሕብር። ርእሰቶኹም ዝጸበ ብክርስቶስ ሓውኹም

Prof. Michael Abreha
ፓብሊክ ኢንጅነር
ቀ.ሓ. ጳጉሜ 1784
ኣስመራ ኤርትራ
ቀ.ጽራ ስልኪ 162582 ኣስመራ (ሰራሕ)
641159 ደቀምሓረ (ቤት)

መቐደም

ነዛ መጽሓፍ እዚላ መቐደም ክጽሕፍ ዘይግብእኒ እኒ ክሰላይ፣ ሓወይ ሚኪኤል ግና ካብይ ንግዕሊ ዝፈልጦ ስለ ዘየለን፣ ንሱውን እዚ ከቐርብ ስለ ዝተተንን፣ ነዚ ናቢ ክበረት እዚ ክበቐፍ ዝገበረኒ እምሳኸን እዚ ክገብር ዝገደመኒ ሓወይ ሚኪኤልን ኢመስገን።

እነ ብብርቱዕ ጳዕርን ድሕሪ ናይ ብዙሕ ዓመታት ፈተንን ኣብዚ ዝጸኣት መጽሓፍ ከምዚ ኩይና ብምርሓይ፣ እቐዲመ ንእግዚአብሄር እምሳኸ እናኣመስገንኩ፣ ቀጺለ ከላ ነቲ ብክርስቶስ ሓወይን መተግብይተይን ፓብተር ሚኪኤል ኣብርሃን እንቋፅ መንስኩን ኣብዚ ኣብቐዓኳን እብሉ።

ጉይታና የሱስ ክርስቶስ ኣብ ምድሪ ከሉ፣ ኣብ ወንጌል ማቴዎስ መበል 24ን 26 ምዕራፋት፣ እቶም ደቂ መሓመርቲ፣ ነቲ ዘደንቑ ህንጻ ቤተ መቐደስ ምስ ረእዩ እዋ ምስ ሓተትዎ፣ “ተጠንቀቂ...ኣይትሰንብዓ!” ከም ዝበሉም ንፊልጥ ኢና። ለግዑን ኣብ ዘበንና ቤተ ክርስቶስን ኩነታት ዓለም ርእዮ ኣዝያ ክትጥንቀቅን ንዓለም ከይትመስልን ብእምነትን ብምንግሳን ክትመላለስን ከም ዚግብኡ፣ ኣብቲ ጽሓፋቲ ዝጸዎ እኒ እንተሉእኒ ሽላ ደጊመ ብጥንቃቄ ንዝበር እብል። ለግዑ ኣብ ዓለምና እቲ ቅዱስ ህይወት ምንባር ከም ዘበብንት ኣብ ዚቐረብኩም ዘበን ኢና ዘሉና ዝግናኹ ከምሓውን እንተኹን ብቐዓስ ህይወት ደላ ንመላለስን ንምጽኣት ጉይታ ንዘበንተውና ፓብተር ሚኪኤልውን በዚ መጽሓፍ እዚ፣ ዝፍሰ ወክፍ ነዚ መጽሓፍ እዚ ዚንብብ ሰብ ንምጽኣት ጉይታ ድልዊ ዝኾነውን ካብ በንባድ ተሓልዮ ብጥንቃቄ ኪነበርን እዩ ዚገልጽ ዘሉ እዮ፣ እነውን ምስሉ ኩይን ከምሉ ንዝበር እብል እሉኹ።

ፓብተር ሚኪኤል ኣብርሃን ነዚ ናይ ካልላይ ምጽኣት ክርስቶስ ትምህርቲ ኣብ ቤተ ክርስቶስን ንፊልጥ 20 ዓመት ካብ 1978 ዓ.ም. ኣትሒቲ ከምህር ከሉ ኣብ ትምህርቲ ብዙሕ እዋን ተኸፊለ እሉኹ። ኣብ ዝተተካፈሉ ኩሉ እዋናት ከላ ንፊልጥ ዝኾነውን ምጽንዖን ብዙሕ ሓደስቲ ሓሳባትን ተግባራትን ንኸልይ ምጽኣት ክርስቶስ ብሃንቀውታ ክጸበን ገደሩ እዩ። ስለዚ ኩላትና ኣመንቲ በዚ ትምህርቲ እዚ ድለዋት ክንከውን፣ ክገልብምን ክንጥንቀቅን፣ ኩሉሓ ኣብ ጸሎትናን ትምህርትናን ኣብ መሓመራትናን ኩሉ እምሳኸናን ከይጠቐስናዮ ክንሓልፍ ዘይግብእ ኩነት እዩ።

ፓብተር ሚኪኤል ኣብርሃን ኣነ ከም ዝፈልጦ ብዛዕባ እዚ ኣርእስቲ እዚ እዝዩ ዚገደስ ስለ ዝኾነ ለምምርማርን ኣብ ቤተ እምሳኸ ንምሃርን ኣብ ሃገርና ካብ ዝተተካፈሉ መጽሐፍቲ ዘንገዘ፣ ዓርጋ የፋን ኣለ እዩ ዝተተካፈሉ ብርግጽ ከላ ነቲ ኣርእስቲ ንምጽናዕ ብዙሕ ዓይዩ እዩ እዮ፣ ፍሪ ጽዮኡ ኣብዚ በጺሒ ካብ ምርሓይ ዘሓገሱ ነገር የልቦን። ሓውና ነዚ ሽሉ ንምዕይ ዘተፋኣኩ ጉልበትን ግዜን ንንጉሱ ኣይኩነን እዮ፤ እግዚአብሄር ይባርኸኩም። ወክፍ ለግዑ ከላ ነዚ ብብርቱዕ ጳዕሪ ዝተጸሕፈ መጽሓፍ ኣንበቡ ኪጥቀሙሉን ኣብ ቤተ መጽሓፍቲ ኪሕዙን ይግባእ። ምስ ኣንበብኩም ከላ ብዝተኸለለ መጠን ምእንቲ ኺጠቐም ንሓውና ሓሳባትኩምን ምብርታዕኩምን ክትህቡዎ ዚግባእ መጽሓፍ እዩ እብል።

ኣብ መወጻኢታ ከላ ኩላትና ልቡና ንምሃላን ክርስቶስ ተፃልዮ ምስተቐየረ ሃዋርያት ኩንና “ግራን ኣታ!” “ኣሚን ጉይታና የሱስ ንዓ!” ክገብልን እነ መጽሓፍ እዚላ ብዝሓበረትና መንጂ ክንመላለስን እግዚአብሄር ይደግፈናን ድምርሓናን የለብናን!!! ኣሚን!!!

ብክርስቶስ ሓውኹም

ፓብተር ሚኪኤል ተኸላ ሃይማኖት
ቃለ ህይወት ቤተ ክርስቶስ
ደቀምሓረ።

መእተዊ

"እቲ ዘመን ቀረባ እዩ እዮ፤ እቲ ነዚ ፆላ እዚ ዚንብብን እቶም ዚሰምዕዎን፤ ነቲ አብኡ ተጻሒፉ ዘለውን ዚሕልውዎን ብጹላን እዮም" (ራእይ 1፡3)።

እቲ "የሰላሳ ዚምላሰ እዩ" ዝብል ሓሳብ ብዛዕባ እቲ ናይ መወጃእታ ዘበን ዚገልጽ ሓሳብ እዩ። ኩሉ መጀመርታን መወጃእታን እለዎ፤ መጀመርታን መወጃእታን ኩሉ ነገር ከላ እግዚአብሔር እዩ። (1ቆረ.15፡24-28)።

ነዚ ትምህርቲ እዚ ንምርጃእ፤ ካብ መጽሓፍ ቅዱስ ብዙሕ ክንርድእ ዚግባእ ቃላት ኣሉ። "ንእብነት፡ከም" "ዳኡራይ ዘመን"፤ "ዳኡርቲ መዓልታት"፤ "መወጃእታ ዓለም"፤ "ዓለም፤ ዘለላለም፤ ዘለላለም ኣለም፤ ካብ ዘለላለም ንዘለላለም"።

ነቲ መጻሊ ነገራት ክንርዳእ እንተ ኹንና፤ እቲ ጽሑፍ ዓቢ ግደ ኣለዎ። ኩሉ ጽሑፍ ትንቢት ትርጉሙ ካብ ርእሱ ኹም ዘይኩን መጽሓፍ ቅዱስ ይነግረና (2ጴጥ.1፡20-21)። ብዙሕ ትንቢታት ናይ መጽሓፍ ውዱስ ከም እተፈጸመ ታሪኽ ይሕብረና እዩ፤ እዚ ኹሉ ነቲ መጻሊ የብርህ። እቲ ዝግበየ ከፋይ ናይቲ ካልላይ ምጽላት ከላ መጻሊ ኩነት እዩ። ነቲ ዝመጽእ ሺገልጽ ዚኸለል ከላ፤ እቲ ኹሉ ዝፈልጥ ኣምላኽ ጥራሕ እዩ። "ካብ መጀመርታ ነቲ መወጃእታ፤ ካብ ጥንቲ ገና ኹይኩን ኹሉ ዝነገርኩ እዮ፤ ምኽሪይ ዚቐውም እዩ፤ ፍቓደይ ኩሉውን ከፍጽም እዩ፤ ዝበልኩ ኣነ እዩ" (ኢሳ.46፡9-10)። ሓደ ቢሶ ናይ መጽሓፍ ቅዱስ መጻሊ ትንቢት እዩ። ንነፍሲ ወከፍ ትንቢት ናይ ቀዳማይ ምጽላት ከላ ህ ትንቢታት ናይ ካልላይ ምጽላት ኣለዎ። እቲ ከልተ ቢሶ ናቱ ኹሉ ዝተፈጸመ ታሪኽ እዩ። እዚ ኹሉ ነቲ መጻሊ የጽንዖ ከም ዚፍጸም የረጋግጹልናን እዩ።

እዚ ትምህርቲ እዚ ኣብ ብሉይ ዚጻን ንኸልቲኡ ምጽላታት ክርስቶስ ኣተላላቢሩ ሰለ ዚዛረበሉ ኣንጺሩ ኣይገልጸን እዩ። ግናኹ ቃል ብቃል ምፍጻም ናይቲ ቀዳማይ ምጽላት ክርስቶስ፤ ምፍጻም ናይቲ ካልላይ የረጋግጹልና እዩ እዮ፤ እቲ ዘለናዮ እዋን ናይ መወጃእታ ምጊኡ ንረጻእ ክርስቶስ እቲ ቐዳማይ ምጽላቱ (ኢብ.1፡2)፤ ሞቱ (ኢብ.9፡22)፤ ምውራድ መንፈስ ቅዱስ (ግ.ሃ.2፡17)፤ እቲ ዘለናዮ ዘበን ቤተ ክርስቲያን (1ቆረ.10፡11)፤ እቶም ተጻረርቲ ዘለውዎ ዘበን (2ጴጥ.3፡13፤ ይሁዳ 18)፤ ትንሳኤ ክርስቶስ (1ቆረ.15፡23)፤ ካብ ተፈጸመ፤ እቲ ካልላይ ምጽላት ክርስቶስውን ዚፍጸም ኣብ ቀረባ እዩ። "እቲ ዘመን ቀረባ እዩ እዮ፤ እቲ ነዚ ፆላ ትንቢት እዚ ዚንብብን እቶም ዚሰምዕዎን፤ ነቲ አብኡ ተጻሒፉ ዘለውን ዚሕልውዎን ብጹላን እዮም" (ራእይ 1፡3)። ካልላይ ምጽላት ክርስቶስ ንኹሉ ናብ ፍጻሜ ክበጽሖን ኩሉ ዚልውጡን እዩ።

ከም አመንቲ ለይቲ አንጽቦ ዝግበየ ነገር፤ ካልላይ ምጽአት ክርስቶስ እዩ። “እንቦ፤ እቲ ራራዲ ኣብ ኣፍ ቤተ ደው ኢሉ ኣሎ” (ያሌ.5:9፤ ራሊይ 1:1)። እቲ ግዜ ቀረባ እዩ፤ ጉይታ ሽላ ኣብ ዝኹን እዋን ኪመጽእ ይኸእል እዩ። “እንቦ፤ ቀልጢፈ እመጽእ ኣሎ-ኹ...እው፤ ቀልጢፈ እመጽእ ኣሎ-ኹ፤ ይብል ኣሎ” እሚን፤ ጉይታና የሱስ ንፃህ” (ራሊይ 22:17,12,20)።

ኣብዚ ኣርእሰቲ እዚ እቲ ቀንዲ እገዳሲ ኣካል፤ እቲ ወዲ ኣምላኽ ዝኹን ጉይታና የሱስ ክርስቶስ እዩ እዋ፤ ክንሰግደሉ ይግባእ። (ራሊይ 19:10)። ንሱ ባዕሉ እቲ መንፈስ፤ ህይወት፤ ኣርእሰትን ማእከልን ናይ ካልላይ ምጽአት ክርስቶስ እዩ። ክርስቶስ እቲ ናይ ይሁዳ ኣንበሳ እዩ እዋ፤ ክንግዝእ ይግባእ። (መዝ.110:1-3፤ ራሊይ 4:20)። ንሱ እቲ ንገሸል ኣምላኽ ንኣመንቲ እዩ፤ መስዋእቲ ምስጋና ንሃቡ። (ራሊይ 5:9-10)።

ሓደ ካብቲ ቀንዲ ጥቕምታት ናይዚ ትምህርቲ እዚ ንክርስቶስ እመን ኩንካ ምጽኣይ እዩ። ንፃህ ንኣመንቲ እቲ ዝግበየ ትጽቢት የሱስ ክርስቶስ ካብ ሰማይ እዩ። (ራሊይ 1:3)። ብሓቂ ናይ ኣምላኽ ምጂንካ ካብ ምፍላጥ ንላዕሊ ዝፃቢ ነገር የለን እዋ፤ እስከ ከምቲ ኣምላኽ ዚደልየና ኩንና ክንነብር ንዳሎ” (2ጴጥ.3:11-18)። እዚ ሽላ ኩሉ ሓሳብና ናይ ሰማይ ብምግባር፤ ብግዝእ ክንመላለስ ይግባእ፤ ብቕድስናን ብምዕባይን ብምልላስን ንክርስቶስ ክንጽበን ይግባእ። ከምኡውን እዚ ትምህርቲ እዚ ነቲ ጉይታ ዝሃበና ዓቢ ሕድሪ ወንጌል ክንተግብን ክንገብሩን እዋ፤ ምስ ኩሉም ኣኸሊላትና ንጉይታ ክንጽበን ይገብረና።

ሰብ ድሕሪ ሞት ህይወት ከም ዘለዎ ዳርጋ ኩሉ ሃይማኖታት ዚምህሮ እኳ እንተ ኹን፤ እቲ ቅዱስ ኣምላኽዊ ትምህርቲ ግና ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ጥራሕ ኢና እንረኽቦ፤ ሃዩ መጽሓፍ ቅዱስና ነጽንፃዩ።

ኣነ ነዚ ትምህርቲ እዚ ከዳሉ ከሎ-ኹ፤ ናይ ብዙሓት ፍሉጣት ሰባት ጽሑፋት ከም ዘርእኹን ገላ ሓሳባት ከም ዝወሰድኩን ክገልጽ እፈቲ። ገላ ካብተን ዝርእኹዎን መጽሐፍቲ እንተ ረኽብኩምዎን መታን ክትጥቀሙለን ክጠቕሙልኩም። “The End Times” ብ Herman H. Hoyt፤ “Things to Come” ብ “J. Dwight Pentecost”፤ “Let My People” ብ Tom Hess፤ “The Return Christ” ብ Rene Pache፤ “Basic Theology” ብ Charles C. Ryrie፤ “Re-Entry I & II” ብ John Wesley White ካልሓት መጽሕፍትን። ከምኡውን ሰብከታት ብካሲት ናይ በዓል ፓስቶር ዳንኤል መኮንንን ፓስቶር ኣሳየህን በርህን ሰሚዖ ኣሎ-ኹ። ልዕሊ ኹሉ ግና ኣብ ቃለ ህይወት ቤተ ክርስቲያን ንልዕሊ 20 ዓመት ብምዝውዋርውን ከይተርፈ ምሃረዮን እምህርን ኣሎ-ኹ።

ሰለዚ ምምላሽ የሱስ መኸፈቲ ለፍደን እቲ ዘልኣለማዊ ናብራና እዩ እዋ፤ ከጽንዖን ብተሰፋ ክንመላለስን ይግባእ። እው እቲ ዝግበየ ተሰፋ ቤተ ክርስቲያን እዚ እዩ እዋ፤ ሃዩ ንንቃሕን ብጉይታ ንተሓጉስን።

ብክርስቶስ ሓውኹም፤
ፓስቶር ሚካኤል ኣብርሃ
ደ ቀ ም ሓ ረ።

1. ስጋዊ ሞት

“ከምቲ ንሰብ ሓንሳእ ሙግት ብድሕሪኡውን ፍርዲ እተሰርዖ” (ኦብ.9:27)።

በዚ ኣርእሰቲ እዚ ከጅምርን ኣካል ካልላይ ምጽአት ክርስቶስ ገደረ ኮዘረበሉን ዝወሰንኩሉ ምክንያት፤ ብዙሓት መምህራን ከም ኣካል ካልላይ ምጽአት ክርስቶስ ስለ ዝመሃርዎን፤ ኩላትና እንርድእ መወጃታ ሰብ ኣብዛ ምድርን ስጋዊ ሞት ስለ ዝኹን እዩ።

እዚ ስጋዊ ሞት እንብሎ፤ “ናይ ነፍስን መንፈስን ካብ ስጋ ምፍልላይ እዩ።” ሰለዚ ስጋዊ ሞት መወጃታ ስጋዊ ኩነታት ሰብን መእተዊ ናብ ዘልኣለማዊ ኩነታትን ክሳብ ትንሳኤ ምውታት ኣብ መጽንፈሊ ቦታታት ምጽናሕን እዩ። እዚ ኩነት እዚ ሰብ ብእሉ ሓሊተ ናብ ፍርዲ ዝቐርብሉ ኩነት እዩ። “ከምቲ ንሰብ ሓንሳእ ሙግት ብድሕሪኡውን ፍርዲ እተሰርዖ” (ኦብ.9:27)። እዚ ንረዳእ፤ ስጋዊ ኩነት መንፈሳዊ ሞት ውጽኢት ናይ ሓጢአት እዩ። “ደሓር፤ ትምህርት ምስ ጠነሰት፤ ንሓጢአት ትወልደ፤ ሓጢአት ምስ ተፈጸመውን ድማ፤ ንሞት ትወልደ።” (ያሌ.1:15፤ ዘፍ.2:17)። ስጋዊ ሞት ብብዙሕ መገድታት ከም ሕግም፤ ሓደጋ፤ ርእሰ ቅትለት...ወዘተ፤ ኣብ ህይወት ሰብ ይፍጸም። ስጋዊ ሞት ከም ጸላኢ እዩ ዝቐጽር። እዮብ፤ “ንጉስ ረዓድ፤” ይብሉ። (እዮብ 18:14)።

ስጋዊ ሞት ንሰብ ኣዝዩ ከቢድ ምስጢር እዩ እዋ፤ ህሳውተይ፤ ለመጻጽእሉ ናይ መወጃታ ውጽኢቱን ኪገልጽን ኪፈልጠን ለይክእልን እዩ። ሞት ብግዜሉ እዩ ዝፍጸም እምበር፤ ሰቕ ኢሉ ዝኸውን ነገር ለይኩንን። “ንምውላድ ግዜ ኣለዎ፤ ንመግት ከላ ግዜ ኣለዎ። ንምትካል ግዜ ኣለዎ፤ ነቲ እተተኸለ ምምንቂስ ድማ ግዜ ኣለዎ።” (መክ.3:12)። እታ ሓንቲ ሰብ ብዛዕባ ሞት ኣነጺሩ ኪርድእ ዝኸከል መገዲ፤ ንመንፈስ ቅዱስ ብመጽሓፍ ቅዱስ ኣቢሉ እንተ ሰሚዕዎ ጥራሕ እዩ እምበር፤ ብኸከል መገዲ ፍጹም ኪርድእ ለይክእልን እዩ።

ጉይታና የሱስ ክርስቶስ ካብ ስጋውን መንፈሳውን ሞት ሓራ ምእንቲ ኪውጽእና እዩ ዝመጽን እንደገና ዚመጽእን እዮ፤ ንዕሉ ብምቕባል ሓራ ክንወጽእ ይግባእ። “በእሉ ዚኣምን ኩሉ ናይ ዘልኣለም ህይወት ምእንቲ ኪረከብ እምበር፤ ከይጠፍሊ፤ ከምቲ መሴ ኣብ በረኻ ተመን ዝሰቐለ፤ ከምኡ ድማ ወዲ ሰብ ኪለቀል ይግባእ እዩ።” (ዮሃ.3:14-15፤ 12:24)። “ከምቲ ሕጊ ኣሰታት ኩሉ ብደም እዩ ዚጸሪ፤ ብዘይ ምፍላሽ ደምውን ይቐረታ ለይኩውንን እዩ።” (ኦብ.9:22)። እዚውን ክተውዕል፤ ለግውታ ሰብ ውሱንን ኣብ ሓደ ዕድመን ለይኩንን። ነዚ ክትርድኡ ምእንቲ ናብ ሓደ ቦታ መቓብር ኪፉ እዮ፤ ኣብ ኩሉ ዕድመ ኪርከቡ ሰባት ሞይቶም ክትረኽቡ ኢኹም። እዚ ናይ ስጋ ምስ ነፍስን መንፈስን ምፍልላይ እዚ፤ ንስጋ ኣብ መቓብር፤ ንነፍስን መንፈስን ከላ ናብ መጽንፈሊ ቦታ ዝኸደሉ

እዩ። "የሰብ ድግ፣ ሱሜ ምሳይ አብ ገነት ከም እትኸውን፣ ብሓቲ እብላካ ላሉኹ፣ በሉ።" (ሉቃስ 23:48፣ 16:19-31)። "መሬት ድግ፣ ከምቲ ዝበር፣ ናብ መሬት ኸይተመልሰ፣ መንፈሰውን ናብቲ ወሃቢሉ እምላኽ ከይተመልሰ፣ ብመፃልታት ንእስነትካ ንፈግራኽ ዘክር።" (መክ.12:17)።

እምበኣር ሕጂ ብዛዕባ ስጋዊ ሞት በዚ ዝሰባ ኣርእስትታት ክንርእዮ ኢና እዋ፣ እስከ ሃዩ ብዝበ-እ ክበተብህሉ።

1. ርግጽነት ስጋዊ ሞት፡- ብዛዕባ ስጋዊ ሞት እዚ ዝሰባ ንረግጻ።

ሀ. ከውንነት እቲ ሓቂ፡- ሞት አብ መጽሓፍ ቅዱስ ከም ርጉጽ ነገር እዩ ተሃጊሩሉ ዘሉ። እዚ ጥራሕ ዘይከውን ንሕናውን ዘይገሰሕቶ ሓቂ እዩ። እጻም ነቲ ከይገብር እተሓዘ ትእዛዝ ብምፍራሉ ሞት ናብ ደቂ ሰብ አተወ። "እግዚአብሔር እምላኽ ድግ ንሰብ ካብ ኩሉ እም ገነት ከም ዝደሊኻ ብዛዕባ ካብታ ጽቡቕን ከተእን እተፍልጥ እም ግና፣ ካብእ ምስ እትበልዕ መፃልታሽ ሞት ከትመውት ኢኻ እዋ፣ ካብእ ኣይትብዛዕ፣ ኢሉ ኣዘዘ።" (ዘፍ.2:16-17)። ስለዚ ካብቲ ቐዳማይ ብሓዉ ቃሊል ሞት ዝጠፃመ ላቢል ጀግና፣ ከዛዕ ሕጂ በቶም ሰፃብቲ ቃሊል ምቕታል ሰባት ይቐጽልእ ሉ፣ ብኢሉውን ይምኪሉ እዮም። (ዘፍ.4:8,23)። ኩሉ ሰብ ከእ ጉይታ መጺኡ ንሞት ከዛዕ ዝሰር ኪመውት እዩ። (ዘፍ.5:5,8,11,20,27,31)። አብ መጽሓፍ ቅዱስ ሞት ከም ዘይጠፃመ ዚገገረሉም 2 ሰባት ጥራሕ እዮም ዘለው፣ ንላቶም ከእ ሄናኻን (ዘፍ.5:24፣ እብ.11:5) ኢልያሰን (2ኛ.2:1,11) እዮም። ስለዚ ሞት ከዛዕ መወፃእታ ምላኽ ዚኸይድ ምጂኡ አብ ብሔሕ ክፍልታት ናይ መጽሓፍ ቅዱስ ተገለጹ ኣሉ።

ለ. ሞት ከዛዕ መወፃእታ ኪቐጽል እዩ፡- ስጋዊ ሞት ኩላትና ከም እንፈልጦ ብርታዕ ጸላኢ እዩ። "እቲ አብ መወፃእታ ዚሰፃር ጸላኢውን ሞት እዩ።" (1ቀረ.15:26)። እዚ አብቲ እዋን ብርታዕ ጸብባ ብምኸንያት ውግእ፣ ጥጂት፣ አራዊት፣ ሰደትን መፃትን ኣዘዩ ኪፃዝዝ እዩ። (ራእይ 6:1-17፣ 8:1-11፣ 9:1-18፣ 11:1-13፣ 12:1-16፣ 14:1-14-20፣ 19:1-21፣ 20:9)።

፪. ምንጪ ስጋዊ ሞት፡- ስጋዊ ሞት ካበይ ከም ዝመጸን መወፃእታኡ እንታይ ከም ዝኹንን ምፍላጥ ኣዘዩ እንዳሲ እዩ። ነዚ ምፍላጥና ከእ ባህርያትን ህብዓትን ስጋዊ ሞት ክንርገእ ይድግፈና እዩ። ነዚ ንምርገእ እስከ ኩነታት ሰብ ቅድሚ ምውፃቕ አብ ኣጠላት፣ አብ እዋን ምውፃቕ አብ ኣጠላትን ድሕሪ ምውፃቕ አብ ኣጠላትን ንርእ።

ሀ. ኩነታት ሰብ ቅድሚ ምውፃቕ፡- አብ ብፅ ነገራት ስጋ፣ ነፍሰን መንፈሰን ዝቐመ ፍጥረት እዩ። "...ብቲ ምጽአት የሰብ ክርሰቶስ ብሕሉ መንፈሰኩምን ነፍሰኩምን ስጋኩምን ብዘይ መንቅብ ኪርከብ ይተሓሉ።" (1ተሰ.5:23፣ ዘፍ.2:7)። እቲ መንፈስ ሰብ ንሰብ ምስቲ መንፈስ ዝኹን እምላኽ የራኹ። "እምላኽ መንፈስ እዩ፣ እቶም ዚሰገድሉ ድግ ብመንፈሰን ብሓቕን ኪሰገድሉ ይግብእም።..." (ዮሃ.4:23-24)። ነፍሲ ሰብ ከእ ንሰብ ምስቲ ክብሊሉ ዓለም የራኹ፣ ነፍሲ እቲ ስጋን መንፈሰን

ኪቃለሉ ዘሕመቑ ሽእ ዝገዝእ ኣካል ሰብ ኪኸውን ከሉ፣ ሰጋ ሰብ ሽእ እቲ ክልቲኡ ዘይነገራዊ ነገራት ዚግለጹ መሓርያ እዩ።

ሰብ አብ መጀመርታ ከም ጽቡቕ፣ ቅዱስን ፍጥረት ኩይኡ እዩ ዝተፈጥረ። ስለዚ እዩ ኩሉ ፍጥረት "ጽቡቕ ኩነት" ዝተባህለ። "እምላኽ ከእዝ ዝበር ዘበለ ሹሉ ረአዮ፣ እንሆ፣ ብሔሕ ጽቡቕ ኩነት።" (ዘፍ.1:31)። ሰብ ጽቡቕ ኩነት ከቀለ ኪገብር ዚኸልል ቅዱስ ባህርያት ዘለም ፍጥረት እዩ፣ ካብ መጀመርታ ከእ ከምሉ ክበረ። "እንሆ፣ እምላኽ ንሰብ ቅዱስ ገይሩ ከም ዝፈጠሮ ግዳ ረኸቡ።" (መክ.7:29)። ብሰጋ ዝመጸ ሽእ መዋትን ዘይመውትን ክበረ፣ ግለት ከይሞተ ኪነብር ዚኸልል ክበረ። "እግዚአብሔር እምላኽ ከእ ንሰብ ካብ ሓመድ ምድሪ ዝበር፣ አብ ኣፍንጫሉ ድግ ትንፋስ ህይወት ኡፍ በለሉ እዋ እቲ ሰብ ህያው ነፍሲ ኹነት።" (ዘፍ.2:7፣ 1ቀረ.15:41-43)። ስለዚ ሰብ ዚመውት፣ ግለት ስጋሉ ካብ ነፍሱን መንፈሱን ዚፈላስ ወይ ከእ ዘይመውት ግለት ምስ ነፍሱን መንፈሱን ካብ ስጋሉ ከይተፈላለየ ኪነብር ክበረ።

ለ. ኩነታት ሰብ አብ እዋን ምውፃቕ አብ ኣጠላት፡-

ሰብ አብ ኣጠላት ምስ ወደቕ ኩሉ ኩነታት ፍጹም ተቐየረ፣ ግለት ጥራላዊ ፈተና ተዋህሞ እዋ፣ ነቲ ዝበር ቅዱስ ባህርይ ብተግባር ኣይቀጸለ-ን። አብቲ ፈተና ትእዛዝ ምስ መጠንቐቕታ ተዋህሞ። "ካብታ ከተእን ጽቡቕን እተፍልጥ እም ግና፣ ካብእ ምስ እትበልዕ መፃልታሽ ሞት ከትመውት ኢኻ እዋ፣ ካብእ ኣይትብዛዕ፣ ኢሉ ኣዘዘ።" (ዘፍ.2:17)። ሽዕ ኣጻም ንፈተና ምስ ተፃልዕ እዩ ኩነታት ናይታ ፈተና እተገልጸ። (ዘፍ.3:1-6)። ኣእምሮሉ ከተእን ጽቡቕን ዚፈልጥ እኳ እንተ ክበረ ብተግባር ክርእዮ ደለዮ እዋ፣ በሊዑ ነታ ፈተና ብዘይ ምእዛዝ ፈጸማ። "እግዚአብሔር እምላኽ ድግ፣ እንሆ፣ ኣጻም ከም ሓደ ካብና፣ ጽቡቕን ከተእን ዚፈልጥ ኩይኡ ኣሉ።" (ዘፍ.3:22)። ኣጻም ከም ሄዋን ብሰይጣን ተፈቲኑ ኣይክበረን ዝወደቐ እዋ፣ ንውድቀቱ ሓላፍነት ወሰደ፣ ምኸንያቱ ኣጻም ዝሓጥእ ብፍጅኡ ክበረ። ስለዚ ኣጻም ብውሽጥን ግለት ብሓላብን፣ ብወጻእን ግለት ብተግባርን እዩ ዝሓጥእ። (ሮሜ 5:14-15,19)። ስለዚ፣

1) ሰብ ብባህርያቱ ግለት ዝኣልፍሉ ዝኸበሰ ሓጥእ ኩነት፡-

"... ኣጻምን ሰበይቱን ከእ ካብ ገጽ እግዚአብሔር እምላኽ አብ ግእኡል ኣእዋም ጉት ተሓብሉ።" (ዘፍ.3:7-10)። በዚ ሽእ ብመንፈስ ስለ ዝሞተ መንፈሱ ካብ እምላኽ ተፈልየ ግለት እዩ። "...ንኣኸትኩምን ንእምላኽኩምን አብ መንገዥኩም ኩይኡ ዝፈላልፍኩምሲ ኣበላኹም እዩ።" (ኢሳ.59:2-3፣ ሮሜ 5:12፣ ኢፌ.2:1-2)።

2) ኩሉ ሰብ ብሰጋ ዚመውት ኩነት፡- "ስለዚ ሽእ ከምቲ ብሰሪ ሓደ ሰብኣይ ኣጠላት ናብ ዓለም ዝአተወ፣ ብኣጠላትውን ሞት፣ ኩላቶም ስለ ዝበረሉ ድግ፣ ሞት ናብ ኩሉ ሰብ ኣለፈ።" (ሮሜ 5:12)።

3) ናብ ኩሉ ሰብ ብዘይካ እቶም ብጸጋ ንእምላኽ ተቐበሉም ዝደሓኑ እቲ ሽልልይ ሞት ተመሓላፈ እዮ፣ ኩላቶም ናብቲ ቀላይ

ሐዊ ተደርቦባቸው ሲሉት ምን ምን ምን ተላይ ሐዊ ተደርቦባቸው እዚ እቲኻ ልላይ ሞት እዩ። ግለት ተላይ ሐዊ። ህዝብ ይኸን አብ መጽሐፍ ሀይ ወት ተጽሑፋ ዘይተረጎሙ፤ ናብቲ ቆላይ ሐዊ ተደርቦባቸው" (ራእይ 20:14-15)።

ሐ. ኩነታት ሰብ ድሕሪ ውድቀት አብ ሓጢአት፡- ሰብ ቅድሚ ኣብ ሓጢአት ምውሳኔ ብወርደ ኩነ ብግብሪ ሓጽ እይዘረን። ብድሕሪሉ ግና ብክልቲሉ መገዲ ሓጽ ኩነ። "ኩሉም ሓጢአት ክብሪ እምላኸውን ስለዮም" (ሮሜ 8:28፣ ሉጊ.21:3)። ሰላሚ ሰባት ኩነትና ብመንፈስ ምውታት ኢና። (ሉጊ.21:5)። "ንሓቶ፣ ብሰሪ ትሪ ልቦን ብሰሪ እቲ እባታቶም ዘሉ ድንቀርና እእምርእም ጸልጊቲ፣ ካብ ሀይወት እምላኸ ርሒቐም" (ሉጊ.4:18)። ነቶም ንጉይታ ብጸጋ ዘይተቐበሉ ሽክላ ዚ ቦቲ ሽልላይ ሞት ይቐጽል ምጂኡ ክንርግል ይግባእ እዩ። (ራእይ 20:11-15)።

ብሰሪ ሓጢአት ሰብ መርገም ናብ ኩሉ ፍጥረት ዓለም አተወ። "...ምድሪ ብዛዕባኻ ርገምቲ ትኹን።..." (ዘፍ.3:14-19)። ሰላሚ እዩ ኩሉ ፍጥረት ኪመውት እንርእዮ ዘሉና። ከምሓውን ኩሉ ፍጥረት ንሕጊ ሓጢአትን ሞትን እሰር ኩነ። (ሮሜ 8:28፣ ያሳ.12፣ ያሳ.1:15)። ዚ ሽክላ ንኩነትና ሞትን ፍርድን ተሰርዓልና። (ሉብ.9:27)።

ደ. ባህርያት ስጋዊ ሞት፡- ስጋዊ ሞት ዝተፈላለዩ ባህርያትን መለሌን ኣለዎ። ገላ ካብቲባህርያት እስከ ንርእዮ።

ሀ. ጽሑፋዊ ስራሕ እያ ብዛዕባ ስጋዊ ሞት፡- ብመጽሓፍ ቅዱስ እንተ ዘይርእዮን ዝሰጋዊ ሞት ክትርድእ ቀለል እይኩነን። ሞት ብዓ መገድታት፣ ግለት ስጋዊ፣ መንፈሳዊ ኩነት እቲ ሽልላይ (ዘልላላግዊ) ሞት ባህርያቱ ፈላጊና ክንርእዮ ኢና። ዘን ሰላሳት ዓይነት ሞት እስከ ንርእዮን።

1) መንፈሳዊ ሞት፡- እቲ ዘይደሓነ ሰብ አብ ምድሪ ብህይወትኩሉ ብመንፈሱ ካብ እምላኸ ሰለ እተፈለየ ብመንፈስ ምውት እዩ። "...ንእኻትኩምን ንእምላኸኩምን አብ መንገዥኩም ኩይኑ ዝፈላልዩኩምሉእ ባሕርያት እዩ። ከይሰምዓኩም ከላ፣ አብ ቅድሚኹም ገጹ ዚሕብላልኩምሉእ ብእትኩም እዩ።" (ኢሳ.59:2-3)። ሰላሚ እዩ ክርስቶስ፣ "እምላኸይላ ምላኸይ ንምንታይ ሓደግኩ?" ዝበለ። (ማቴ.27:46)። እቲ ብመንፈስኩም ሞት ሰብ፣ ብሰንኪ ሓጢአቲ ምውት እዩ። (ሉጊ.21:5,15)። ሰላሚ "ካብእ ምላኸ ርሒቐ እዩ።" (ሉጊ.4:18)።

2) ስጋዊ ሞት፡- እዚ ግዚያዊ ምፍልላይ ናይ ስጋ ምስ ነፍስን መንፈስን እዩ። "ኩነት ሽክላ፣ ክትመውት፣ ነፍሳ ክትወጽእ ከገ ድማ፣ በመብን-ኣኒ አውጽአትሉ። አብሉ ግና ብንያም አውጽአትሉ። ራኒል ከላ ሞተት፣ አብ መገዲ ኤፍራታ ድማ ተቐብረት፣ንባ ቢት-ልሂም እያ።" (ዘፍ.35:18-19)። "እምበእርከ ስጋ ብዘይ መንፈስ ምውት ከም ህዝብ፣ ከምሓውን

እምነት ብዘይ ግብሪ ምውትቲ እያ።" (ያሌ.21:26)። አብዚ እዋን እዚ እቲ ሰብ ስጋኡን ነፍሱን ተፈላልዮ ኣሉ ግለት እዩ።

3) ካልላይ (ዘልላላግዊ) ሞት፡-እቲ ከይደሓነ ብስጋ ዝሞተ ሰብ ናብቲ ነባሪ (ዘልላላግዊ) ምፍላይ (ሞት) ይሰጋገር። እዚ ሽክላ ንዘልላላግ ካብ እምላኸ ምፍላይ ግለት እዩ። እቲ ስጋ ንዘልላላግ እትሳቐሉ እዩ። "እቲ ዘሰሓተም ድያብሉሰውን ናብቲ እቲ ሓራዊትን እቲ ነብዩ ሓሰትን እተደርቦይዎ ቆላይ ሓውን ዲንን ተደርቦ። ንዘለለመ እለም ከላ ለይትን መዓልትን ኪሳቐዩ እያም።" (ራእይ 20:10,14-15፣ 19:20፣ 21:8)።

ዚ ምፍላይ እዚ ክንፈልዮን ኣነጻርና ክንርእዮን ይግባእ። እዚ ፍጹም ህግውንትካ ምጥፋእ ዘይኩነት፣ ምፍላይ እዩ። ኹሉ ሰብ ቅድሚ ንጉይታ ምቕባሉ ብመንፈስ ምውት እዩ፣ ስጋዊ ሞትውን ብዘይካ ሄኖኮን ኤልያሰን እተም ብእዋን ምንግቕ ቤተ ክርስትያን ብህይወቶም ዚጸንሑ ኣመንትን ኩሉ ይበጽሖ እዩ። እተም ዘይደሓኑ ሽክላ ብጉይታና የሱስ ብምእማን ብጸጋ ሰለ ዘይደሓኑ፣ ኣካል ናይቲ ካልላይ ሞት ብምጂን ንዘልላላግ ካብሉከ ይወጹ ኪሳቐዩ እያም። ስጋዊ ሞት ግና ብትንባሌ ምውታት ክልወጥ እዩ። አብ ስጋዊ ሞት እቲ ሰብ ብምሉሉ ግለት ስጋ ምስ ነፍሱን መንፈሱን እያ እትፈላላ፣ ብትንባሌ ምውታት ከላ ተሓዲሰን ይተሓሸባ። አብቲ ምፍልላይውን እንተኹነ መንነትና ለይነጥፍእን ኢና። አብ ሲላል አብ ስጋዊ ኩይኑ፣ ዓይኑ ቋሕ ኣበሉ፣ ንእብርሃም አብ ርሒቐ፣ ንኣልኣዛርውን አብ ሕቕሓ ረለዮ።" (ሉቃስ 16:23፣ ዘፍ.21:17፣ ሉቃስ 23:43)።

ሐ. ግዜ ስቲ ምፍልላይ፡- እቲ ስጋና ምስ ነፍሱን መንፈሱን ዝፍለየሉ እዋን ግዚያዊ ምጂኡ አብ ግዜ ስጋዊ ሞት ኢና እንርድሖ። እቲ ግዜ ከላዕ ትንባሌ ምውታት ጥራሕ እዩ። "የሱስ ብዓብዩ ድምጺ፣ አቦይ፣ ንነፍሳይ አብ ኢድካ ኢግዕቀላካ አሉኹ፣ ኢሉ ጫርሖ። እዚ ምስ በላ፣ ነፍሱ ወጸት።" (ሉቃስ 23:46፣ ዘፍ.35:18)። "ንእስጢፋኖስ ከላ እናተግህለለን፣ ንጉይታይ የሱስ፣ መንፈሱይ ተቐበል፣ እናበለን፣ ብዳርባ እምኒ ቐተልዎ።" (ግ.ሃ.7:159፣ ያሌ.21:26)።

ሐ. ናይ መወዳእታ ምፍልላይ ናይ ስጋ አብ ንሓድሕዶ ልይራ፡- ስጋዊ ሞት ንኹሉ ስጋና ናብ ነገራት (ግተሪያል) ምልዋጥን ምፍልላይን እዩ። እቲ ስጋ ብዘይ መንፈሱን ነፍሱን ምውት እዩ፣ ግለት ኪንቀሳቐስ እይከእልን እዩ ግለት እዩ። "...ስጋ ብዘይ መንፈስ ምውት ከም ህዝብ።" (ያሌ.21:26)። እዚ ግለት ከላ ስጋ ናብ መሬት ወይ ድኹዒ (ምብዛባስ) ይምለስ ግለት እዩ። ካብ ዝሞተ ስጋ ካብዚ ነገር እዚ ሓራ ህዝብ ስጋ ንጉይታና የሱስ ክርስቶስ ጥራሕ እዩ። "...ቅድም ርእዩ ብዛዕባ ትንባሌ ክርስቶስ፣ ነፍሱ አብ ሲላል ከም ዘይትተርፍ፣ ስጋኡ ሽክላ ጥፍላት ኩም ዘይርእ፣ ተሓረበ።" (ግ.ሃ.21:27-31)። ምፍልላይውን ስጋ ናይ መሊ እምላኸ ሰለ ዝቐበርን፣ ሰይጣንን ግካሌል ሊቀ መላእኸትን ሰለ እተማጉትሉን ተዓቂቡ ኪህሉ ዚከእል እዩ፣ ዚብል ሓሳብ ኣሉ። "ግካሌል፣

ግብርና ስርዓት ማረጋገጫ

4. አመልካች ስራዎች ምትኩ መጽሐፍ ቅዱስ 8 ምዝንያታት ስራዎች ምትኩ ደግሞ እየሁ እዚህ ተገኝቶ ስለ ሞራላዊ ወይ ውጽኢታዊ ምዝንያት፣ ግለት እቴ ተግባራዊ ሃሳቦች ባሉ፣ ብተመክሮ እንርድላ መንቀሳቸላ ምዝንያትን እቴ ናይ መወዳለታ ምዝንያት አምላክ ባሉን እየን።

ከምቲ ኣምላኽ ሃበሉ ሓጢአት ናብ ዓለም ኣተወ እዋ፤ ሰብ ሞተዞ (ዘፍ.5:15)። እዚ ሞት እዚ ኸኣ ናብ ኩሉ ሰብ ተመሓላለ። (ሮሜ 5:12,21)። በዚ ከኣ ኩሉ ሰብ ከኣ ሞተ ናብ መቓብርውን ኣተወ። እቲ ሕጊ ኣምላኽ ከኣ ጸገዐ እዋ፤ "እታ ሓጢአት እትገብር ነፍሲ ክትመውት እያዞ" (ሀዘ.18:4,20፤ ሮሜ 5:12፤ 1ቆጊ.15:21-22፤ እብ.9:27፤ ያሊ.1:15)። ተባህለ። እዚ ኩነት እዚ ክሳብ ብትገባኤ ምውታት ዚዕረ ቀጸሊ እዩ፤ ነዚ ከይጠዓሙ ዚሓልፉ ኣዝዮም ውሑዳት ሰባት፤ ሂኖኮን ኤልያስን ኣቶም ብእዋን ምጽኣት ክርሰቶስ ብህይወት ዝጸገሑ እዮ ዚገጠቑ ኣመንትን እዮም።

6

ሐ. እኔ ናይ መወናኢታ ፖዘንሽት፡- ኩሉ ምህላውና ካብ

አምላክ እዩ እዮ፤ አምላክ እዩ ዘንብረናን ዚወስደናን። "...በእሱ ሊናሊ ገንብርን እንዋላወሰን፤ ብሉኡ ሽላ ሊና ዘሉና እዋነኡ ካብ ሓደ ሰብ ሓብ ርእሲ ሹላ ምድሪ ሽኑዝ ሹሉ ዓሊት ሰብ ፈጠረ።" ንሱ ንንፍሱ ውን ካብ ሞት የድሕና። (ገ.ሃ.17:26-28፤ እዮብ 34:14-15፤ መዝ.30:13፤ 66:18-9፤ 118:18)። አምላክ ንደቂ ካብ ሞት የድሕናዎ፤ ናብ ሞት ዝገደብኩኻ ሃሪትውን ይእዝዎ። "እጥቢቕ ሰለ ዘፍቀረኒ፤ ከናገር፤ ንስመይሰ ለ ዝፈለጠ፤ ከልዕሎ እዮ። ከጽውዓኒ እነውን ከመልሰሉ፤ ብጸጠዎ ምስኡ ዝኸውን፤ ከናገርን ከሽብርን እዮ። ነገሩ ዕድመ ሽጽዋብ፤ ምድሓይውን ከርእዮ እዮ።" (መዝ.91:14-16፤ ኦፊ.1:11)።

ሰላሚ ሞት ፍርዲ አምላክ እዩ፤ አምላክ እንተ ዘይፈቓድዎ ከፍጻምዎ ዝሓለፈ ኩነት የልቦን እዮ፤ ፍጅድ አምላክ ንፍላጥ። "ንእግዚእብሔርኻ ይጠየቅን፤ ሰላሚ ቅተሱ፤ ነታ መንግሥቲ ሽላ ናብ ጻዊት ወዲ እሴይላዝ ወራ።" (1ዜና.10:14-5,14)። "እቶም ንሞት ከም ሕሰላ መዝገብኻ ሹሓቲ ዚደልደዎ እዮ ዘይረሽቡዎ።" (እዮብ 3:21፤ ራእይ 9:6)። ሰላሚ እዩ ጉይታና የሰብ ከርሰተሰ ንአምላክ ከንፈርህ ዝእዝዞ። "ንመን ከም እትፈርህ ግና ከርእየኩም፤ ነቲ ምስ ቀተሰሱ፤ ኣብ ገሃም ከድርቢ ሰልጣን ዘለዎ፤ ንእሱ ፍርህ። እወ፤ ንእሱ ፍርህ፤ እብላኩም ኣሎ-ኹ።" (ሉቃስ 12:5፤ ራእይ 2:23)።

5. ትርጉም ሰጋዊ ሞት፡ እዚ ኣርእሰቲ እዚ ሰፊሕ እኳ እንተ ኹነብ ዚ ዝሰብሐ ሓሳባት ከንርእዮ እደሊ። እዚ ሽላ፤ ሰጋዊ ሞት ንሹሉ ሰብን ይደሓስ ሰባት፤ ንናይ ብሉይ ኪዳን ኣመንትን ንናይ ሓዲሽ ኪዳን መንትን ብዚብል ምክፍፋል እዩ።

ሀ. ትርጉም ሰጋዊ ሞት ንሹሉ ሰባት፡ ሰጋዊ ሞት ኩሉሰ በ ዘምልጠሉ ተሞክሮ እዩ። ኩሉ ሰብ ከም ዚመውት ገይሩ እዩ። ሓሳብ። እቲ ጸሓፊ ናይ መጽሓፍ መክብብ፤ ንጉስ ሰሎሞን ነዚ ተረዲኦ ሓፈ። "... እቲ ጥበበኛ ከምቲ ዓሻ ይመውት። ... ንምውላድ ጊዜ ኣለዎ፤ መማት ከላ ጊዜ ኣለዎ።...ከምቲ እዚኣቶም ዚሞቲ፤ እቲኣቶም ከላ ይሞቲ። ህያዋን ከም ዚሞቲ ይፈልጡ እየም፤ ምውታት ግና ገለ እኳ ኣይፈልጡን።" (መዝ.2:14-15፤ 3:2,12-19፤ 9:5)። ምስዚ ኩሉ ግና ገና ሰጋዊ ሞት ንደቂ ሰብ ምስጢር እዩ። እዮብ ከላ እዚ እዩ ዝበለ፤ "እቶም ንሞት ከም ሕሰላ መዝገብ እናኹሓቲ ዚደልደዎ እዮ ዘይረሽቡዎ።" (እዮ-3:21፤ 14:14)።

ሰጋዊ ሞት እቲ ዝዓበየ ጸሓፊ ደቂ ሰብ ሰለዝኹን መፈራርሒ እዩ። "ብርባርባ ድን ሞት እኳ እንተ ሽድኩ፤ ከተለ ኣይፈርህን እዮ። ... ልቢዩ ኣብ ውሽጢይ ተጨነቑት፤ ስምባድውን ወደቅኒ።" (መዝ.23:4፤ 55:4፤ 78:19፤ እዮብ 18:14፤ 24:16-17)። ሰጋዊ ሞት እቲ ኣብ መወጃኡ ዚሰዓር ጸሓፊ እዩ ይብል መጽሓፍ ቅዱስ፤ "እቲ ኣብ መወጃኡ ዚሰዓር ጸሓፊውን ሞት እዩ።" (1ቆረ.15:26)።

ለ. ትርጉም ሰጋዊ ሞት ንዘይደሓስ ሰባት፡ እቲ ሰጋዊ ሞት ነቲ ዘይደሓስ ሰብ ምጥፋእ ጽቡቕ ነገራትን ካብ ምድሪ ምጥፋእን፤

ምኽንያቲ ድሕሪ ሞት ተስፋ የብሉምን። "ከምቲ ኹብ ግሕጽን ወላዲቲ ዝወጸ፤ ጥራይ ሽም ዚመጽእ፤ ከምኡ መሊሱ ይሽይድ፤ ካብቲ ዝጸፃረሉ ሽላ ኣብ ሊዱ ሓንቲ እኳ ኣይማላእን። ከምቲ ዝመጸ እዩ ዚሽይድ እዮ፤ እዚውን ዚሕዝን መግደራ እዩ፤ ንገሓስ ዚጸፃር ደላ እንታይ ከረብሕ እዩ?" (መዝ.5:15-16)። ሰላሚ እዮም ሰባት፤ "ጽባሕ ከንመውት ኢና እዮ፤ ንብሓዕን ንሰተን።" ዚብሉ። (1ቆረ.15:32)።

እዚ ጥራሕ ኣይኩነን፤ እቲ ሰጋዊ ሞት ነቲ ዘይደሓስ ሰብ፤ ከምቲ ሳላል ዝሓሰበ፤ ካብ ከተለ ምምላጥ ኩይኡውን ይሕሰብ እዩ። "ሽዑ ሳላል ንጋሻ ካግራሉ፤ እዞም ዘይግዙራት እዚኣቶም መጸእም ከየገጸሉይሲ፤ ሴፍካ ምስቲ እዮ ብሉኡ ቅተሲ፤ በሎ። እቲ ጋሻ ካግራሉ ግና እምብላ ፈርህ እዮ፤ ኣይፈተውን። ሽዑ ሳላል ሴፍ ወሲዱ ኣብ ልዕሊኡ ወደቐ። እቲ ጋሻ ካግራሉ ሽላ፤ ሳላል ከም ዝሞተ ምስ ረእየንሱ ድማ ናብ ሴፍ ወደቐ እዮ ሞተ።" (1ዜና 10:14-5፤ እዮብ 3:21)። ብዘሕ ግዜ ሰብ ንዝላ ርእሱ ከቐትል ከም ዚሽልል ይመስሎ እዩ፤ ግናኹ ብዘይ ፍጅድ አምላክ ኣይከለልን እዩ። (ራእይ 9:6)። ሓደ ጸሓፊ ከምዚ ኢሉ ኣሎ፤ "አማልኹቲ ከንብርም ዘይሽልሉ ነገር ከትገብር ትሽልል ኢኹ። ንሱ ሽላ ሽትመውት እዩ። "እዚ ግና ጌጋ እዩ፤ ምኽንያቲ ብዘይ ፍጅድ አምላክ ከኸውን ኣይከለልን እዩ። ድሕሪ ሞትስ?"

ድሕሪ ሞት ሰብ ናብቲ መለኮታዊ ፍርዲ እዩ ከቐርብ። "ከምቲን ሰብ ሓንባላ መማት ብድሕራውን ፍርዲ እተሰርዖ።" (ኣብ.9:27)። ሰላሚ ኩነታት እማውታና ብዘየገድስ ብትብዓት ይኹን ብፍርሃት፤ ሰጋዊ ሞት መሰጋገሪ ናብ ፍርዲ እዩ። (ሉቃስ 13:1-5)።

ሐ. ትርጉም ሰጋዊ ሞት ንኣመንቲ ብሉይ ኪዳን፡ ንኣመንቲ ብሉይ ኪዳን ሰጋዊ ሞት ዘፍርሕ ነበረሰለ ዚነበረ ንጉስ ህዝቅያስ ዝፈርህ። "...ሰላል ኣየመስገካን፤ ሞት ኣይውድሰካን፤ እቶም ናብ ጉድጓድ ዚወርዱ ብሓቅኻ ተስፋ ኣይገብሩን እዮም እዮ።" (ኢሳ.38:10-12,18)። እዮብን ጻዊትንውን ከምኡ ተሰምዖም። "ኣብ ሞት ዚዝከረካ የልቦን እዮ፤ ኣብ ሰላልስ መን እዩ ዚመስገካ። ... መዓልተታተይ ደሓንዶ ኣይኩናን፤ ናብታ ሃገር ጸልግትን ድን ሞትን፤ ናብታ ግብ ዝበለ ጸልግትን ጽላሎት ሞትን ዘለዎን ስርዓት ዚብላን ሃገር፤ ኣብላስ ብርሃን እኳ ሽም ጸልግት ለይቲ ዝኹነ፤ ናብታ እነ ኹባላ ዘይምሰስ ሃገር ከይከድኩ፤ ቅርብ ምእንቲ ባህ ከብሊኒ፤ እስኪ ሕደጊል ልቕቕኒ።" (መዝ.6:5፤ እዮብ 10:20-22)። እቲ ምፍርህም ከላ ኣብ ማለሰቲ ባርነት ኣለተዎም፤ ምኽንያቲ ቀንዲ ሓሳብም ምድራዊ በረኽት ሰለ ዝከበረ እዩ። "ደጊም ንእግዚኣብሔር፤ ኣብ ምድሪ ህያዋን ንእግዚኣብሔር ኣይከርእየን እዩ፤ ምስቶም ኣብ ሰላል ዘለዉ ሰብ ኩይነ፤ መሊሰ ሰብ ኣይከርእን እዩ፤ በልኩ።" (ኢሳ.38:11፤ ኢብ.2:14-16)።

እቲ መጸሊ ንዓለቶም ብሩህ ኣይነበረን፤ ምኽንያቲ ብዘሰባ መጽንሒ ቦታታት ንጽር ምግለጽ ኣይነበረን እዮ፤ ነቲ ድንግዝግዝ ሓሳብም ዘብርህላ ይረኽቡን። ምንም እኳ ኣብ ገለ ጽሑፋት ከገልጽዎ እንተፈተኑ፤

ገምርዳኑ ከጢድ ነበረ። እየብ ከምዚ በሉ። "... እነ ዓዕላይ ክርእዮ እዩ፤ እዲንተይ ከርእዮሉ፤ ካልእ አይኩነን።" (እየብ 19:25-27)። ዳዊትውን ብዛዕባ ሲጋ የሰብ ተነበየ፤ (መዝ.16:8-11፤ ግ.ሃ.2:25-28)። ነብዩ ሆሲእ ሞትን ሲለልን መወጃኦታ ህይወት ከም ዘይኩነ ተነብሮ አሉ። "ካብ ኢድ ሲለል ኢድኡ ኖሞኩብ ሞት እብጀምም" (ሆሲእ 13:14፤ ኢ.ላ.25:6-8)።

መ. ትርጉም ሲጋዊ ሞት ንኣመንቲ ሓዲሽ ኪዳን፡- ኣብ ሓዲሽ ኪዳን ካብ ፍርሃት ሞት ደሓንና፤ ክርስቶስ ካብ ሕጊ ሓጢአትን ሞትን ሓራ ሰለ ዘውጽእና። "እቲ ኣብ ክርስቶስ የሰብ ዘሉ ሕጊ መንፈስ ህይወት ካብቲ ሕጊ ሓጢአትን ሞትን ሓራ ኣውጽኦኒ እዩ።" (ሮሜ 8:2)። ብትንሳኤ ክርስቶስ ሞት ናብ ህላወ ኣምላኽ ዘሰጋግረና ምዃኑ ተረጻጸና። "ም ሞት፤አበይ ኣሉ ብልሕኹ? ኣታ ሲላልኩ፤ ኣበይ ኣሉ ዓወትካ? ብልሕ ሞት ሓጢአት እዩ፤ ሓይሊ ሓጢአትውን ሕጊ እዩ።" ሞት ነቲ ብጉይታና የሰብ ክርስቶስ ገይሩ ዓወት ዚጠነና ኣምላኽ ሰብሓት ይኹና። (1ቆረ.15:55-57)።

ሞት ሓይሊ ሰይጣን ዚሰግረሉ፤ "ብሞቲ ነቲ ሓይሊ ሞት ኣብ ኢዱ ዝሓዘ ምእንቲ ኺሰጋር፤ ንሱውን ድያብሉስ እዩ፤ ነቶም ብፍርሃት ሞት ብዘሉ ዘበናም ብበርካት ተታሒሞ ዝበረኩ ሹላተም ሓራ ምእንቲ ኺውጽእም ኢሉ፤ ንሱውን ብእሉ ሓበሮም።" (እብ.2:14-16)፤ ብርሃን ወንጌል ዝበርሃሉን እዩ። "ሕጂ ግና ብምዝድ መድሓኒና የሰብ ክርስቶስ ተገልጸና፤ ንሞት ዝሰግረ፤ ንህይወትን ንዘይምጥፋእን ብወንጌል ናብ ብርሃን ዘውጽእ።" (2ጢዋ.1:10)። ሰለዚ ሲጋዊ ሞት ካብ ክርስቶስ ከፈለየና ኣይከላለውን እዩ። (ሮሜ 8:35-39) ሲጋዊ ሞት ንኣመንቲ ሓዲሽ ኪዳን ምስጢር ኣይኩነን፤ ክርስቶስ ብሞቲን ትንሳኤኡን ሰለ ዝገለጸ። "ክርስቶስ፤ እንተ ነጂሕና ወይስ እንተ ደቂስና፤ ምስሉ ሓቢርና ብህይወት ምእንቲ ኺንገብር ኢሉ፤ ሰሌና ሞተ።" (1ተሰ.5:10)። እዚ ካብ ኩነ ምስሉ ክንገብር ኢና። (ፊልጲ 1:23)። እቲ ሞት ከም መቐጻጸቲውን እንተ ኹነ ምድሓንና ኣይነጥፍእን ኢና። (1ቆረ.11:27-32)። እዚ ክንብል ከሉና ግና ብሞት ፈጸምና ኣይንሰንብድን ኢና ማለትና ኣይኩነን። እቲ ሰንባዴና ነቲ ዝመጽእ ፍርዲ እንታይ ከም ዚኸውን ሰለ ዘፈረገጸና እዩ። (2ቆረ.5:1-8)። እዚ እኳ እንተ ኹነ ብቲ ተሰፋታት ኣምላኽ ክንጸናናዕ ይግባእ። "...ደጊም በዘን ቃላት እዚአተን ንኣድሕድኩም ተጸናንዑ።" (1ተሰ.4:13-18፤ 1ቆረ.15:51-52)።

ይ. መወጃኦታ ሲጋዊ ሞት፡- ሲጋዊ ሞት ዘብትዓሉን ዘልላለግዊት ዝጅምረሉን እዩ። ሰለ ዝጠረ፤ ስም እግዚአብሔር ዝተመነኸ ይኹን። እንቋዕ እዚ ኩነት ናይ ሲጋዊ ሞት ከምሉ ኣሉ ንዘልላለም ዚቐጽል ኣይኩነን፤ እንተ ዘይኩነ መድከመና ነይሩ።

ሀ. ምቕጻል ሲጋዊ ሞት፡- ሲጋዊ ሞት ሰብ ኣብዛ ዘይተሓደሰት ምድሪ ክሓዕ ዘሉ ከቐጽል እዩ፤ ኩላተም ጸድቃንን ሓጥኣንን ከእ ኪሳተፍዎ እዮም። ትጽቢት ኣመንቲ ክርስቶስ ካብ ሰማይ መጹኡ ኪወስዶምን ኪንጠቑን እዩ። እተም ክርስቶስ ኪመጽእ ከሉ ብህይወት ዚጸንሑ ኣመንቲ

ከእ፤ ሲጋዊ ሞት ከይጠግሙ፤ ከም ጌናክን ኢልያስን ኪንጠቑን ንክርስቶስ ኪመስልዎ እዮም። "እንሆ፤ ምስጢር እነግረኩም ኣሉኹ፤ ኩላትና ኺንልወጥ ኢና እምበር፤ ኩላትና ኣይክንድቅስን ኢና። ብሓንሳእ፤ ብቐጽበት ዓይኒ፤ ቦቲ ናይ ድሕሪ ኹሉ መሰኹት፤ እቲ መሰኹት ኪንፋሕ እዩ እም፤ እተም ምውታት ድግ ብዘይሓልፍ ኪትንሱ እዮም፤ ንሕናውን ክንልወጥ ኢና።" (1ቆረ.15:51-52)።

ለ. ስብዐት ሲጋዊ ሞት፡- ሲጋዊ ሞት እናብዛሕ ይኸይድ ከም ዘሉ እንርድኦ ነገር እኳ እንተ ኹነ፤ ኣብ እዋን እቲ ብርቐዕ ጸበባ ኣዝዩ ኪበዝሕ ምዃኑ ኸእ ንርዳእ ኢና። ኣብተን 7 ናይ ጸበባ ዓመታት እቲአተን ልዕሊ ፍርቂ ህዝቢ ዓለም፤ ብዝተፈላለየ መገድታት ፍርዲ ኣምላኽ ኪመውት እዩ። "ርኢኹውን እንሆ፤ ቡላ (ቀይሕ) ፈረሰ፤ ስም እቲ ተቐሚጥዎ ዘሉውን ሞት እዩ፤ ሲላል ከእ ይሰቦ፤ ብህይዴናን ሞትን ፈራን ብሓራዊት ምድርን ገይሮም፤ ንራብዓይ ኣፍ ምድሪ ኪቐትልዎ ሰልጣን ተዋህቦም።" (ፊልጲ 6:8-11፤ 7:9,14፤ 9:8፤ 11:5,7,13፤ 12:16፤ 13:7,15)። ኣብ መወጃኦታ ኸእ እተም እኩያት ቦቲ ሓያል ሰይፊ ቃል ኣምላኽ ኪቐተሉ እዮም። (ፊልጲ 14:14-20፤ 19:21)።

ሐ. እቲ ዓቢ ዜጥፍእ ናይ ሲጋዊ ሞት ሓዲራ ድሕሪ እቲ ኸሕ ዓመት ግዝአት ክርስቶስ ኣምላኽ ነቶም ዓመጸኛታት ብዓቢ ዜጥፍእ ሓዊ ኪውድእም እዩ። "ካብ ሰማይ ከእ ሓዊ ወሪዱ በልዮም።" (ፊልጲ 20:8-10)። ቦቲ ኸሕ ዓመት ግዝአት ክርስቶስ ቀጽሩ እንተ ወሓደ እኳ ሲጋዊ ሞት ኪህሉ እዩ። "ሚእቲ ዓመት ገይሩ ዚመውት ብንእሰኩይ ይመውት፤ ሓጢአተኛ ኸእ ሚእቲ ዓመት ምስ ዝበረ እዩ ዚርገም እም፤ ድሕሪዚ ሓጸር ዚዕምሩ ሕጻንን ዕድሚኡ ዘየብጽሑ ኣረጊትን ኣይከርከቡን እዩ።" (ኢ.ላ.65:20)። ኣብ መወጃኦታ እቲ ግዜ ግና ኣምላኽናተም ኣንጸር ዮሩሳሌም ብሰይጣን ዚለዓዓሉ ጸላእቲ ህዝቢ ኣምላኽ፤ ቦቲ ዜጥፍእ ሓዊ ኪጥፍእም እዩ። ብድሕሪኡ ኸእ ናብ ፍርዲ ጸዕዓ ዝፋን ይእተን ሓዲሽ ሰማይን ሓዲስ ምድርን ይፍጠሩን። (ፊልጲ 20:17-21:1)።

መ. መወጃኦታ ሲጋዊ ሞት፡- ሲጋዊ ሞት ብፍርዲ ጸዕዓ ዝፋን ኪኸትም እዩ። ካብ ሞት ዝተረፈ ሓጥእ ፈጸሙ ኣይክህሉን እዩ እም፤ ኩላተም ሓጥኣን ተንሲእም ናብ ፍርዲ ጸዕዓ ዝፋንን ብድሕሪኡ ኸእ ናብቲ ቐላይ ሓዊ ማለት ገሃኖም እሳትን ኪድርበዩ እዮም። (ፊልጲ 20:11-15)። ሞትን ሲላልን ንዓዕላተም ከእ ናብቲ ቐላይ ሓዊ ኪድርበዩ እዮም። "ምትን ሲላልንውን ናብቲ ቐላይ ሓዊ ተደርበዩ። እዚ እቲ ኸልላይ ሞት እዩ ማለት ቐላይ ሓዊ።" (ፊልጲ 20:14)። ሰለዚ እዩ ድሕሪ እዚ ፍርዲ እዚ ሞት ዘይህሉ። "ኣምላኽ ከእ ንብዘሉ ንብዓት ካብ ኣዲንተም ኪደርዝ እዩ። እቲ ቐዳማይ ሓሊፋ እዩ እም፤ ድሕሪ ደጊም ሞት ኣይከኸውንን፤ ድሕሪ ደጊምውን ሓዘን፤ ወይ ጫውጫው፤ ወይ ጸዕሪ ኣይከኸውንን እዩ፤ ክብል ከሉ ሰማዕኩ።" (ፊልጲ 21:4)።

2. መጽንሐ ቦታታት

"አብ ሲላል አብ ሰጃይ ኩይኑ፣ ዓይኑ ጀሕ አቢሉ፣ ንአብርሃም፣ አብ ርሑቶ፣ ንአልአዛርውን አብ ሕቕፋ ረአዮ" (ሉቃስ 16:19-31,23)።

"የሱስ ድማ፣ ሉሚ ምሳይ አብ ገት ከም እትኸውን፣ ብሓቂ ብሓቂ እብላካ አሉኹ፣ በሉ" (ሉቃስ 23:43)

ሲጋዊ ሞት ምስ ሰጋና ዝተተሓሓዘ እዩ፣ ነፍሲ ግና ዘይትመውት እያ። እታ ነፍሲ ናይ ጸድቕ ኩነት ሓጥእ ሰብ፣ ብዘይ ሲጋዊ አካል እትነብራሉ ቦታ ኸላ፣ መጽንሐ ቦታ ይበሃል። እዚ ናብቲ ሰማያዊ (መንፈሳዊ) አካል ለበላ፣ ናብቲ ዘልአለማዊ ቦታእ ምኽዓ ብዘይ አካል እትጽንሓሉ ቦታ እዩ። እብዚ ቦታ እዚ እታ ነፍሲ ህሳውነታ ኣይተጥፍእን፣ ኩነታት ዝሓለፈ ህይወታ ተለልን ነቲ ዝበረቶውን ኣይትርበዕን እያ። "እዚ ቀርቦተይ ምስ ጠፍአ ድማ፣ ኸዕ ምስ ሲጋይ ንአምላኽ ክርእዮ እዩ። እኔ ባዕላይ ኪርእዮ እዩ፣ ኣዲንተይ ክርእዮእ፣ ካልእ ኣይኩነን" (እዮብ 19:25-27)። ነፍሲ ሰብከ ም ዘይትመ ውት መጽሓፍ ቅዱስ የረጋግጸ እዩ። (ዘጸ.3:16፣ ማቴ.22:32፣ ሉቃስ 16:19-31)። እዚ ኸብ ኩነት ደላ ነፍሲ ሰብ ድሕሪ ሲጋዊ ሞት እንታይ ትኸውን? ክዕ ትንሳኤ ምውታትከ ኣበይ ትጽንሕ? ነዚ ንምርጻእ መጽሓፍ ቅዱስና ኣተኩርና ከጽንዕ ይግባእ። ከም ትምህርቲ መጽሓፍ ቅዱስና፣ እቶም ጸድቃንን ሓጥእንን ኣብ ዝተፈላለዩ ኩነታቶም ዝፈልጥሉ ቦታታት እዮም ዘለዉ። እዚ ኸላ፣ እቶም ጸድቃንን ኣብ ቦታ ኣነስን ምስ ጉይታን፣ እቶም ሓጥእን ከእ ኣብ ብተግባርም ዝጠቓሰሉን ቦታ ኣዘንን ካብ ጉይታ ርሒቑምን ኣለዉ። "...ሕጂ ግና ንሱ ኣብዚ ይጸናዕ፣ ንስኻ ድማ ትስቀ" (ሉቃስ 16:19-31፣ 23:43፣ 2ቆረ.5:16-8)።

ገላ ሓሰውቲ መምህራን ግና መጽንሐ ቦታ ዝበሃል የልቦን ይብሉ። ግናኸ ከም ዘሉ ኣርጊጽና ንፈልጥ ኢና እሞ፣ በምርግጋጽ ክንዛረቡ ይግባእ። እስከ መረጋገጺ ዝኹንና ነገራት ክንጠቅስ።

1. ጽሑፋዊ መረጋገጺ፡- መጽሓፍ ቅዱስ ኣሰፊሖ እንተ ዘይገለጸ እኒ እኹል መግለጺ ሂሱና ኣሉ። ብፍላይ ከእ ብዛዕባ እቶም ኣመንቲ፣

ሀ. እቲ ብሰጋ ዝሞተ ኣማኒ ድሕሪ ሞቲ ምስ ክርስቶስ ኣሉ፡- "የሱስ ድማ፣ ሉሚ ምሳይ ኣብ ገት ከም እትኸውን፣ ብሓቂ እብላካ አሉኹ፣ በሉ" (ሉቃስ 23:43፣ 2ቆረ.5:16,8)። "በዘን ክልተ እዚአተን እጭንቕ አሉኹ፣ ንእይ እዝዩ ዚሓይሽ እዩ እሞ፣ ከፋኛ ምስ ክርስቶስውን ክነበር ሃረርታ ኣሉኒ" (ፊልጶ 1:23)።

ለ. ኩነታቶም ቅዱሳን ብሓይ እዮም ዘለው፡- "ናብ ጉባኤ ኹሉ፣ ናብ ማሕበር እቶም ኣብ ሰማያት ተጸሒፎም ዘለው በኹራት፣ ናብ ኣምላኽ ፈራድ ኩሉ፣ ናብ መናፍብቲ እቶም ፍጹማን ጸድቃንን፣ ናብ የሱስ

ማእከላይ ኣዲሽ ኪዳንን ናብቲ ኹባ ደም ኣቢል ዝሓሸ ዚሃረብ ምንጻግ ደምን በጺሕኩም ኣሉኹም" (እብ.12:23-24)።

ሐ. እቶም ሰባት ኩነታቶም ይፈልጡ፡- እቶም ሰባት ማለት እቶም ጸድቃን ሕጉሳት፣ እቶም ሓጥእን ከእ ጉህያት እዮም። (ሉቃስ 16:19-31፣ 2ቆረ.5:18፣ ፊልጶ 1:23፣ ራእይ 14:13)። እቲ ኩነታት ከምቲ ኣካል ምስ ለበሰና ዚኸውን እኒ እንተ ዘይኩነ ካብዚ ሕጂ ዘሉናዮ ኩነታት ዝሓይሽ እዩ።

2. እንታይነት እቲ መጽንሐ ቦታታት፡- ብመሰረት መጽሓፍ ቅዱስ እቲ ክልተ መጽንሐ ቦታታት ገትን ሲላልን እዩ።

ሀ. ቅድሚ ትንሳኤ ክርስቶስ ዝነበረ መጽንሐ ቦታታት፡- ብዘበን ብሉይ ኪዳን ኩነታቶም ሰባት ኣመንቲ ይኹኑ ዘይኣመንቲ ናብ ሲላል ይኹኑ ነይርም። ደሓር ግና ክርስቶስ ኣብ ትንሳኤ "ምርኮ ማረኸ" እሞ፣ ነቶም ኣመንቲ ናብ ገት ምስሉ ኪኹኑ ወሰደም፣ ሕጂውን ኩነታቶም ናብሉ ይኹኑ ኣለው።

1) ትርጉም እታ 'ሲላል' ልትብል ቃል፡- እታ ሲላል እትብል ቃል ብእብራይስጢ ኩይና፣ እቶም ብሰጋ ዝሞቱ ነፍሳት ዝጸሕሉ ቦታ እዩ። እቲ ቃል ልዕሊ 60 ግዜ መጽንሐ ቦታ ምዃኑ ተገሊጹ ኣሉ። እዚ ኸላ ብዝተፈላለዩ ቃላት ከም፣ "መቓብር"፣ "ቦታ ሰጃይ"፣ "መዓመቕ"፣ ተተርጉሙ ኣሉ። እቲ ቃል ናብ ግሪኽ ኪትርጎም ከሎ "ሄይድስ" "ሞት" ዝትርጎሙ ተተርጎሙ ኣሉ።

እዚ ቦታ እዚ ኸላ ኣብ ክልተ ክፍልታት ማለት፣ "ሳዕላይ ሲላል" ወይ "ሕቕፋ ኣብርሃም" ወይ "ገት" (ሉቃስ 16:22፣ 23:43) ዝተባህለን፣ "ታሕታይ ሲላል" ወይ "መዓመቕ" (ዘጸ.32:22፣ መዝ.86:13፣ ሉቃስ 8:13፣ ሮሜ 10:7፣ ራእይ 9:1,2,11፣ 11:7፣ 17:8፣ 20:1,3) ተባሂሉ ተተርጎሙ ኣሉ። እቶም ነፍሳት ኩነታቶም ፍርዲ እዮም ዚጽበዩ ዘለው እቲ ቦታ ነቶም ጸድቃን ቦታ ሓጉሳ፣ ነቶም ሓጥእን ከእ ቀሓዓ ኣምላኽ ዚግለጹ ቦታ ሰጃይ እዩ። ግናኸ እዚ እቲ ናይ መዓለታ መንበሪ ቦታ ዝነም እሳት ኣይኩነን (ራእይ 20:14-15)። እዚ ቦታ እዚ ሞት ኣይኩነን፣ ምኽንያቱ ሞት ናብ ሲላል ዚእቱ መተሓሰፊ እዩ። እዚ መቓብርውን ኣይኩነን፣ ምኽንያቱ መቓብር ናይ ሲጋዊ ኣካልና መጽንሐ ቦታ ኪኸውን ከሎ፣ ሲላል ግና ናይ ነፍሲ መጽንሐ ቦታ እዩ።

ሰለዚ ሲላል ቅድሚ ትንሳኤ ክርስቶስ መጽንሐ ቦታ ናይ ኩሉም ዝሞቱ ሰባት፣ ኣመንቲ ኩነት ዘይኣመንቲ እዩ። (ዘፍ.25:18፣ 37:35፣ ዘጸ.34:6)። ሲላል ዝነም እሳትውን ኣይኩነን (ራእይ 20:14-15)። እዚ ቦታ እዚ ኣምላኸውን ዚቆጸርን ዚነብራሉን እዩ። "ካብ መንፈሳካ ናበይ ክኸይድ፣ ካብ ገጽካስ ናበይ ክሃድም እየ? ንሰማይ እንተ ደየብኩ፣ ንስኻ ኣብሉ ኣሉኻ፣ መንጸፊይ ኣብ ሲላል እንተ ኣንጸፍኩ፣ እንሆ፣ ንስኻ ኣብሉ ኢኻ" (መዝ.139:7-8፣ 86:12-13፣ 1ሳሙ.2:16፣ እዮብ 26:16፣ ኢሳ.28:15,18፣ ኣሞጽ 9:2)።

2) ሕጁ እቶም አመንቲ ናበይ ይሸዱ አለው? እቶም

አመንቲ ክርስቶስ ምስ ተንሰሌ ናብቲ ምስ ጉይታ ብዘይ ላካል ዝጸንሑሉ ዘሐገሉ ቦታ እየም ዚሸዱ ዘለው። ብዘይካ ሄናኸን ኤልያስን ኩላተም ክሳብ ክርስቶስ ዚትንሰሊ ዝሞቱ ናይ ብሉይ ኪዳን አመንቲ አብ ሲኦል እየም ጸጺሑም፤ ክርስቶስውን ምስ ሞተ ናብሉ እዩ ዝወረደ እዎ፤ ካብሉ ነቶም ድሑናት ናይ ብሉይ ኪዳን ማሪኹ ናብ ጉት ምስሉ ኪኹኑ ወሰደም። "ሰላሚ ሽላ፤ ናብ ላዕሊ ምስ ደየብ፤ ምርኮ ማረሽ ንሰብውን ውህበት ሃብ፤ ይብል። እዚ፤ ደየብ፤ ዚብል ግና፤ ናብቲ መፃሙቕ ክፍሊ ምድራውን ምውራዓ እንተ ዘይኩይነብ፤ እንታይ ማለት እዩ?" (ኤፌ.4:18-10፣ መዝ.16:10፣ ኢሳ.38:10፣ ማቴ.16:18፣ ሉቃስ 23:43፣ ግ.7.2:27,31፣ 7:55,59፣ ሮሜ 10:7፣ 2ቆረ.5:18፣ ፊልጲ 1:23)።

ሀ. ሕጁ አብ ሲኦል መን አለው? አብዚ ቦታ እዚ ዝተፈላለዩ ንጉይታ ዘይተቐበሉ ሰባትን ዝወደቁ መላእኽትን ደርከቡ እየም። እስከ ገላ ካብቶም አብሉ ዚርከቡ ክንጠቅስ።

1) ኩላተም ከይደሓኑ ዝሞቱ ሰባት፡- ኩላተም ንጉይታ ብዘይ ምቕባል ከይደሓኑ ክሳብ መፃልቲ ትንሳኤ ሓጥኣን ምውታት ንፍርዲ ጸዕዳ ዝፋን ዝሞቱ ሰባት፤ ክሳብ መፃልቲ ፍርዲ አብሉ ኪጸንሑ እየም። " ... ንዝርቲ ፃዕጺ ግና እናቐጸዐ ንመፃልቲ ፍርዲ ሺሕልምዎ ይፈልጥ እዩ።" (2ጴጥ.2:9)። "ረሲኣን፤ ንእምላሽ ዚርስዕም ሽላተም አህህብ፤ ናብ ሲኦል እየም ዚምለሱ።" (መዝ.9:17፣ ራእይ 20:9,13)።

2) አጋንንትን ዝወደቁ መላእኽትን፡- አጋንንቲ ብዘይካ እቶም አብ አየር ዘለዉ ኩላተም ናብ ታሕታይ ሲኦል እየም ተደርብዮም። ሰላሚ ነበረ ጉይታ ናብሉ ከይሰደም ዝልምንዎ ዝከበሩ፤ ምኽንያቱ እዝሞም እየም ዚፈርኩም። "ናብ መፃሙቕ ኪሸዱ ከይእዝም ድማ ለመንዎ።" (ሉቃስ 8:31፣ ማቴ.8:29)። ብዘበን እቲ ብርቱዕ ጸበባ ሽላ ንሱ ተሸፊቲ ገላ ካብታቶም ናብ ምድሪ ኪወጹ እየም። "ነቲ ፃሚቶ ዓላ ድማ ከፈቶ። ካብቲ ዓላ ሽላ ከም ትኪ ዓብዪ እቶን ዚመሰል ትኪ ወጸ። ብትኪ እቲ ዓላ ድማ ሓሓይን አየርን ጸልመተ። ካብቲ ትኪ ድማ አንበጣ ናብ ምድሪ ወጸ፤ ኮምቲ ንዕንቅርቢታት አብ ምድሪ ሰልጣን ዘለወን ከላ ሰልጣን ተቃህበዎ" (ራእይ9:1-3፣ 11:7፣ 13:11)። እቶም ዝወደቁ መላእኽቲ ሽላ ክሳብ መፃልቲ ፍርዲ አብሉ ኪጸንሑ እየም። "እምላሽ ግና ነቶም ሓጢአት ዝዝበሩ መላእኽቲ እኳ ናብ ዝሃም ደርብዪ፤ ብመቐሕ ጸልማት ተአሲርምን ፍርዲ ሺሕለው አሕሊፋ ሃቦም እምበር፤ ካብ ዘይነሓርም፤" (2ጴጥ.2:4)። "ነቶም ሰፈርም ዝሓደጉ እምበር፤ መፃርነም ዘይሓለዉ መላእኽቲ እኳ ብኖይ ዘልላለም መቓውሕ ደላ ትሕቲ ጸልማት ነቲ ፍርዲ እታ ፃባይ መፃልቲ ፃቕርምዎ አሉ።" (ይሁዳ 6)።

3) ሰይጣን፡- ሰይጣን ካብ እዋን ውድቀቲ አትሒዙ ቦታሉ ዚፈልጥ ሰለ ዝኹነ፤ ንሰባት እናተፃናቐፈ ምስሉ ናብ ዝሃም መታን

ኪአትው ይጸዕር አሉ። አብቲ ሽሕ ፃመት ግዝላት ክርስቶስ ግና ተአሲሩ ናብቲ መፃሙቕ ኪደርብ እዩ። ብድሕራኡ ንቕሩብ እዋን ኪፍታሕን ንገዙሓት ሰባት ኪሰሕትን፤ አብ መወጃታሉ ከላ ናብቲ ቀላይ ሓዊ ኪደርብ እዩ። "እተን ሽሕ ፃመት ክሳብ ዚፍጸማ ሽላ፤ ናብ መፃሙቕ ደርብዮ። ድሕሪ ደጊም ከህዛብ ምእንቲ ሽዩሰሕተም አለውን፤ ፃጸዩ አብ ልዕሊሉ ሓተመ። ድሕርዚ ንቕሩብ ግዜ ኪፍታሕ ይግብላ እዩ።" (ራእይ 20:1-3,7-10)። ሕጁ ግና ሰይጣን አብ ምድሪ ቢሕርን አየርን ኩሰል ይብል አሉ፤ ናብቲ ግብላ ቦታሉ ብግዚሉ ክሳብ ዚሓቲ። (ሉቃስ 10:18-19፣ ኤፌ. 2:1-2፣ 6:11-12፣ ራእይ 12:9)።

ሐ. መጽንሐ አካል አለ-ናደ? ገላ መምህራን ናይ መጽሓፍ ቅዱስ መጽንሐ አካል ከም ዚህልወና ይምህሩ እየም። ደራሲ ግና ክዚ አይቐበሉን እዩ፤ ምኽንያቱ አካላትና ብሕሕ ግዜ ኪቀያየር እዩ ማለት ስለ ዘምሰል። ሓሳባቶም ንምድጋፍ ነቶም ክርስቶስ ምስ ተንሰሊ ዝተራእዩ ሰባት ይጠቅሱ። "መቓብራትውን ተሸፍቲ፤ ብሕሓት ደቂሶም ዝከበሩ ሲጋ ቅዱሳን ተንሰሉ። ድሕሪ ትንሳኤሉ ኹብ መቓብርም ወጺኦም ናብታ ቕድስቲ ሽተማ አተዉ፤ ንብሕሓት ከላ ተራእዩ።" (ማቴ.27:52-53፣ 2ቆረ.5:1)። ከምሕውን ነቶም ቦቲ እዋን ብርቱዕ ጸበባ አብቲ መሰውሊ ዝቐረሱ ስግኢታት እቲ ዘበን ይጠቅሱ። (ራእይ 6:9-11፣ 7:9,14)።

2. ከንርድላ ዚግባእ ባህርያት እቲ መጽንሐ ቦታታት፡- ኩላላዕ ከም አመንቲ ብዛዕባ እዚ እዋን እዝን ኩነታቲን ከንርድላ ይግባእና እዩ።

ሀ. እታ ነፍሰን መንፈሰን ሃለዋተን ይፈልግ እየን፡- አብዚ ብፍላይ እቶም ጸድቃን ለጸቢቕም ደርድለዎ እየም። ሙሴ አብቲ እዋን ምልዋጥ የሱስ አብ ከረን ደብረ ዘይቲ ተራእዮ እዋ፤ ምስ ኤልያስን ክርስቶስን ይዘራረብ ነበረ። "እንሆ ሽላ፤ ሙሴን ኤልያስ ምስሉ (ምስ ክርስቶስ) እናተዘራረቡ ተራእይዎም።" (ማቴ.17:3)። ክርስቶስውን ነቲ ከታሪ እዚ አረጋገጸሉ። (ሉቃስ 23:43)። አብርሃም ከላ ምስ ኤልላዛርን እቲ ሃብታም ሰብላይን ተራእዮ። (ሉቃስ 16:19-31)። እቲ ኩነት ነቶም አመንቲ ዕረፍቲ፤ ክርስቶስውን ነቲ ከታሪ ከምሉ እዩ ዝበሉ፤ ነቶም ሓጥኣን ከላ ሰቓይ እዩ። (ሉቃስ 16:25፣ 23:43)። ቀዳማት አብታት ከም በፃል ሳሙኤል፤ (1ሳሙ.28:15)፤ ጳጉኤልን (ጳጉ.12:13)፤ እቲ ዘማራይ ፃዊትውን ሀሳውነት እምላሽ ከምዘለዎ መስከሩ። (መዝ.139:7-10)። እቶም ሓጥኣንውን ክዚ ደርድለዎን ይሳቑዩን እየም። እቲ ሃብታም ሰብላይ አብ ሰቓይ ከም ዝከበረ ገለጸ። (ሉቃስ 16:23-25)። አብሉ ምፍላጥ፤ ምልላይ፤ ምዝርራብንም ግራምን ከም ዘሉ ይነግራና እዩ። "እቲ ታሕቲ ዘሉ ሲኦል ከትመጽእ ከሉኻ ኪቀበሰላካ ሊሉ ብእኻ የዕገርግር፤ ንድኂታትን ንሽላውም ስልጠናት ምድርን የበራብራልካ፤ ንሽላውም ነጠታት አህዛብ ካብ ዝፋውንቶም የተንሰለም። ኩላተም ከላ ንስኻውንዶ ሽግና ሓሚቕካ? ንስኻሽ ንእናዶ መሰልካ? ሊሉም ኪመልሱልካ እየም። ከብረትካን ቃና መስንቆታትካን

ናብ ሲላ ወራ፤ መንጽዳት ሓሳቱ፤ መደርብታኝ ድማ ሓሳቱ እየም።
(ኢ.ሲ.14:10-11)። አብሉ ድማ ቀጥታ እምላሽ ይሰምዮም፤ ብሃልሃልታ
ይላቸዩን መቼደቲ ይጽቡዩን እየም ዘለዉ። "ጸዊ" ሽላ፤ ም ለቦይ
አብርሃም፤ በዚ ሃልሃልታዚ እቡቶ ለሉ-ሹ እም ምሓረ፤ እንፈ አጽብዑ አብ
ማይ መግደ ልባይ ኪዘሕለይ፤ ንላልሓር ሰይሰይ፤ በሉ።"
(ሉቃስ 18:24፤ 2ጴጥ.2:9)።

ሲ. ምስጽፋል ሳሳይን ታሕታይን ሲላል-እቲ ቦታ
ንሓድሕድካ ዘረሓኪ ኩይት ብዓቢ ጋግ ዝተሸልከል ፈጸምካ ክትተሓለፈሉ
ዘይትሸለል እዩ። "ምስጽፋል እዚ ኩሉ ድማ፤ እቶም ካብዚ ናባኻትኩም
ኪሓልፉ ዘደልዩ ምእንቲ ሽይሸሉ፤ አብሉ ዘለውውን ናባና ሽይሳገሩሲ፤
አብ መንገድን አብ መንገሽምን ዓቢ ጋግ ተገይሩሉ እሉ፤ በሉ።"
(ሉቃስ 16:26)። እቲ ታሕታይ ሲላል ብዝተፈላለዩ አሳማት ማለት
"ታሕታይ ሲላል" (ዘፃ.32:22)፤ "መዓመቕ" (ራእይ 9:1-2,11) ተባሂሉ
ይጽዋዕ እዩ። እቲ ሳሳይ ከላ፤ "ሕቕፊ አብርሃም" (ሉቃስ 16:22)፤
"ጉት" (ሉቃስ 23:43)፤ "ጽቡቕ ቦታ አታሽልቲ" (መዘ.2:5፤
መሃ.4:13፤ ነዉ.2:8)።

ብዛዕባ እዚ መጽንሒ ቦታታት ክንሓሰብ ከሉ ኪጋጥሙ ዚሸሉ፤ ገላ
ሽግራት እስከ ንርሐ።

1) ሲላል ምስክር ዘይብሉ፤ ጸልማትን ዘፍርሕን እዩ፤
ሲላል ከም ገላ ምስክር ዘይብሉን ዘፍርሕን ጸልማትን ቦታ ገይርም ዝምህሩ
እለዉ። ንሓሳም ምድጋፍ ከላ፤ "አብቲ እትሽዩ ሲላልሲ ዕዮን ሓሳብን
ፍልጠትን ጥበብን የልቦን እዮ፤ አድካ ክትገብር እትረኽቦ ዘበለ ሹሉ
ብሓይልኻ ግበር።" (መዘ.9:10)። እሉም ይጠቕሱ። ከምኡውን ንጉሰ
ሀዘንያሲ፤ እዚ ምድራዊ ህይወት ካብሉ ከም ዚሓይሽ እምሲሉ ተሃሪቡ
እሉ። "ሲላል እየመስገነን፤ ሞት እይወድሰካን፤ እቶም ናብ ጉድጓድ
ዚወርፉ ብሓቕኻ ተሰፋ እይገብሩን እየም እዮ፤ እቲ ህያው፤ እቲ ህያው፤
ከምዚ እነ ሉግ ዝገብር ዘሉ-ሹ፤ የመስገኻ፤ እቦ ንውሉፉ ሓቕኻ
ኬፍልጦም እዩ።" (ኢ.ሲ.38:18-19)።

2) ምት ድቃስ ሕይወቱን ባባት ንምት ከም ድቃስ ይወስድም።
እዚ ና። እዚ ግና ከምቲ እቶም "ምድቃስ ናይ ነፍሲ" ዚድግፉ ዚብልዎ፤
ፈጸምካ ሃለዋትካ ምጥፋእ እይኩነን። እቲ "ድቃስ" ዚብል ቃል ነቲ ፍርሒ
ናይ ሞት ዜጉድል እዩ። ከምኡውን ከምቲ ዝደቀሰ ዚትንሰእ፤ እቲ
ዚሞተውን ከም ዚትንሰእ እዮ፤ ትንሳኤ ምውታት ከም ዘሉ ዚሕብር እዩ።
"... ድሕረዚ ድማ፤ እልሓር ፈታዊና ደቂሱ እሉ። እነ ግና ካብ ድቃሱ
ምእንቲ ሽተንሰእ፤ ክሽይድ እዩ፤ በሉም። ሽዑ ደቂ መዛሙርቲ፤ ጉይታይ፤
ደቂሱ እንተ ሹይነሲ፤ ኪጥፋ እዩ፤ በልዎ። የሱስ ብዛዕባ ሞቲ እዩ
እተሃረበ፤ ንእታቶም ግና ብዛዕባ ናይ ትሻስ ድቃስ እተሃረበ መሰሉም።"
(ዮሃ.11:11-13)። "እንሆ፤ ምስጢር እንግረኩም እሉ-ሹ፤ ኩላትና ክንልወጥ
እምበር፤ ኩላትና እይክንድቅሰን ኢና።" (1ቆረ.15:51)። "ማለት፤ የሱስ ከም

ዝሞተን ከም ዝተንሰእን እግንና እንተኩንና፤ ከምኡውን እምላሽ ነቶም
ብየሱስ ዝደቀሱ ምስሉ ሽምጽእም እዩ። (1ተሰ.4:14)። ሰላዚ እዚ
ምምሳሌ እዩ እምበር ኣደ እየም ግለት እይኩነን።

3) ሲላል ሕጂ ለቦይ ልሉ-? ነዚ ሕተ እዚ ንምምሳሌ
ብዘሓት ምሁራት ናብ ሃተውተውን ጽውጽዮይን ይሓትዉ እየም። ግናሽ
መጽሓፍ ቅዱስ እንታይ ይብል? ክንብል ዝሓሸእዩ። ምዝንያቲ መጽሓፍ
ቅዱስ ዝብሉ በለ ዘለዎ።

ሀ) ሲላል ዘልዊ ቦታ እዩ፤ ሲላል ዝሞቲ በባት
ነፍሱም ዝርከቡሉ ቦታ እዩ። እልሓር ምስ ሞተ መላእክቲ ናብሉ ወሰድዎ፤
ነቲ ሃብታም ሰብላይውን ከምኡ። ሰላዚ እዚ ካብ ምድሪ ወጸኢ ከም ዘሉ
ይሕብረና። እምበኣር ሲላል ካብ ምድሪ ወጸኢ ዝርከብ ዝሞቲ ነፍሳት
ዝርከቡሉ ቦታ እዩ። "ኩነ ድማ፤ እቲ ድኻ ምስ ሞተ፤ መላእክቲ ናብ
ሕቕፊ አብርሃም ወሰድዎ።እቲ ሃብታም ከላ ሞተ ተቐብረውን። አብ ሲላል
አብ ሰቓይ ኩይት፤ ዓይኑ ቋሕ አቢሉ፤ ንአብርሃም አብ ርሑቕ ረላዮ።"
(ሉቃስ 16:22-23)።

ለ) ካብ ምድሪ ይትሕት እዩ፤ መጽሓፍ ቅዱስ ሲላል
ካብ ምድርና ከም ዚትሕት እዩ ዚሃረብ። ያእቆብ፤ "...ብሓዘን ናብ ወደይ
ናብ. ሺላል ከወርድ እዩ፤ ድማ በለ።" (ዘፍ.37:35)። ኢሳይያሲ፤ "ሰላዚ
ሲላል ትምረታ ኣርሒባ፤ አፋውን ብዘይ ልክዕ ሃህ እቢላ እነ፤ ከበረታምን
ብዝሒ ሰባምን ጌጾምን እቲ አብሉ ባህ ዚብሉን ናብላ ይወርድ እሉ።"
(ኢ.ሲ.5:14)። ክርስቶስውን፤ "እዚ፤ ደየብ፤ ዚብል ግና፤ ናብቲ መዓመቕ
ክፍሊ ምድሪውን ምውራፉ እንተ ዘይኩይነሲ፤ እንታይ ግለት እዩ።"
(ኤፌ.4:9)። ሰላዚ ሲላል ትሕቲ ምድሪ እዩ ዚርከብ ግለት እዩ።

ሐ) ልብ ግልሰል ምድሪ እዩ፤ ነዚ ሓሳብ እዚ ግለት
ሲላል ትሕቲ ምድሪ እዩ ዚርከብ ዚብል ጽሑፋትውን እሉ። "የናስ አብ
ኩባይ ዓብዪ ዓሳ ሰለሰተ መዓልትን ሰለሰተ ለይትን ከም ዝጠረ፤ ከምኡ
ሽላ ወፂ ሰብ አብ ውሽጢ ምድሪ ሰለሰተ መዓልትን ሰለሰተ ለይት
ንኪገብር እዩ።" (ማቴ.12:40)። "...ንእኣን ነተን አዋልድ ክጠራት ሀዝብታት
ንምስተም ናብ ጉድጓድ ዚወርፉ ናብ መዓመቕ ምድሪ ኣወርድን።
...ካብተም ጀጉሳ እቶም ኣውራታት ሓያላት ካብ ውሽጢ ሲላል ንእኡን
ንድገፍቲን ከምዚ እሉም ኪሃረቡም እየም፤ እቶም ዘይግዛራት ብሰይፈ
እተቐትሉ ወሪዶም፤ አብሉ በጥ እሉም እለዉ።" (ሀዘ.32:18,21)። አብ
ውሽጢ ምድሪ ካብ ኩነ አብ ታሕቲ እዩ ዘሉ።

3. ገላ ግጉይ ትምህርትታት ብዛዕባ መጽንሒ ቦታታት፤
ብዛዕባ እዚ ኣርእሰቲ እዚ ብዘሕ ግጉይ ትምህርትታት ብፍላይ አብ ገላ
እምንታት ክርስትና እሉ እዮ፤ ፈሊጥና ምእንቲ ክንጥገቐሉ፤ እዚ
ነስተብህል።

ሀ. መንፈሳዊ ሓሳባት፤ እዚ ሓሳብ እዚ ከምዚ እሉ ይምህር።

ገፍሲ በሰ ዘይትመውት፤ ካብ ምውታት ምትንላእ ዚበሃል ሃገር የልገን፤ ደሓር ከላ ገፍሲ መንፈስ በሰ ዝኸተት፤ እንታይ መጽንሐ ቦታ እድልይዮ?" ይብሉ። እዚ ሓሳብ እዚ ትንላእ ምውታት ዘይለምንን፤ ካብኡ ወጺኦ ከላ፤ ገፍሲ እናተመላለሰት ኣብ ስጋ ብዘተፈለለየ መገዲ ኣብ ምድሪ ትተበርይ ብል። ካብዚ ዝተላበሰ እዩ፤ ከም ካልእ ፍጥረት ኩንና ከም እንፍጠር ገይርም ዚምህሩ።

ሊ. ምድቃስ ናይ ነፍሲ፡- ገላ ከላት ክርስትና ከላ ነዚ ሓሳብ እዚ ብምድጋፍ ትምህርትታት የተሓለፉ። እቲ ትምህርተም ከላ፤ "ገፍሲ ብዘይ ስጋ ከትንበር በለ ዘይትኸለል፤ ከዛዕ ትንላእ ምውታት ደቂሳከ ትጸንሕ እያ" ይብሉ። እታ እዚ ዘጋገማ ነፍሲ ሽላ እታ ናይ ጸድቃን እምበር እታ ናይ ሓጥኣንሲ ሽዑ ከትጠፍኣ እያ። መጽሓፍ ቅዱስ ግና እቶም ጸድቃን ኩነ ሓጥኣን ሃለዋተም ከም ዚፈልጡ እዩ ዚምህረና።ን ሓሳባቶም መታን ኪድግቱ ከላ፤ ነቲ ንሞት ምስ ድቃስ ዘመሳሰል ጽሑፋት ይጠቐሱ። መጽሓፍ ቅዱስ ግና፤ ሰብ ድሕሪ ሞት ከም ዚሕጉሱን ዚገህን ይገልጽ እዩ።

ሐ. ንሱሓ ቦታ፡- እዚ ትምህርቲ እዚ ብዘለ መንገድ ክርስትና ዝመሃር እዩ። እቲ ትምህርቲ ከምዚ ይብል፤ "ሰብ ምስ ሞት እቶም ንጹሃት ናብ መንግስቲ ሰማያት ግለት ህላዌ እምላሽ ኪሽዱ ከለዉ፤ እቶም ዘይንጹሃት ግና እቲ ዓቢ ሓቲኣት ዝበዙ፤ ናብ ገዢ ላሳት ከዛዕ ዚሸፉ ናብ ሲላል፤ እቶም ንእሸቶ ሓጢኣት ዝበዙ ዘይንጹሃት ከላ፤ ናብ ዚጎህሁሉ ናይ ንሱሓ ቦታ ይሓትው እዮ፤ ተሓብ ድሕሪ ተሳቑዮምን ብቤተ ክርስትያን ጸሎት ምስ ተገብረሎምን ድሕሪ ተሓብ ሰፊይን ናብቲ ህላዌ እምላሽ ዘለዎ ሓጉስ ግለት "ንት" ይሓትው።" ብምባል ክንን ጥቕስታት እዚላትን ከም ደገፍቲ የቐርብዎን። "ንእሺ ደግ ብላ ደም ኪገንኪ ነቶም እሱራትኪ ኹብቲ ግይ ዜብሉ ጉድጓድ ከውጽእም እዮ" (ዘካ.9:11)። "ኑቲ ኣብ ወዲ ሰብ ገለ ዘረባ ዝበለ ይሕደገሉ እዩ፤ ኣብ መንፈስ ቅዱስ ገለ ዘረባ ዝበለ ግና፤ ኣብዚ ግለም እዚላ ሽፋ፤ ኣብታ እትመጽእ ኩነላ ይሕደገሉን እዩ" (ማቴ.12:18-21 1ቀረ.3:13-15)። እቲ ቀኒ ሓሳብ ግና ካብተን ትሓትው መጻሕፍቲ ካብ (መፃቃባውያን 12:42-44) እተወሰደ እዩ። እዚ ትምህርቲ እዚ ድሕሪ ሞት ዕድል ከም ዘሉ በለ ዚምህር ምስ መጽሓፍ ቅዱስ ኣይሰማማዕን እዩ።

መ. ሊምቦ (ቦታ ከይተጠመቐ ዝሞቲ ሕጻናት)፡- እዚ ብዘለ ካብተን ጥምቀት ንምድሓን ኣገዳሲ እዩ ብምባል ሕጻናት ኪጥመቑ ኣለዎም ዝብላ ኣብያተ ክርስትያናት ዝመሃር እዩ። መጽሓፍ ቅዱስ ምስ መሰረተ እምነትና ኪሰማማዕ ምእንቲ ከንጠውቶ ዘይግባእ እዩ። እዚ ንረዓላ መሰረተ እምነትና እዩ ምስ መጽሓፍ ቅዱስ ኪሰማማዕ ዘለዎ እምበር፤ መጽሓፍ ቅዱስ ንመሰረተ እምነትና ኪሸተል የብሉን። ብዘሓት ካብዚ እምነተም እዚ ተሳቑሎም ኣብ ዘይወጹሉ መፈንጠራ ይሓትው እዮም እዮ፤ ንጠንቀቕ። ሓደ ካብቲ መፈንጠራታት ከላ፤ ኩነታት ናይ

ከይተጠመቐ ዚሞቲ ሕጻናት እዩ። ነቶም ሕጻናት በለ ዘይተጠመቐ ናብ ህላዌ እምላሽ ኪሓትውዎም ኣይከላለን፤ ዝህደልዎ ሓጢኣት በለ ዘየብሉም ከላ ናብ ገዢ ላሳት ኪሓትውዎም ኣይከላለን። በለዚ ንዓለቶም ዚሸውን ፍሉይ ቦታ፤ ንዘላለዎ ገጽ እምላሽ ዘይርእዩሉ፤ ግናሽ ዘይላቐዩሉ "ሊምቦ" ዚበሃል ርሱዕ ቦታ ፈጠሩሎም። መጽሓፍ ቅዱስ ብጠባላ እዚ ቦታ እዚ ዚብሉ ፍጹም የብሉን። ጉይታ ግና ናብ መንግስቲ እምላሽ ከም ዚሓትዉ እዩ ምሂሩ። "...ሕደግም፤ ቆልዑ ናብይ ይምጽኡ። መንግስቲ እምላሽ ክም ከምዚላቶም ዝበሉ እያ እዮ፤ ኣይትኸልከልዎም። ንመንግስቲ እምላሽ ከም ቆልፃ ሹይኡ ዘይተቐበላ ከቶ ከም ዘይላትዮ፤ ብሓቲ ብሓቲ እብላኩም ኣሉኹ፤ በለ-ም" (ማር.10:13-16 ማቴ.19:13-15 ሉቃስ 18:15-17)።

ረ. ምጥፋስ ናይ ነፍሲ፡- እዚ ብዘለ መንገድ ክርስትና ዝመሃር ሕያውነት ዚመስል ትምህርቲ እዩ። እቲ ትምህርቲ፤ "እቲ ሓጥኣ ድሕሪ ሞት የለን፤ ኩሉ ሃገራቱ ተወዲኦ እዩ፤ ምክንያቱ ኪመውት እዩ፤ ሞት ከላ ዘይምህወ እዩ።" ይብሉ። ንሓሳባቶም ንምድጋፍ ከላ ክንን ዝሰባ ጥቕስታት ይጠቐሱ። "እምላሽ በቲ ሓደ ወዳ ዝለመን ሹሉ ናይ ዘልላም ህይወት ምእንቲ ኪረከብ እምበር፤ ከይጠፍኣሲ፤ ንወዳ በጃ ከዛዕ ዚህብ፤ ከዛዕ ከንድዚ ንዓለም ኣፍቀራ።" (ዮሃ.3:16)። "ቃላይ ዚሕሉ እንተሉ፤ ንዘልላም ሞት ከም ዘይርእ፤ ብሓቲ ብሓቲ እብላኩም ኣሉኹ፤ ኣሉ መሰሰሎም" (ዮሃ.8:51 ሮሜ 9:22)። መጽሓፍ ቅዱስ ግና ህይወት ሰብ ከም ዘይትጠፍኣ፤ ብፍላይ ከላ ህይወት እቲ ዘይላግኒ ንዘልላም ከም እትሳቕ ምሂሩ ኣሉ። (መክ.12:17 ማቴ.25:46)።

ሰ. ፈጸምና ብሰጋውን ኣይንመውትን ኣኒኒ፡- እዚ ትምህርቲ እዚ፤ "ሰብ ከዛዕ ከም ብሓደሽ ዚውላድ ነፍሲ የብሉን፤ ምክንያቱ ነፍሲ ውህበት እምላሽ እያ እዮ፤ ንሉ ነቶም ናቱ ይህግ። በለዚ ሰብ እንተደላ ሞይቱ ከም ብሓዲሽ ኣይተወልደን ግለት እዩ።" ይብሉ። እዚ ሓሳብ እዚ ነቲ ዘልላም ህይወት ዚብል ሓሳብ ምስ ዘይመግት የቋርጥ እዮ፤ ኣይንመውትን ኣኒኒ እንተበሉ እኒ፤ ኪላርጉን ኪሞቱን ይርእዩን ምስ ትምህርተም ይጋጩዎን። ዘልላም ህይወት ግና ልዕሊ ዘልላም ብሰጋዊ ህይወት ምንባር እዩ። በለዚ ከዙሪት ኣሕዋት ምስ ሞትና ናብይ ከም እንሽይድዶ ንፈልጥ ኣና? ወይ ናብቲ ገጽ እምላሽ እንርእዩን ብሓጉስ እንጸንሓሉን ገት? ወይ ከላ ናብቲ ብሕሉፍ ኩነታትና እንጠግሰሉን ገጽ እምላሽ ዘይንርእዩን ሲላል? እንሽይዶ ካብ ከልቲኡ ናብ ሓዲኡ ጥራሕ እዩ እዮ፤ ነዚ ሕጂ ከንምልሰ ይግባእ።

ሀ. ንዘይላመንቲ የጠንቅቆ፤ "በቲ ምግብ ጉዳይና የሰብ ካብ ሰማይ ምስ መላእክቲ ሰልጣኡ ንኣኻትኩም ጸቢቡኩም ዘሉን ምላና ዕረፍቲ፤ ነቶም ዚጸብዙሉኩም ዘለውን ጸበባ ሺፈኒ፤ ብኣምላኽ ቅኑዕ እዩ።" (2ተሰ.17-10)፤ ንኣመንቲ ሽኢ ኣብ እምነትና ከንጸገዎ ይገባረፍ። "ከምቲ እትገብርዎውን ዘሉኩም፤ ንኣድሕድኩም ተመፃፃዩ እኖ እቲ ኣደ ኑቲ ኣደ ይህጸ።" (1ተሰ.5፡11፤ 4፡13-18፤ 2ጢሞ.2፡12፤ እብ.10፡35-39፤ ያሊ.5፡7)።

ሐ. እዚ መደብ ኣምላኽ እዚ ንኹነታትና ከንርዳእ ይገባረፍ። "መንፈስ ቅዱስ ናባኻትኩም ምስ ዚወርድ ግና፤ ኣይሊ ኹትቅበሉ፤ ኣብ የሩሳሌምን ኣብ ኩላ ይሁዳን ኣብ ሰግርያን ከሓዕ ወሰን ምድሪ ምስከር ከትኩሉኒ ኢኹም፤ በሉም።" (ግ.ሃ.1፡8፤ 15፡13-18፤ ሮሜ 11፡31-33)።

መ. እቲ ቅንዳ ከንባር ሽኢ ብኣገልግሎትና ከንጸብ ይገባረፍ። "ን ዓሰርተ ባርቱ ጸዊዕ ሽኢ፤ ከሓዕ ዘመጽእ በዚ ንገዱ፤ ኢሉ ዓሰርተ ምና ሃበም።" (ሉቃስ 19፡13፤ ማቴ.24፡45-51፤ 1ቆረ.3፡11-15)። "ንፍሲ ወከፍ ኑቲ ብኣገሉ ሽኢ ዝገበር፤ ሰናይ ኩነ ወይስ እከይ፤ ምእንቲ ሺቐበል፤ ኩላትና ኣብ ቅድሚ መንበር ፍርዲ ክርስቶስ ብግዲ ከንገዝድ ኢና።" ሰላሚ ድማ ኣብ ሰፍራና እንተ ኣለና ወይስ ኣብ ወጸኢ ንእኡ ኸከሐጉሶ ንጽዕት ኣሎና።" (2ቆረ.5፡9-10)።

ደ. እዚ እቲ ዝጸበየ ተሰፋ ናይ ቤተ ክርስቲያን እይሊ እቲ ቀንዲ ዕላማ መጽሓፍ ቅዱስ ምምጽእ እቲ መሲህ ናብ ዓለም እዩ፤ እዚ ተሰፋ እዚ ካብታ ቀዳመይቲ ኣብ (ዘፍ.3፡15) ከሓዕ እታ ናይ መወጻእታ ተሰፋ (ራእይ 22፡20) ኣብ ቃል ኣምላኽ እዩ።

ሀ. እታ ቅዳመይቲ ተሰፋሊ እታ ብዛዕባ ምጽኣት ክርስቶስ እትገልጽ ቀዳመይቲ ተሰፋ ብግዜ ወድቀት ኣብ ኣጠላት ንኣዳምን ሄዋንን ዝተዋህበት ተሰፋ እያ። "ኣብ መንገዳን ኣብመንገድ ኣላ ሰበይትን፤ ኣብ መንገድ ዘርእዝን ኣብ መንገድ ዘርእን ከላ ጽልኢ እተክል ኣሉኹ።" ንሱ ርእሰኻ ኪዋፍልቶ እዩ፤ ንሰኻ ድማ ሹኹናኡ ኹትንክፍኡ ኢኻ፤ በሉ።" (ዘፍ.3፡15)። እቲ "ዘርኢ ሰበይቲ" ከላ የሰብ ብመንፈስ ቅዱስ ተጠኒሱ፤ ካብ ድንግል ግርያም ተወሲዱ ከም ዚመጽእ ንሄዋን ዝተዋህበ ተሰፋ እዩ።

ለ. ቀጻልነት እቲ ተሰፋሊ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ብዙሕ ተሰፋታት እዩ ዘሉ። ኣደ ካብቲ ተሰፋታት ከላ፤ ክርስቶስ ምስ ህዝቡ ከም ዚነበር ዚገልጽ እዩ። ጉዳይና የሰብ በቲ ኣብ ምድሪ ዝበረሱ እዋን ንኣጲር ግዜ ምስ ህዝቡ እንተ ክበረ እኳ፤ እዚ ብዓቢኡ ዝገለጸሰ ክርስቶስ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ብኸብርን ንሽሕ ዓመት ምግዛኡን እዩ ዚፍጸም። (ራእይ 20፡4-6)።

ሐ. እዚ እቲ ቀንዲ እንጽበየ ተሰፋ እይሊ እቲ ኣማኒ ዚጸበየ ቀንዲ ተሰፋ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ እምበር፤ እቲ እንረኽቦ ምድኣን፤ ሞት ወይ ጽቡቕ ኩነታት ዓለም እይኩንን። "እቲ ብሩኽ ተሰፋን ናይቲ ዕዙዝ ኣምላኽናን መድኣኒናን የሰብ ክርስቶስን ምግባጽ ከበሪ ኣናተጸቢና፤ ግፍዕን ዓለማዊ ትምኒትን ከሐድና፤ ኣብዛ ዓለም እዚኣ

ብጥንቃቄን ብጽድቅን በምልኽን ከንብር ይምህረና ኣሎ።" (ቲቶስ2፡12-13፤ ግ.ሃ.23፡16፤ ሮሜ 8፡23-25፤ ገላ.5፡15፤ 1ጴጥ.1፡8፤ 2ጴጥ.3፡9-13፤ 1ዮሃ.3፡12)። ኣብዛ ህይወት እዚኣ ጥራይ ብክርስቶስ ተሰፋ እንተ ንበርናስ፤ ካብ ኩሉ ሰብ እንደገግጽ ምኹንና ኔርና።" (1ቆረ.15፡19)። ሰላሚ እቲ ኣማኒ ነዚ ዘይጸበ እንተ ኹይኑ ካብ ኩሉ ሰብ ንሓላ ዚደንግጽ ምኹን ነይሩ።

መ. እዚ እቲ ዝጸበየ ከፋል ጽሑፋት ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ እይሊ እቲ ኣቀኛ ኣማኒ ነዚ ተሰፋ እዚ ብምጽባየ ኣብ ጽሑፋት ምእማኑ የረጋግጽ። እዚ ተሰፋ እዚ ኣምላኽነት ክርስቶስ፤ ሰልጣን መጽሓፍ ቅዱስን ምርግጋጽ ምድኣንናን ዘረጋግጽ ኣቲ እዩ። ሰላሚ ሽኢ ከንብረሉን ከንመላለሱን ዚግባእ ነገራት ይሕብረና። እስከ ገላ ካብቲ ዚምህረና ነገራት ንርእዞ።

1) ርእሰና ነንጽህሊ እዚ ኣርእሰቲ እዚ ርእሰና ከንጽህ ከም ዚግባእና ይገልጽን ከንብር ይደግፈናን። "እዛ ተሰፋ እዚኣ ኣብኡ ዘላቱ ዘበለ ኹሉ፤ ከምቲ ንሱ ንጽህ ዝኹነ፤ ንርእሰናንጽህ ኣሎ።" (1ዮሃ.3፡13፤ ማቴ.25፡26፤ 2ጴጥ.3፡11-12)።

2) ንንቃሕሊ ከም ኣመንቲ መጠን ብዛዕባ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ከንሰምዕ ከሉና ነቛሕና ከንጸንሕ ይገባረፍ እዩ። "ደጊም ንንቃሕን ንጠንቀቕን እምበር፤ ከምቲም ገልልት ኣይንደቅስ።" (1ተሰ.5፡6)። "ሰላሚ ወዲ ሰብ ብዘይ ሓሰብኩም ግዜ ሺመጽእ እዩ እኖ፤ ንሰኻትኩም ድማ እተዳሉኹም ኩኑ።" (ማቴ.24፡44፤ 1ዮሃ.2፡28)።

3) ንድሕሪት ካብ ምግብ ይደግፈናሊ እዚ ኣብዚ እዚ፤ ነቶም ብህይወት ዘሉና፤ ህይወትና ንድሕሪት ከይምለስ ኪደግፍ ከሎ ነቶም ዝተመልሱ ሽኢ ኪሓስቡ ይገባር እዩ። "ምድኣን ካብቲ ዝኣመንናሉ ግዜስ ሕጂ ኣዘዩ ናባና ቐሪቡ ኣሎ እኖ፤ ሕጂ ካብ ድቃስ እትበረብሩሉ ግዜ ኸም ዝበጽሓ፤ ነዛ ዘመን ፍለጥም።" (ሮሜ 13፡11)።

4) ብጉይታ ከንጸናኖ ይደግፈናሊ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ኣብ ኩሉ ናብራና ብጉይታ ከንጸናኖ እዋ፤ ንጉይታ ከንጽበ ይደግፈና። "ግናኹ፤ ኣሕዋተየ፤ ከምቲም ተሰፋ ዚበሉም ካልኣት ምእንቲ ሽይትኣኹ፤ ብዛዕባ እቶም ደቂሶም ዘለው ብዘይ ፍልጠት ክትኩት ኣይፈተን እዩ። ... ደጊም በዘን ቃላት እዚኣተን ንኣድሕድኩም ተጸናንዑ።" (1ተሰ.4፡13-18፤ 5፡11፤ 2ጢሞ.2፡12፤ እብ.10፡35-39፤ ያሊ.5፡7)።

5) ንኣገልግሎት ከንጉይ ይደግፈናሊ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ንኣምላኽ ምእንቲ ኸገልግል ከንጉይ ይደግፈና እዩ። "ንዓሰርተ ባርቱ ጸዊዕ ሽኢ፤ ከሓዕ ዚመጽእ በዚ ንገዱ፤ ኢሉ ዓሰርተ ምና ሃበም።" (ሉቃስ 19፡13፤ ማቴ.24፡45-51፤ 1ቆረ.3፡11-15፤ 2ቆረ.5፡9-10)።

6) መደብ ኣምላኽ በምርዳእ ከንመላለስ ይገባረፍሊ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ መደብ ኣምላኽ ተረዳእና ብሉኡ ከንመላለስ

ይገባረና እዩ እዋ፤ ፍጅድ አምላክ ገሰደውትና አለሊና ከገመላለስ ይግባሉ።
"መንፈስ ቅዱስ ናባኸትኩም ምስ ዘወርድ ግና፤ ሓይሊ ከትቅበሉ፤ አብ
የሩሳሌምን አብ ኩላ ይሁዳን አብ ሰማርያን ከላዕ ወሰን ምድሪ ምስክር
ከትኩ፤ ኢሹም፤ በሎም" (ግ.ሃ.118፤ 15፤13-18፤ ሮሜ 11፤31-33)።

7) ገዢነትና የጠንቅቆም፤ ካልላይ ምጽአት ክርስቶስ
ገዢነትና አብ ኩላናብርሃም ከይጠፍኩን ንጉይታ ኪቅበሉን ብምሕባር
የጠንቅቆም። "በቲ ምግላጽ ጉይታና የሱስ ካብ ሰማይ ምስ መላእክቲ
ሰልጣኑ ንኣኸትኩም ጸቢቡኩም ዘሎን ምላኽ ዕረፍቲ፤ ነቶም ዜጸብቡልኩም
ዘለዉን ጸቡ ቪፈዲ ብኣምላኽ ቅኑዕ እዩ እምሳተም ንኣምላኽ ዘይፈልጥዎን
ንወንጌል ጉይታ የሱስ ዘይእዘዝዎን ብሃልሃልታ ሓዊ ሕን ቪፈድዮም እዩ፤
እቲ ኣባኸትኩም ዝመስከርናዮ ምስክር ተላሚኑ እዩ እዋ፤ የሱስ ቦታ
መዓልቲ እቲአ አብ ቅዱሱ ኪቅበርን ኣብቶም ዝላመኑ ኸግረምን ምስ
መጸ፤ ንላቶም ብመቐጸዕቲናይ ዘልላለም ጥፍኣት ካብ ቅድሚ ጉይታናን
ከብሪ ሰልጣኑን ርሒቑም፤ ኪቅጽዑ እዮም" (2ተሰ.1፡6-10)።

8. ገለ ትምህርታት ብሃላዕ ካልላይ ምጽአት ክርስቶስ፤ ነዚ
ሓሳብ እዚ አብ ክልተ ግለት ዘይብቐዕ ሓሳባትን ፍጹም ግጉይሓሳባትን፤
ከፊልና ከንርእዮ እና።

ሀ. ዘይብቐዕ ሓሳባት፤ እዚ ከላዕ ገለ ነጥብታት ሓቂ ሃልዶም፤
ናብቲ መፈጸምታ ሓቂ ግና ዘየበጽሕ ሓሳባት እዩ። እስከ ኣብዚ ገለ 6
ዘይብቐዕት ሓሳባት ንርእ።

1) መንፈሳዊ ሓሳባት፤ እዚላቶም፤ "ምምጸእ ክርስቶስ
ብምውራድ መንፈስ ቅዱስ ብመዓልቲ በዓል ሓምሳ ተፈጸመ እዩ"።
ይብሉ። እዚ ግና ምስቲ ጉይታና የሱስ፤ "ተመሊሶ ከወሰደኩም እዩ"።
(ዮሃ.14፡13) ዝበሉ ዝሰማግዕ ላይኩንን። እዚ ንረዓሊ፤ በቲ መዓልቲ በዓል
ሓምሳ፤ የሱስ መንፈስ ቅዱስ እዩ ልኢኹልና እምበር፤ የሱስ ባዕሉአ
ይመጸን። "እነ ሽላ ነብ ተልምኖ እዩ፤ ንሱ ድማ ዝልላለም ምሳኸትኩም
ዚኑበር ካልእ መጽናገዲ ቪህበኩም እዩ፤ ነቲ መንፈስ ሓቂ፤ ዓለም
ዘይትርእዮን ዘይትፈልጠን በለ ዝኹንት፤ ከትቅበሉ ላይኩንን እዩ።
ንሳኸትኩም ግና፤ ምሳኸትኩም ይሓድር ኣባኸትኩምን ዚኑበር እዩ እዋ
ትፈልጥዎ ኢኹም። እነ ዘኸታማት ኹንኩም ላይሓድርኩምን፤ ናባኸትኩም
ከመጸእ እዩ" (ዮሃ.14፡16-18፤ 15፡26፤ ግ.ሃ.2፡32-33)። "ነቲ ቐድም
ንኣኸትኩም እተሓርፍ ክርስቶስ ከላ ምእንቲ ኸጸደልኩምሲ፤ ተነሱት
ተመሊሱን" (ግ.ሃ.3፡20)። ስለዚ እዚ ንክርስቶስ እንጽበዮሉ ምጽአት እምበር፤
መንፈሱ ዝልእኩሉ ምጽአት ላይኩንን እዋ፤ እዚ ክልቲኡ ከም ሓደ ንርና
ከንርእዮ እይግባእን።

2) ምድምሳሰ የሩሳሌም (ሓሳባት ፍርዲ)፤ ንኸልላይ
ምጽአት ክርስቶስ ምስ ምድምሳሰ የሩሳሌም ብ 70 ዓ.ም. ዘተሓሕዝዎ
ላለዉ። (ሉቃስ 21፡5-9)። ነዚ ሓሳብ እዚ ምስ (ግቲ.16፡18) ብምትሕሓዝ

ኪሃረቡሉ ይፍትኑ። ገድላሊም የሱስ ፈሪድዋ እዩ ሊሎም በለ ዝሓበሱ ሽላ
'ሓሳባት ፍርዲ' ይብልዎ። "ኩሉ ሰብ ከምቲ ነብ ዚኸበር ንይሩ ንወዲ
ምእንቲ ኪኸበርሱ፤ ፍርዲ ዘበለ ንወዲ ሃቦ እምበር፤ ሌቦ ንሓደ እኳ
አይፈርድን እዩ። እቲ ንወዲ ዘኸበር ነቲ ዝለእኸ አቦውን ኣየኸበርን
እዩ" (ዮሃ.5፡22-23) ይጠቅሱ። ግናኸ ክርስቶስ ኪፈርድ ከሎ ኩላትና-
በላካል ከንርእዮ ምዃንና ይዘንግዕዎ። እዞም ሰባት እዚላቶም እቲ፤ ወዲ
ሰብ ኪመጽእኩሉ ዚርእይዎ ላለዉ፤ ዝበሉም ብምውሳድ ነቲ ምልዋጥ ናይ
ደብረ ዘይቲ ምጽአት ክርስቶስ ከም ዝፈጸም ይብሉ። (ግቲ.17፡1-8፤
2ጴጥ.1፡16-17)። ግናኸ እዚ ግጉይ ላተሓሳብ እዩ፤ በለ ራእይ የሃንስ
ድሕሪ ምድምሳሰ የሩሳሌም እያ ተጸሒፋ፤ ብሃላዕ ምምሳሰ ክርስቶስ ከላ እያ
እትሃረብ። "እንሆ፤ ብደበና ይመጽእ ኣሎ፤ ብኩላን ኣዲንትን እቶም ዝመገልዎን
ከላ ኪርእይዎ እዮም፤ ብዘለዉ ዓሊታት ምድራውን ኪበክይሉ እዮም። እወ፤
ኣሜን" (ራእይ 1፡7፤ 3፡11፤ 22፡7,12,20)። ከምሓውን ምድምሳሰ የሩሳሌም
ብ70 ዓ.ም. ኪብትናዎ ከሎ፤ ምጽአት ክርስቶስ ግና ኪላኸኹም እዩ።

3) ሓሳባት ምልዋጥ ናይ ነፍሲ፤ እዚላቶም፤ "ጉይታ አብ
ልብና ምስ ተቐበልናዮ፤ ክርስቶስ ኣባና መጸኢ ኣሎ" ይብሉ። እዚ ሓሳብ
እዚ ብጽሑፍ እተደገፈ ላይኩንን። ከምሓውን መንፈስ ቅዱስ ናቲ ከም
ዝኸበርና ዝሕብር ጽሑፋት ይጠቅሱ። "ናይ እቲ ንየሱስ ካብ ምውታት
ዘተንሰኢ መንፈስ ኣባኸትኩም ሓዲሩ እንተ ኣልዩ ግና፤ እቲ ንክርስቶስ
የሱስ ካብ ምውታት ዘተንሰኢ፤ ንሱ ነቲ መዋቲ ሲጋኹምውን፤ በቲ
ኣባኸትኩም ሓዲሩ ዘሎ መንፈስ ህያው ኪገብር እዩ" (ሮሜ 8፡9-11
፤ ዮሃ.14፡21,23,26)። ግናኸ እቶም ጽሑፍቲ ንጉይታ ዝተቐበልዎ ክሰም
"ክርስቶስ ኪመጽእ እዩ" በሉ። "ንሕና ግና ሃገርና አብ ሰማያት እያ፤
ካብላውን መድሓኒ፤ ንሱ ጉይታና የሱስ ክርስቶስ ንጽቦ ኣሎና" ንሱ በቲ
ንኹሉ ቪመልኩሉ ዚክላሎ ሓይሊ ነቲ ኸብር ስጋኡ ምእንቲ ቪመል፤
ነዚ ናይ ውርደት ስጋና ቪልውጦ እዩ" (ፊልጲ3፡20-21፤
ቆሎሴ 1፡27፤ 3፡4)። ስለዚ ንጉይታ እንተ ተቐበልናን ህይወትና እንተ
ተለወጠንውን ተሰፋና ክርስቶስ ኪመጽእን ንሕና ምስቲ ከንገላንን በለ
ዝኹ፤ ኩሉ ትጽቢትና የሱስ ኪምለስ እዩ።

4) ሓሳባት ስጋዊ ሞት፤ እዚላቶም፤ "ብስጋ ምስ ሞትና
ክርስቶስ መጸኢና ግለት እዩ" ይብሉ። ደገፍቲ እዚ ሓሳብ እዚ፤
'በትርኸን ምርኩስካን የጽናግዲ እዩ፤ ንሳኸ ምላይ ኢኸ እዋ፤ ብርባርባ ድን
ሞት እኳ እንተ ኸድኩ፤ ከፋእ አይፈርህን እዩ" (መዝ.23፡4)። ሊሎም
ይጠቅሱ። ምስ ሞትና ጉይታና የሱስ ሽዑ ንሽዑ ናብ እግዚአብሔር ኣብ
ይወሰደና ብምባል ከላ፤ (ዮሃ.14፡1-3) ይጠቅሱ። ግናኸ እዚ ክተውል፤
ምስ ሞትና ነፍሱና ናብ ጉይታ እንተ ኸደት እኳ፤ ትንሳኤ ምውታት
አይተፈጸመን እዋ፤ እቲ ንብሎ ንጠንቀቕሉ። (ግ.ሃ.7፡59፤ 1ቆራ.15፡25፤
1ተሰ.4፡13-18፤ ቲቶስ 2፡13፤ እብ.2፡14-16)። እዚ ንረዓሊ ብምት-
መቓብር ይመልእ፤ ብትንሳኤ ምውታት ግና መቓብር ጥርሑ ይተርፍ።

"አብ መጽሐፍ ዘለዉ ኹላተም ድምጽ ዚሰምዐሉ ሰዓት ከትመጽእ እያ፡ ሰናይ ዝገበሩ ናብ ትገላሌ ሀይወት፡ እኩይ ዝገበሩ ሽእ ናብ ትገላሌ ፍርዲ ቪወጹ እየም እዮ፡ በዚ ላይትደቲቹ" (የገ.5:28-29፤ 1ተሰ.4:18-18)።

5) ክርስቶስ ድሕሪ እቲ ሽሕ ዓመት ግዝአት
ክርስቶስ እዩ ዚመጽእሉ እዚላተም፡ "ክርስቶስ ዓለምና ምስ ተለወጠትን ምዃላ ክርስቶስ ምስ ተጸበየትን ዚመጽእ" ኢሉም፡ ነቲ "መንግስትኻ ትምጸእ" ኢልና እንጽልዮ ጸሎት ይጠቐሱ። (ግሪ.6:10)። ግናኺ ዓለምና ንክርስቶስ እናንጸገተን እናኸፍለትን እያ እትሸይድ ዘላ እምበር፡ ንጉይታ ላይትቐበሎን እያ ዘላ። "ወዲ ሰብ ብኸበሪ አባሉ ምስ መላእኹኦ ቪመጽእ እዩ እዮ፡ በዚ ንፍሲ ወከፍ ከከም ግብሩ ቪህበ እዩ።" (ግሪ.16:27፤ 25:31-46፤ የገ.5:28-29፤ 2ጴጥ.3:11-13) እንተ ጠቐሱ እኳ ከከይ ምርዓእ እቲ ጽሑፋት እየም ዚገብዮም ዘለዉ። "ቀልጢቱ ፍትሒ ከም ዚወጽእሎም፡ እብሊኩም ላሎኹ። ወዲ ሰብ ምስ ዚመጽእ ግና፡ እንድዲ እምነት ደኹን ኣብ ምድሪ ቪረከብ እዩ?" (ሉቃስ 18:8፤ 2ተሰ.2:13-12፤ 1ጢዋ.4:1-4፤ 2ጴጥ.2:1)። "ኣብተን ጳጳርት መዓልታት ግና ከቶእ ዘመን ከም ዚመጽእ፡ እዚ ፍላጥ።" (2ጢዋ.3:1)። ድሓር ከእ ክርስቶስ ከከይ ተጸቢናዮ እዮን ብሃንደበት እዩ ዚመጽእ። "ግናኺ እኣሕዋተዮ፡ እታ መዓልቲ ጉይታ ኸም ሰራቺ ኹይና ብላይቲ ኸም እትመጽእ፡ ባዕላትኩም ኢርገጽኩም ትፈልጡ ኢኹም እዮ፡ ብናይ ዘመናትን ግዜታትን ከንጽሕፈልኩምሲ እየድልዮኩምን እዩ።" (1ተሰ.5:1-2፤ ግሪ.24:48፤ ሉቃስ 17:26-30፤ 1ቆረ.15:52)።

6) ሽሕ ዓመት ግዝአት ክርስቶስ ዚበሃል ኩነት
የልቦንቲ እዚላተም፡ "ኩላተም ሰዓት ጸድቃንን ሓጥኣንን ብሓይ ክሳብ መወጃለታ ዓለም ጸኒሖና፡ ብመዓልቲ ፍርዲ ክርስቶስ ምስ መጽ ብሓይ ከንፍረድ ከንትገብእ ኢና።" ይብሉ። ሓሳባተም ንምድጋፍ ከእ ካብ (ግሪ.18:36-48) ይጠቐሱ። እዚ ካብ ኩነ ሽሕ ዓመት ግዝአት ክርስቶስ ዚበሃል ኩነት የልቦን። እዚ ግና ጽሑፍ ስለ ዝኹን ኪህሉ ናይ ግድን እዩ እዮ፡ ንጸብ ደሓ። (ራእይ 20:1-7)።

ሀ. ፍጹም ግጉይ ሓሳባት እዚ ሓሳባት እዚ ምስ መጽሓፍ ቅዱስ ስለ ዚጋጩ ከንሰምዮ ዘድሊ ሓሳብ ላይኩን።

1) ክርስቶስ ላይኩይን እዚላተም ትገላሌ ክርስቶስ ዚኸሕትሰ ባት እየም። ከምዚ ሽእ ይብሉ፡ "ክርስቶስ ብመንፈስ ጥራሕ እዩ ዘሉ እምበር፡ ብሰጋ ላይተገሰለን እዮ፡ ተገሊሉ ስለ ዘይከደ እንደገና ላይምለሰን እዩ።" ይብሉ። እዚላተም ምስ ኣመንቲ ከንተሰብዮውን ላይግበእን። ስለዚ እንተ ዘይተቐበልዎ እኳ፡ "እኩም ሰብ ገሊሊ በልምንታይ ናብ ሰግይ እናጠመትኩም ደው ኢልኩም ዘሉኹም፡ እዚ ኹላተኩም ናብ ሰግይ ዝገርገ የሱሲ ከምቲ ናብ ሰግይ ኪገርግ ኩሉ ዝርኢኹም ኸምኡ ገይሩ

ሽእ ኪመጽእ እዩ፡ በልም።" (ግ.ሃ.1:11፤ የገ.14:1-8) ኢልኩም ጥቕሱሎም።

2) ክርስቶስ ብምስጢር እዩ ዚመጽእሉ መስኻኸር የሆነ ነዚ ሓሳብ እዚ ብምድጋፍ፡ "ክርስቶስ በ1874 ዓ.ም. መጸሓ እዩ። ግናኺ ኣብቲ ቅዱስ ቦታ ኩይኑ ንመንግስታት ዓለም የመሓደር እሉ። ደሓር ግና መጸሓ ኣብ ምድሪ መንግስቲ ኪምስርትን ኩነታት ኩሉ ለዊጡ መልከዕ መንግስቲ ከህበንን እዩ።" ይብሉ። ስለዚ እየም ብዝኹን ይኹን ምድራዊ መንግስቲ ላይንመሓደርን ኢና ብምባል ንመንግስታት ግብሪ ዘይኸፍሉ። እዚላተም ብዛዕባ እቶም ሓጥኣን ከእ ኪጠፍሉ እየም፡ እምበር ዘልላለግዊ ሰጃይ የልቦን ይብሉ። ከምኡውን ክርስቶስ እንተ ሞይቲ ንሓጢአትና ስለ ዝኹን፡ ሓጥኣ ኩይኑ ጠፊሉ እዩ እዮ፡ እንደገና ብግሁድ ላይኪመጽእን እዩ። ይብሉ። ግናኺ ክርስቶስ ከም ዚምለስ ምእንቲ ኪገበርዎ፡ "እይሞተን እዮ፡ ኪምለስ እዩ።" ኢሉም ዕለት ምጽሓቲ ይጠቐሱ። ሓሳባተምን ምድጋፍ (የገ.9:24-27) ይጠቐሱ። ግናኺ ነዚ ምስ (ግሪ.24:21-22) እናላዛመድና ብምንባብ ንግለጺ። እምበኣር ዝኹን ይኹን ክርስቶስ መጸሓ እዩ ዚባል ሓሳባት ጌጋ ጥራሕ ዘይኩነሰ ሓሳዊ እዩ እዮ፡ ላይንቀበሎ። 'እቲ ዘርባለም ከም መንኸር እናሰሓመ ዚባላዕ እዩ። ሄግኒያቦን ፈሊጠሳንካ ባታተም እየም። ንሓተም፡ ትገላሌ ቅድሚ ሕጂ ኹይኑ፡ እናብሉ ኹብ ሓቲ ከንቢሉም፡እምነት ሓያሎ ሰባት ይገብሩሉ ኣለው።" (2ጢዋ.2:17-18)።

3) ውልቃዊ ጥበብ ገለ ሃይማኖታት፡ "ክርስቶስ ኣብ ሓሳብና ስለ ዘሉ፡ መጸሓ እዩ።" ይብሉ። ንግንም ዓቢ መምህር ከእ ክርስቶስ ብሰጋ እዩ ኢሉም ይሓሰቡን ይምህሩን። ስለዚ ብዛዕባ ዓቢይቲ መምህራንን ነብያትን፡ "ክርስቶስ መጸሓ" ኢሉም ይምህሩ። እዚላተም ከም ባሃኢ እምነት ዚኸተሉ ሰዓብቲ እየም። ከም እምነተም ክርስቶስ ብሰጋ ላይመጽን ላይመጽእን ከእ እዩ፡ ኢሉም ብሰጋ ምምጺኡ ይቃወሙ። ነዚላተም ከእ መጽሓፍ ቅዱስ ናይቲ ጸረ-ክርስቶስ እየም ይብሉም። "የሱስ ክርስቶስ ብሰጋ ከም ዝመጽ ዘይለምን ዘበለ ኹሉ መንፈስ ድማ ካብ እምላኽ ላይኩን። እዚ ሽእ እቲ ኸም ዚመጽእ ሰግሪኩምዎ ዘሉኹም ናይ ጸረ-ክርስቶስ መንፈስ እዩ፡ ሕጂውን ድር ኣብ ዓለም ኣሎ።" (1የሃ.4:1-3፤ 2የሃ.7)። ስለዚ ክርስቶስ ብጥበብ ስለ ዚግለጽ፡ሓሳብ ዘይኩነሰ ብርግጽ ብሰጋ ዚግለጽ እዩ፡ ኪመጽእ ከሎ ሽእ ንሕና ከንርእዮ ምዃንና ከንርዳእ ይግባእ።

4. ብዛዕባ ሽልላይ ምጽሓት ክርስቶስ ከንርዳእ ዚግባእ

ነገራት እዚ እቲ ቀንዲ ተሰፋ ኣመንቲ ካብ ኩነ፡ ብዛዕባኡ ንጸር ሓሳባት ኪህልወና ይግባእ።

ሀ. ጉይታ ባዕሉ እዩ ዚመጽእሉ ጉይታ ባዕሉ እዩ ዚመጽእ እምበር ልሉዓት ላይኩንን ዚልእከልና እዮ፡ ንዕሉ እዩ ትጽቢትና። "ከይደ ሰፍራ ምዕ ኣሕሉኹልኩም፡ ኣብቲ እኒ ዘሉኹም ንስኹትኩምውን ኣብሉ ምእንቲ ኸትኩኑሲ ተመለሰ ኹመጽእ እዩ እዮ ናባይ ከወሰደኩም እዩ።"

(የሃ.14:8)። "ሽዑ ንወዲ ሰብ ብጠሐሕ ሓይልን ግርማን ብደበና ሺመጽእ ከሎ፣ ከርእይዎ እየም።" (ግር.13:267 ግቲ.24:307 ግሃ.3:237 ፊልሊ.3:217 1ተሲ.4:167 2ሲጥ.3:13)።

ሲ. ጉይታ ባሕሉ ብዘይተጸባሮላ እየን ከመጽሐ ሕይሊ
እቲ ጉይታ ዚመጽእ እየን ዝፈለጠ ዋላ ሓደ ሰለዘለ፣ ኩላኡዎ ድለዋት ከንከውን ይግባእ። "እቲ ግዜሉ መለዝ ምዃኑ ኣይተፈለጠን ሊኹም እዮ፣ ተጠንቀቑ፣ ንቅሑን ጸልዩን።..." (ግር.13:33-37)። "ብሓገላ፣ ብቅጽበት ዓይኒ፣ በቲ ናይ ድሕሪ ሽሑ መለሽት፣ እቲ መለሽት ኪንፋሕ እዩ እዮ፣ እቲም ምውታት ድግ ብዘይሓልፍ ኪትንበሉ እየም፣ ንሕናውን ከንልወጥ ኢና።" (1ቆረ.15:527 እብ.10:877 2ሲጥ.3:18-13)።

ሒ. ጉይታ ባሕሉ ብሽብሪ ብዓውት ምስ መላእኸቲ
ኪግለጽ ሕይሊ ጉይታ ኪግለጽ ከሎ፣ ብሽብሪ ምስ መላእኸቲ እዩ። እዚ ሽእ ነታ ኣብ ቀዳማይ ምጽሓብ ዝግቅተ ዓለም ከሰንብዳ እዩ። "ወዲ ሰብ ብሽብሪ ኣቦሉ ምስ መላእኸቲ ሺመጽእ እዩ እዮ፣ ሽዑ ንፍሊ ወከፍ ከከም ግብሩ ክገባ እዩ።" (ግቲ.16:27)። "የሰብ ባሉም፣ ንሰኻትኩም ዝሰጥኩም፣ ብሓድሽ ልደት ቦታ ወዲ ሰብ ኣብ ዝፋን ክብሩ ኪቐመጥላ ግዚ፣ ንሰኻትኩም ድግ ኣብ ዓበርተው ክልተ ዝፋን ተቐጥቲኩም ንዓበርተው ክልተ ነገድ እስራኤል ከም እትፈርፋ፣ ብሓቲ እብላኩም ኣሉኹ።" (ግቲ.19:28)። "ግሹዝ ወዲ ሰብ ብሽብሪ ምስ መጽሐ፣ ኩሉም መላእኸቲውን ምስሉ፣ ሽዑ ኣብ ዝፋን ክብሩ ይቐመጥ።" (ግቲ.25:131 ሉቃስ 19:11-277 2ተሲ.1:7-107 ቲተስ 2:13)።

ሄ. ገላ ባህርያት ካልሓይ ምጽሓት ክርስቶስ ካልሓይ ምጽሓት ክርስቶስ ሓደ ዓቢ ኩነት ኣብ ታሪኽ ቤተ ክርስትያን ዓለምን እዩ። እዚ እዩ እቲ ዝገበየ ተሰፋ ቤተ ክርስትያን እዮ፣ እጸቢቕና ከንፈለጠ ይግባእ። እስከ ገላ ካብቲ ባህርያቱ ንርእዞ።

ሀ. ካልሓይ ምጽሓት ክርስቶስ ሓገሳሲ ሓቂ ሕይሊ
ኣገዳስቲ እጸቢቕና ምእንቲ ከንርእእለዚ ዝሰብሐ ሓቂ ከንፈለጥ ይግባእ።

1) ክርስቶስ ባሕሉ ከመጽሐ ሕይሊ ኣብቲ ሽልሊ ምጽሓት ክርስቶስ፣ የሰብ ባሕሉ እዩ ሺመጽእ እምበር ልሕኻት ኣይኩነን ኪሰድድ። "ኣቲም ሰብ ገሊላ፣ ሰለምንታይ ናብ ሰማይ እናጠመትኩም ደው ኣልኩም ዘሉኹም፣ እዚ ሽባኻትኩም ናብ ሰማይ ዝገረገ የሰብኩምቲ ናብ ሰማይ ኪገርግ ከሎ ዝርእኹምዎ ሽምሉ ገይሩ ሽእ ከመጽሐ እዩ፣ በልም።" (ግሃ.1:11)። "ጉይታ ባሕሉ ብናይ ትእዛዝ ጭድርታን ቢድምጺ ሊቀ መላእኸትን ብመለሽት እምላኸን ካብ ሰማይ ከወርድ እዩ፣ እቲም ብክርስቶስ ዝሞቱውን ቅድም ኪትንበሉ እየም።" (1ተሲ.4:16)። "...ንሱ ምስ ኪግለጽ ገና፣ ከምታ ዘለዎ ከንርእዮ ኢና እዮ፣ ንእኡ ሽም እንመስል፣ ንፈለጥ ኣሉና።" (1የሃ.3:2)። "እንሆ፣ ብደበና ይመጽእ ኣሉ፣ ኩላተን

ኣዲንቲ እቲም ዝመገለዎ ከላ ከርእይዎ እየም፣ ብዘለገዑ ዓሊታት ምድሪውን ኪገብሩሉ እየም። እወ፣ ኣግን።" (ራእይ 1:7)። ንሕና እንጽበ፣ ንክርስቶስ ባሕሉ እምበር፣ ዝተቐየረ ኩነታት ወይ ለውጥታት ኣይኩነን።

2) ነቲ ካልሓይ ምጽሓት ዚገልጽ ቃል ብቐጥታ ከም
ዘለዎ ንውሰደሊ እቲ ቃል ብምምሳሌ ከንትርጉም እንተ ዘይፈተንና ዝሓሸ እዩ እዮ፣ ከምሉ ንግበር። "ኣቲም ሰብ ገሊላ፣ ሰለምንታይ ናብ ሰማይ እናጠመትኩም ደው ኣልኩም ዘሉኹም? እዚ ሽባኻትኩም ናብ ሰማይ ዝገረገ የሰብ፣ ከምቲ ናብ ሰማይ ኪገርግ ከሎ ዝርእኹምዎ ከምሉ ገይሩ ሽእ ከመጽሐ እዩ።" (ግሃ.1:11)።

ሊ. መግለጺ ሓመጽኣ ክርስቶስ ብዘሰጠ ኣመጽኣ ካልሓይ ምጽሓት ክርስቶስ ብዘሕመግለጸታት እኒ እንተሉ ገላ 3 ጥራሕ ከንርእእ ኢና።

1) ክርስቶስ ብሽብሪ ከመጽሐ ሕይሊ ክርስቶስ እንደገና ከመጽሐ እንከሎ ነቲ ኣብ ቀዳማይ ምጽሓብ ሓዲገዎ ዝመጽ ከብሪ ሓዙ እዩ ኪግለጽ። "ም ኣቦይ፣ ሕጂ ድግ በቲ ዓለም ከይተፈጥረት ኣባኻ ዝከበረኒ ሽብሪ ኣባኻ ኣኸበረኒ።" (የሃ.17:157 ግቲ.16:277 24:307 25:31)። እዚ ሽእ እቲ ኪግለጽ እንጽበ፣ ሽብሪ እምላኸ እዩ። "ኣብ ቅድሚኡም ድግ ትርእሑ ተለወጠ። ሽኩ ከም ጸሓይ ኣብርሀ፣ ከዲውን ከም ብርሃን ጸዕደወ።" (ግቲ.17:27 ግር.9:3፣ ሉቃስ 9:29,32)። ሰለዚ ክርስቶስ ከም ንጉስ ኪግለጽ እዩ። "ንፍሊይ፣ ንእግዚኣብሄር ባርሺ፣ ም እግዚኣብሄር እምላኸይ፣ ንሰኻ እዚኻ ዓብይ ኢኻ፣ ግርማን ክብርን ለበኻ፣ ንብርሃን ከም ልብሲ ለበኻ፣ ንሰግጥያት ከም መጋረጃ ዘርጋሕኩ።" (መዝ.104:1-2)።

2) ክርስቶስ ብሓይሊ ኪግለጽ ሕይሊ ክርስቶስ በቲ ነታ እንጽበያ መንግስቲ ዘጸንዕ ሓይሊ ኪግለጽ እዩ። እዚ ሽእ ነቲም ጸድቃን በቲ ዝተቐበልዎ ጸጋ ዘሞግሰ፣ ነቲም ሓጥላን ከላ ዝቐጸዕ ሓይሊ እዩ። "በቲ ምግለጽ ጉይታና የሰብ ካብ ሰማይ ምስ መላእኸቲ በልጣኡ ንኣኻትኩም ጸቢቡኩም ዘሉን ምላና ዕረፍቲ፣ ነቲም ዜጸብጡልኩም ዘለጩን ጸባባ ሺፈዲ፣ ብእምላኸ ቅኑዕ እዩ እዮ፣ ነቲም ንእምላኸ ዚፈለጥዎን ንወገገል ጉይታና የሰብ ዘይእዘዝዎን ብጥልሃልታ ሓዊ ሕፊ ሺፈድዮም እዩ። እቲ ኣባኻትኩም ዝመስከርናዮ ምስክር ተለግኑ እዩ እዮ፣ የሰብ ቦታ መዓልቲ እቲኣ ኣብ ቅዳሕ ኪሽብርን ኣብተም ዝእምኑ ሺገርምን ምስ መጽሐ ንሓተም ብመቐጸዕቲ፣ ናይ ዘልላም ጥፍላት ካብ ቅድሚ ጉይታናን ክብሪ በልጣኡን ርሒቑም፣ ክቐጽዑ እየም።" (2ተሲ.1:6-107 ግቲ.24:30)። በዚ ሽእ ሓይሊ እምላኸ ንዓለም ኪገልጽ እዩ።

3) ክርስቶስ ብግርግ ተጻፂቡ ኪግለጽ ሕይሊ ክርስቶስ ብግርግ ተጻፂቡ ኪግለጽ እዩ። እቲ ቀዳማይ ምጽሓብ ብትሕና፣ ብሰቃይ፣ ብውርደት ክረከብቲ ሽልሊ ምጽሓብ ግና ብግርግ ተጻፂቡ እዩ ኪፍለም።

(ማቴ.18:41-48 25:31 2ተሰ.1:6-7) "ርእሼ ድማ፤ አብ ዙርያ እቲ ዝፋንን እቲም ለርባዕት እንበላን እቲም ሽግግላታትን ከላ ድምጺ ብዘሓት መላእክቲ ሰግዕኩ፤ ቀዳርም ድማ እላላፍ ግዜ እላላፍ፤ አሻሕ ግዜውን አሻሕ እዩ። ዓው ብዘበለ ድምጺ ሽላ፤ እቲ እተሓርደ ገንዘል፤ ንሱ ስልጣንን ሃብትን ጥበብን ሓይልን ክበርን ግርግን ውጻሊን ኪወሰድ ብኼዕ እዩ፤ በሉ።" (ራእይ 5:11-18)። እቲ ዓሻቢ ሰራዊት አዝዩ ብዘሓ ስለ ዝኾነ ምቹዳሩ ለይከላልን።

ሐ. ብሽመይ መገዲ እዩ ዚግለጽሉ እቲ መገድታት አዝዩ ብዘሓ እዩ እስከ ገለ ካብሉ ክንጋደል ኢና።

1) አብ ዝኾነ ሰዓት ወይ ግዜ ከመጽእ ይከላል እዩ። ግለት፤ ገና አዝዩ ቹሩብ ዘበን እዩ፤ እቲ ዝመጽእ ከመጽእ ለይከድንጉን ከላ እዩ።" (ሉብ.10:37)። "ግናኹ፤ ለሕዋተየ፤ እታ መፃልቲ ጉይታ ሽም ሰራጂ ኩይና ብላይቲ ሽም እትመጽእ፤ ባዕላትኩም ለርጊያኩም ትፈልጡ ኢኹም እዮ፤ ብናይ ዘመናትን ግዜታትን ክንጽሕፈልኩምሲ ለዩድልዩኩምን እዩ። ሰላምን ደሓንን እዩ ሺብሉ ሽለዉ፤ ንጥንቲቲ ቛልውላው ኮም ዚሕዛ፤ ሽዑ ጥፍላት ብድንገት ይመጽዮ፤ ኩቲውን ለይኪምልጡን እዮም።" (1ተሰ.5:1-3)።

2) ክርስቶስ ከም ሰራጂ ኪግለጽ እዩ እታ ክርስቶስ ዚመጽእ መፃልቲ ከም ናይ ሰራጂ ለይትፍለጥን እዩ። "ግናኹ ፍለጡ፤ ብዓል ቤት ነታ ሰራጂ ዚመጽእ ግዜ እንተ ዚፈልግሲ፤ ምንቕሒ ቤቱ ሽትኩዓት ክላስ ሰቕ ለይምበለን። "ሰላዚ ወዲ ሰብ ብዘይ ሓሰብኩም ግዜ ሽመጽእ እዩ እዮ፤ ንሰባትኩም ድማ እተዓሉኹም ኩኑ።" (ማቴ.24:43-44 1ተሰ.5:1-2)። እዚ ግና ገለ ሓባሪ ምልክታት የብልናን ግለት ለይኩንን።

3) ክርስቶስ ብዘይ ተሓሰበ መገዲ እዩ ኪግለጽሉ የሱስ ብዘይ ተሓሰብ መገዲ እዩ ኪምሰስ፤ እዚ ከላ "ሰላምን ደሓንን እዩ ሺብሉ ሽለዉ።" (1ተሰ.5:3 1ሉቃስ 21:34-35)። "እቲ ሽቶላ ባርያ ግና ብልቡ፤ ጉይታይ ይድንጉ እዩ፤ እንተ በላ፤ ነቲም ብጽቲ ባርት ምውቃም ይጀምር፤ ምስቲም ሰባርቲውን ይበልዕን ይሰትን። ጉይታ እቲ ባርያ እቲ፤ ንሱ ብዘይ ተጸቢያ መፃልቲ ብዘይ ፈለግ ግዜውን ከመጽእ እዩ።" (ማቴ.24:48-50)።

4) ዓቢ ጥፍላት ከመጽእ እዩ እዚ ኩነት እዚ አብቲም ለኩያት ሰባት ዚፍጸም እዩ። እዚ ግና ፈጺሞም ኮም ዘይክበሩ ኪሹኑ እዮም ግለት ለይኩንን። "ሰላምን ደሓንን እዩ ሺብሉ ሽለዉ፤ ንጥንቲቲ ቛልውላው ሽም ዚሕዛ ሽዑ ጥፍላት ብድንገት ይመጽዮ፤ ኩቲውን ለይኪምልጡን እዮም።" (1ተሰ.5:3) "እንሆ፤ ቀልጢፈ እመጽእ ኣሉ-ኹ፤ እቲ ንፃላት ትንቢት እዚ መጽሓፍ እዚ ዚሕሉ ሽላ ብጽላ እዩ፤ በላ፤... እንሆ፤ ቀልጢፈ እመጽእ ኣሉ-ኹ፤ ንፍሲ ወከፍ ከኹም ግብሩ ሽፈድጥ ሽላ፤ ዓሰበይ ምሳይ እዩ።... እቲ ዛሬ ነገር እዚ ዚምሰከር፤ እወ፤ ቀልጢፈ እመጽእ

ኣሉ-ኹ፤ ይብል ኣሉ። ለግን ጉይታና የሱስ፤ ንፃላ።" (ራእይ 6:10 22:7,12,20)።

5) እቲ ኩነት ከተምልጡ ለይት ሽልል እዩ እቲ ኩነት ንኹሉ ሰብ ዝትንከፍ ሰለ ዝኹን ኪምልጡ ዚኸላል የለብን። "...ኩቲውን ለይኪምልጡን እዮም።" (1ተሰ.5:3)።

6) መንፈሳዊ ጸልማት ኪዓዘዝ እዩ ክርስቶስ አብቲ መንፈሳዊ ጸልማት ዝፃዘዘሉ እዮን ኪመጽእ እዩ። "...ንሰባትኩም ግና፤ ለሕዋተየ፤ ከላትኩም ደቂ ብርሃንን ደቂ መፃልትን ኢኹም እዮ፤ እታ መፃልቲ እቲላ ሽም ሰራጂ ሽይትመጽኩምሲ፤ አብ ጸልማት ለይኩንን ከምን ዘሉ-ኹም፤ ንሕና ናይ ለይትን ናይ ጸልማትን ለይኩንን ናን።" (1ተሰ.5:2-5)። ሽዑ ሰባት "አበይ ደሓ ኣሉ ተሰፋ ምጽሓቲ?" ኪብሉ እዮም። (2ጴጥ.3:13-4)።

መ. ኩነታት እቲ ግዜ ከመይ ኪሽውን እዩ? ኩነታት ካልላይ ምጽሓት ክርስቶስ ከምዚ ኪሽውን እዩ እዮ፤ ነቲ ብዘላለ፤ አብሉ ዘሉና ሰለ ዚመሰል።

1) እቲ ኩነት መጽሐ እዩ ካልላይ ምጽሓት ክርስቶስ መጽሐ ኩነት እዩ። የሱስ ብዘሰባ መንፈስ ቅዱስ ኪሃረብ ከሉ፤ "እቲ መንፈስ ሓቂ ምስ መጽ ግና፤ ንሱ ዝሰምዮ ዘበለ እዩ ዚሃረብ እምበር፤ ካብ ርእሱ ለይካረብን እዩ እዮ፤ ንሱ ነቲ ዚመጽእ ኪፍልጠኩም፤ ናብ ኩሉ ሓቂውን ኪመርሓኩም እዩ።" (ዮሃ.16:13)። "እቲ ቀልጢፋ ኪሽውን ዘለዎ፤ ንባርቱ ምእንቲ ሽርእዮም ኣሉ፤ እምላኽ ዝሃበ ናይ የሱስ ክርስቶስ ራእይ፤ ብላድ መልእኹ ልእኹውን ንባርያኡ ዮሃንስ ለርእዮ።" (ራእይ 1:1)። ሰላዚ ኩሉ እቲ ኩነት መጽሐ እምበር ዝተፈጸመ ለይኩንን። ፍጥረት ከምቲ መጀመርታኡ ብክርስቶስ ዝኹን መወዳእታኡ ሽላ ብክርስቶስ እዩ።

2) ኩሉ እቲ ኩነት ብሩህ ለይኩንን ካልላይ ምጽሓት ክርስቶስ መጽሐ ኩነት ሰለ ዝኹን ብብሩህ እተገልጸ ለይኩንን። ሰላዚ ኢና ኩነታቲ ክንርድላ እኳ እንተ ሽለልና ግዜሉ መፃዝ ከም ዝኹን ዘይንፈልጠ። "ንሱ ሽላ፤ አብ ብስልጣኡ ዝመደበ ዘመኑን ግዜሉን ከትፈልጡ ናታትኩም ለይኩንን።" (ዮሃ.1:7)። "ብዘሰባ እታ መፃልቲ እቲላን እታ ሰዓት እቲላን ግና አብ ደሓ እምበር፤ መላእክቲ ሰማይ ኩኑ ወዲ ሹኑ ሓደ እኳ ዚፈልጥ የለብን።" (ማር.13:32)። ሓደ ካብቲ ዘይመፍለጢና ምኽንያትክ እ እቲ ዘበንና አብ ጽሑፋት ብንጽር ዘይምብርሁ እዩ። ከምሓውን ሃዋርያ ጳውሎስ ግዜሉ ምፍላጥ ለድላዩ ኩነት ለይኩንን ኣሉና ኣሉ። "...ብናይ ዘመናትን ግዜታትን ክንጽሕፈልኩምሲ ለዩድልዩኩምን እዩ።" (1ተሰ.5:1-2)።

3) እቲ እንጽቦዮ ዝፃበዩ ቀጸሊ ኩነት እዩ ካልላይ ምጽሓት ክርስቶስ እቲ ዘይዕጽፍ መጽሐ ኩነት እዩ። ቀልጢፋ ኮም ዚፍጸም ከላ ተሃጊሩ ኣሉ። "እቲ ቀልጢፋ ኪሽውን ዘለዎ፤ ንባርቱ ምእንቲ ሽርእዮም ኣሉ።..." (ራእይ 1:1)።

4) እቲ ሰዓት ቀረባ እዩ ካልላይ ምጽሓት ክርስቶስ እቲ

ብቅረባ ዚፍጸም ንጉይታ ከንጽቡዩ ዚገብረና ኩነት እዩ። "እቲ ዘበን ቀረባ እዩ እዋ፤ እቲ ነዚ ቃል ትንቢት እዚ ዚንብብን እቲም ዚሰምዕዎን፤ ነቲ ኣብሉ ተጻሒፋ ዘሉውን ዚሕልውዎን ብጽላን እዮም" (ራእይ 1:8)።

5) እቲ ኩነት ኣብ ዝኹን እዋን ዚፍጸም ዚከላል እዩ፤ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ኣብ ዝኹን እዋን ዚፍጸም ዚከላል ኩነት እዩ። "እቲ ግዜ መላዝ ምዃኑ ኣይትፈልጡን ኢኹም እዋ፤ ተጠንቀቂ፤ ንቅሑን ጸልዩን" (ግር.13:32-33)። ሰላዚ ኩላላዕ ድሉዋት ከንኸውን ይግባእ። "ንስኻትኩም ድማ፤ ወዲ ሰብ ብዘይ ኣሰብኩምዎ ግዜ ቪመጽእ እዩ እዋ፤ እተፋሉኹም ኩኑ" (ሉቃስ 12:40)። "ደጊም ንንቃሕን ንጠንቀቕን እምበር፤ከምቲም ካልኣት ኣይንደቅስ" (1ተሰ.5:6፤ ቴቶስ 2:13፤ እብ.9:28)። ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ከይፍጸም ኪፃግቶ ዚኸኣል ኩነት የልቦን። ሰላዚ ንምልክታት ዘይኩነስ ንኸኣልይ ምጽኣት ክርስቶስ እዩ ትጽቢትና።

6) ቅድሚ እቲ ሸሕ ዓመት ግዝኣት ክርስቶስ እዩ ዚፍጸም፤ ካልኣይ ምጽኣት ክርስቶስ ቅድሚ እቲ ሸሕ ዓመት ግዝኣት ክርስቶስ እዩ ዚፍጸም። ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ክርስቶስ ንምድሪ ኪፈርዓ ምዃኑ ተገሊጹ ኣሉ። "... ኣብ መንጎ ኣህዛብ ኪፈርድ፤ ንብዙሓት ህዝብታትውን ኪፃንዮም እዩ፤ ንሳቶም ከኣ ኣሰዶርም ንማሕረሻታት፤ ኩናውቶምውን ንዝሞታት ኪሰርሑም እዮም። ህዝቢ ኣብ ህዝቢ ሰይፊ ኣይከልልልን እዩ፤ ደጊምሲ ውግእ ኣይከመሃሩን እዮም" (ኢሳ.2:2-4)። ራእይ የገንስ ከኣ እዚ እዩ ዚሕበር። ከምኡውን እዚ ኩነት እዚ ቅድሚ እቲ ብርቱዕ ጸበባ ዚፍጸም እዩ። ሰለምንታይ እያ እታ መርዓት ጉይታ ቡቲ ብርቱዕ ጸበባ እትቅጸዕ? እታ መርዓታስ ምስኡ ክትገንስ እያ። ኣሜን!! ጉይታ ይኸበር!!

7) እቲ ኩነት ዚድንጉ ይመስል እዩ፤ ጉይታ ብኣቋጽጽራ ሰብ ነዊሕ ዝጸንሐ ዚመስል ዚከላል እዩ። እዚ ሽኦ ኩሉ ብኣቋጽጽራና ዚፍጸም ሰለ እንደልዮ እዩ። "እምበኣርሲ፤ ኣሕዋተየ፤ ከሳዕ ምጽኣት ጉይታ ተፃገቡ። እንሆ፤ ኣረብታይ ነቲ ሽቡር ፍሪ ምድሪ ይጽቡዮ፤ ኣኸዛን ግይ ጽብሓትን ከሳዕ ዚረከብውን ይዕገስ እዩ" (ያሊ.5:7)። "ግናኹ ኣቲም ጉቁራተይ፤ ኣብ እግዚኣብሄር ኣንቲ መዓልቲ ኸም ሸሕ ዓመት፤ ሸሕ ዓመትውን ከም ኣንቲ መዓልቲ ምዃኑ እዚኣ ኣይትሰወርኩም። ጉይታስ፤ ኩላቶም ናብ ንሱኣ ቪበጽሑ እምበር፤ ኣደ እኳ ኪጠፍእ ዘይፈቱ ሰለ ዝኹን፤ ምእንታኻትኩም ይዕገስ ኣሉ እምበር፤ከምቲ ገሊኣቶም ዚድንጉ ዚመሰሉም፤ ንተሰፋኡ ኣየደንጉዮን እዩ። ... ከምቲ እቲ ፍቁር ሓውና ጳውሎስ ድማ ቦቲ እተዋህቦ ጥብብ ዝጸኣልልኩም፤ ነቲ ትዕግስቲ ጉይታናን ምድኣንኩም ቀጽርዎ" (2ኢ.፲.3:8-9,15)።

8) እዚ ነዊሕ ግዜ ዚመልከት እዩ፤ እዚ ኩነት እዚ ልዕሊ ሸሕ ዓመት ዝወሰድ ካብ ምንግቕ ቤተ ክርስትያን ክሳዕ

ዘልኣለማዊት ዘጠቓልል እዩ። "ደጊም እዚ ሽሉ ዚፈላለ ኹብ ኩነት፤ ሰላኡ ሰማያት ብሓዊ መጊቲ ዚፈላለዮሉ፤ ፍጥረት ሰማይ ከኣ ብረሳይ ዚመክሉ፤ ነቲ ምጽኣት መዓልቲ ኣምላኽ እናተጸቢኹምዎን እናኣቀላጠፍኩምዎን ብቅዱስ ንብረትን ብፍርሃት እግዚኣብሄርን ከመይ ዝበለ ኹትኩን እዩ ዚግብኣኩም" (2ኢ.፲.3:11-12፤ የሃ.14:13)።

9) እዚ ክልተ መግለጺታት ኣለዎ፤ እዚ ብኸልተ መግለጺታት ማለት ምንግቕ ቤተ ክርስትያንን ምግላጽ ክርስቶስ ብኸብርን ዘጠቓልል ኩነት እዩ። ኣብዚ እቲ ምንግቕ ውልቃዊ ማለት እቲ ሰብ ብውልቁ ዜንገር ኪኸውን ክሉ፤ እቲ ምግላጽ ግና ብሓባር ምስ ኩላቶም ኣመንቲ ዚፍጸም እዩ። "ቡቲ ምግላጽ ጉይታና የሰብ ካብ ሰማይ ምስ መላእኸቲ ሰልጣኑ..." (2ተሰ.1:6-10)። "ግናኹ ኣቲም ኣሕዋትና፤ ብዛዕባ ምጽኣት ጉይታና የሰብ ክርስቶስን ናብኡ ምእካብናን፤ መዓልቲ ጉይታ ሕጂ ቕርብቲ ኸም ዘላሰ፤ ብመንፈስ ወይስ ብቓል ወይስ ከምታ ኸባና ዝመጽትኩም ደብዳቤ፤ ካብቲ ኣእምሮኹም ቀልጢፍኩም ከይትጎጂኹን ከይትሰንብዱን፤ ንልምነኩም ኣሉና። ... እቲ መፍረስ ሕጊ ድማ ሽዑ ቪግለጽ እዩ። ንእኡ ጉይታና የሰብ ብመንፈስ ኣፋ ገይሩ ቪጥፍኡ፤ ብምግላጽ ምጽኣቲውን ከንቲ ቪገብር እዩ" (2ተሰ.2:1-2,8፤ 1ተሰ.3:12-13፤ ቴቶስ 2:12-13፤ ራእይ 1:7)። ነዚ ኩነታት እዚ ብመግለጺኡ ከንገልጸ ኢና እዋ፤ ኣብ ቀጻሊ ትምህርትታትና ተኸታተል።

ናብ ሰማይ ክበርር ልዩ

ኣጆኹም ኣሕዋተይ ኣብዚ ኣይንሕጸርን፤
ምት ንዓና ንዘለኣለም ኣይውሕጠናን፤
ከንውሰድ ኢና ንላዕሊ ከንንጠቕን ከንበርርን፤
እዚ እዩ ተስፋና ለይትን መዓልትን።

ኣታ ብጉይታ ትሓዝን ኣጆኻ እብላካ፤
ኣታ መከራ ትጸግብ ኣጆኻ እብላካ፤
ኣታ ቃል ህይወት ተበበር ኣጆኻ እብላካ፤
ጉይታ ምስ መጽ ክትለዓል ኢኻ።

ከምቲ ምስሊ እቲ መሬታዊ ዝለበሰና፤
ከምኡ ምስሊ እቲ ሰማያዊ ከንለብስ ኢና፤
መታን ኸንኸውን ምስ የሰብ ጉይታና፤
ተዳሊና ኣሉና ኣሕዋት ደስ ይበለና።

ድሕርዚ ንሕና ብህይወት ጸኒሕና ዘሉና፤
ንምቕባል ጉይታ ኣብ ኣየር ምሳታቶም ሓቢርና፤
ከንክይድ ኢና ከንበርር ንስ ኣምላኽና፤
ከምኡውን ንሓዋሩ ምስ ጉይታ ከንነብር ኢና።

ኣበል ተሸሰተ

7 ግንቦት 2000 ዓ.ም.

4. ምንጣቅ ቤተ ክርስቲያን

"ከይደ በፍራ ምስ አዳሉ-ኸልኩም፤ አባቲ እና ዘላለማዊ ዝንባታውን አብሉ ምእንቲ ኸትኩኡ፤ ተመሊሰ ኸመጽእ እየ እም ናባይ ከመሰደኩም እየ" (ዮሃ.14:18)።

አብዚ ትምህርቲ እዚ ምንጣቅ ዚብል ቃል ብብዝሒ ተጠቒመ ለሎኹም ምክንያቱ እነ በታ ቃል እቲላ ብብዝሒ ስለ እተለገመድኩ እየ እም፤ ሃዩ ዝነባትኩምውን ምሳይ ኩንኩም ተጠቒመ-ላ። ዓለም በዚ ዘላቶ ኹነት፤ ለረፈ ዝኸፍለ እኳ እናቐጸለት እንከላ፤ ጉይታ ነቶም ናቱ ኪወሰድ ከም ዚመጽእ መጽሓፍ ቅዱስ ገሊጹ ይምህረና እዩ። እምበኣር ምጽእት ክርስቶስ ካብ ዚትንክርም ሰባት እታ ሓንቲ፤ ቐንዲ፤ ቐድሶትን ክብርትን መርዓቱ ቤተ ክርስቲያን እያ እም፤ ብዛዕባ ምንጣቅ ቤተ ክርስቲያን ለደላዲልና ክንፈልጥ ይግባእ።

እዚ ኩነት እዚ እቲ ዝግበዩ ተስፋ እታ ቤተ ክርስቲያን ስለ ዝኹን፤ እቲ ዝግበዩ ትጽቢት ቤተ ክርስቲያን እዩ። እዚ ኸለ ጉይታና ዮሱስ ካብ ሰማይ ለንደገና ኪምለሰን ንሕና ኸለ ምስሉ ክንከይድን ኪወሰደናን እዩ። እቲ ለግዲ፤ ክርስቶስ ነቶም ናቱ ኪወሰድ ከም ዚምለሰን፤ ነቶም ናቱ ከለ ምስሉ ክንከውን፤ አብ ላዩር ከም ዚራኸብናን ኩላትና ብህይወት ዘሎናን ዝሞቱን ከለ አብ ላዩር ከም ንራኸብን መጽሓፍ ቅዱስ ገሊጹ ለሎ። "ንሕና ከነህ ምጽእት ጉይታ ብህይወት ለንጸንጸ ከለ ነቶም ዝደቀሱ ከቶ ኸም ዘይንቐድሞም፤ እዚ ብቃል ጉይታ ንብላኩም ለሎና። ጉይታ ባዕሉ ብናይ ትእዛዝ ጭድርታን ብድምጺ ሊቀ መላእክትን ብመለኸት ለምላኽን ካብ ሰማይ ኪወርድ እዩ፤ እቶም ብክርስቶስ ዝሞቱውን ቅድም ኪትንሰሉ እየም። ድሕርዚ ንሕና ብህይወት ጸኒሕና ዘሎና ንምቐባል ጉይታ አብ ላዩር ምላታቶም ሓቢርና ብደበና ኸንለዓል ኢና፤ ከምኡውን ንሓዋሩ ምስ ጉይታ ኸንነብር ኢና።" (1ተሰ.4:15-17፤ ዮሃ.14:1-3፤ 1ቆረ.15:51-54)። እታ እትንጠቐ ቤተ ክርስቲያን ማለት እቶም ንክርስቶስ ከም መድሓኒኦም ዝተቐበልዎ ሰባት ኩላቶም ጥራሕ እየም።

1. ምንጣቅ ቤተ ክርስቲያን፡- እታ አብ እዋን ምንጣቅ እትሳተፍ ቤተ ክርስቲያን ጥራሕ እያ። አብ መጽሓፍ ቅዱስ ዝተነጥቁ፤ ማለት ካብ ምድሪ ናብ ሰማይ ብከጋኦም ዝገዙ 8 ሰባት ተጠቒሶም ለለዉ። ንላቶም ከለ ሄናከ፤ (ዘፍ.5:24፤ እብ.5:11)፤ ሊልያሰን (2ፖ.2:1-12) ጉይታና ዮሱስ ክርስቶስን (ግ.ሃ.1:9-11) እየም። እቶም ከልተ መለኸኸርውን፤ አብቲ እዋን ብርቱዕ ጸበባ በቲ ጸረ-ክርስቶስ ዝቐተሉ ከም ዚንጠቐ ተነጊሩ ለሎ።" ድሕሪ ሰለሰተ መዓልትን ፈረቓን ድማ መንፈስ ህይወት ካብ ለምላኽ አተዎም፤ በለጋርምውን ቁሙ፤ ነቶም ዝጠመትዎ ከለ ብርቱዕ ፍርሃት ወደቕም እም፤ ነጀው ደይቡ፤ ዚብሉም ዓብጹ ድምጺ ኸብ ሰማይ ሰምዑ።

ብደበና ድማ ናብ ሰማይ ደየቡ እዋ እቶም ጸላእቶም ጠመትዎም።" (ራእይ 11:11-12)። ከም እኩላት ሀዘዚ ግና እቶም ዚንጠቐ እታ ቤተ ክርስቲያን፤ (1ተሰ.4:13-18)፤ እቶም ለመንቲ ብሉይ ኪጻንን፤ (ራእይ 19:5-9) ለመንቲ ናይ እዋን ብርቱዕ ጸበባን (ራእይ 20:4-6) እየም። እዚ በጠእዮና ናይሸውዓተ ዓመት ፍልልይ ለለም።

ሀ. ትጽቢት ምንጣቅ፡- ምንጣቅ ወይ ምግዛዝ ቤተ ክርስቲያን ካብ ምድሪ ናብ ሰማይ እዩ። እዚ ኸለ ትጽቢት ቤተ ክርስቲያን ካብታ ዝተሰረተትላ መዓልቲ በዓል ሓምሳ አትሒታ እዩ። ኸወ ብዝያ እቲ ኩነቱ ክርስቶስ ምስ መጸ ኪግለጽ እዩ።

1) አባይ ልዩ ኪኸውን? በቲ እዋን እቲ ኩሉ ምድራዊ ኩነታትና ክልወጥ እዩ። ካብ ምድሪ አብ ላዩር ምስ ጉይታ ምስ ተራኸብና፤ ናብ ሰማይ ናብቲ ጉይታ ዘለዎ ክንከይድ ኢና። ሕጂ ብከጋ ካብ ጉይታ ተፈለፍ ኢና ዘሎና፤ ኸወ ግና ብሓይ ክንነብር፤ ምስሉውን ክንከውን ኢና። "... ከምኡውን ንሓዋሩ ምስ ጉይታ ኸንነብር ኢና።" (1ተሰ.4:17፤ ዮሃ.14:1-3)።

2) መዓዝ ልዩ ኪኸውን? እዚ ኩነት ምንጣቅ እዚ ኩሉ ለካላትናውን ኪልወጥ እዩ። ኸወ ንሕና ካብቲ ንዓለም ዚወርዳ ብርቱዕ ጸበባ ከምልጥ ኢና። አብቲ ጉይታ ንዓለምን ንእስራኤልን ዚቐጽዓሉ ብርቱዕ ጸበባ ላይክንሳተፍን ኢና። "ንቃል ትዕግስተይ ስለ ዝሓሉኸሉ፤ እነ ድማ ካብታ ነቶም አብ ምድሪ ዚነብሩ ኸትፍትፍም ናብ ኩላ ዓለም እትመጽእ ሰዓት ፈተና ኸሕልወካ እየ።" (ራእይ 3:10)።

3) ከመይ ኪኸውን ልዩ? አብ ምድሪ ከሎና እንተ ብዝዚያዊ ምፍልላይ፤ ወይ ብሞት ካብቶም እነፍቅርም ብጉይታ ዘለዉ ላሕዋትና ንፈላስ ኢና። ኸወ ምስ ጉይታ አብ ላዩር ምስ ተራኸብና ግና፤ ላይክንፈላለን ኢና፤ አብ ክንድሉስ ንዘልላለም ምስሉ ብሓይ ክንነብር ኢና። "... ከምኡውን ንሓዋሩ ምስ ጉይታ ክንነብር ኢና።" (1ተሰ.4:17)። በቲ እዋን ምንጣቅ እቲ መንፈስ ቅዱስ ላባና ዝጀመር ዕዮ ኹሉ ክፍጸም እዩ፤ ኸወ ንክርስቶስ ምሉእ ብምሉእ ክንመስሎ ኢና። "ኣኩም ፍቓራተይ፤ ሕጂ ውሉድ ለምላኽ ኢና፤ እንታይ ከም እንኸውን ከለ፤ ገና ላይተገልጸን። ንሱ ምስ ዚግለጽ ግና፤ ከምታ ዘለዎ ኸንርእዮ ኢና እም፤ ንእሉ ኸም እንመስል፤ ንፈልጥ ኢና። እዛ ተስፋ እዚላ አብሉ ዘላቶ ዘበለ ኹሉ-ከምቲ ንሱ ንጹህ ዝኹን፤ ንርእሱ ይንጽህ ለሎ።" (1ዮሃ.3:2-3፤ 1ጳጊ.1:15)። ኸወ ኩሉ ለካላዊ ነገራትናውን ክልወጥ እዩ፤ ኸወ ክንትንሰለን ክንልወጥን ኢና።" ለንሆ፤ ምስጢር እነግረኩም ለሎኹ፤ ኩላትና ኸንልወጥ እምበር፤ ኩላትና ላይክንድቅሰን ኢና። ... እዚ ሓላፊ ዘይሓልፍ ምስ ለበሰ፤ እዚ መዋቲውን ዘይመውት ምስ ለበሰ፤ ኸወ እቲ ጽሑፍ፤ ሞት ብዓወት ተዋሕጠ፤ ዝበሎ ቃል ኪፍጸም እዩ።" (1ቆረ.15:51,54)። እዚ ማለት ከለ ንሕና ምስ ክርስቶስ ክንነብር ኢና፤ አብ ዝፋናትውን ክንቐመጥ ኢና። "ክርስቶስ

ሀይወትና ምስ ዚግለጽ፡ ሽዑ ንስኽትኩምውን ምስኡ ብኸብሪ ኸትግለጽ ኢኹም" (ቆሎሴ 3:14፣ 1ጴጥ.5:16፣ ራእይ 3:12)።

ሀ. ምግብ ምንጣቢ፡ መጽሐፍ ቅዱስ ከንርድሉ ከም እንገለጻል ኩይኑ እዩ ተጽሒፋ ዘሉ እሞ፡ ነዚ ሓጺኸ ኪጻን ገለጽዎ ኣሉ። እዚ ብብዛኡ መገድታት ተገለጹ ኣሉ። ጉይታና የሱስ ባዕሉ፡ "ከይደ ሰፍራ ምስ ኣዳሉ-ኹልኩም፡ ኣብቲ እኒ ዘሉ-ኹም ንስኽትኩምውን ኣብኡ ምእንቲ ክትኩኑ፡ ተመሊሰ ከመጽእ እዩ እሞ፡ ናባይ ከወስድኩም እዩ" (ዮሃ.14:13) ባለህ ሃዋርያ ጳውሎስውን፡ "...ብዛዕባ ምጽኣት ጉይታና የሱስ ክርስቶስን ናብኡ ምእካብናን፡..." (2ተሰ.2:1-2)።

ሰህዚ ከጠራት ኣሕዋት፡ ምእካብና ኣብዚ ጥራሕ ዘይኩነስ ኣብ ሰማይውን እዩ እሞ፡ ኣኢሳይያስ ከንሓድን ኣይግባእን። "እዚ ሽኢ እታ መዓልቲ እቲሓ ትቐርብ ከም ዘላ፡ ኣእቢቓኩም ትርእዩ ኣሉ-ኹም እሞ፡ ንሓድሕድና ንመዓዓድ እምበር፡ ገለሓቶም ልማድ ከም ዚገብርዎ፡ ኣኢሳይያስ ኣይግባእን" (ኢብ.10:25)። እቲ ምንጣቢውን ከም ምድሓን ሲጋና ተገለጹ ኣሉ። " ... መሰል ውልድነትና ማለት ምድሓን ሲጋና እናተጸበና ብውሽጥና ክቐርቀር ኣሉና" (ሮሜ 8:23)። ኣብቲ እዋን ምንጣቢ እንጽበዮ ምድሓን ብምልኣት ኪኸውን እዩ። "...ነቲ ብጻሕራይ ዘመን ኪገሃድ ዘለዎ እተዓለወ ምድሓን ተሓሊኹም ኣሉ-ኹም" (1ጴጥ.1:15)። ሰህዚ እዩ ሃዋርያ ጳውሎስ፡ "ምድሓን ካብቲ ዝኣመንናሉ ግዜስ ሕጂ ኣኸዩ ናባና ቐረቡ ኣሉ" (ሮሜ 13:11) ዝበለ። ከምኡውን ሃዋርያ ጳውሎስ ነዚ፡ "ናይ ሳዕሊ ጽውዓ እምላኽ" (ፊልጲ 3:14)፡ ዝበሉ።

ሐ. ተሳታፊነት ኣብ ምንጣቢ፡ እዚ ምንጣቢ ንኹላቶም ኣመንቲ እዩ ዝፍጸም እዚ ንቤተ ክርስትያን ጥራሕ ስለ ዝኹን ኣመንቲ ብሉይ ኪጻን ኣብኡ ኣይርከቡን እዮም። ገለ መምህራን ግና ኣብኡ ከም ዚርከቡ ዝገልጹ ኣለው። ሰህዚ ኣብዚ ኩላቶም ኣመንቲ ክርስቶስ ኩነታቶም ብዘዋገድስ ኣብኡ ኪሳተፉ እዮም። ምኽንያቲ፡ እታ "ኹላትና" እትባል ቃል ነዚ እዩ እተመልከት "እንሆ፡ ምስጢር እነግረኩም ኣሉ-ኹም ኩላትና ከንልወጥ እምበር፡ ኩላትና ኣይከንድቅስን ኢና" (1ቆረ.15:51) ይብሉ።

እዛ ቤተ ክርስትያን ቆረንቶስ ኣዝያ ድኽምትን ናብርኣ ዘዋሕድኩን እኳ እንተ ነበረት፡ ሃዋርያ ጳውሎስ ግና ከም ትንጠቐ ገለጸላ። ምንጣቢ ቤተ ክርስትያን እምበኣር ኣብ ተግባርና ዚውክል ዘይኩነስ፡ ምስ ምድሓንና ዝተሓላዝ እዩ እሞ፡ ብጸጋ ዚርከብ እዩ። ሰህዚ ኩላቶም ደቂ ብርሃንን ደቂ መዓልትን ኣብኡ ኪርከቡ እዮም። (1ተሰ.5:4-5)። እምበኣር ምንጣቢ ንኹላቶም ኣብ ኢድ እምላኽ ዝሞቱን ዘለውን ኣመንቲ ዝልውጡን ዚወስደምን ኩነት እዩ። "ጉይታ ባዕሉ ብናይ ትእዛዝ ጭድርታን ብድምጺ ሊቀ መላእኽትን ብመለኸት እምላኽን ካብ ሰማይ ኪወርድ እዩ፡ እቶም ብክርስቶስ ዝሞቱውን ቅድም ኪትንሱ እዮም። ድሕርዚ ንሕና ብህይወት ጸኒሕና ዘሉና ንምቕባል ጉይታ ኣብ ኣየር ምሳታቶም ሓቢርና ብደበና ከንለዓል ኢና፡ ከምኡውን ንሓዋሩ ምስ ጉይታ ከንነብር ኢና"።

(1ተሰ.4:16-17፣ 1ቆረ.15:52-53)።

ሰህዚ ኩላትና ኣመንቲ ባለ ከንጸናናዕን እምላኽ እቲ ዝገብሮ ከገብሮ ከንጸበን ይግባእ። ኩላትና ኣመንቲ ዚይንገጠቐ እንተ ኹንና ቦቲ ብርቓዕ ጸዊ ዝሓልፉ ኣመንቲ ኣለው ማለት እዩ እሞ፡ እቲ እንብሉ ትርጉም የብሉን። (ዮሃ.5:24፣ ሮሜ 8:23፣ 1ተሰ.5:23፣ 1ዮሃ.3:2፣ ራእይ 3:10)። ሰህዚ ኩላትና ኣመንቲ፡ ማለት ንክርስቶስ ከም መድሓኒና ዝተቐበልናዮ ምውታትን ህያዋንን ንክርስቶስ ኣብ ኣየር ከንቅበሉ ኢና፡ ስም እግዚአብሔር እምላኽ እተመስገን ይኹን።

መ. ኩነታት ምንጣቢ፡ ሃዋርያ ጳውሎስ ጉይታ ብዝኹን መገዲ ገለጽዎ ኣሉ። "ጉይታ ባዕሉ ብናይ ትእዛዝ ጭድርታን ብድምጺ ሊቀ መላእኽትን ብመለኸት እምላኽን ካብ ሰማይ ኪወርድ እዩ፡ እቶም ብክርስቶስ ዝሞቱውን ቅድም ኪትንሱ እዮም። ድሕርዚ ንሕና ብህይወት ጸኒሕና ዘሉና ንምቕባል ጉይታ ኣብ ኣየር ምሳታቶም ሓቢርና ብደበና ከንለዓል ኢና፡ ከምኡውን ንሓዋሩ ምስ ጉይታ ከንነብር ኢና" (1ተሰ.4:16-17)። ኣብዚ ሃዋርያ ጳውሎስ እቲ ዝምለስ ጉይታ ባዕሉ ምዃኑ ይገልጽ። "ጉይታ ባዕሉ ... ካብ ሰማይ ኪወርድ እዩ"። እዚ ሽኢ እቲ ንጉይታ ኣብ ኣየር ምቕባል እዩ። እቲ ሓይሊ ብትእዛዝ ጭድርታን፡ ብድምጺ ሊቀ መላእኽትን ብመለኸት እምላኽን እዩ እሞ፡ ኩላቶም ቅዱሳን ምውታትውን ኪሰምዕምን ኪትንሱን እዮም። "ኣብ መጻብር ዘለው ኹላቶም ድምጹ ዚሰምዑ ሰዓት ክትመጽእ እያ" (ዮሃ.5:28-29)። እቲ ድምጺ ሊቀ መላእኽቲ ሚካኤል ነቶም ህዝቢ እምላኽ ዝከላኸል ድምጺ እዩ። (ዳን.12:1፣ ኢብ.1:14፣ ይሁዳ 9፣ ራእይ 12:3-4,7-9)።

1) እቲ ግዚኡ ብመባል እታ ብሰጋ ሰሙን፡ ማለት ቅድሚ እቲ 7 ዓመት ብርቓዕ ጸበባ እዩ ኪኸውን፡ ሽዑ መለኸት እምላኽ ኪእወጅ እዩ። "ብሓንዓእ፡ ብቐጽበት ዓይኒ፡ ቦቲ ናይ ድሕሪ ሹሉ መለኸት፡ እቲ መለኸት ኪገፋሕ እዩ እሞ፡ እቶም ምውታት ድማ ብዘይሓልፍ ኪትንሱ እዮም፡ ንሕናውን ከንልወጥ ኢና" (1ቆረ.15:52)።

እዚእ እታ ኣብ (ራእይ 11:15) ተጠቒላ ዘላ፡ እታ ሻብዓይቲ መለኸት ኣይኩነትን። እዛ መለኸት እዚእስ እታ ንኣይሁድ ምስ ጉይታ እተተገርቓን ነታ ቤተ ክርስትያን ኣብ ኣየር እተራኸበን እያ።

2) እዛ ኩነት ምንጣቢ ቤተ ክርስትያን እዚል ንኹላ ቤተ ክርስትያን እትጥርገፍ ዓባይ ኩነት እያ፡ "... እቲ መለኸት ኪገፋሕ እዩ እሞ፡ እቶም ምውታት ድማ ብዘይሓልፍ ኪትንሱ እዮም፡ ንሕናውን ከንልወጥ ኢና" (1ቆረ.15:52)። ነዚ ኩነት እዚ ምግብ እቲ ጸረ ክርስቶስውን ዚቐድሞ ኣይመስለንን። "ግና"ኹ፡ ኣኸም ኣሕዋትና፡ ብዛዕባ ምጽኣት ጉይታና የሱስ ክርስቶስን ናብኡ ምእካብናን፡ መዓልቲ ጉይታ ሕጂ ቐርብቲ ኸም ዘላሰ፡ ብመንፈስ ወይስ ብጾል ወይስ ከምታ ኸባና ዝመጽትኩም ደብዳቤ፡ ካብቲ ኣእምሮኹም ቀልጢፍኩም ከይትንጾቓን

ከይትሰንብ፡ ገልጽኩም አሉና። ቅድም ከሕደት ከይኩኑ፤ እኔ ርእሱ አምላክ ምሁሩ እናደርገው፤ አብ መቼደስ አምላክ ከላይ ይቆማ፤ አምላክን ቅዱስን አብ ዚበሃል ዘበላ ዚትገበእን ዚሰበን ሰብላይ ዓመጸ፤ እኔ ወዲ ጥፍላት፤ ከይተገልጸ፤ እታ መዓልቲ እኔላ ላይትመጽእን እያ እሞ፤ ብዝኸኑን ለንተ ኹን ሓደ እኒ ለየሰሕትኩም" (2ተሰ.2፡1-4)። እኔ አብዚ ተጠብቲ ዘሉ "መዓልቲ ጉይታ" እኔ ጉይታ ብሓይሊ ዚገለጸሉ እሞን ዚመልከት እዩ። ስለዚ እታ ዝቐረበት ኩነት አብ ምጽእት ጉይታ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን እያ።

3) እዚ ኩነት እዚ ምስጢር እደረ፡ ስለዚ እዩ ሃዋርያ ጳውሎስ "ምስጢር እነግረኩም አሉኹ" ዝበለ። (1ቀረ.15፡51-53)። እኔ "ምስጢር" ዚብል ቃል ብዘሕ ዝተሓበላ ነገራት ከም ዘሉ ዝገልጽ እዩ።

እዚ ኩነት እዚውን አብ ብሉይ ኪዳን ብምንግባባ (ምገፃዝ) ሂናክ (ዘፍ.5፡24፤ እብ.11፡5)፤ ምድሓን ናህ አብ መርከብ (ዘፍ.7፡16)፤ ምድሓን ሎጥ ካብ ሰይሞን ጎሞራን ምድሓን (ዘፍ.19፡22-24)፤ ምድሓን እስራኤል አብ ቀይሕ ባሕርን (ዘጸ.14፡26-28)፤ ከምኡውን ምንግባባ ኤልያስ ብህብጣን (2ነገ.2፡11-12) ተገሊጹ አሉ። እዚ ምግጽ እዚ ብሩህ ሰለ ዘይኩን ግና አብ ሓዲሽ ኪዳን ከንትምርምር ከሉኻ ዝሓሸ እዩ።

2. ጥገይ ሓሳባት ብዛዕባ ምንግባባ ብዛዕባ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ጥገይ ሓተሓሳቡን ዘለዎም ሰባት ላላዉ። እዚላቶም ዝተፈላለዩ ሓሳባት ዘለዎም እየም፤ እስከ ገላ ካብታቶም ኹጠትሰ። እኔ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ እኔ ሽሕ ዓመት ጥዘላት ክርስቲስ ኪፍጸም እዩ። ሽሕ ዓመት ጥዘላት ክርስቲስ ዝበሃል የልቦን እሞ፤ ክርስቲስ አብ መወጃሉ ዓለም ምስ መጻ ንፍርዲ ከንቀርብ ኢና። እኔ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ንገላ አመንቲ ጥራሕ እዩ። እኔ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን አብ ግእከል እኔ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ እዩ ኪኸውን። እኔ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ እኔ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ እዩ ኪኸውን። ብዛዕባ እተን ቀዳሞት 2 አብቲ ሽሕ ዓመት ጥዘላት ክርስቲስ ዚብል ላርእስቲ ከንርእዮ ሰለ ዝኸንኖ፤ ሕጂ ላሕጽር አቢሊ፤ ብዛዕባ እቶም ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ ሽሕ ዓመት ጥዘላት ክርስቲስ እዩ ዚሄጃም ዚብሉን፤ እቶም ክርስቲስ ንቤተ ክርስቲያን ኩነ ሓጥላን ኪፈርድ ኪመጽእ እዩ እሞ፤ ሽሕ ዓመት ጥዘላት ዚበሃል ኩነት የልቦን፤ አብ ከንድሕስ ኩነታት ዓለም እናኸፍላ ከይዱ ክርስቲስ ኪፈርድ ኪመጽእ እዩ ዚብሉን፤ አብዚ ኪውድእ ከሉኹ፤ ብዛዕባ እተን ዝተረፉ 3 ሓሳባት ግና ሕጂ ዘርዘርና ከንርእዮ ኢና።

ዚ ምንግባባ ገላ ካብታቶም አመንቲ ጥራሕ። እዞም ሰባት እዚላቶም፤ እኔ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ግድን ኪህሉ እዩ፤ ግናኹ እቶም ዚንጠቑ ኩላቶም አመንቲ ላይኩኑን። ነቶም ዚንጠቑ ኩላቶም ዝተርፉ ብብዘሕ መገድታት ይፈላልዩም።

እኔ ጀግሪ መምህር ናይዚ ሓሳብ እዚ አብ መበል 19 ክፍለ ዘመን ዝበረ ርበርት ጎሽት ዝተባህለ ሰብላይ እዩ። ንሱ ካብ (1ተሰ.5፡1-11)

ብምጥቃስ ነቲ ምንግባባ ኩነታውን አብ ተግባርና ዚውከልን ይገብር። እቶም ዚንጠቑ እቶም አመናት አመንቲ ጥራሕ እየም፤ እቶም ዝተረፉ አመንቲ ደሓርእየም ይንጠቑ፤ ይብል። እተን ነቶም ዝንጠቑ ዚጥቀሙለን ቃላት እሙን፤ ዚግብሉ፤ ንቕሕ... ወዘተ ዚብላ ኩይንን ግብሪ አመንቲ ዚገልጽ እየን። እዞም ሰባት እዚላቶም ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ከም ዓሰቢ እየም ዚቐርቦም። እዞም ሰባት እዚላቶም ንጽሑፋት ብጌጋ ምትርጓምን ምርጻጎን ላለዎም። ገላ ካብቲ ጌጋታቶም እስከ ንርእ።

1) ክርስቲስ ንቤተ ክርስቲያን ኢሉ ከም ዚመጽእ ላይርእይዎን እየም። መጽሓፍ ቅዱስ ጉይታ ንቤተ ክርስቲያን ኢሉ ከም ዚመጽእ ገሊጹ አሉ። "ከይደ ሰፍራ ምስሓብኩልኩም፤ አብቲ እነ ዘሉኹም ንስኻትኩምውን አብሉ ምእንቲ ኹይኩኑስተመሊሰ ኹመጽእ እየ እም ናባይ ከወሰደኩም እየ" (የሃ.14፡1-3፤ 1ቀረ.15፡51-52፤ ፊልጲ 3፡20-21፤ ቆሎሴ3፡1-4፤ 1ተሰ.4፡13-18፤ 5፡4-11፤ 2ጢሞ.1፡12፤ 1የሃ.3፡1-3፤ ራእይ22፡12)።

2) አተረጓጎማ እኔ "ምንቃሕ" ዚብል ቃል። እዞም ሰባት እዚላቶም ነቲ ከንቅሕ ዚምህር ጽሑፋት ከይትርጉሙ ይህበዎ። እዚ ሽላ ከምቲ ትምህርትታት ደብረ ዘይቲ ንእስራኤልን ንካልላይ ምጽላት ክርስቲስን ዚዛረብኩም ምንግባባ ቤተ ክርስቲያንን ካልላይ ምጽላት ክርስቲስን ዚዛረብ ገይርም የተሓሕዘም። "ሽሑ ሽሑተ አብ ግራት ኪኹኑ እየም፤ እኔ ሓደ ኹወሰድ፤እኔ ሓደ ሽላ ኪሕደግ እዩ።...ስለዚ ጉይታኹም በየይቲ ሰባት ከም ዚመጽእ ላይትፈልጡን ኢኹም እሞ፤ ንቕሑ" (ማቴ.24፡40-51፤ 25፡1-13፤ ማር.13፡37)። እኔ አብዚ ዘሉ ሓሳብ ከላ ፍልልይ ናይ ዝደሓስ ሰባት ዘይደሓስ ሰባት ዝገልጹ እምበር፤ ፍልልይ አብ መንጎ ዝደሓስ ሰባት ዘርእ ላይኩነን።

3) ነቶም ዘይናግሩ ጽሑፋት ወሲድካ ናብ ዝገደደ ምድንጋር ምእታው። እዚላቶም ነቶም ዘይናግሩ ሓድሓደ ጽሑፋት ወሲዶም ብዝያዳ ይደናገሩ። "ደጊም ንንቃሕን ንጠንቀቕን እምበር፤ከምቶም ካልእት ላይንደቅሰ።" (1ተሰ.5፡16)። ነዚ ወሲድካ አብ መንጎ አመንትን ዘይአመንትን ዘሉ ፍልልይ ጌርካ ምውሳድ ጽቡቕ ላይኩነን። ከምኡውን፤ "ደጊምሊ ጉይታይ፤ ንሱ እኔ ጻድቕ ፈራዲ፤በታ መዓልቲ እኔላ ዚህበኒ አኸሊል ጽድቂ ተከብሩለይ አሉ። እዚ ግና ነቶም ምግሃዱ ዘፍቅሩ ኹላቶም ድግእዮ እምበር ንላይ ጥራይ ላይኩነን።" (2ጢሞ.4፡18)። እዚ ጽሑፍ እዚ ብዛዕባእቲ ዝተጻለመልና አኸሊል (ዓሰቢ) ማለት አብ መንበር ፍርዲ ክርስቲስ ምርክብና ዚረጋግጽ እምበር፤ ብዛዕባ ምንግባባ ቤተ ክርስቲያን ዚዛረብ ላይኩነን። ከምኡውን ካልእ ጽሑፋት አሉ። (ኒቶሰ 2፡13፤ እብ.9፡24-28፤ ራእይ 3፡13,10፤ 12፡1-6)።

ነዚ አብ ሳዕሊ ዝርእዮ ሓሳብ ከመይ ጌርና ንምልሶ እስከ ንርእ። እኔ ሓሳብ እነጻርና ከንርእዮ ይግባእ እዩ።

ሀ) ነቲ ጽሑፋት ነገዝምልከቶ ብግቡእ ንተርጉሞረ-
እቲ ንእበራኤል ዝምልከት ጽሑፋት ንቤተ ክርስቲያን ከም ዚምልከት
አይገዛረበሉ፡ ፈሊና ንረድአዮ እዋ፡ ኩሉ ከከም ዚግብእ ንዛረበሉ።

ለ) እቲ ሓሳብ ንምድሓን ብእምነት ብጸጋ ዮናስ
ፊይረ- እቲ ሓሳብ እዚ ነቲ ምድሓን ብጸጋ ዚብል መጽሓፍ ቅዱስ ዚምህር
ሓቂ ኣብ ተግባራትና ከንወክል ብምግባር፡ ነቲ ምድሓን ብጸጋ እዩ ዚብል
መሰረተ እምነት ዮናስ እዩ። "ሓደ እኳ ከይምካሕሲ ብካብ ግብሪ አይኩንን
እዋ፡ ብእምነት ብጸጋ ኢኹም ዝደሓንኩም፡ እዚ ኹሉ ውህበት ኣምላኽ እዩ
እምበር ከባኻትኩም አይኩንን" (ኢፌ.2:18-9)።

ሐ) ንቤተ ክርስቲያን ብምክፍፋል የጥፍእ እዩ፡-
እዚ ትምህርቲ እዚ ንእምነት ቤተ ክርስቲያን ብምክፍፋል የጥፍእ እዩ።
መጽሓፍ ቅዱስ ንኹላ ቤተ ክርስቲያን እዩ ከም መርዓት ክርስቲስ ዚገልጽ።
እታ መርዓት ከአ ሓንቲ እያ። "...ክርስቲስ ብጻሉ ገደሩ ብምሕጻብ ማይ
ምስ አጽረያ ምእንቲ ኪቐድሳ፡ ርስሓት ወይስ ዕጣር ወይስ ገለ ነዚ ዚመስል
ዜጠላ፡ ብዘይ መንቅብ ቅድስትን ክብርትን ማሕበር ገደሩ ንእኡ ምእንቲ
ኪቐውማ ኢሉ፡ ርእሱ በጃላ ሃበ" (ኢፌ.5:125-271 414)።

መ) ኩላተም አመንቲ እዮም ደቂ ብርሃንን ደቂ
መዓልትን፡- ኩላትና አመንቲ ደቂ ብርሃንን ደቂ መዓልትን ስለ ዝኹንና
አይንድቅስን ኢና፡ ነቂሕና ከአ ንርከበ። "ንስኻትኩም ግና፡ ኣሕዋተየ፡
ኩላትኩም ደቂ ብርሃንን ደቂ መዓልትን ኢኹም እዋ፡ እታ መዓልቲ እቲላ
ኹም ሰራቂ ቪይትመጸኩምሲ፡ ኣብ ጸልማት አይኩንኩምን ዘለ-ኹም፡ ንሕና
ናይ ለይትን ናይ ጸልማትን አይኩንናን" ደጊም ንንቃሕን ንጠንቀቕን
እምበር፡ ከምቶም ካልእት አይንደቅስ" (1ተሰ.5:4-10)።

እዚ ኹብ ኩላትና ንሓድሕድና ከንበራታዕ ይግባእ። ጉይታ ኹላ
ኣብ ኩሉ ምብርታዕናምላና ኪኸውን እዩ። ነዚ ብምርዳእ ኩሉ ህይወትናን
ኣገልግሎትናን በዚ ዝሰዕብ መገዲ ንርእዮ።

(1) ኩሉ ምድሓንና፡ ምንግቕና ከይተረፈ ብጸጋ እዩ።

(2) እቲ ኣብ ተግባራት ዝተወከለ ገለ አመንቲ ጥራሕ እዮም ዚንጠቐ
ዚብል ትምህርቲ ኣብ ቃል ኣምላኽ አይምህርን እዩ። ኩሉ ኣማኒ
ኪንጠቐ እዩ።

(3) ኩላትና አመንቲ ብሓንሳብ ከንንጠቐ ኢና፡ ኣብ እዋን ምንግቕ
ዚተርፍ ኣማኒ የልቦን እዋ፡ በዚ ስም እግዚኣብሄር ዝተመሰገነ
ይኹን።

(4) ኩላትና ንክርስቲስ ከም መድሓኒና እተቐበልናዮ አመንቲ፡ ምስ
ክርስቲስ ከንከውን ኢና። እምበኣር ገለን ዝንጠቐ ገለን ዝተርፉ
አመንቲ የብልናን።

እኩም መምህራን እዚኣተም ኩላተም እኳ እንተ ዘይኩኑ፡ እቲ ምንግቕ
ሓንሳብ ጥራሕ ዘይኩኑ ዚፍጸም፡ መምስ ጸፊና ኢና ናብ ጉይታ ክንከድ፡
ዚብሎውን ኣለውዎም።

ኣብዚ ክንርድእ ዚግባእ ሓደ ነገር ኣለ፡ ኩላትና አመንቲ ከንንጠቐ
ኢና ክንብል ከሎ፡ ብጉይታ ከም ብሓድሽ ዝተወልደና ደለ እምበር፡
ኩላትና ኣባላት ናይዛ ምድራዊት ቤተ ክርስቲያን ዝኹንና አመንቲ
ተባሂልና እንጽዋዕ ሰባት ማለትና አይኩንን። ሓደ ነገር ግና ኣረጋግጽ መን
እዩ ሓዘ ዘለ? ንስኻደ ኣምላኽ? ኣምላኽ እንተ ሓዘካ ግና ካን ኢኳ
ኪምንዝዓካ ዚኸለል ሓይሊ የልቦን ስም እግዚኣብሄር ይመሰገን!! እዚ እዩ
ምድሓንካ ምርግጋጽ ማለት።

ለ. ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ፍርቀ (ማእከል)

እቲ ብርቱዕ ጸባባ፡- እዚኣተም "ቤተ ክርስቲያን ብፍርቂ እቲ 7 ዓመት
ብርቱዕ ጸባባ ክትሓልፍ እያ" ይብሉ። እዚ ሓሳብ እዚ ብኣልባውስን
ዝተባህለ ጀርመናዊ፡ ቦቲ ኣብ (1ቆረ.15:51-52) ዘሎ መግለጺኡ ዝተወከለ
ኣብ መበል 19 ክፍለ ዘመን ዝመሃር ትምህርቲ እዩ። ብድሕሪኡ ኖርማን
ቢ ሃሪሶን ብ1941 ዓ.ም. ኣብ ራእይ የሃንስ ተወኪሉ ነዚ ደጊፉ መሃረ።
እዚ ሓሳብ እዚ ነቲ ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ቅድሚ እቲ 7 ዓመት
ብርቱዕ ጸባባ እዩ ዝፍጸም ዚብል ሓሳብ ከም ዚግድር መሰሉ እዩ ዚግለጽ።
ነዚ ሓሳብ እዚ ከም ዚደግፉ መሰሉም ዚሃረብሉ ምክንያት ከአ፡ ብቤተ
ክርስቲያን ደገፍ ንምርካብ እዩ። ጀይ. ኣሊቨር ቡዝወል ነዚ ሓሳብ ዝደግፍ
መምህር ስሙመስኮት ነበረ። እዚ ኪገልጽ ነቲ መበል 70 ሰሙን ናይ
ፋንኤል ኣብ ፋንኤል ኣብ ክልተ ይኸፍልዎ። "ኸዕ መከራ ኪኸውን እዩ፡
ከምሉ ዝበለ ኹብ መጀመርታ ዓለም ክሳብ ሎሚ ዘይኩን፡ ኩቶ ደማ
ዘይከውን እዩ።" (ማቴ.24:211 ራእይ 7:14-17)።

እዚ ሓሳብ እዚ ኣብ መንጎ እቲ ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ቅድሚ እቲ
7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ ዚብል ሓሳብን፡ ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ
እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ ኪኸውን እዩ ዚብል ሓሳብ፡ ብምክንያት
ዝተሓፈረ ሓሳብ እዩ። እዚ ሓሳብ እዚ ነቲ ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን
ቅድሚ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ ዚብል ሓሳብ ደጊፉ ቤተ ክርስቲያን
ካብቲ ቍጥዓ ኣምላኽ ከም እትድሕን ዝገልጽ ሓሳብ ይምህር። ከምቲ
ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ ዚብል ሓሳብ
ከአ ነቲ ምምላሽ ክርስቲስ ከም ፍሉጥ እዋን ዚገልጽ እዩ። ግናኹ ምምላሽ
ክርስቲስ እቲ ርጉጽ ግዜኡ ዚፈልጥ ሓደ እኳ የልቦን። "እቲ ግዜኡ መላዝ
ምኽኒ አይትፈልጡን ኢኹም እዋ፡ ተጠንቀቂ፡ ንቕሑን ጸልዩን"።
(ማር.13:33-37)።

እኩም ደገፍቲ እዚ ሓሳብ እዚ ዝኹኑ ሰባትነቲ ኣብ (1ቆረ.15:51-52)
ዘሎ መለኽት፡ ምስቲ ኣብ(ራእይ 11:15) ዘሎ ሻብዓይ መለኽት ሓደ ስለ
ዝገብርዎ። ከምሓውን ነቲ ፍርቂ ሰሙን ናይ (ፋን.9:27) ምስቲ ምንግቕ

ናይቶም 2 መሰከከር ሓደ (ራእይ 11:11-12)። እቶም አብ (ራእይ 11:14) ዘለው 2 አዋልዕ ምስ አመንቲ ብሉይን ሓዲሽን ኪዳን ብምዝግድ ምስ (መገ 11:18-25) የተሓትዘም ንባቶም ነዚ ንሓድሕቶ ዘይተሓሓዘ ጽሑፋት ብምትሓሓዝ ግጥይ ትርጉም ናይ ጽሑፋት የተሓላልፉ ዘለው። እዚ ከላ ንገራት ብምምሰላል ምትርጓም እዩ። መብዝሕትኦ ግዚያት እዚ አተረጎምን እዚ ግጥይ እዩ።

እዚ ሓሳብ እዚ ብጽሑፋት ዚድገፍ ላይኩንን። እነም ሰባት እዚላቶም፣ አብቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ፣ እተን ቀዳሞት ሰለሰተን ፈረጃን ዓመታት ከዚኡ ጸበባ የልቦን፣ ዝብል ሓሳብ ዚገልጽ ጽሑፍ የልቦን። እቲ መለኸት ናይ፡ "እቲ ሳባይ መልካሙን መለኸት ነፍሒ፣ እብ ሰግይ ከላ፣ መንግስቲ ዓለም ናይ ኢምፓየርያን ናይቲ ቅቡሉን ኩይና እያ እሞ፣ ንዘልካለመ አለም ኪንግስ እዩ፣ ዚብል ዓው ዝበለ ድምጽታት ኩነ።" (ራእይ 11:15)ን፣ "እንሆ፣ ምስጢር እሃርኩም አሎኹ፣ ኩላትና ኸንልወጥ እምበር፣ ኹላትና ላይከንድቅብን ኢና፣ ብሓንሳሊ፣ ብቐጽበት ዓይኒ፣ ቦቲ ናይ ድሕሪ ኹሉ መለኸት፣ እቲ መለኸት ኪንፋሕ እዩ እሞ፣ እቶም ምውታት ድግ ብዘይሓልፍ ኪትንስኡ እየም፣ ንሕናውን ከንልወጥ ኢና።" (1ቆረ.15:51-52)ን ዚብል ሓደ ከም ዝኹን ዝድግፍጽሑፍ የልቦን። እቲ ናይ (ራእይ 11:15) መለኸት ፍርዲ ከምጽእ ከሎ፣ እቲ ናይ (1ቆረ.15:51-52) ግና፣ ነቶም አመንቲ ናይ ባረኸት መለኸት እዩ።

አብ አተረጎምን እዚ ሓሳብ እዚ ንጠንቀቓኩልላዕ ተመሳሳሊ ቃላት ምህላው ሓደ ሓሳብ ዘመልከት ላይኩንን፣ የግዳስ እቲ ኪገልጽ ዚደሊ ሓሳብ ከንርድኦ የድልየና እዩ እሞ፣ እቲ ጽሑፍ እንታይ ይብል ኣሎ እንተበልና ዝሓሸን ካብ ጌን ኪሕልወና ዚኸእልን እዩ።

ሐ. ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ እቲ 7 ዓመት

ብርቱዕ ጸበባ፡ እዚ ሓሳብ እዚ፣ እቲ ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ እዩ፣ ይብል። እዚ ግለት ከላ ቤተ ክርስቲያን ቦቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ከትሓልፍ እያ መለት እዩ። እዚ ሓሳብ እዚ ሓዲሽ እንተ መሰለ እኳ፣ ምስቲ ድሕሪ እቲ ሽሕ ዓመት ግዝላት ክርስቲስን ሽሕ ዓመት ግዝላት ክርስቲስ ዚበሃል የልቦን ዚብል ሓሳባትን ስለ ዚመሳሰል፣ ካብ ዘበን አቦታት ኣትሒዙ ዝመሃር ዝኸበረ እዩ። አብ ዘበን አቦታት ከም በዓል ቅዱስ ኣጉሲጢኖስ ይምህርዎ ነይርዎ፣ ኣብዚ ዘበን እዚ ሽሕ ቀልጢፉ ዝጀመረን ዚቐጽል ዘሎን እዩ።

ቅድሚ ቍሩብ ዓመታት ከላ አብ ቤተ ክርስቲያን፣ ልዕሊ እቲ ቅድሚ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ዚብል ሓሳብ ተቐባልነት ዝበር እዩ። ብዙሓት ኣብያተ ክርስቲያናት ከላ፣ ካብቲ ሰለሰቲኦ ሓሳባት ሓዲሱ እየን ዚድግፉ። ስለዚ ግጥይ እኳ እንተ ኹን፣ ብዙሓት ደገፍቲ ስለ ዘለውዎ ብቐሊል ዝርእ ላይኩንን።

እቲ ሓሳብ ከምዚ እዩ ዚብል፣ "ቤተ ክርስቲያን ኩልላዕ ረኻቢት ጸበባ ስለ ዝኹንት ቦቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ከትሓልፍ ናይ ግድን እዩ። እቲ

7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ቅድሚ ካልላይ ምጽኣት ክርስቲስ እዩ ዚኸውን። "እዚ ሓሳብ እዚ ንእስራኤልን ቤተ ክርስቲያንን ፈላልዩ ስለ ዘይርእየን ዝፍጽም ጌን እዩ። "ሽዑ መከራ ኪኸውን እዩ፣ ከምኡ ዝበለ ኻብ መጀመርታ ዓለም ከላ ሎሚ ዘይከውነ ኩቱ ድግ ዘይኸውን እዩ እሞ፣ እቲ ምህምቡም ብኸረምቲ ወይ ብሰንበት ከይኸውንሊ ለምኡ።" (ማቴ.24:20-21)። "ቦቲ ዘመንቲ ሚካኤል፣ እቲ ምእንቲ ደቂ ህዝብኻ ዚቐውም ዓብዪ መስፍን፣ ኪትንሰእ እዩ። ሽዑ ዘመን ጸበባ ኪኸውን እዩ፣ ከምኡኦ ካብታ ህዝቢ ዝሃለወላ ጀሚሩ ኹሕ እታ ግዜ እቲላ ኩቱ ኹይኦ ላይፈልጥን። በታ ግዜ እቲእስ ህዝብኻ፣ አብ መጽሓፍ ተጻሒፉ እተረኸበ ዘበለ፣ ሽድሕን እዩ።" (ዳን.12:11 ኤር.30:7)። እነም ሰባት እዚላቶም ንሓሳባቶም ንምድጋፍ ዘቐርብዎ ሓሳብ ኣዘዩ ሰፊሕ እኳ እንተ ኹን እስከ ገለ ከንርእ ኢና።

ሀ. ሰነ-መለኮታዊ ሓሳባት፡ ነዚ ሓሳብ እዚ ንምድጋፍ ዝንገር ሰነ-መለኮታዊ ሓሳብ የቐርቡ እየም። እዚ ሽሕ ብዝተፈላለየ መገድታት እዩ።

1) ባህርያት ቤተ ክርስቲያን፡ "ቤተ ክርስቲያን ኩላቶም ናይ ኩሉ ዘበን ድሕናት ዝሓዘት እያ እሞ፣ ቦቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ሽሕ ዝድሕኑ ሰባት ስለ ዘለዉ፣ ቤተ ክርስቲያን ብእሉ ከትሓልፍ ናይ ግድን እዩ።" ይብሉ። እቲ "ሕሩያት" "ቐዳሳት" ዚብል ቃላት ከላ ከም መንቀሊ ይተቐመሉ እየም፣ ብእሉ ከላ ግጥይ መደምደምታ ይወስዱ፣ ስለ ግጥይ መንቀሊ ቃላት ናብ ግጥይ መደምደምታ የበጽሖ እዩ።

እወ ቤተ ክርስቲያን ንኹላቶም ቅድሚ እቶም እዋን ምንግቕ ዝበሩ አመንቲ እተጠቓልል ኣኳል እያ። እቶም ዝተረፉ አመንቲ ናይ ብሉይ ኪዳንን ቅዱሳን ናይቲ ብርቱዕ ጸበባን ግና ኣካላ ላይኩንን።

2) እቲ አብ መወጻእታ እተን 7 ዓመት ጸበባ

ንኹላቶም አመንቲ ጳይረ፡ እቲ አብ (ራእይ 20:4-6) ዘሎ፣ ናይቶም ቅዱሳን እቲ 7 ዓመት ጸበባ፣ እቲ ምንግቕ ቤተ ክርስቲያን እዩ። እዚ ሽሕ ኩላቶም ናይ ብሉይን ሓዲሽን ኪዳን አመንቲ ብሓደ እየም ዝንጠቁ፣ እቶም ቅዱሳን ናይ ብሉይ ኪዳን ከላ አብ መወጻእታ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ እየም ዚንጠቁ፣ ካብ ዚብል አተሓሳስን ዝቐላ እዩ። (ዳን.12:1-3)። ግናኸ እቶም ናይ ብሉይን ሓዲሽን ኪዳን አመንቲ በበይናም እየም ዚትንስኡ፣ ብውሑዱ ናይ 7 ዓመት ፍልልይ ኣለዎም። እዚ ግለት ከላ፣ እቶም ናይ ሓዲሽ ኪዳን አመንቲ አብ መጀመርታ ኪትንስኡ ከለው፣ እቶም ናይ ብሉይ ኪዳን አመንቲ ግና ድሕሪ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ እየም ኪትንስኡ።

3) አገላልጽ እታ መዓልቲ ጉይታ፡ እዚላቶም፣ "እታ

መዓልቲ ጉይታ አብ እዋን ምግዛጽ ክርስቲስ ብኸበሪ እያ እትጀምር።" ይብሉ። "ምዝሃድ ጉይታና የሱስ ክርስቲስ እናተጸቢኹም፣ብሓደ ውህበት ጸጋ እኳ ከይጉደልኩም፣ ንሱ ድማ፣ ብመዓልቲ ጉይታና የሱስ ክርስቲስ ብዘይ እንታ ኸትኩኑ፣ ከላ መወጻእታ ሽድንዓኩም እዩ።"

ሐ. እዚ ባህርይ እታ ሓቀኛ ቤተ ክርስቲያን ይገልጽ
 እታ ሓቀኛ ቤተ ክርስቲያን ናይ ጉይታ ዝኾነትን ከም ፍጹም
 እትመላለስን መግለጺ ፍቕሪ ለምላሽ እያህ እታ ሓቀኛ ቤተ ክርስቲያንን
 እስራኤልን ዝመሳሰልሉ ብዙሕ ነገራት እኳ እንተ ሃለዉ፡ ሓይ ግና
 ለይኩናን። ስለዚ ከምቲ እግዚአብሔር ንኖህ ካብ ግይ ለይሂ፡ ንሎ፡ ከላ
 ካብ ሰዶምን ንመራን መንዚሪ ዘውጽእዎ፡ ንቤተ ክርስቲያን ከላ ካብቲ
 ብርቱዕ ጸበባ ከውጽእ እዩ።

መ. ምዃላስ ጉይታ ኣብ ዝኾነ ይኹን እዋን ኪፍጸም
ይከላል እዩ፡ ጉይታ ድሕሪ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ወይ ኣብ
 ግእኩሉ ዚመጽእ እንተ ኹይኑ፡ እታ ዝመጽእዎን ፍልጥቲ ክትከውን እያህ
 እታ ጉይታ ዚመጽእ እዋን ዘይትፍለጥ ክትከውን እትኸልል ክርስቲስ ቅድሚ
 እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ምስ እትኸውን ጥራሕ እዩ። ስለዚ ጉይታኹም
 በግይቲ ሰዓት ከም ዚመጽእ ለይትፈልጡን ኢኹም እዋ፡ ንቕሑ።
 (ማቴ. 24:42)። "ደጊም ከመይ ጊርካ ከም እትቐበልካን ከም ዝሰማዕካን
 ዘኸር፡ ሓልፍ ተነሳሕውን። እንተ ዘይነጃሕካ ግና፡ ከም ሰራጂ ኹመጽካ እዮ፡
 በግይቲ ሰዓት ከም ዝመጽካውን ለይትፈልጥን ኢኻ።" (ራእይ 3:3)።

ረ. እቲ ዚኸልከል ዘሎ ኪውሰድ እዩ፡ እቲ 7 ዓመት
 ብርቱዕ ጸበባ ከይኸፍጸም ዚኸልከል እሎ፡ እዚ ኸላ እቲ ብሩኽ መንፈስ
 ቅዱስ እዩ። ቦቲ እዋን ብርቱዕ ጸበባ ግና እዚ ኪውሰድ እዩ። ቤተ ክርስቲያን
 ከላ ብዘይ መንፈስ ቅዱስ ህላውነት የብላን። "ምስጢር ምፍራስ ሕግስ እቲ
 ሕጂ ዚኸልከል ዘሎ ጥራሕ ካብ ግእኩሉ ክላዕ ዚጸረግ ድሮ እኳ ይፃደ
 ኣሎ፡ እቲ መፍረስ ሕጊ ድማ ሽዑ ኺግለጽ እዩ። ንእኡ ጉይታኛ የሱስ
 ብመንፈስ እቶ ገይሩ ኺጥፍኡ፡ ብምግላጽ ምጽኣቲውን ከንቲ ኺገብር እዩ።"
 (2ተሰ. 2:7-8)። ስለዚ መንፈስ ቅዱስ ቦቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸበባ ከም
 ብዘበን ብላይ ኪገን እዩ ኪርሕብኩምሉ እንተ ኹይኑ ኸላ ከምዚ ሕጂ
 ግፃዩ ዘሎ ለይኩንን ኪፃደ እዋ ኣመንቲ ቤተ ክርስቲያን ኣብሉ ኪርከቡ
 ኢዮኸልሉን እዮም።

ሰ. ምንጣቕ ቤተ ክርስቲያንን ምግላጽ ክርስቲስን
ዝተፈላለዩ ስዮም፡ እቲ ክርስቲስ ንቤተ ክርስቲያኑ ዝወሰደሉን ኣብ
 ላዩር ዝራኸበሉን እዋንን እቲ ምስ ኩሎም ቅዱሳኑ ብኸበሪ ኣብ ለምበላይ
 ፈረስ ተወጢሑ ዚግለጽሉን እዋንን ሓይ ዘይኩነስ ዝተፈላለዩ እዩ። እቲ
 ቅዳማይ ንቤተ ክርስቲያን ጥራሕ ዚወሰደሉ ኣብ ላዩር ከላ ዚራኸቡሉ እዋን
 እዩ፡ እቲ ካልይይ ከላ ኩሎም ኣብ ምድሪ ዚነብሩ ዚርእይዎን ብብርቱዕ
 ብኺያት ዝቐበልዎን፡ ኩላቶም ከላ ብመቐጸዕቲ ዚጠፃሱሉን እዋን እዩ።
 ስለዚ እቲ እዋን ምንጣቕ ቤተ ክርስቲያን ድሕሪ እቲ 7 ዓመት ብርቱዕ
 ጸበባ ኪኸውን እንተ ኹይኑ ክልቲኡ ብሓይ እዋን እዩ ኪፍጸም ግለት እዩ
 እዋ፡ ምስቲ ጽሑፋት ኪጋጮ እዩ።

4. ክርስቲስ ነቶም ናቲ ኪፈርድን ዓበቢ ኪህብን እዩ፡ ሓይ
 ካብቲ እንጽብዮ ክርስቲያናዊ ትጽቢታት ሓይ፡ ክርስቲስ ፈራዲ ምኽኒ
 ምርጻፊ እዩ። እቲ ፍርዲ ለምላሽ ኣብ በበይኑ ሕዋን እኳ እንተኹን
 ንእመንትን ዘይእመንትን እዩ።

እቲ ፍርዲ ኣመንቲ "መንበር ፍርዲ ክርስቲስ" ይበሃል። እዚ ፍርዲ እዚ
 ነቲ ለማጊ ከሲሱ ዚኹንና ለይኩንን ኩላትና ኣመንቲ ካብ ኩሃኔ ሓጢአት
 ሓራ ኢና፡ "እምበላርሲ ሕጂ ነቶም ብክርስቲስ የሱስ ዘለው ኹሃኔ
 የብሎምን" እቲ ኣብ ክርስቲስ የሱስ ዘሎ ሕጊ መንፈስ ህይወት ካብቲ ሕጊ
 ሓጢአትን ሞትን ሓራ ኣውጽኡኒ እዩ እዋ። (ሮሜ 8:1-2)። እቲ ፍርዲ
 ኣመንቲ እምበላር ዓበብና እንረኽቡሉ እዩ። እዚ ግለት ከላ፡ ነቲ ለምላሽ
 ዝሃበና ውህቡት ጸጋ ከመይ ከም ዝተወቐዎናሉ ዝምርምር እዩ። ስለዚ እዚ
 ፍርዲ እዚ፡ ዓበቢ ኣገልግሎትና ንምርካብ፡ "ከምኡኽ ሰብ ንእና ኹም
 ኣገልግልቲ ክርስቲስን ከም መገብቲ ምስጢር ለምላሽን ደላ ይቕጽና።
 ምስናይ እዚ ኹብ መገብቲ ነፍሲ ወከፍ እመን ኩይኑ ኺርከብ የድሊ
 እዩ። ንኣይሲ ብእኻትኩም ወይስ ብመፃልቲ ፍርዲ ሰብ እንተ ተፈረድኩ
 እኳ፡ ግዲ የብለይን። ኣብ ርእሰይ ሓንቲ እኳ ኣይፈልጥን እየዚፈርድኒ ግና
 ለምላሽ እዩ እምበር፡ በዚ ለይጸደቕኩን እዋ ንርእሰይ ባዕላይ ኣብፍርዳን
 እዮ። ስለዚ እቲ ኣብ ጸልማት እተሓብላ ናብ ብርሃን ዚምጽእ፡ ሓሳባት ልቢ
 ኸላ ከገልጽ ጉይታ ኸላዕ ዚመጽእ፡ ቅድሚ ግዜሉ ሓንቲ እኳ
 ለይትፍረዱ። ሽዑ ድማ ነፍሲ ወከፍ ነንእይሉ ኹብ ለምላሽ ኪቐበል እዩ።"
 (1ቀረ. 4:1-5)። ነቲ ዝዘራእናዮ ንምዕጻድን፡ "ሰብ ነቲ ዝዘርኦ ንእኡ ኸላ
 ኪፃጽዶ እዩ እዋ፡ ለይትጠበሩ፡ ለምላሽ ለይዕሾን እዩ።...እምበላርሲ ግዜ
 ኸሎናንኹሉ ሰብ፡ ምናዳ ግና ነቶም ኣመንቲ ሰድራ ቤት ሰናይ ንግበር።"
 (ገላ. 6:7, 10፤ 1ቀረ. 9:16)።

እምበላርሲ ክብራት ኣሕዋት ኩሉ ዝገበርናዮ ንምድሓንና ዘይኩነስ
 ንዓበብና ክንረከብ እቲ እዋ፡ ብኹሉ ኣካይዳናን ኣገልግሎትና ጥንቂቓት
 ንኹን። "ክብርናን ሓገሰናን ንሰኻትኩም ኢኹም እዋ፡ ኣብ ቅድሚ
 ጉይታኛ የሱስ ብምጽኣቲኽ ተሰፋና፡ ወይ ሓገሰና፡ ወይስ ኣኸለል
 ትምክሕትና መን እዩ? ንሰኻትኩም ደይኩንኩምን?" (1ተሰ. 2:19-20፤
 ዓን. 12:13)። ኩሉ ናብራናን ኣጋይኽ ኣቀባብላናን ኣጸቢቕና ክንጥንቀቕሉ
 ይግባእ። "ንኣኻትኩም ዚቐበል ንኣይ እዩ ዚቐበል፡ እቲ ንኣይ ዚቐበል
 ድማ ነቲ ዝለእኸኒ እዩ ዚቐበሉ።" (ማቴ. 10:40-42፤ 25:35-40)። ኩሉ
 ንጉይታ ክንብል ዝተሰደድናዮ ነገራት ዓበብ ኪረከብ እዩ። "እንተ
 ጸረፉኹምን እንተ ሰጉጉኹምን ምእንታይ ድማ ኹሉ ዘበለ ብሓሳት እንተ
 ተዛረቡልኩምን፡ ብጽኡን ኢኹም።" (ማቴ. 5:11፤ ሉቃስ 6:32-35)። "ውሉድ
 ካብ ኩንናኹ፡ ወረሰቲ ድማ ኢና፡ ንእምላሽ ወረሰቲ፡ ንክርስቲስ መዋርሶቲ
 ኢና። ምስኡ ሓላረ መከራ እንተ ጸገብናስ፡ ምስኡውን ክንከበር ኢና።"
 (ሮሜ 8:17፤ 2ጢ. 2:12)። "ተፈቲኑ ምስ ወጸ፡ ነቲ እግዚአብሔር ነቶም
 ዚፍቅርዎ ዘተሰፈዎም ኣኸለል ህይወት ኪቐበል እዩ እዋ፡ እቲ ብፈተና

ዚዕገሰ ብጽላ እዩ።" (ያሊ.1:12)።

እዚ ፍርዲ እዚ ከም ዘሎና ካብ ፈለጥና፤ እቲ ፍርዲ መፃዝ እዩ ኪኸውን? ለባይክ ኪኸውን እዩ? እዚ እታ ቤተ ክርስቲያን ተገጢጾ ምስ ተወሰደት፤ እብ ሰማይ እብ መንበር ፍርዲ ክርስቶስ እዩ ኪኸውን እምበር፤ ምስ ሞትና አይኩንን ዜፍጻም። "ዚፈደዩኻ የብሉምን እዮ፤ ብጽላ ክትኸውን፤ ብትንሓ፤ ጸድቃውን ክትፍደዮ ኢኻ፤ ባሎ።" (ሉቃስ 14:147 ሮጝ 2:15-10)። "ደጊምሲ ጉይታይ፤ ንሱ እቲ ጸድቕ ፈራዲ፤ ቦታ መፃልቲ እቲላ ዚህበኒ አኸሊል ጽድቂ ተከቢሩላይ አሎ። እዚ ግና ነቶም ምግሃዱ ዜፍቅሩ ኩላቶም ድማ እምበር፤ ንኣይ ጥራይ አይኩንን።" (2ጢሞ.4:18)። "እንሆ፤ ቀልጢፈ እመጽእ አሎኹ፤ ንፍሲ ወከፍ ከከም ግብሩ ኸፈደዮ ኸእ፤ ዓበበይ ምላይ እዩ።" (ራእይ 22:12)።

እቲ ፍርድና ንኹሄ ካብ ዘይኩነ እንታይ ደላ እዩ? እቲ ፍርድና ንዓበቢ አገልግሎትናን ተላማንነትናን፤ አኸሊላት ፍረ ጽድቅና እንረኽቡን እዩ። እዚ እመናት ኩንና እንተ ዘየገልገልና ቦቲ እንረኽቦ አኸሊልአ ምላኽ እመን ፈራዲ ምኃኒ እንተ ተረጸእናን ቦቲ ዘገበርናዮ እንተ ተጠባሰናን እኳ አይንኹንንን ኢና። እቲ እንረኽቦ አኸሊላት ከንጠቅስ ኢና። እብ ከመይን ንመንን ከም ዝወሃብ ብገጽር እንተ ዘይተርድእና እኳ ከንጠቅስ ኢና።

1) ዘይሓልፍ አኸሊል፡ እዚ አኸሊል እዚ፤ ነቲ እብ አገልግሎቱ እመን ብምኃን ዘገልገለ ለማኒ ዝወሃብ አኸሊል እዩ። "... እዚላቶም ነቲ ሓላፊ አኸሊል ምእንቲ ኪቐበሉ እዮም፤ ንሕና ግና ነቲ ዘይሓልፍ።" (1ቆረ.9:125)።

2) አኸሊል ሓገሥ፡ እዚ አኸሊል እዚ፤ ከም ሰሙ ቦቲ ዝፃዮኹ ዕጉ ብምርእይን ብምዕጋብን እትረኽቦ ሓገሥ እዩ። "ክብርናን ሓገሥናን ንሳኻትኩም ኢኹም እዮ፤ እብ ቅድሚ ጉይታና የሰሰ ብምጽላቱኸ ተሰፋና፤ ወይ ሓገሥና፤ ወይስ አኸሊል ትምክሕትና መን እዩ? ንሳኻትኩም ደይክንኩምን?" (1ተሰ.2:19-20)።

3) አኸሊል ጽድቂ፡ እዚ አኸሊል እዚ፤ ነቶም ምግሃድ የሰሰ ክርስቶስ ዜፍቅሩን ብእሉን ዚሕጉሱን ኩላቶም ዓበቢ ትጽቢቶም ዝወሃብ እዩ። "ኣጊም ጉይታይ፤ ንሱ እቲ ጸድቕ ፈራዲ፤ ቦታ መፃልቲ እቲላ ዚህበኒ አኸሊል ጽድቂ ተከቢሩላይ አሎ። እዚ ግና ነቶም ምግሃዱ ዜፍቅሩ ኩላቶም ድማ እዩ እምበር፤ ንኣይ ጥራይ አይኩንን።" (2ጢሞ.4:18)።

4) አኸሊል ህይወት፡ እዚ አኸሊል እዚ፤ ኩላቶም ንጉይታ ዜፍቅሩ፤ ግለት ንጉይታ ከም መድሓኒያን ጉይታእምን እተቐበልዎን እብ ፊተና ዚዕገሱን ዚረኽቡዎ እዩ። "ተፈቲኑ ምስ ወጸ፤ ነቲ እግዚአብሔር ነቶም ዘፍቅርዎ ዘተሰፈዎ አኸሊል ህይወት ኪቐበል እዩ እዮ፤ ብፊተና ዚዕገሰ ሰብኣይ ብጽላ እዩ።" (ያሊ.1:12)። "... ከላዕ ሞት እመን ኩን፤ እነውን አኸሊል ህይወት ክህበኻ እዩ።" (ራእይ 2:10)።

5) አኸሊል ከብሪ፡ እዚ አኸሊል እዚ፤ ነቶም እመናት ዓለት እብ ቤት እምላኽ ዝኹኑ ዝወሃብ እዩ። እዚ አኸሊል እዚ፤ ግሩም ዝኹኑ ዘይጽምሉ እዩ፤ "ነቲ መፃሰ ኣርኣያ እናኹንኩምዎ እምበር፤ እብተን ግሕበራት ከም ጉይታት አይትኹኑ። እቲ ሓላፊ ዓለት ምስ ተገልጸ ድማ፤ ዘይጽምሉ አኸሊል ከብሪ ኸትቐበሉ ኢኹም።" (1ጴጥ.5:13-4)።

6) እታ ቤተ ክርስቲያን እብ ድራር መርዓ እቲ ንገሽል ከም መርዓት ክትሳተፍ እያ፡ እዚ ዓቢ ሓገሥ እዚ ዚርእየን አብሉ ዚሳተፍን፤ እቲ መርዓዊ ዝኹኑ ንገሽል ጉይታና የሰሰ ክርስቶስ ከም መርዓውን እታ መርዓቱ ዝኹኑት ክብርቲ ቤተ ክርስቲያንን፤ ምስቶም ናይ ሓብር መተሓገሳቶም ዝኹኑ ናይ ብሉይ ኪዳን ናይቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸቡን ቅዳላንን፤ ቅድሚ ምግላጽ ክርስቶስን እቶም ቅዳላንን ናብቲ ሽሕ ዓመት ግዝእት ክርስቶስ ድሕሪ እቲ መንበር ፍርዲ ክርስቶስን እዩ ኪኸውን። እብዚ እቶም አመንቲ ብሉይ ኪዳን ከም አዕሩኹቲ ተሳተፍቲ እቲ ሓገሥ ኪኹኑ እዮም። (ራእይ 19:5-9)። ብድሕሪኡ ሽሕ ክርስቶስ ምስ ኩሎም ቅዳላኡ ብኸብሪ ናብ ምድሪ ሺግለጽን፤ ነቲ ጸረ-ክርስቶስን ሰራዊቱን ሰዓሩ ናብ ምድሪ ንሽሕ ዓመት ኪነግስ እዩ። (ራእይ 19:10-20:6)።

እምበኣር ከብራት አሕዋት ጉይታ ኪመጽእ እዩ፤ ንሕና ሽሕ እብቲ እዋን ምንግቕ ኩላትና ክንውሰድ ኢና እዮ፤ እብዚ ሓገሥ እዚ ክንሳተፍ ምእንቲ ንጉይታና የሰሰ ክርስቶስ ከም መድሓኒያን ጉይታናን ክንቐበሉ ይግባእ። እስከ ነዛ መዝሙር እዚላ ሓቢርና ንከምራ።

1. መለኹት ጉይታ ክንፋሕ ግዜውን እንከፍጸም፤

የሰሰና ብኸብሪ ሺግለጽ እዩ፤

ዝደሓኑ እብ ሰማይ ቅድሚ እምላኽ ክእከቡ፤

ሰመይ ከጽዋዕ ክርከብዮ አብሉ።

ተደጋሚ፡ ሰመይ ከጽዋዕ ከሉኹ/3/

ሰመይ ከጽዋዕ ክርከብዮ አብሉ።

5. ጸረ ክርስቶስን ነብዩ ሓሶትን

"እቲ ንየሱስ ንሱ ለምላሽ ምዃኑ ዚኸሕዶ እንተ ዘይኩይኑሽ፤ መን እዩ እቲ ሓሳዊ? እቲ ነባን ወድን ዚኸሕዶም፤ ንሱ እዩ እቲ ጸረ ክርስቶስ" (1ዮሃ.2:22)"

እዚ ሓርእብቲ እዚ ብዛዕባ እቲ ጸረ-ክርስቶስን ንዕሉ ኪገባሉ ሓልፎ ታሕትን ዚብል ነብዩ ሓሶትን እዩ። እዚ ሰብ እዚ ንክርስቶስ ዚጸረርን ክሓዕ ኪሰገደሉ ዚገብርን፤ ንኹላተም ዘይቅበልዎ ከላ ኪቐጽዕ ምእንቲ ንምድርና ናብ ብርቱዕ ጸባባ ዚውድቅንናይቲ 7 ዓመት ብርቱዕ ጸባባ መራሕን እዩ።

1. መንነት ጸረ-ክርስቶስ፡ እዛ "ጸረ-ክርስቶስ" እትብል ቃል፤ ሃዋርያ ዮሃንስ ጥራሕ እዩ ላብ መልእኽትታቱ ተጠቂሙላ ዘሉ። ትርጉማ ሽእ፤ "ንክርስቶስ ዚጸረር ወይ ቦታ ክርስቶስ ዚሕገ" ዚብል ሓሳባት ዝሕዘት ቃል እያ። እዚ ከላ፤ "እቲ ክርስቶስ ኪወስዶ ዚግባእ ክብሪ ኪወስድ ዚደሊ ሰብ እዩ። ዮሃንስ፤ "ሕጂውን ብዙሓት ለጽራረ ክርስቶስ ተንሲእም ኣለው።" ኪብል ከሉ፤ ሓደ ፍሉጥ ጸረ-ክርስቶስ ከም ዘሉ ይነግር ኣሉ። ንሱ ሽእ እቲ ላብ መወጃለታ ዓለም ዚነግስ ለምንጉባዛ ዓለም ኣንጻር ክርስቶስ ዘሰግሳ እዩ።

ዝኹን ይኹን ንክርስቶስ ዚጸረር ሰብ ግን ጸረ-ክርስቶስ እዩ፤ እዚ ግለት ከላ ሰብነትን ለምላሽነትን ክርስቶስ ዚጸረር ሰብ ግለት እዩ። እዚ ሰብ እዚ፤ ክህነት፤ ንግስነትን ነብዩነትን ክርስቶስ ዚጸረርን ነቲ ቅዱስ ጽሑፍ ቃል ለምላሽ ፈጸሙ ዚነጽጉን እዩ። መንነት እቲ ጸረ ክርስቶስ በዚ እዩ ዚገለጽ። "እቲ ንየሱስ፤ ንሱ ክርስቶስ ምዃኑ ዚኸሕዶ እንተ ዘይኩይኑሽ፤ መን እዩ እቲ ሓሳዊ? እቲ ነባን ወድን ዚኸሕዶም፤ ንሱ እዩ እቲ ጸረ-ክርስቶስ" (1ዮሃ.2:22)" "የሱስ ክርስቶስ ብሰጋ ሽም ዝመጸ ዘይለመን ዘበለ ሹሉ መንፈስ ድማ ካብ ለምላሽ ለይኩነን።እዚ ሽእ እቲ ሽም ዚመጽእ ሰግዕስምም ዘሉ-ሽም ናይ ጸረ-ክርስቶስ መንፈስ እዩ፤ ሕጂውን ድር ላብ ዓለም ኣሉ።" (1ዮሃ.4:3)" "የሱስ ክርስቶስ ብሰጋ ሽም ዝመጸ ዘይለመን ብዙሓት መስሓትቲ ናብ ዓለም ወጺእም ኣለው።እቲ መስሓትን እቲ ጸረ-ክርስቶስን እዚ እዩ።"(2ዮሃ.7)"

ሰላዚ እዚ ሰብ እዚ፤ "ሓሳዊ ክርስቶስ" እዩ። እዚ ሰብ እዚ ለተም ብበላዎኑ ዝለዓሉ ለጽራረ ክርስቶሳት ዘመልከት ጥራሕ ዘይኩነሲ፤ ሓደ ፍሉይን ፍሉጥን፤ ዓለም ብምልላታ ከም መራሒእ እትቐበሉን ንኹሉ ለምልሽ ወሲዶ ኩሉ ኪሰገደሉን ከምልሽን ዚገብርን እዮ፤ ኩሉ ለምልሽን ለምላሽ ኪፍርስ ዚፍትን እዩ። ከምዚ ዝኣመሰሉ ሰባት ብበላዎኒ ይትንሱሉ እኳ እንተ ኹኑ፤ ንሱ ግና ፍሉይ እዩ። እቲ ዝገበዩ መግለጺ ባህርያቲ፤ ንእግዚላብሄር ቃል ጸርፊ ንምውጻእ ፍጹም ዘይምፍርሑ እዩ። ከምሓውን ንኹሉ ተግባራት ቅዱሳን ይቃወሞን ኪፍርስ ይቃለሰን። እዚ ሰብ እዚ፤

ሰይጣን ብሓላ ላብሉ ዚነብርን ኩሉ ለጽዋር ድያብሉሰን ሊጋንንትን ብሓላ ዚጥቀሙሉምን ተጸራሪ ለምላሽ እዩ።

መንነቱ ዚገልጽ ቃላት ላብ ትንቢት ዳንኤል፤ ራእይ ዮሃንስን መልእኽትታት ዮሃንስን ኣሉ። ሃዋርያ ጳውሎስውን ብዘተፈላለዩ ቃላት ኪገልጽ ፈቲኑ ኣሉ። (2ተሰ.2:8-10)" ጉይታና የሱስ ክርስቶስውን ብግብዩ ግብሪ ከም ዚመጽእ ንኹላተም ሰባትውን ከም ዚሰሕት ገሊጹ ኣሉ። "ናይ ሓሶት መሲሃትን ናይ ሓሶት ነብያትን ኪመጹ እዮም እዮ፤ እንተ ተሻእሉምሲ፤ ነቶም ሕፋያት እኳ ኺሰሕቱ፤ ዓበይቲ ትእምርትን ተኣምራትን ኪገብሩ እዮም።" (ማቴ.24:24)" እቲ ዝገበዩ መግለጺ ግና ላብ (ራእይ 13:1-8) ከም "ሓረ-ዊት" እዩ።

2. ገለ መግለጺታት ጸረ-ክርስቶስ፡ እዚ ሰብ እዚ ላብ ታሪሽ ናይታ እትመጽእ ዓለም ዓቢ ግደ ዘለዎ ሰብ ስለ ዝኹን፤ ላብ መጽሓፍ ቅዱስ ብዙሕ ተግባራቱ ዚገልጽ መግለጺታት ተግባብዎ ኣሉ። ለተም ብዛዕባሉ ብዝገበዩ መግላ ዝገልጽዎ ጸሓፍቲ ላብ ብሉይ ኪዳን ነብዩ ኢሳይያስን ዳንኤልን ኪኹኑ ሽለው፤ ላብ ሓዲሽ ኪዳን ከላ ሃዋርያት ዮሃንስን ጳውሎስን እዮም።

ሀ. "ንጉሥ ባቢሎን" (ኢሳ.14:14)፡ "ሽዑ ላብ ልዕሊ ንጉስ ባቢሎን ከምዚ ኢልካ ሽትምስል ኢኻ፤ ከመይ ኢሉ እቲ ጨቋኒ ተወዲኡ? ኣረ እቲ ግፍዲሽ ከመይ ኢሉ ተወዲኡ?" (ኢሳ.14:14)" እዚ መግለጺ እዚ ንሱ ኣዝዩ ገፋዕን ጨቋንን ምዃኑ ዚገልጽ እዩ። እቲ ጸረ-ክርስቶስ፤ እቲ ላብ ዓለም ኪርእ ዚከላል ጭቆናን ግፍዕን ከም ዘዘውትር ብዙሕ መግለጺታት ኣሉ። ሓደ ካብቲ ዚገብር ጭቆናታት ናይ ቀሓጥዊ ጭቆና እዩ። ነዚ ንምጥቃም ከላ ከምቲ እንርእዮውን ዘሉና ናይ ኩፖን ኣሰራርሓ ንምጥቃም ሓደ "666" ዚብል ቍጽሪ ከም ዚጥቀም መጽሓፍ ቅዱስ ይገልጻ። (ራእይ 13:16-18)" እዚ ዚገብር ከላ ነቶም ዘይተቐበልዎ ምእንቲ ብቕጣብ ተደፋፊእም ኪቐበልዎ ኪገብርን፤ ንቕጣብ ዓለም ኪቆጸጸር ኪሸልፍን እዩ። እቲ ቍጽሪ "666"፤ እዚ ዘመልከት እዩ። እቲ ቍጽሪ "6"፤ ነቲ ብሽዱሽይቲ መዓልቲ ለተፈጥረ ሰብ ዘመልከት ቍጽሪ ሰብ ኪኸውን ከሉ፤ እቲ ጸረ-ክርስቶስ ሰብ ምዃኑ ዚመልከት እዩ። እታ ቍጽሪ ሰለሰተ ለዋን ምጥቃላ ከላ፤ ቍጽሪ እቲ ሰለሰ ለምላሽ ምውሳዶ እዩ ለዮ፤ ንርእሱ ለምላሽ ኪገብር ከም ዚደሊ ዚመልከት እዩ። እዚ ሰብ እዚ ናብ ውድቀት ገዱ ዚመርሕ ብርቱዕ ቍሳሊ ኪወጽ እዩ፤ ግናሽ ብዘገርም ተኣምራት ኪሓውዩሉ እዮ፤ ኩሉ ክሓዕ ዚግረም ኪኸውን እዩ። እዚ ግና ነቲ ጭቆና ኪግድደ እዩ።

ለ. "ንእሽቶ ቀርኒ" (ዳን.7:18/ 8:19)፡ እዚ ብቐሊል ተቐባልነት ረኺቡ ሰብ ብዘይ ሓሰቦ መገዲ ናብ ሰልጣን ከም ዚመጽእ ዚመልከት እዩ። እታ ቐርኒ እቲላ ነተን ካልላት ኣቐርንቲ ከም እትቐርጸንን ግዝላት ከም እተሰፍሕውን ተገሊጹ ኣሉ።እቲ ናብ ሰልጣን ለመጸጸሉ ቅድም 3 ላቐርንቲ ብምሰር ለናባዩ ዝኸደድ ምዃኑ

ይገልጽ። "እነ ነጥ አቅርጎቲ አስተባባሪው ነበር፤ እንሆ ሽላ፤ አብ ግልሰውም ንእሽቱ ካልላ ቀርጺ ወጸ፤ ካብተም ቀዳማት አቅርጎቲ ድማ 8 አብ ቅድሚኡ ተመንቆሱ። እንሆውን እዚ ቅርጺ እዚ ዓይኒ ሰብ ዚመስል ዓይንን ዓብዪ ነገር ዚሃረብ ላዩን ነበር።" (፳፯.፲፱)። እታ ቀርጺ እቲላ ካብ ሓንቲ እተን 10 አቅርጎቲ ወጸላ እናዓበየት እትሸይድ እያ።

እዞን 10 አቅርጎቲ እዚላተን ገለ ቦቲ እየን እቲ ሓቢረን መንግስቲ ዝምሰርታ ሃገራት ምናልባት ግና እተን ሃገራት ለውርጻ ከይኩናላ ይተርፋን እየን እብል።

ሐ. "ዓብዪ ነገር ዚሃረብ ላዩ ነበር፤" (፳፯.፲፱)። እዚ እቲ ከለላት ዘረባሉን ናይ ምእማን ከለላቲን ዓብዪ ምጂኑ ዚመልከት እዩ። "...እንሆውን እዚ ቅርጺ እዚ ዓይኒ ሰብ ዚመስል ዓይንን ዓብዪ ነገር ዚሃረብ ላዩን ነበር።" (፳፯.፲፱)። ከምእውን ከም ናይ አንበሳ ዝበለ ላዩ ከምኡ ተዋህቦ ይነገር። "...እቲውን ከም ናይ አንበሳ እዩ።..." (ራእይ 18:2)። እዚ ኩሉ ዘረባሉ ብሰልጣን ከም ዚሸውን ዚሕብር እዩ። እቲ ኩሉ ዘረባሉ ዚሰድዕ እኳ እንተ ሽኑ ንእምላሽ ከጸረፍ እዩ ዚርእ። እዚ ሽላላት ዘረባሉ እዚ ናብ ላዝዩ ከበደ ኩነታት ከመርሖ እዩ። ገለ ካብቲ ዚፍጸም ሃገራት እስከ ንርእ።

1) አንጻር አምላሽ ብዙይ ምቅራጽ ይሃረብ። ኩሉ ዘረባሉ ንርእሱ ክብ ንምባል ስለ ዝሹነ፤ ናይ ገድን ንእምላሽ ከቃልሉ ላለም።

2) ዘረባሉ ብውድብን ዝተዳለወን ልዩ። እቲ ጸረ ክርስቶስ ዕላማኡ ምእንቲ ከወቅዕ፤ ብጭቡጥን ዝተዳለወን መገድታት ዘረባሉ የቅርብ። እዚ ሓደ ካብቲ ናይ ከሊላታት ተሃረብቲ ውህቦት እኳ እንተ ሽኑ፤ ዕላማኡ ምእንቲ ከወቅዕ መቃመጂ ዝሹና ሓሶትውን ከወሰሽሉ እዩ። እዚ ሓደ ካብቲ መሳርሖታቱ ስለ ዝሹነ።

3) ርእሱ ምዕራባዊ ከልዕል ንእምላሽ ከፍለሶ ልዩ። እብ ጽልኢ ሓደ ዘተሰተውዕሉ ነገር ላለዎ፤ ከይተፈለጠካ ባርያ ጸላሊኻ ትገብረካ። እዚ ላይነትተውዕሉን ሊኖ፤ ምዝንያቱ ብዛዕባ ጸላሊኖ ብዙሕ ሰብ ዘይፈልጦ ሃገራት ስለ እነውጽእን ዝበዝሖ ዘረባኖ ብዛዕባሉ ስለ ዝሸውንን እዩ። ስለዚ ንጸላሊኖ ሰባት ከፈልጥዎን ከይተፈለጠም ከድንቅዎን ሊኖ እንገብር። እቲ ጸረ ክርስቶስ ከላ ርእሱ ምእንቲ ከልዕል ብዙሕ ዘረባሉ አንጻር አምላሽ እዩ ከሽውን።

4) ሰባት ከሰግዱሉ ከጽውዕ ልዩ። ንርእሱ ከም አምላሽ ስለ ዚቐጽራ ሰባት፤ ንእምላሽ ከሰግዱ ላይኪደልን እዩ። እብ ከንዓለሰ ንዕሉ ከሰገደሉ ከይፋፍለን፤ ንዘይሰገደሉ ከቐጽዕን እዩ። ሰባት ምእንቲ ከሰግዱሉ ከላ ንሹሉ ተግባራቱ ብተለምዖት ከሰገዩን ሰባት ከም ዚለምንዎ ከገብርን እዩ።

መ. "ወሳኝ ዚገጽን ተንኩል ዚሰተውዕልን ንጉስ ልዩ።"

(፳፯.8/23-25)። እዚ እቲ ናብ ሰልጣን ላመጽእሉ ብዙሓት ብምጥፋእ ብጭኩኖ ምጂኑ ዚሕብር እዩ። እዚ ግለት ከላ ብሰልጣኑ ንዝመጽ ሰብ ከቐትል ላይስምዖን እዩ ግለት እዩ። "እብ መወዳእታ መንግስተም ከላ፤ እቶም እበሰኛታት መስፈርም ምስ መልሱ፤ ሓደ ወሳኝ ዝገጽን ተንኩል ዚሰተውዕልን ንጉስ ከትንሰእ እዩ። ሓደሉ ሺብርትዕ እዩ፤ ብሓደሉ ግና ላይኩነን፤ መስተንኮር ዝሹኑ ጥፍላት ከገብር እዩ። ከገብር ከሰልጦውን እዩ፤ ንሓያላትን ንህዝቢ ቅዳሳንን ድማ ከጥፍእም እዩ። ብጥበቡ ሽላ ምጥባር እብ ኢዩ ሺሰልጥ፤ ብልቡ ሺሰብ፤ ብድንገት ንብዙሓት ከጥፍእ፤ ለረ ነቲ መስፍን መሳፍንቲ ሺትንሰእ እዩ፤ ግናኹ ብዙይ ኢድ ሰብ ከሰብር እዩ።" (፳፯.8/23-25)። እዚ ሰብ እዚ "ሓደሉ ከብርትዕ እዩ።" ግለት እናሓየለ ከሸይድን ንጥፍላት ሰባት ከይሰገል ከሽውንን እዩ።

እዚ ሰብ እዚ፤ "ተንኩል ዚሰተውዕል፤" ከብሉ ከሉ፤ ላዝዩ ብላይኮሎጂ (ሰነድ አእምሮ) ዝተግህረን ሓሳብ ጸላእቲን ፈተውቲን ከለሊ ከሽላልን ምጂኑ ይገልጽ። ስለዚ ዓርጋ ከተታልሉ ላይትሽላልን ሊኻ ግለት እዩ። እዚ ተግባራቱ እዚ ሽላ ብብዙሕ መገድታት ከግብጽ እዩ። ገለ ካብቲ ተግባራቱ ከንርእ ሊኖ።

1) ንብዙሓት መንግስታት ከዕኑ ልዩ። እብዚ ብርቱዕ ጥፍላት ከም ከገብር ከርእ እዩ። "...ብድንገት ንብዙሓት ከጥፍእ እዩ።" (፳፯.8/25)። እቲ ብእሉ ዚመጽእ ጥፍላት ላዝዩ ከበደ ሓብ ርእሲ ምጂኑ፤ ብዙሓት ብእሉ ከላቐዩ እየም።

2) መሰል ንእምላሽ ምዕራባዊ ከፍለሶ ልዩ። እቲ ጸረ ክርስቶስ እብ መጀመርታ ንላይሁድ ከም ዚሰግምዖም እኳ እንተ መሰለ፤ እብ ፍርቂ እቲ እየን መግዛእቱ ምሰሉ ናብቲ ቤት መቐደስ ላእትዩ ንእሉ ከሰግዱ፤ ግለት ንእምላሽ ከይሰግዱ ከገብር እዩ። "...ንሓያላትን ንህዝቢ ቅዳሳንን ድማ ከጥፍእም እዩ።" (፳፯.8/24)። "...እብ ፈረጃ እቲ ሰመን ከላ ነቲ መስፍንቲ ሕፋድን ነቲ መስፍንቲ ብልዕን ከውግድ እዩ። እቲ መጥፍኢ ድማ በሽፍፍ ርሽሰት ከመጽእ እዩ፤ እዚ ሽላ ክሳዕ ምዓብ መፈጸምታ እብቲ መጥፍኢ ዚወርድ እዩ።" (፳፯.9/27)። "ቅድም ከሕደት ከይኩነ፤ እቲ ርእሱ አምላሽ ምጂኑ እናሕርላየ፤ እብ መቐደስ አምላሽ ክሳዕ ዚቐመጥ፤ አምላሽን ቅዳሳንን እብ ዚሰገል ዘበለ ከትንሰእን ዚሰበን ሰብላይ ዓመጸ፤ እቲ ወዲ ጥፍላት፤ ከይተገልጸ፤ እታ መጻልቲ እቲላ ላይትመጽእን እያ እየ፤ ብዝሹኑ እንተ ሽኑ ሓደ እኳ ላይኮሕትኩም።" (2ተሰ.2/14)።

3) ንሹሉ ህዝቢ ዓለም ናብቲ ንብዙ ውጊኡ ከመርሖ ልዩ። ውጊኡ እዚ እቲ ዝዓበየ ውጊኡ እብ ምድሪ ዚፍጸም እዩ። ባዚ ውጊኡ እዚ ከላ ከበደ ጥፍላት ናይቲ ጸረ ክርስቶስ ባዕሉን ኩላተም ሰዓብቲን ከፍጸም እዩ። (ራእይ 19:11-21)። እብ መወዳእታ እቲ

ውግል ጸረ ክርስቶስ ምስቲ ሓሳዊ ነብዩ ብህይወት ተታሐዞም ናብቲ ቀላይ ሓዊ ኪደርቡዩ ከለው፤ እቶም ሰራዊቶም ግና ብቻል ክርስቶስ ከውድሉን ብርቱዕ ጥፍላት ኪፍጸምን እዩ።

ረ. "እቲ ዚመጽእ መስፍን" (፳፯ 9:126) ይህ ድ ብመሰረት እቲ እተዋህቦም ተሰፋ ሓደ መሲህ ዚመጽም ራጽቡዩ ምዃ ግናኹ ኸቡ ከቢድ ኩነት ኪጋጥም እዩ፤ ነቲ ግጥሉ መሲህም ጉይታኛ የሰሰ ክርስቶስ ሰለ ዘይተቐበለም ካዚ ሓሳዊ መሲህ እዚ ቦቲ ተግባራቲ ተደናጊሮም ኪቐበልም እዩ። ሰለዚ እዩ ክሳብ ፍርቂ ግዝላቲ ስምምዕ ገደሮም ዚነብሩ። ከም ትጽቢቶም ከላ እዚ መሲህ እዚ ንምልእቲ ዓለም ኪገዝእን ንዓሓቶም ከላ ኣብቲ መንግስቲ ሰብ-ሰልጣን ኪገብርምን እዩ። ግናኹ ኣንጻሩ ኪኸውን እዩ። "... ህዝቢ እቲ ዚመጽእ መስፍን ድማ ነታ ኸተማን ነቲ መቐደስን ኪጥፍእ እዩ።..." (፳፯.9:126)።

ሰ. "እቲ ንጉስ ከም ፍቓዱ ኺገብርን ርእሱ ኺልዕልን" (፳፯.11:136) እዚ እቲ ጸረ ክርስቶስ ንእኩ ባህ ከም ዝበሉ-ኪገብርን ንርእሱ ምስ ኣምላኽ ብምምስል ከም ኣምላኽ ኪሰገደሉ ኪገብርን ምዃኑ ዚሕብር ሓሳብ እዩ። "እቲ ምዳብ ነገር ኪፍጸም እዩ እዋ፤ እቲ ንጉስ ከም ፍቓዱ ኺገብርን ርእሱ ኺልዕልን ኣብ ልዕሊ ኣምላኽ ዘበለ ኺሰበን ኣብ ልዕሊ እቲ ኣምላኽ ኣማልኹቲ ድማ መስተንከር ኪሃረብን እዩ። እቲ ቅጥፃ ክሳብ ዚፍጸምሲ፤ ኪሰልጠሉ እዩ።" (፳፯.11:136)።

፪. "ሰብኣይ ዓመጽ እዩ" (2ተሰ.2:13-8) እዚ ሰብኣይ እዚ ኣዝዩ ክፉእ ሰለ ዝኹን ሓጢአት ምግባር ንዕኡ ንቡር እዩ እዋ፤ ብፍልጠቱን ወተሃደራዊ ክእለቱን ሓይሉ ብምምካሕ ሰባት ኪጠፍኡ ኪርእኡ ከሉ ቅጥጥ ላይኪብሉን እዩ። "...እቲ ርእሱ ኣምላኽ ምዃኑ እናኣርአየ፤ ኣብ መቐደስ ኣምላኽ ክሳብ ዚቐመጥ፤ ኣምላኽን ቅዱሳን ኣብ ዚበሃል ዘበለ ኪትንሰእን ዚሰበን ሰብኣይ ዓመጽኣቲ ወዲ ጥፍላት፤ ከይተገልጸ፤ እታ መዓልቲ እቲኣ ላይትመጽእን እያ እዋ፤ ብዝኹን ኣንተ ኹን ሓደ እኒ ኣየሰኸትኩም።" (2ተሰ.2:13-8)።

ረ. "ወዲ ጥፍላት እዩ" (2ተሰ.2:13-8) እዚ ባህርያቲ እዚ፤ ንሱ ወዲ ጥፍላት ሰለ ዝኹን ንኺልእት ናብ ጥፍላት ኪእትዎም ናይ ግድን እዩ፤ ሰለ እታ ዝሰገለት ደረጃ ኪበጽሓኝ ዚኸለል ከምኡ ክትከውን እዩ። ጥፍላት ንዕኡ ንቡር እዩ እዋ፤ ናብ ጥፍላት ይመርሕ።

ረ. "መፍረስ ሕጊ እዩ" (2ተሰ.2:13-8) እዚ ባህርያት እዚ ዘይእዙዝ ምዃኑን ኪሳብር ዚኸለል ሕጊ ከም ዘይብሉን ዚሕብር እዩ። ከምዚ ዝበለ መራሒ፤ ከመይ ገደሩ ክትእዘዞ ከም ዚደሊ ኣይርድኣንን። መፍረስ ሕጊ፤ ሕጊ ከውጽእ ኣይከእልን እንተ ኣውጽእ ከላ ዚሰቦ የብሉን። ከምኡ ሰለ ዝኹን ኸላ በብእምሩ ሕግታት ይቐያይርን ከም ፍቓዱ ይገብርን ፍትሒ የጥፍእን። እዚ ሰብ እዚ፤ "...ዘመናትን ሕጋታትን ከልወጥ

ከላ ኪሕልን እዩ፤ ንሓቶም ከላ ንዘመንን ዘመናትን ፈረቓ ዘመንን ኣብ ኢዱ ኪወሃቡ እዮም።" (፳፯.7:125፤ 11:136)።

ሰ. "ጸረ-ክርስቶስ" (1ዮ፯.2:118) እዚ ስም እዚ ንሱ ኣንጻር ክርስቶስ ሰለ ዚሰገል እተዋህበ ስም እዩ። ብኹሉ ተግባራቲ ኣንጻር ክርስቶስ ምዃኑ ርዳእ እዩ። ንሱ ነቲ ንክርስቶስ ዚግበእ ኣምልኽን ክብርን ንዕኡ ኪወስዶ እዩ። "...እረ ነቲ መስፍን መስፍን መስፍንቲ ኺትንሰእ እዩ፤ ግናኹ ብዘይ ኢድ ሰብ ኪሰበር እዩ።" (፳፯.8:125፤ 2ተሰ.2:13-4፤ ራእይ 13:14)።

ረ. "ኣራዊት" (ራእይ 13:1-10) እዚ ባህርያት እዚ እቲ ጸረ-ክርስቶስ ዉካን፤ ንሰባት ዘይግደሰን ንመንግስቲ ኪብል ሰባት ዘጥፍእን ምዃኑ ዚገልጽ እዩ። እቲ ጥኩፍኡ ንኣመንቲ እቲ ብርቱዕ ጸረ፤ ብምቕታሉ፤ ንኣይሁድ ንኣምልኽም ከምልኽ ብምክልካሉ፤ መንግስታት ብዘይ ንሕሲዮ ምግልባጦን ንኣምላኽ ከም ኣምላኽ ክሒዱ ንርእሱ ኪምሰኽ ምግባሩን ኪግለጽ እዩ። "... እቲ ዝርኡኹም ኣራዊት ከላ ነብሪ እዩ ዚመስል፤ ኣእጋሩ ከም ናይ ድቢ፤ ኣፋውን ከም ኣፍ ኣንበሳ እዩ። እቲ ዝበል ድማ ሓይሉን ዝፋኑን ብዙሕ ሰልጣንን ሃቦ።..." (ራእይ 13:1-10)።

፮. ኣመራርሓ መንግስቲ ጸረ ክርስቶስ እዚ ሰብ እዚ ብኸለላት ኣመራርሓኡ ኣዝዩ እተፈልጠን ዚድንቅን እዩ። ከምዚ እትመስል መንግስቲ ክትህልዎ እያ ኸላ እብል።

ሀ. ሓጢአት ምንጪ ኹሉ ጥፍላት እዩ ዚብል ትምህርቲ ይኸኣድ። መጽሓፍ ቅዱስ እዚ ኹሉ እንርእዮ ዘሉና ጥፍላት ምንጪ ውድቀት ኣብ ሓጢአት ምዃኑ ይምህረና እዩ። እዚ ሰብ እዚ ግና ዘይምዕደይ ምንጪ ዘይምምዕባል ከም ዝኹን እዩ ዚምህር እዋ፤ "ዓለም ብግጥእ እንተሰራሐን፤ ኣተዓይያኣ ኣመሓይሻን ኩሉ ሽግራታ ኪፍትሓላ እዩ።" ኢሉ እዩ ዚኣምንን ሰባት ከምኡ ኪኣምኑ ዚደፋፍርን እምበር፤ ንዕኡ ሓጢአት ዚበሃል የልቦን። ሓጢአት ንዕኡ ዘይምሰራሕ እዩ፤ ከምቲ ሕጂ ብዙሓት ኣብ ዓለምና ዚብልዎ ዘለው።

ሰ. መፍትሒ ሽግር ዓለም ብመጽሓፍ ቅዱስ ቀሪቡ ከም ዘሉ ኣይቐበሉን። እዚ ሓሳብ እዚ በዚ ንረድኣዮ፤ መጽሓፍ ቅዱስ ካብ ኣምላኽ ሰለ ዝኹንን ንሱ ኸላ ኣንጻር ኣምላኽ ሰለ ዝኹንን፤ መጽሓፍ ቅዱስ መፍትሒ ሽግራት የምጽእ ኢሉ ኪኣምን ኣይከእልን እዩ። ንእኩ ንሱ ከም ኣምላኽ ባዕሉ መፍትሒ ከም ዝኹን እዩ ዚመስሉ። ሰለዚ ነቶም ንመጽሓፍ ቅዱስ ዚኣምኑ ቅዱሳን ይቃወምን ከም ዘይማዕበሉ ድሑራትን ቆጶሩ ይነጽግምን።

ሐ. ሰብ ንሽግሩ ባዕሉ እዩ ዚረትሒ ይብል። እዚ ሓሳብ እዚ ኣብ ዘበንና ዓለምና ብሰራሒ እትቐበሉ ሓሳብ እዩ እዋ፤ ተቐባልነት ኪረከብ ይኸእል እዩ። ዓለም ካዚ እትብል፤ ንኣምላኽ ከም መፍትሒ ሽግራ ገይራ ክትቐበሉ ሰለ ዘይትደሊ እያ።

መ. ንሱ ባሕሉ ንገግር ዓለም ከም ዚፈትሖ ይሃረብሉ
ንሱ ኣብ ኩሉ ዘረባሉ፡ እምሳኸን እመንትን ንዓለም ኣብ ሽግር ሰለ
ዘውድቑ፡ ንሱ መጀመርታ ካብኣቶም ብምውጻእ ካብ ሽግር ኪናግፉ እዩ፡
ኢሉ ይሓሰብን ይሃረብን። እዚ ይሃረብ ጥራሕ ዘይኩነሰ ከምሉ ኪገብርውን
ይፍትን እዩ። ዓለምውን ቦታ እትሓደ ኣሰቃቂት ቀሳሌ ሰለ እትግረም
ከትቅበሉን ከትሰግደሉን እያ። እዛ ቀሳሌ እዚኣ ምናልባት ናይ ቀሓብ
ሽግር እያ። ካብኣ ምሕዋዩ ከላ ኪገርማ እዩ።

ፈ. አመጽጽኦ ጸረ-ክርስቶስ ናብ ሰልጣን ኩሉ ኩነታት ዓለምና
ሓደ ሓያል መራሒ ትጽብ ከም ዘላ እዩ ዚመስል። ሰላዚ ሽላ ዓለምና
ንኸምዚ ዝሓመሰለ መራሒ ብዙሕ ክትት አፍደገ ዘለዋ እያ እትመስል።

ሀ. ቅልውላው ዝመልሖ ሕብረተ-ሰባ መጽሓፍ ቅዱስ እቲ
ጸረ ክርስቶስ ካብ "ባሕሪ" ከም ዚመጽእ ይነግረና። እዚ ድማ፡ ካብዚ
ናወጽን ፍጹም ዕረፍቲ ዘየብሉን፡ ብዝኸደካዩ ዕግርግርን ዘይምስምማዕን
ዝበዝሐም ህዝብታትን ሕብረተ-ሰባን ከም ዚወጽእ ዚመልከት እዩ። "እቶም
ረሲእን ግና ከምቲ ዚናወጽ ባሕሪ እየም፡ ኪሃደኣ ላይክእልን እዩ እዋ፡
ማያቱ ዋቃን ርስሓትን የውጽእ። እቶም ረሲእንሲ ሰላም የብሉምን፡ ይብል
እግዚአብሔር።" (ኢ.ሳ.57:20-21)። "ዓሰርተ ቆርንን ሸብዓተ ርእሰን፡ ኣብቲ
እቕርንቲ ሽላ ዓሰርተ ዘውዲ፡ ኣብቶም ኣራሕሰውን ሰማት ጸርፊ ዘለም
ኣራዊት ካብ ባሕሪ ኪወጽእ ከሎ ርእሹ።" (ራእይ 13:1)። እዛ ዘሎናያ
ዓለም ከላ፡ ኣብ ምንጥቡን ህውከትን ከም ዘላን፡ዘዕርፋ ሓደ ሓያል መራሒ
ከም እትደልን ነዚ ኢላውን ብዙሓት መራሕቲ ከም እትቅበልን ከሸተውዕሎ
እንክእል ነገር እዩ።

ሓደ ነገር ከንርጻእ ይግባእ፡ ግንም ውልቀ መላሺ ኪትንሰእ ከሎ፡
"ሰላም ኪህሉ ኣለም" ብዚብል ቃል እዩ ኪትንሰእ።ንኣብነት እቲ ኣብ
ካልኣይ ውግእ ዓለም ንጥፍኣት ብዙሓት ነፍሳት ምክንያት ዝኹን መራሒ
ጀርመን ዝከበረ ላደልፍ ሂትለር ኪትንሰእ ከሎ፡ ኣብ ኩሉ መገድታት
ጀርመን ሰራሕ ሰለኖም ከርተት ዚብሉ መንእሰያት መሊእም ነጩ እዋ፡
ነታ ነገር ካብቲ ዘለዋ ጸቕታታትን ናይ ወጻኢ ወራራትን ንምሓው ሕግን
ሰርዓትን ከምጽእ ከም ዝተንሰእ እምሲሉ ነበረ። ግናኸ ንዓለምና ናብ ከቢድ
ዓዘቕቲ ኣእተዋ። ጸረ-ክርስቶስውን ነዚ ዝመስል ቅልውላው ኣብ ዘለዎ
ኩነታት እዩ ኪለዓል ዚመስል። "ሰላምን ደኣንን እዩ ሺብሉ ሽለዉ፡
ንጥንቡት ቅልውላው ከም ዚሓሳ፡ ሽዑ ጥፍኣት ብድንገት ይመጽዎ፡ ከቶውን
ላይኪምልጡን እየም።" (1ተሰ.5:8)።

ፈ. ውድብ ሕብራት ሃገራት (ው.ሕ.ሃ.) እዚ ውድብ እዚ
ቅድሚ 50 ዓመታት ኪምስረት ከሎ፡ ቦቲ ቅድሚኡ ዝፈረሰ ውድብ
ሕብራት መንግስታት (ሲግ ላፍ ኔሽንስ) ብምሓላብ ከምዚ ዝሓመሰለ ውድብ
ከትምስርት ምሓላብ ዕሽነት ከም ዝኹን ይንገር ነበረ።ብብዙሕ መገድታት
ከላ፡ ገለ ኪገብር ከም ዘይከእልን ንሰሙ ዝቆመን ይመስሉም ነበረ። እዚ
ውድብ እዚ ሕጂ ግና፡ ዓለም ንብዙሕ ሽግራታ መፍትሒ ዚምጽእ ውድብ

ገደራ እያ እትቆጽር። ብርግጽ ከላ ሓያል ውድብ እዩ፡ ንሕናውን ከም
ነገር በዚ ኣጋጢመና ዘሎ ኩነት ኣብዚ ውድብ እዚ ዓቢ ትጽቢት ኣሎና።
እዚ ጌጋ እዩ ላይኩንኩን ዝብል ዘሎኹ፡ ግናኸ እቲ ውድብ ሓያል ምዃኑ
ከገልጽ ሰለ ዝደለኹ እዩ።

1) ዓለም ለኻዊ ሰላምን ጸጥታን ንምሓው፡ እዚ ውድብ
እዚ እቲ ዝግበዩ ኣገልግሎቲ ኣብ ምድርና ሰላም ንምጽኣእ እዩ። ምክንያቲ
ኣብዛ ዘሎናያ መበል 20 ክፍለ ዘመን፡ ካብ ዝሕለፈ ዘመናት ዝበዝሐው
ግእን ንኹላን ሃገራት ዘሳትፍን ይካየድ ኣሎ። በዚ ከላ ዓለምና ኣብ
ከቢድ ናይ ሰላም ምስእን ጸገም ኣሎ። እዚ ውድብ እዚ ሽላ ቦቲ
ናይ ጸጥታ ኣካሉ ኣቢሉ ኣብ ዓለም ሰላምን ህድሓትን ከእቲ ይጽዕር ኣሎ።
ሰላዚ እዚ ነቲ ጸረ ክርስቶስ ዓቢ ኣፍደገ ኪኸፍተሉ እዩ።

2) መንቂ ሰላም ንዝኹን ኩነታት ዓለም ንምፍታሕ
ተጠርጸፍኻ ምስራሕ፡ ዓለም ብዝተሻለለ መጠን መንቂ እቲ ኩነታት
ከትርጻእ እትኸለለ መገዲ ኣብ ምድላይ እያ እትርከብ ዘላ። ሰላዚ ሽላ
ዓለም፡ ዝኹን ይኹን ነዚ ሽግር እዚ መፍትሒ ኪምጽእላ ዝኸለል ሰብ ምስ
እትረከብ ሓንጎላይ ኢላ ከም እትቅበሉ ርጉጽ እዩ። እዚ ናይ ሰላም
ሰራዊት ናብቲ ሰላም ዝተላለፍ ቦታ ብምልኣኽ ጸጥታ ምሓው እዩ። ሰላዚ
እቲ ጸረ-ክርስቶስ ነዚ ሓዙ ሰለ ዝመጽእ ዓቢ ኣፍደገ ኪኸፍተሉ እዩ፡
ዓለምውን ከትቅበሉ እያ።

ሐ. ኤውሮጳዊ ሕብረት ቀሓጠባ (ኢ.ኢ.ሲ.) እዚ ሕብረት
እዚ ንምልእቲ ኤውሮጳ ሓደ ኪገብር ዚጽዕር ውድብ እዩ። ኣብ ኩሉ
ጸዕሩ ከላ ንኹላ ኤውሮጳ መጀመርታ ደሓር ከላ ንኹላ ዓለም ሓደ
ኪገብራ እዩ።

1) ብቀሓጠባ ፖለቲካን ባህልን ደልዳል ሕብረት
ምፍጣር፡ ከምዚ ዝበለ ሕብረት ኪህሉ ዓለምና እትጽበዩን፡ ነዚ ኪገብረላ
ኪኸለል ዝኹን ይኹን ሕብረት ኩነ ውልቀብብ ከላ ዓለም ብሓጉስ
ከትቅበሉ እያ። ምክንያቲ ዓለምና በዚ ተጸጊማ ሰለ ዘላ።በዚ መገድታት
እዚ እንተ ሓቢራ ሽላ እንታይ ዘሰግእ ኣልይዋንእዚ ንዛረቡ ዘሎና
ሕብረት ኤውሮጳ ሽላ ዓቢ ሓይሊ ዘለዎ ሕብረት እዩ።እዚ ውድብ እዚ
ድሮ "ዩሮ" ዚባሃል ገንዘብ ኣተላታትዩ ብቀሓጠባ ነቲ "ኣመሪካን ዶላር"
ኪፋኸሞ ይጽዕር ኣሎ።

2) ብደልዳል ሕብረት ኣንጻር ኮሙኒዝም ምቅላብ፡
እዚ ሕብረት እዚ ኪሰረት ከሎ ሶኾዩት ሕብረት ናብ 15 ዝተፈላለያ
ሃገራት ቅድሚ ምክፍፋላ፡ ንኮሙኒዝም ናብ ብዙሉ ዓለም ከተሰፋሕፍሖ
ትቃሰስ ከም ዝከበረት ኩሉ ዚፈልጦ እዩ። ቦቲ እዋን እቲ ዓለም ኣብ
ክልተ ተሸፊላ ዳርጋ ብርቲዕ ቃልሲ ዚካየደሉ ዝከበረ እዋን እዩ።

ሰላዚ እዚ ሕብረት እዚ ኣብ ከምዚ ዝበለ እዋን እዩ ተሰራቲ እዋ፡

ንኩራትም ከጥፍላ ዝተመሰረተ ውድብ እዩ። ሕጂ ግና እዚ ናይ ኩራትም ሰነድ ሓሳብ ዓርጋ ወዲቑኒ ከም ዘይነበረ እዩ ኩይኑ ዘሎ እዩ። ካልእ ፅላግ ከልዕል ናይ ግድን እዩ። እዚ ሽላ ምናልባት ነታ ሕጂ ናይ ዓለም ዓባይ ሃገር ኩይና ዘላ ሃገር ለመሪካ ምድኻም እዩ ዚኸውን።

3) እዚ ሕብረት እዚ ንእመሪካ ኣካሂደሙ ናብ ሕብረቱ ከእትዋ ይደሊ- እዚ ውድብ እዚ ሓደ ዓቢ መደብ ኣለዎ። እዚ ሽላ ለውሮጳ እቲ ዝገበዩ ሓይሊ ናይ ዓለም ኩይና ከርኢ እዩ። ሕጂ እታ ንዓለም እትቆጸር ዘላ ሃገር ሕብረት መንግስታት ለመሪካ እያ። ቀንዲ ፅላግ ናይዚ ሕብረት እዚ ሽላ ንእመሪካ ሓይላ ኣካሂደሙ ናብ ሕብረቱ ከእትዋ እዩ።

እዚ ሕብረት እዚ ንዓለም ናብ ሓደ ሓሳብ ኣምጺኡ፤ ዓለም ሓደ ከትኸውንን ብሊውሮጳ ከትመሓደርን ዚጽዕር ሕብረት እዩ። እዚ ብምግባር ከላ ነቲ ጸረ ክርስቶስ ዓቢ ኣፍደገ ኪኸፍተሉ እዩ። እዚ ዓቢ ኣስተዋጽኦ ከም ዘለዎ ቦቲ ሕጂ ኣብ ዓለምና ዚካይዶ ዘሎ ኩሉ ተግባራት ንጽር እዩ። ድሮ እኒ ካብ ጥሪ 1999 ጀሚሩ ሓደ ባጢራ ኪተቀም ጀሚሩ ኣሎ። ኣብ 2000 ዓ.ም. ከላ ኩሉ ባጢራታት ለውሮጳ ለገልግሎቱ ኪቋርጽን በዚ ሓዲሽ ሓደ ባጢራ ኪተቀመን እየም። ካብኡ ነዊሕ ከይከድናውን ወተሃደራዊ ሓድነት ኪገብር እዩ። ስለዚ ካብዚ ንሓሊ ንጸረ ክርስቶስ ኣፍደገ ኪኸፍተሉ ዘሎ ለይመሰለንን።

መ. ኮምፕዩተር- እዚ መሳርሒ እዚ ኣብቲ መጀመርታ ኪመሃዝ ከሎ ንወተሃደራዊ ሰለፍ ኪተቀመሉ ብምሕብብ ስለ ዝነበረ፤ ሽዑ ብዙሕ ፍሉጥ ለይነበረን። ሕጂ ግና ዓለም ብዘይከሉ ከትዓዩ ከሳዕ ዘይትሸለል እያ ኩይና ዘላ። እዚ መሳርሒ እዚ ንዓለም ቅልዕቲ ብምግባር ዓርጋ ምስጢር ዚበሃል ከም ዘይህሉ እዩ ዚገብራ ዘሎ። ብጀንቋ እንግሊዝ እታ ቃል ብቑጽርታት ከትጽሕፍዎ እንተ ትጀምሩ፤ ንኣፍሲ ወከፍ ፊደል ብብሽጻሽተ እንተ ኣበላሊጽኩምዎ እዮ፤ ን “ኢ” ብፅ እንተ ጀሚርኩምዎ፤ እታ ቃል “computer” ቦቲ ዝረሽቡኩምዎ ቍጽሪ እንተ ደሚርኩምዎን ኪገርመኩም 666 እየን ዝመጸልኩም። እዚ ከላ ደሓር ከም እንርእዮ ቍጽሪ እቲ ላራዊት እዩ።

1) ኮምፕዩተር መካብብር ደቂ ሰብ ኪቆጸር ይኸለል
ፈይ- ኮምፕዩተር ኣብ ዓለምና ንኹሉ ነገራት ግለጽ እናዝገር ይኸይድ ኣሎ። ሎሚ ብፍላይ ዝሕባእ ምስጢራዊ ዝርርብ ኣብ ዘይብሉ እዮን ኢና ንርከብ ዘሎና። ነገርካ ቅድሚኻ ዓለም እትፈልጡሉ እዮን ኢና ዘሎና። እዚ ኩነት እዚ ንምድሪ ከም ድላይና ከንቆጸጸራ ከም እንኸለል ዘርኢ እዩ። እምበኣር ኮምፕዩተር ንኹሉ ምስጢር ዓለም ዚገልጽን ነቲ ጸረ ክርስቶስ ኪመጽእ ከሎ ኩላ ዓለም ከም ዚቆጸጸራ ዚገብርን ኪኸውን እዩ።

2) ኮምፕዩተር ንፍጥረት ከም ንቆጸጸር ይገብር ኣሎ-
ኩላተም ተመራመርቲ ሰነድ ፍጥረት ብዘይ ኮምፕዩተር ከም ዘይዓይዩ እዩ

ዚመሰል። ለረ ሕጅስ ነቲ ንፍጥረታት ፍሉያት ዚገብርም ፍሉይ ነገር እንደገና ከምሉ ኪገብሩ ብምኸለል ከምሉ ዝእመሰለ ነገር ኪፈጥሩ ኣብ ዚኸለለሉ እዮን ኢና በጺሕና ዘሎና።

3) ነቲ ቍጽሪ እቲ ጸረ-ክርስቶስ 666 ሓደ ኮምፕዩተር ተሰሪሑሉ ኣሎ- ዓለምና ቍጢባ ንምቍጽጻር ኣንቲ ነዚ ቍጽሪ እዚ ዝሓዘት ኮምፕዩተር ገይራ ኣላ። እሳ ኮምፕዩተር እዚላ ኣብቲ ዓሕራይ ዘመን፤ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ነቲ ጸረ ክርስቶስ እተቐበለ ሰብ ፍሉይ ግሕተም ኣብ ኢኡ ወይ ግንባሩ ብምግባርነቱም ዘይተቐበልዎ ዘበሉ ገለ ነገር ኪገብሉ ሽኑ ኪሸጡ ከም ዘይኸለሉ ከትገብርም እያ። እዚ ከም ዚኸለል ንሕና እዘም ናይ ኩፖን ተሞክሮ ዘሎና ሰባት ኣይገርመናን እዩ። ዓለምና ሎሚ ከረዲት ካርድ ዚበሃል እያ እትተቀም ዘላእቲ ዚገርም እዚ ቍጽሪ እዚ ብግሁድ ሕጂ ምርኣዩ እዩ።

ረ. ዝተፈላለዩ ናይ ሓደ መራሒ ይምጸእ ዝብል
ርእይቶታት- ዓለምና ሕጂ ብዝተፈላለዩ መገድታት ሓደ ንኹላ ዓለም ዝኢሉ ሰላምን ምርግጋእን ዘምጽእላ መራሒ ከም እትደሊ እንርእዮ ዘሎና ሓቂ እዩ።

1) ፖለቲካዊ ርእይቶን ድልዎትን- ብዙሓት ሰባት ኩነታት ዓለምና ርእዮም፤ “ካብይ ምዃኑ ብዘገደስ ኩነታት ዓለምና ኪቆጸር ዚኸለል፤ ሓደ ብርቱዕ፤ ሓያልን ከኢላን መራሒ ይድልዎና እዩ።” ይብሉ። ብፍላይ ድሕሪ ካልኣይ ውግእ ዓለም ዝተፈላለዩ ዓበይቲ መራሕቲ፤ “ንመርኻፍ እዮ፤ ሽዑ ሓቢርና ሽግርና ንፍታሕ።” ብምባል፤ ንዓለምና ሓደ ኪገብር ዚኸለል መራሒ ይጽበዩ እየም።

2) ቍጢባዊ ርእይቶ ዓለምና- ብዙሓት ናይ ሰነድ ቍጢባ ምሁራት፤ “ብሰሪ ምዕቡል ተከፍሎ፤ ብዙሕ ቍጢባ ዓለም ዓንዩን ብዙሕ ኣጽዋር ውግእ ተሰሪሑን እዩ። በዚ ምኽንያት እዚ ሽላ፤ ሰላምን ጸጥታን ዓለምና ኪቆጸር ዚኸለል ውልቀ-መላሽ ከም ዚመጽእን ንዓለም ከም ድላይ ኪገብራ ከም ዚኸለልን እዩ ዚመሰል።” ይብሉ። በዚ እንርእዮ ዘሎና ቍጢባ ዓለምና፤ ኣብ ከቢድ ሰግእት እያ ዘላ። እወ፤ ኩላትና ከም እንርድእን ታሪሽ ዓለምና ከም ዝመዝገበን ቍጢባዊ ውድቀት ኩሉሳዕ ንምልዕዓል ውልቀ-መላሽቲ ዓቢ ኣፍደገ እዩ።

3) ሰነ-መንግስታዊ ርእይቶ ዓለምና- ሓደ ምሁር ሕጊ ፕሮፌሰር ዶክተር ሳውል ሚንድሎቪትዝ ከምዚ ኢሉ፤ “ኣብ መበል 2000 ዓ.ም. ዓለም ለኻዊ መንግስቲ ከይተመሰረተ ላይተርፍን እዩ። ምኽንያቱ ህዝቢ ዓለም ብኸምዚ ዘለዎ መንዲ እንተ ቐጸሉ፤ ምዕላል ዓለምና ኣዝዩ እናለንቆልቆለ እዩ ዚኸይድ ዘሎ። ስለዚ ነዚ ኩነታት እዚ ዚብድህ በሊሕ ዓለም ለኻዊ መራሒ ዘለዎ መንግስቲ ከምሰረት ይግባእ።” ኢሉ። እወ፤ ዓለምና ኩነታታ ዚብድህ ሓያልን በሊሕን መራሒ ይድልዩ ኣሎ እዮ፤ ንጸረ ክርስቶስ ዓቢ ኣፍደገ ከፊታ እያ እትጽበዩ ዘላ።

፩. መንግስቲ ጸረ ክርስቶስ፡ ከወሰ ሕጂ ብዛዕ ጸረ ክርስቶስ ሓድሓደ ነገራት ከገርሊ ጸኒሖና ሕጂ ሽላ ብዛዕ ለታ መንግስቲ ለሕጽር ለባላና ከገርሊ ሊኖ።

ሀ. መበቆል መንግስቲ ጸረ ክርስቶስ፡ መጽሓፍ ቅዱስ ብዛዕ ለተን ለብ ትንቢት ዓንኤል ተዛሪቡለን ዘሉ 4 መንግስታት ጽሑፉ ለሉ። ንሳተን ከላ፡ ባቢሎን (606-538 ቅ.ል.ክ.)፡ ሚዶን 4ርስን (538-331 ቅ.ል.ክ.)፡ ግሪክን (331-63 ቅ.ል.ክ.) ኖጂን (63 ቅ.ል.ክ.- 476 ድ.ል.ክ.) እየን። እዞን መንግስታት እዚላተን ምስ ጠፍላ ከላለዋት ለብ ዘይተፈልጠ ካብታ ራብዓይቲ መንግስቲ ኖጂ ዝሰረታ ሓሙሽይቲ መንግስቲ ብጸረ ክርስቶስ ከም ትለዓል እቲ ጽሑፋት ይሕብር እዩ። ለመጽሐፍ ከመይ እዩ? እስከ ንርሐ።

1) ለሰራሓዊ ኪሸውን ሓዎ፡፡ ገላ ሰባት እቲ ጸረ ክርስቶስ ለሰራሓዊ ኪሸውን ሓዎ፡፡ ይብሉ። እዚ ብጠቡሕ መገድታት ተቐባልነት ሓዎ፡፡ ለይሁድ ከም መሲህ ኪቐበልዎ እንተኹይናም። ምኽንያቱ እቲ ለይሁድ ኩነ ክርስትያናት ዚጸበይዎ መሲህ ለይሁዳዊ እዩ። ሰላዚ እየም ኪሹኑ ለሰራሓዊያን ኪቐበልዎ። "ለብ ልዕሊ ሹሉ ኪዕበ እዩ እምበር፡ ንእምላኽ ለቦታቱ ለይኪቐበሉን፡ ነቲ ሃረርታ እንበትን ንእምላኽ ዘበለን ለይኪቐበሉምን እዩ።" (ዓን.11:37)። እወ እቲ፡ "እምላኽ ለቦታቱ" ኪብል ቃል ለይሁዳዊ ምዃኑ ኪሕብር እዩ።

2) መንግስቲ ካብ ኖጂ ከትለዓል ሕያ፡፡ ለታ መንግስቲ ዋና ከተማላ ኖጂ ከትከውን እያ። ሃዋርያ ዮሃንስ ለታ ከተማ "ባቢሎን" ከም እትባላ ገይሩ ተዛሪቡላ እኳ እንተሉ፡ እቲ መግለጽስ ከም ንኖጂ ኪዛረብ ዘሉ እዩ ኪመስል። "እታ ዝርሊኻ ሰበይቲ ድማ ለብ ነገስታት ምድሪ መንግስቲ ዘለዋ ዓባይ ከተማ እያ።" (ራእይ 17:11-18)። ክልቲኣን ከተማታት ኪመሰሰላ ብዘሕ ነገራት ለሉ። ገላ ካብኡ ከንጠቅስ ሊኖ።

ሀ) ብባህሊ ይመሰሰላ፡፡ ኩሉ እቲ ለብ ጥንታዊት ባቢሎን ዝርላ ዝበረ ነገራት ለብ ኖጂውን ይርላ ነይሩ እዩ። ምኽንያቱ ኖጂ ካብ ባቢሎን ዝወረሰቱ ባህሊ ነይርዋ እዩ። ብፍላይ እኳ እቲ ለብ እዋን ምውጻፍ ዝበረ ዝሩግ ባህሊ ለብ ኖጂውን ተራእዮ።

ለ) ክልቲኣን ብደግሉን ምጽዋት ብውሽጠን ግና ርኹሳት ሕያ፡፡ ባቢሎን ኩነ ኖጂ በቲ እትርእዮ ደጋዊ ነገራት ለዘዋን ጽቡቓትን ግሩግትን ኪሹና ከለዋ፡፡ ብውሽጠን ግና ለዘዋን ርኹሳትን ብብዕልግና ዝተመልኦን እየን። እቲ ለብ ክልቲኣን ከተማታት እንርእዮ ብዕልግና፡ ለብ ኩላተን ናብ ውድቀት ዘንቆልቀላ ከተማታት ኪርላ እዩ። ሰላዚ ክልቲኣን ከተማታት ብደግሉን ምጽዋት ብውሽጠን ግና ርኹሳት ከተማታት እየን።

ለ) ክልቲኣን ቅዱሳን ኪቦዩ፡፡ ገበራ-ልክዕ ከምታ ለብ (ራእይ 17:16) ዘላ ባቢሎን፡ ኖጂ ከላ ነቶም ቀዳማት ሰማእታት ቤተ ክርስትያን ለዘዩፈተምን ብሰማእትነት ኪሓልፉ ዝረፈተምን። "እታ ሰበይቲ ሽላ ብደም ቅዱሳትን ብደም እቶም ምስክር የሱስን ሰቪራ ርሊኹዋ። ምስ ርሊኹዋ ሽላ ብርኮዕ ምግራም ተገረምኩ።" (ራእይ 17:16)።

ለ) ለተን 10 መንግስታት፡፡ (ዓን.7:17-8:124) ራእይ 18:11 17:12-13)፡፡ እቲ ለብዚ ጽሑፋት እዚ ተጠቒሱ ዘሉ 10 ላቕርንቲ 10 መንግስታት ዘመልከት እዩ። ጸረ ክርስቶስ ካብዞም 10 ነገስታት ብ3 ካብ ሰልጣናም ለውራዓ፡ ንሱ ሰልጣኑ ኪሕዝ እዩ። ሰለምንታይ እዩ ዘውርደምን ንዚብል ሕቶ ከላ፡ ለብ ርእሱ ዕልዋ ኪገብሩ ሰለ ዝፍትኑ ከይኩን ለይተርፍን እዩ። ወይ ከላ ቅድም ከይፈተዉ ሰለ ዝሓበርዎ እዩ ኪሸውን። እዞን መንግስታት እዚላተን ካብ ለውርዳዊ ሕብረት ከይኩና ለይተርፋን እየን ኪብል ለተሓላባ ለሉ፡ ደራሲውን ነዚ ሓሳብ እዚ እዩ ኪድግፍ። ምኽንያቱ ኩሉ እቲ ብዛዕ መንግስቲ ኖጂ ዝበረት ኪብል ሓሳብን፡ እቲ ዘዳድላ ዘለዋ ኩነታትን፡ እቲ ኪመጽእ መንግስቲ ካብታትን ምዃኑ ዘርላ እዩ። እዞን መንግስታት እዚላተን ለኖሓዋ ይሸዓ ምህላወን ዘገርም እዩ።

፩. ጸረ ክርስቶስን ለሰራሓዊን፡፡ ጸረ ክርስቶስ ምስ ለሰራሓዊ ንገላ ዓመታት ናይ ሰላም ውዕል ኪገብር እዩ፡፡ ግናኽ ለብቲ ፍርቂ እቲ እዋን ግለት 8 ዓመትን ፈረጃን ኪፍርስ እዩ። "ንሱ ንሓደ ሰሙን ምስ ብዙሓት ጽኑዕ ኪዓን ኪሓቱ እዩ። ለብ ፈረጃ ለታ ሰሙን ከላ ነቲ መስዋላቲ ሕሩድን ነቲ መስዋላቲ ብልዕን ኪውግድ እዩ። እቲ መጥፍሊ ድማ በሽፍፍ ርኽሰት ኪመጽእ እዩ። እዚ ሽላ ከወሰ እቲ ምዱብ መፈጸምታ ለብቲ መጥፍሊ ዘወርድ እዩ።" (ዓን.9:127)።

እቲ ቀንዲ ባእሲ ጸረ ክርስቶስን ለሰራሓዊን ብምኽንያት ለምልኽ እዩ ኪፍጸም። እዚ ግለት፡ ንሳተም ብድሕሪ ምርኮ ባቢሎን ንእምላኽ እንተ ዘምልኹ እኳ ካብ ለምልኽ ግለት ሓራ ወጺእም እየም እዋ፡፡ ንዕሉ ለይኪምልኹምን እየም። ምኽንያቱ ኪምልኹ እንተ ኹይናም ንእምላኽ ጥራሕ እየም ኪምልኹ። ግናኽ እቲ ጸረ ክርስቶስ ነቲ ምፍልባት ብደገፉ ኪሰርሕዎ ቤተ መቐደስ ናቱ ምስሊ ላእትዩ ኪሰገደሉ ኪገብርን እቲ ምስላተም ዝላተም ኪዓን ኪፍርስን እዩ። እዚ ብምግባር ከላ ሰገደት ንእምላኽን ነቲ ቅዱስ ምግባርን ኪሸልክል እዩ። ለይሁድ ከላ ነዚ ለይኪሰግምዑሉን እየም። "ቅድም ከሕደት ከይኩን፡ እቲ ርእሱ ለምላኽ ምዃኑ ለኖላርላዮ፡ ለብ መቐደስ ለምላኽ ከወሰ ኪቐመጥ፡ ለምላኽን ቅዱስን ለብ ኪበሃል ዘበለ ኪትንሰእን ኪዕበን ሰብላይ ዓመጸ፡ እቲ ወዲ ጥፍላት፡ ከይተገልጸ፡ ለታ መዓልቲ እቲላ ለይትመጽእን እያ እዋ፡፡ ብዛኹን እንተኹን ሓደ እኳ ለየስሕትኩም።" (2ተ.ብ.2:13-4)። "ንቶም ለብ ምድሪ ኪገብሩዎን፡ ነቲ ብሰይፊ ተወቒዑ ዝቐበሉ እዋ፡፡ ዝሓወዩ ለራዊት፡ ምስሊ ኪገብሩሉ ለኖበሉ፡ በቲ ለብ ቅድሚ እቲ ለራዊት ኪገብር እተዋህቦ

ትእምርትታት፤ ነቶም ኣብ ምድሪ ዚነበሩ የሰሙትም ኣሎ" (ራእይ 18:14)።

ከምቲ እንፈልጦ እታ ቀዳመይቲ ቤተ መቐደስ ብንጉስ ሰሎሞን ተሃኒጸ፤ ቦቲ ባቢሎናዊ ንጉስ ናቡከደነፍጾር ብ586 ቅ.ል.ክ. ተደምሰሰት። ብድሕሪኡ እታ ቫልኦይቲ ቤተ መቐደስ፤ ተዘገየ፤ እዝራ እቲ ካህን ብምድፍፋእ ነብያት ሃጊን ዘክርያስን፤ ቦቶም ካብ ምርኮ እተመልሱ ኣይሁድ ተሃንጸት፤ ግናኹ መልካንን ግርማኣን ገቡእ ኣይክበረን እዮ፤ እትግርኹ ኣይክበረትን። ኣብ መወጻኦታኡ ቫል ብእንቲየኩስ ኤርፋኒ ኩሉ ንብረት እቲ ቤተ መቐደስ ተዘሪፋ ተወስደ። ደሓር እታ ጥርሓ ዘተረፈት ቤተ መቐደስ ብንጉስ ሄሮዶስ ተመሓይሻ ተሰራሓ፤ ንምህናን ምጽብባቕ ነዊሕ እዋን ወሲዳ ተሓደሰት። እሳ ቤተ መቐደስ እዚኣ ከኣ፤ ከምቲ የሱስ ዝበሎ፤ ብ70 ዓ.ም. ብቲቶስ እተባህለ መራሕ ሰራዊት ሮሜ ፈጻሚ ተደምሰሰት። (ሉቃስ 19:43-44)። እታ ብሕጂ እትሰራሕ ባልሰይቲ ቤተ መቐደስ ከኣ፤ ኣብዛ ሕጂ ተሃኒጸ ዘላ መስጊድ የማር እታ ዝፃበደት መስጊድ ኣብ ዓለም፤ ብደገፍ ጸረ ክርስቶስ ብደቂ እሰራሊል ከትህጽእ እያ። እዚ ምስ ገበረ ከኣ ኣብ ሓር እዋን ባዕሉ ጸረ ክርስቶስ ኪርከሳ እዩ። (ዓፃ.9:27፤ 11:31፤ 12:11፤ ማቴ.24:15-22፤ ማር.13:14-20፤ ሉቃስ 21:20-24)። እዚ ርክብ እዚ ከኣ ነቲ ዝከርኦም ርክብ እቲ ጸረ ክርስቶስን እሰራሊልን ኪፈርስን ብብርቲዕ ሰደት ኪወቕንን እዩ።

7. ነብይ ሓሶት፤ (ማቴ.42:24፤ ራእይ 13:11-18፤ 16:13፤ 19:20፤ 20:10)፤ እዚ ሰብ እዚ እቲ ቀንጻ ደጋፍን ኣብ ኩሉ ዕዮሉ ኣባልጦ ኪረከብ ዚገብርን ዝፃበደ መሓርሒ ናይቲ ጸረ ክርስቶስ እዩ።

ሀ. መንነት እቲ ነብይ ሓሶት፤ ጸረ ክርስቶስ ናይ ፖለቲካ መራሒ ስለ ዝኹን ዘውግደ ኣቕርንቲ ኪህልዎ ከሎ፤ እቲ ነብይ ሓሶት ግና ከም ሃይማኖታዊ መራሒ ናይ ገንሽል ኣቕርንቲ እዩ ዘለዎ። እዚ ሰብ እዚ ክልተ ግዜ ናብቲ ኣራዊት ማለት ጸረ ክርስቶስ ኪርእ ከሎ፤ "እቲ ኣራዊት ተታሕዝ፤ እቲ ነቶም ማሕተም እቲ ኣራዊት እተቐበሉን ንምሰሉ ዝሰገዱን ዚሰሕቶም ትእምርቲ ኣብ ቅድሚኡ ዝገበረ ነብይ ሓሶትውን ምሰሉ ተታሕዝ፤ ንኸልቲኣቶም ብህይወቶም ከለዉ፤ ናብቲ ብዲን ዚነድድ ቀላይ ሓዊ ደርባይዎም" (ራእይ 19:20፤ 20:10)። ሓደ እዋን ከኣ ምስቲ ገበልን ማለት ብይማንን እቲ ኣራዊትን እዩ ዚርእ። "ካብ ኣፍ እቲ ገበልን ካብ ኣፍ እቲ ኣራዊትን ካብ ኣፍ እቲ ነብይ ሓሶትን ከኣ እንቀርብ ዚመስሉ ሰለሰተ ርኽባት መናፍሳቲ ቪወዱ ቪለው ርኤኹ" (ራእይ 16:13)።

እዚ ሰብ እዚ ንክርስቶስ እዩ ኪመስል ዚገደል፤ ሰለዚ እዩ ከም ገንሽል ዚመስል ቀርኒ ዘለዎ። ሰለዚ ንክርስቶስ ተመሳሉ ንፃላምና ካብ ንእምላኽ ምጥላኽ ናብ ዘይእምላኽዊ እምልኽ ኪልውግ እዩ። ኣብዚ ግዜ እዚ ቤተ ክርስትያን ተወሲዳ ኣብ ሰግይ ስለ ዘላ ክዚ እምሰሉ እምነት ከትቐበሉ ንፃላም ከጢድ ኣይኩነን። ሰለዚ እቲ ጸረ ክርስቶስን ነብይ ሓሶትን ሓደ ኪኹኑ ኣይከእሉን እዮም። በብይናምን በብይኑ ዕዮታት ዘለዎምን ንሓድሕዶም

ዚደጋገቡ እዮም። እዚ ሰብ እዚ እቲጸረ ክርስቶስ ኪእመን ምእንቲ ኪገብር መንፈሳዊ ሓይሊ ብምሓዝ ደጋፊ ጸረ ክርስቶስ ዝኹን ሰብ እዩ።

ለ. ዕዮታት እቲ ነብይ ሓሶት፤ እዚ ሰብ እዚ እቲ ቀንጻ መሓርሕቲ እቲ ጸረ-ክርስቶስ እዩ። እቲ ጸረ-ክርስቶስ ብዘኣኡ ንፃላም ዜገርግ ነገራት ኪገብር እዩ እኳ እንተ በልና፤ ዳርጋ ኹሉ ቦቲ ነብይ ሓሶት ኣቢሉ እዩ ኪገብር። ገለ ካብቲ ኪገብር ነገራት እስከ ከንጠቕስ።

1) ዘይውሱን ሰልጣን ይለግመድ፤ እዚ ማለት እቲ ነብይ ሓሶት ኪገብር ዝደሊ ዝኹን ይኹን ነገር ኪገብር ዚኸልከሎ ሓይሊ የለን ማለት እዩ። ኣብዚ እቲ ገበል ኩሉ ሰልጣንን ሓይልን ኪህቦ እዩ። እቲ ከጸረር ዚኸልል መንፈስ ቅዱስውን ምስታ ከብርቲ መርዓት ቤተ ክርስትያን ተወሲዳ ስለ ዝኹን፤ ኪኸልከሎ ዚኸልል ሓይሊ የለን። "ኣብ ቅድሚኡ ድማ ብዘሎ ሰልጣን እቲ ቐዳማይ ኣራዊት ይገብር። ንሱ ነቲ እታ ቑሓሊ ሞቲ ዝሓወየትሉ ቐዳማይ ኣራዊት ከኣ ምድርን እቶም ኣብኣ ዚነበሩን ከም ዚሰግዱሉ ይገብርም" (ራእይ 13:12)። "ንሱ ቦቲ ግዝያቱ ምእንቲ ኪግለጽሲ፤ እቲ ሕጂ ዚኸልከሎ ዘሎ ትፈልጥዎ ኣሉኹም። ምስጢር ምፍራስ ሕግስ እቲ ሕጂ ዚኸልከሎ ጥራይ ካብ ግእከል ከላዕ ዚጸረግ ድር እኳ ይፃዱ ኣሉ" (2ተሰ.2:6-7)።

2) ኩሉ ሰብ ነቲ ጸረ ክርስቶስ ከም ዚሰግድ ይገብር (ራእይ 13:12)፤ እዚ ተግባሩ እዚ ቦቲ ዘገርም ተእምራቲ ኪኸውን እዩ። እቲ ተእምራት ከኣ፤ ነቲ ጸረ ክርስቶስ ካብቲ ኣዝዩ ዘሰምብድ ዝበረ ከበድ ቀሓሉ ኪፍውሰን፤ ንፃላምና ካብቲ ቆሲላዩ ዘላ ቀሓሊ ማለት ከበድ ኢኮናሚያዊ (ቀሓሚያዊ) ቅልውላው ኪድሕና እዩ። (ራእይ 13:12)።

3) ዓበይቲ ተእምራታት ይገብር (ራእይ 13:13)፤ እዚ ሰብ እዚ ኣዝዩ ዓበይቲ ተእምራታት፤ ማዕረ ሓዊ ካብ ሰግይ እኳ ኪውርድ እዩ። "ኣብ ቅድሚኡ ሰብሲ ሓዊ እኳ ኹብ ሰግይ ናብ ምድሪ ኹላዕ ዚውርድ፤ ዓበይቲ ትእምርቲ ይገብር።" ዓለምና ከኣ ዋላ እመንቲውን ከይተረፈ ንተእምራት ኪገብር ከትሰግደሉ ድልውቲ እያ። እኳ ሎሚ ኣብ እዋንና ሰባት ተእምራት ኪገብሩን ኪርእዩን ሃንደፍደፍ ኪብሉ ኪርእ ከሎኹ፤ እቲ ደገ ንጸረ ክርስቶስን እቲ ነብይ ሓሶትን ከቶት ምጂኑ እዩ ዝሓሰበን። ዚሰተውዕልን። እው፤ ሎሚ ወንጌል ብተእምራት እንተ ዘይኩይኑ ወንጌል ኣይኩነን። ኣብ ዝበሃለሉ እዋን ሊና ዘሉና። ሓደ ነገር ከንርዳእ እደሊ፤ ብዘኣት እመንቲ ንተእምራት ምስ ወንጌል ትራሕ ከተሓሕዝዎ ይፍትኑ እዮም። ወንጌል ብቶም ጉይታ ዝለኣኹም ከም ዝመጽእ ፈሊጥና፤ ምንጪ ናይቲ ተእምራት ኣነጻርና ከንርዳእ ይግባእ። ካብዚ ዝፃቢ ከቶት ኣፍደገ ንነብይ ሓሶት ከኣ የለን።

4) ነቲ አራዊት (ጸረ ክርስቶስ) ምስሊ ኪገብራት

ኪገብራት እዩ (ራእይ 18:14-15)፡- እቲ ቀንዲ ዕዮ ናይቲ ነቡዪ ሓቦት ነቲ አራዊት ግለት ጸረ ክርስቶስ ኪገብራት ምግብር እዩ። ምእንቲ ኪገብራት ከላ ምስሊ ኪገብራት እዩ። ነቲ ብግሩም ተላምራት ዚሓረብ ምስሊ ዘይሰግድ ከላ ኪቐተል ይእዘዝ። እዚ ምስሊ ብርሶትስ ከም ድሓይካ ከትገብር እትገለሉ ዘበንና እዚ ኪገብር ከም ዚከለል ኢና እንርጃእ። (ራእይ 18:14-15)።

5) ኩሉ አብ ዓለም ዚህሉ ሰብ ነቲ ምልክት

እቲ አራዊት (666) ከም ዚቐበል ኺገብር እዩ (ራእይ 18:16-17)፡- እዚ ቀጽሪ እዚ አብ ግንባርን ኢድን እቲ ዝተቐበሉ ሰብ ኪገብር እዩ። ካብሉ ወሲድካ ከተጥፍእ ከላ እዝዩ ከቢድ ኪኸውን እዩ። እዚ ዘለናዮ ዘበን ኮምፑተር ነዚ ነገር እዚ ኪገብር ከም ዚገለል ከላ ይጸናዕ ሌላ። ኩሉ አብ ዓለምና ዚህሉ ንግዲ ከላ በዚ ምልክት እዚ ኪፍጸም እዩ። እዚ አብ ዓለምና ዚካየድ ዘሉ ናይ ኩሥንን ክረዲት ካርድን ከላ ነዚ ናይ ንግዲ ሰርዓት (ሲስተም) እዚ ቀለል ኪገብር እዩ። እዝዩ ዚገርም እንተልዩ እዚ ናይ ክረዲት ካርድ ሲስተም አብ ዝቪድካ እንተ ኸድካ ከትጥቀመሉ ከም እትገለል እናተገብረ ኪኸይድ ዘሉ ነገር እዩ። በዚ እቲ ነቡዪ ሓቦት፣ ኩሉ ጥበራ፣ እከይን ጉርሕን ሰባት ብምልላይ፣ እቲ ጸረ ክርስቶስ ብዝገርም መገዲ ብዘይ ገለ ጸኑም ምእንቲ ኪገብሉ ዚድገር ቀንዲ ዓንዲ ሕቕ ጸረ ክርስቶስ ዝኹን ሃይማኖታዊ መራሒ እዩ እም፣ ክልቲኦም ግለት እቲ ጸረ ክርስቶስን እቲ ነቡዪ ሓቦትን ተሓባቢርም ዝፃዩ ጉሓላሉ መራሕቲ እዮም።

6. እቲ ብርቱዕ ጸበባ

"ሽዑ መከራ ኪኸውን እዩ፣ ከምሉ ዝበለ ኹባ መጀመርታ ዓለም ኮነሰ ሉ። ግሪ ዘይኩነ፣ ኩቱ ድግ ዘይኸውን እዩ።" (ግሪ.24:20-21)።

እዚ ጸበባ እዚ እዝዩ ብርቱዕን ብዘሕ ዚወገንን ምዃኑን ከምሉ ዝበለ ናጽም ከም ዘሉን መጽሓፍ ቅዱስ እንጂ ገለጽዎ ሌላ። ብዛዕቡ ኸላ ከንርኢ ኢና።

1. መግለጽን ትርጉምን እቲ ብርቱዕ ጸበባ፡- እዚ ዘበን እዚሉ ቦቲ እዋን ምጽላት ክርስቶስ ንኸውዓት ዓመት ኪኸውን መወጃድቲ ዘይብሉ ዘበን ጸበባ እዩ። "ሽዑ መከራ ኪኸውን እዩ፣ ከምሉ ዝበለ ሉ። ግሪ ዘይኩነ፣ ኩቱ ድግ ዘይኸውን እዩ።" (ግሪ.24:20-21)። እቲም ነዚ ከም ኪኸውን ዚላምኑ ለመንቲ፣ እቲም ክርስቶስ ቅድሚ እቲ ሽሕ ዓመት ግዘላት ክርስቶስ ብግርግ ኪግለጽ እዩ ሌላም ዚላምኑ እዮም። እቲ መከራ አብ ኩላ ዓለም ኪገለጽ እኳ እንተ ኹነ፣ እዝዩ ዚፃዝዝ አብ ዮሩሴሌምን እስራኤልን እዩ። ምዃንያቲ፣ "ንያለቀብ ግዜ ጸበቡ እዩ።" ተብሂሉ ሌላ። (ኤር.30:17 ራእይ 3:10)።

እዚ ዘበን እዚ ንኹላተም ቦቲ ክርስቶስ ዚመጽሉ እዋን ከይላመኑ ዝጸንሑ እዋ ናብ እስራኤል ዝተመልሱን ዘይተመልሱን ለይሁድ ኬተኩር እዩ። ጥናሽ ንኹላተን ሃገራት ለዛዛውን ቦቲ አብ ልዕሊ እስራኤል ዘለወን ጽልኢ ኪትንከፈንን ከበጽሐንን እዩ። እቲ መከራ ንኸውዓት ዓመታት እኳ እንተ ኹነ አብተን ናይ መወጃታ 8 ዓመትን ፈረጃን እዝዩ ኪፃዝዝ እዩ። "እቲ ብወጻኢ መቐደስ ዘሉ ቐጽሪ ጥና ከዛብ ተዋሂቡ እዩ እም፣ ሕደት ለይትሰፈርውን፣ ነታ ቐድሶቲ ኹነግ ኸላ 42 ወርሒ ኺረግጽዎ እዮም። ነቲም 2 ምስኪደውን፣ወር። ተወንዚርም፣ 1260 መዓልቲ ኺንበዩ ከዘበም እዮም" (ራእይ 11:2-3 ፋን.9:24-27)።

እዚ መከራ እዚ እዝዩ ምስ ዓዘዘ፣ ነቲ ህዝቢ እንጂር ለምላሽ ከለዓል ኪገብር እኳ እንተ ኹነ፣ ንገለ ሰባት ግና፣ ልቢ ዘራላም ግለት ሓሲም ምምጻእ እቲ መሲህ ብኸብሪ ኪጸበዩ ኪገብርም እዩ። እዚ ዘበን እዚ እቲ ጸረ ክርስቶስ ምስቲ ሓላፒ ነቡዪ ኪገብሉን፣ ሰልጣኑ ካብቲ ገበል ተቐበሉ ከም ድሓዩ ኪገብራን እዋን እዩ።

እቲ እዋን ብወሕሕ መገድታት ኪግለጽ እዩ። ገለ ካብቲ መግለጺታቲን ምጥቃስ፣ እቲ እዋን ን7 ዓመት እዩ፣ እቲ መከራ እዝዩ ከቢድ እዩ፣ ወንጌል ቡጥም ጉይታ ሽዑ ዚልዕሉም መስኻኸር ኪዘርጋሕ እዩ፣ እቲ ናይ መወጃታ ውገእ ናይ ኦርጂንደን ሽዑ ኪፍጸም እዩ።

2. እቲ እዋን እቲ ብርቱዕ ጸበባ ን7 ዓመት እዩ፡- መጽሓፍ ቅዱስ ኮነሰ መወጃታ ዓለም ግለት ምግዛድ ክርስቶስ 70 ሰሙናት ምምጻኡ ይገልጽ እዩ። "ንዕልወት መወጃታ ኺገብር፣ ሓጢአት ኪውጃእ፣ ለበላ ኺዕረቕ፣ ዘለላላግዊ ጽድቲ ኺሓቲ፣ ራእይን ትንቢትን ኪሕተም፣ ናይ

ቅዱሳን ቅዱስ ድማ ኪቕበሊኒ፡ ኣብ ሀዝብኻን ኣብታ ቅድስቲ ኹማኻን 70 ሰሙን ተመዲቡ እዩ...» (፳፯.9:24-27)። እዚ ሰሙናት እዚ 7 ሰሙን ንምህናድ የፋላዎ ኪኸውን ከሎ፡ ክላዕ ሞት ክርስቶስ 62 ሰሙን፡ እታ ዝተረፈት ኣንቲ ሰሙን ከላ ነዚ ዘበን ጸበባ ኮም ዚመልከት ንርዳእ። ሰላዚ እቲ ብርቱዕ ጸበባ ን፯ ዓመት እዩ። ሂርማን ኢ. ሆይት፡ "ኣደ ሰሙን ናይ ዘበን ጸበባ ኣብ 2 ነፍሲ ወከፊን ፈፍርቂ ሰሙን ዝኹና እዩ ዚኸፈል።" ኢሉ። "ንሱ ንኣደ ሰሙን ምስ ብዙሓት ጽኑዕ ኪገን ኪሉቲ እዩ። ኣብ ፈረጃ እቲ ሰሙን ከላ ነቲ መስዋእቲ ሕሩድን ነቲ መስዋእቲ ብልዕን ኪወገድ እዩ። እቲ መጥፍኢ ድማ በኸፍ ርኽብት ኪመጽእ እዩ፤ እዚ ኸላ ክላዕ እቲ ምዳብ መፈጸምታ ኣብቲ መጥፍኢ ዚወርድ እዩ።" (፳፯.9:27)። እቲ ፍርቂ ዘበን እቲ ዘመንን ዘመናትን ፈረጃ ዘመንን ይበሃል። (፳፯.12:17 ራእይ 12:14)። እዚ ከላ ነፍሲ ወከፍ ፍርቂ ሰሙን 42 ወርሓት ወይ ከላ 1260 መዓልታት የጠጅልል። ኣብዚ ክንርድእ ዚግባእ ነገር ኣሎ፡ ብላቆጸራ ኣይሁድ ኣብ ዓመት 360 መዓልታት ስለ ዘሉ እዩ፤ እቲ መዓልታት 1260 ኩይኑ ዘሉ። (ራእይ 11:2-3 ፡ 12:6 ፡ 13:8)። ሰላዚ ኣደ ሰሙን ናይቲ ብርቱዕ ጸበባ 7 ዓመት የመልከት ግለት እዩ።" በላ።

እዚ ዘበን እዚ ብኪገን ጸረ ክርስቶስን እስራኤልን ዝጅመር ኩይኑ ን፯ ዓመት ዝጸንሖ እዩ። እዚ መእዝ ኮም ዝጅምር ብርግጽ ክንዛረቡ እንክለል ኣይኩንን፤ እንተ ፈተንናውን ናብ ብርቱዕ ክርክር እዩ ኪወሰድና። እኒ ግና፡ ምናልባት ድሕሪ ምንግቕ ቤተ ክርስትያን እዩ ዚኸውን ኣብል። ገለ ሰባት ግና ኣብ መንጎ ምንግቕ ቤተ ክርስትያንን እዚ እዋን እዝን ገለ ዘይተነገረ እዋን ኣሎ ዚብሉውን ኣለዉ። እዚ እዋን እዚ ኣብ 2 ክፋላት እተኸፍለ 7 ዓመት እዩ፤ እቲ ኣደ ክፋል ከላ ዘመንን ዘመናትን ፈረጃ ዘመንን (፳፯.7:25 ፡ ራእይ 12:14)፡ ወይ 42 ወርሓት (ራእይ 11:2)፡ 1260 መዓልታትን (ራእይ 11:3) እዩ። እቲ ምኽፋል ናይዚ ዘበን እዚ ምፍራስ ኪገን ጸረ ክርስቶስን እስራኤልን እዩ። "ንሱ ንኣደ ሰሙን ምስ ብዙሓት ጽኑዕ ኪገን ኪሉቲ እዩ። ኣብ ፈረጃ እታ ሰሙን ከላ ነቲ መስዋእቲ ሕሩድን ነቲ መስዋእቲ ብልዕን ኪወገድ እዩ። እቲ መጥፍኢ ድማ በኸፍ ርኽብት ኪመጽእ እዩ፤ እዚ ኸላ ክላዕ እቲ ምዳብ መፈጸምታ ኣብቲ መጥፍኢ ዚወርድ እዩ።" (፳፯.9:27)። እተን 7 ዓመታት ከላ ብምግላጽ ክርስቶስ ብኸበሪ ናብ ምድሪ የኸትግ። እወልተን ቀዳሞት ፍርቂ እተን 7 ዓመት ደሓን ኪኹና ከለዋ፡ እተን ዓሕርት 7 ዓመት ግና፡ ኣዝዎን ከበድቲ እየን። ሰላዚ እዩ ጉይታ እንተ ዘይሓጽራስ መኸገራ ነይረን ዝበለን። (ማቴ.24:22)። እምበኣር እዚ ዘበን እዚ እቲ ጸረ ክርስቶስ ምስ ብዙሓት ሀዝብታት ብፍላይ ከላ ምስ እስራኤል ኪገን ምስ ኣተወ ዚጅመር ኩይኑ፡ ምናልባትውን ንኣይሁድ ቤተ መቐደሶም ኪሰርሖ ዚፈቐደሉ ይኸውን። (፳፯.9:27)።

እቲ ኣብ መንጎ እታ ናይ መወጃታ መበል 69 ሰሙንን መጀመርታ 70 ሰሙንን ዘሉ ናይ ቤተ ክርስትያን እዋን ዓቢ ጋግን በተም ነቢያት

ብሉይ ኪገን ዘይተራእየን እዩ። ቤተ ክርስትያን ኣብ መወጃታ እታ መበል 69 ሰሙን ተንቢላ ኣብ ምጅግር እታ መበል 70 ሰሙን ከላ ተነጠፊ ክትውሰድ እዩ። ሰላዚ ኮምቲ ኣብተን 69 ሰሙናት ዘይነበረት ኣብታ መበል 70 ሰሙን ከላ ኣይክትህሉን እዩ። እዝን 70 ሰሙናት እዚ ኣተን ንእስራኤል ዚምልከታ እየን። ሰላዚ ቤተ ክርስትያን ኣብ መንጎ መበል 69 ሰሙንን 70 ሰሙንን እትርከብ ምስጢር እያ ክትገልጽ ዚከኣል እዩ።

3. ክብይት መከራ እቲ ብርቱዕ ጸበባ፡ ክርስቶስ እቲ መከራ ከበድ ምዃኑ ኪዛረብ ከሎ፡ "ሽዑ መከራ ኪኸውን እዩ፤ ኮምኡ ዝበለ ካብ መጀመርታ ዓለም ክላዕ ሎሚ ዘይኩን፡ ኮቶ ድማ ዘይኩን እዩ።" (ማቴ.24:20-21)። ብዛዕባ እዚ ብዝያዳ ኣብ (ራእይ 6 ፡ 8 ፡ 9) ኣስፈሓ ይገልጽ እዩ። እቲ ኣብ (ራእይ 6) "...ካብ ነገድ ይሁዳ ዝኹን ኣንበሳ፡ እቲ ሱር ዓዊት" ተባሂሉ ተጠቒሱ ዘሎ ጉይታና የሰብ፤ ነቲ ግሕተም ምስ ፈትሖ እቲ ብርቱዕ ጸበባ ኣሰዓበን ተጀመረን።

ሀ.እዚ መከራ እዚ ፍሉይ ዚኹነሉ 2 ዓባይቲ ነገራት፡

1) እቲ መከራ ኣብ ኩላ ዓለም እዩ ኪኸውን፡ እቲ መከራ ኣብ ኩላ ዓለም እዩ ኪኸውን እምበር፡ ኣብ ዝተወሰነ ክፍሊ ዓለም ጥራሕ ኣይኩንን ኪኸውን። "...እኒ ድማ ካብታ ነተም ኣብ ምድሪ ዚነብሩ ኸትፍትኖም ናብ ኩላ ዓለም እትመጽእ ሰዓት ፈተና ኸኣልወላ እዩ።" (ራእይ 3:10)። በዚ መከራ እዚ ኩላ ዓለም ክትትንከፍ እያ።

2) እቲም ሰባት ፍሉይ ተግባራት ኪገብሩ እየም፡ እቲም በቲ እዋን እቲ ዚነብሩ ሰባት ፍሉይ ተግባራት ኪገብሩ እየም። እቲም ሰባት መወጃታ ዓለም ግለት ንፍርዲ ዚቐርቡ ዘለው መሰልዎም ነኹራን ጽቕጡና ኪብሉ እየም። "ኣብ ጥሉል ኣም ኮምዚ ኻብ ገበሩሲ፡ ኣብቲ ንቕጽ ኸመይ ኪኸውን እዩ? ሽዑ ነኹራን ኣብ ልዕሊና ውደቕ፤ ንኹርባታትውን ከውሉና ምባል ኪጅምሩ እየም።" (ሉቃስ 23:30-31 ፡ ሆሴእ 10:8)። "ነኹራን ነኹውሖን ድማ ካብ ገጽ እቲ ገንበልንሲ ኣብ ልዕሊና ወዲቕኩም ከውሉና፤ በልዎም።" (ራእይ 6:16)። ሰላዚ እቲ ዘበን ኣለልዮም ሰባት ኪሞቱ ኪደልዩ እየም።

ለ. እቲ መከራ እንተ በዝሓውን ሰባት ካብ ሓጢአቶም ስ ይምለሱን እየም፡ እቲ መከራ እንተ በዝሓውን ሰባት ኣብ ክንዲ ምስ ኣምላኽ ዚዕረቑ፡ ዚንስሑን ብዝገደደ ንኣምላኽ ኪጸረፉ እየም። "እቲም በዝን መዓት እዚኣተን ከይተቐትሉ ዝተረፉ ሰባት ከላ፡ ንኢጋንንትን ነተም ኪርእዩ፤ ወይስ ኪሰምዑ፤ ወይስ ኪኸዱ ዘይከኣሉም ግለታት ወርቅን ብርሃን ኣስራዝን ኣእማንን ኣዕጻውን ከይሰግዱ ኻብቲ ግብሪ ኣእዳዎም ኣይተነስሑን። ካብ ነፍሲ ምቕታሉም፡ ወይስ ካብ ኣሰማተም፡ ወይስ ካብ ምንዝርኻም፡ ወይስ ካብ ሰርቆም ኣይተነስሑን።" (ራእይ 9: 20-21)።

ሐ. ስቲ ዘበን ቀጥፃ አምላኽ ዚገለጹ ልዩ አምላኽ ነዛብ እቲ ኣብ ርእሲ እስራኤል ዚገበርዩ ኪፈርዩም ከሉ፤ ንእስራኤል ከላ በላ ዝጸገም ኪፈርዩም እዩ። "እንሆ፤ እግዚአብሔር ንቶም ኣብ ምድሪ ዚነበሩ ብሰሪ እኩም ኪቐጽዩም ካብ ሰፍራሉ ይወጽእ ኣሉ፤ ምድሪ ሽላ ንደማ ከትቀልጥን ትቅጥታውን ድሕሪ ደጊም ኣይከትኩውሉምን እያ እምሳኦም በላርክ ኣታ ህዝቢ፤ ኪድ፤ ናብ ሕልፍኻ እቶ። ማዕጽኻ ድማ ብድሕሪኻ ዕጽ፤ ቀጥፃ ከገሰ ዚሓልፍ ንቅሩብ ግዜ ተሓባሊ።" (ኢሳ.28:120-217 24:11)። በላዚ ኣመንቲ ኣህዛብ ንህዝቢ እስራኤል ብዝገበርዎ ተግባራት እዮም ዚፍረፉ። ቤተ ክርስቲያን ግና ኣብ ላዕሊ ኣብሰማይ ተነጠፉ እያ ተወሲዳ ዘላ። (ማቴ.24:41-46)።

መ. ስቲ ዘበን ስቲ ሽላ ፍርዲ ንእስራኤል ልዩ እቲ ዘበን እቲ ነታ ንክርስቲስ ብምኹላድ ነቲ ጸረ ክርስቲስ ዝተቐበለት እስራኤል ናይ ፍርዲ እዋን እዩ። "ብብርቲዕ ኢድን ብእተዘገብት ቅልጽምን ብእተኸዕወ ነድርን ካብቶም ህዝብታት ከውጽኡኩም፤ ካብቲ እተዘርኹም ሃገራትውን ከእከበኩም እዩ። ናብ በረኻ ህዝብታት ከላ ከወሰደኩም፤ እብሉውን ገጽ ንገጽ ናብ ፍርዲ ከንእቱ ኢና። ...በትሕቲ በትረይ ከሕልፈኩም፤ ናብ መላከር ኪዳን ከላ ከእትወኩም እዩ። ነቶም ካብይ ዝገለውን ዝኸድዱን ካብኻትኩም ከፈልዮም ካብቲ ጓና ሹይናም ዘለው ሃገር ከላ ከውጽኡም እዩ። ግናኹ ናብ ሃገር እስራኤልሲ ኣይከላትውን እዮም። ንሰኻትኩም ድማ ኣነ እግዚአብሔር ምዃነይ ከትፈልጡ ኢኹም።" (ህዝ.20:34-35,37-38)። በቲ ብርቲዕ ጸበባ ብሁላት ኣይሁድ ሰላን ብክርስቲስ ምእማናም ኪጠፍሉ እዮም እዮ፤ እቶም ዘይኣመኑ ናብቲ ሽሕ ዓመት ግዝላት ክርስቲስ ኣይላትውን እዮም። (ኢር.30:77 ዘካ.13:8)።

ረ. በቲ ዘበን ስቲ ስታ ኣመንዝራ ባቢሉን ንህዝቢ ዓለም ከተታልሉ ልዩ፤ እዛ ኣብዚ ተጠቒሳ ዘላ ኣመንዝራ እዚላ ኣታ ኣብ መወጃታ ዓለም እትርከብ ዓባይ ሃይማኖታዊት ትካል እያ። እዛ ትካል እዚላ ኣብቲ ኣብ (ራእይ 16-17) ባቢሉን ተባሂሉ ዘሉ ቦታ ኣብ ሮሜ ከትህሉ እያ ዝበል ትጽቢት እዩ ዘሉ። እቲ ቀንዲ ዕዮ እዚላ ከላ ንሰባት ኣንጻር አምላኽ ከተላዕሉም እዩ። "ኣብ ግምባራ ሽላ ምስጢር ኣታ ዓባይ ባቢሉን፤ ኣደ ኣመናዝርን ኣደ ርኽበት ምድርን፤ ዚብል ስም ጽሑፍ እዩ።" (ራእይ 17:5)። እዛ ቤተ ክርስቲያን እዚላ ነዛ ሕጂ ኣብ ምድሪ ዘላ ቤተ ክርስቲያን እተመልከት እያ ካብ ምባል፤ ነታ በቲ እዋን ብርቲዕ ጸበባ እትርከብ ኣላዊት ቤተ ክርስቲያን እተመልከት እያ ምባል ይቐል። እዛ ግሕበር እዚላ ምስቲ ጸረ ክርስቲስ ዝተላሳበረት እያ ከትከውን፤ ግናኹ አምላኽ ዕዕሊ ሹሉ ግብዝነት ሰለ ዘጸልእ በቶም እትእመናም ሰባት ጽልኢ ኣሕዲሩ ከጥፍኦ እዩ። "እቶም ዝርኣኹም 10 ቐርንን እቲ ኣራዊትን ከላ ነታ ኣመንዝራ ሽጸልእዋን ኪግሰንዋን ጥራያ ሺገብርዋን ንሰጋኣ ሺበልዑን ብሓዊውን ኪንድድዋ እዮም። ግለት አምላኽ ኣላቡ ሺገብርን ኣደ ኣላብ ኪሹኑን፤ ቃል አምላኽ ከገሰ ዚፍጸም ከላ መንግስቶም

ነቲ ኣራዊት ኪህብዎን ኣብ ልቦም ኣእትዩ ኣሉ። ኣታ ዝርኣኹም ሰበይቲ ድማ ኣብ ነገሳት ምድሪ መንግስቲ ዘለዎ ዓባይ ከተማ እያ።" (ራእይ 17:16-18 18:5,8)።

ሰ. ጸረ ክርስቲስ ንአምላኽ ኪዋግሉ ኣብ ኣርግጊደን ይለዓል እም ይወፍል፤ ኣብ መወጃታ እቲ ዘበን እቲ ጸረ ክርስቲስ ንህዝቢ ዓለም ብምሉሉ ኣንጻር እቲ ህያው አምላኽን ኣታ ቅድስቲ ኹማን ይለዓል እዋ፤ ናብቲ ቦታ ጥፍኣቱ ዝኹን ውግእ ኣርግጊደን ይትንሊን ይለዓልን። እቲ ውግእ ምስ ጀመረ ሽላ ጉይታ ብሰልጣን ወሪዶ ንቃል ኣፋ ይወቐን ብህይወቱ ሽሉ ተታሒዞ ናብቲ ቀላይ ኣዊ ይደርብዮን። "ካብ ኣፋ ሽላ ነዛብ ዚወቐሉ በሊሕ ሰይፊ ይወጽእ።...እቲ ኣራዊትን እቶም ነገሳት ምድርን ሰራዊቶምን ከላ፤ ምስቲ ኣብ ፈረስ እተቐመጠን ምስቶም ሰራዊቱን ኪዋግሉ ተላኪሞ ርኢኹ። እቲ ኣራዊት ተታሒዞ፤ እቲ ነቶም ግሕተም እቲ ኣራዊት እተቐበሉን ንምሉሉ ዝሰገፉን ዚሰኹቶም ትእምርቲ ኣብ ቅድሚኡ ዝገበረ ነቡዪ ሓሰትውን ምስሉ ተታሒዞ፤ ንኸልቲኦም ብህይወቶም ከለው፤ ናብቲ ብዲን ዚነድድ ቀላይ ኣዊ ደርበይዎም።" (ራእይ 19:15,19-207 16:12-16)።

ሸ. ፍርዲ ስቲ ግሕተም እዚ ፍርድታት እዚ በብተራ ዚፍጸም ከኣታት ይመስል። እዚ ፍርዲ እዚ 7 እዩ። እዚ ፍርዲ እዚ ቦታ ቀዳመይቲ ዓመት እቲ 7 ዓመት ጸበባ ይፍጸም ይኸውን እብል።

1) ፍርዲ ስቲ ቐዳማይ ግሕተም (ራእይ 6:1-2)፤ ኣብ እቲ ወራሪ ኣብ አምባይ (ጳዕዳ) ፈረስ እዩ ተወጢሑ ዝርከብ እዚ ሽላ ሰላማዊ ተመሲሉ ብዝሒል ውግእ ከም ዚመጽእ እዩ ዚመስል። እዚ ኣብ ፈረስ ተወጢሑ ዚርከብ ዘሉ እቲ ናይቲ ዘበን እቲ መራሒ ዝኹን ጸረ ክርስቲስ እዩ፤ ኣመጽእኡ ከላ ሰላምን ደኣንን እዩ ኣብ ዚሰላሉ እዋን እዩ ኪኸውን። "ሰላምን ደኣንን እዩ ሺብሉ ሽለው፤ ንጥንቲ ቅልውላው ከም ዚሕዛ፤ ሽዑ ጥፍኣት ብድንገት ይመጽዎ፤ ከተውን ኣይከምልጡን እዮም።" (1ተሰ.5:8)።

2) ፍርዲ ስቲ ኻልኣይ ግሕተም (ራእይ 6:3-4)፤ እዚ ግሕተም እዚ ናይ ውግእ ግሕተም እዩ። እቲ ኣብዚ ተጠቒሉ ዘሉ ፈረስ ኣመር (ቀይሕ) እዩ። ብምጽእ ናይዚ ተመን እዚ ሽላ ሰላም ናይዛ ምድሪ ኪርከቐ እዩ፤ ምክንያቱ ሰይፊ ኪወሃብ እዩ። "ኻልእ ኣመር ፈረስ ድማ ወጽ፤ ነቲ ተቐማጥም ዘሉ ሽላ፤ ንኣድሕዶም ምእንቲ ሺታተሉሲ ንሰላም ካብ ምድሪ ሺርከቓ ተዋህቦ፤ ዓቡዪ ሰይፊውን ተዋህቦ።" (ራእይ 6:4)። እዚ ሽላ ብርቲዕ ምፍላስ ደም ከም ዚኸውን ይሕበር።

3) ፍርዲ ስቲ ሳልሳይ ግሕተም (ራእይ 6:5-6)፤ እዚ ግሕተም እዚ ኣዝዩ ከተላ እዩ፤ ምክንያቱ እቲ ፈረስ መጋል (ጸለም) ምልክት ናይ ጥጂት ዝኹን እዩ። እዚ ከላ እቲ ኪህሉ ዚኸልል ኣኮኖሚያዊ ውድቀት የርኢ፤ እዚ ግለት ከላ መግቢ ኪሰለን ምዃኑን እንተ ተረኽበውን

ገዢ መግባቱ ከም ዚኸውንን ይሕብር። ሰላላ ብርቱህ ኢኮኖሚያዊ ቅልውላው ከሁሉ ምዃኑ እዩ ዚሕብር ዘሎ። ካገዢ ዝተሳሰለውን ይኸውን እቲ ምቀዳዳር ናይ ብቐዳሪ እቲ ጸረ ክርስቶስ ኪጥቀም ዚቐትን።

4) ፍርዲ እቲ ራብዓይ ግሕተም (ራሕይ 617-8)፤
እዚ ምዝንያቱ ገዢ ተፈልጦ ዚፍጸም ጃምላዊ ቅትለት ዘይለመንቲ እዩ። ኣገዢ ሓደ ርብዓ ህዝቢ ዓለም ብውግእ፣ ጥጂትን ብሓራዊት ምድርን ኪመውት እዩ። ሕብሪ እቲ ፈረስ ሓምላይ (ብጫ) እዩ፤ ሰሙውን ሞት እዩ። እቲ ኩነታት ሕብሩ ብንጽር ግለጽ ከም ዘይኩነ ዚረድእ እዩ።

5) ፍርዲ እቲ ሓምሳይ ግሕተም (ራሕይ 619-11)፤
እዚ ፍርዲ እዚ ጃምላዊ ቅትለት ሓመንቲ እቲ እዋን እቲ እዩ። እቲ ቀንዲ ፍርዲም ከላ ግሕተም እቲ ጸረ ክርስቶስ ሰለ ዘይተቐበሉን ንምሳሌ ሰለ ዘይሰገዱን እዩ። እዚላተም ቅድሚ እቲ ብርቱህ ጸበባ ዝደሓኑ ኪኹት ኣይከላከሉን እዮም፤ ንሓተም ተነጠቐም ተወሲዶም ሰለ ዝኹኑ፣ ግናኹ ብሓዊ ሓሊፎም ንጉይታ ዝተቐበሉን ዝደሓኑን እዮም። እዚላተም ሰለ ክርስቶስ ኪምስኩ ተረጊሶም ህይወተም ዚሓልፍ እዮም።

6) ፍርዲ እቲ ሻዱሻይ ግሕተም (ራሕይ 6112-17)፤
እቲ ኣገዢ ዚፍጸም ጥፍላት ብምንቅጥቃጥ ምድሪ ዚፍጸም እዩ። ከሳህ ሕጂ ዓለም ካብ ትፍጠር ብልክህ እኳ እንተ ዘይተፈልጠ ልዕሊ 25,000,000 ሰባት ብምንቅጥቃጥ ምድሪ ሞይተም ኣለዉ። ሕጂ ኸላ ኣብ ዓለምና እዚ ኩነት እዚ እናወሰነን እናገደደን እዩ ዚኸይድ ዘሎ። ኣገዢ ዘሎ-ናዩ ዓመት ጥራሕ ኣዝዩ ጠቡሕ ምንቅጥቃጥ ምድርታት ተፈጺሙ ኣሎ። ኣብቲ እዋን ብርቱህ ጸበባ ከላ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ምስ ምጽልማት ጸሓይ ተሓዋዊሱ ኣብ ምድሪ ኣዝዩ ከበድ ጥፍላት ኪምጽእ እዩ። እዚ ሓደ ኣብቲ ቦቲ እዋን እቲ ዝፍጸም 6 ከበድቲ ጥፍላታት እዩ።

11) ከበድ ምንቅጥቃጥ ምድሪ፤ በዚ እዋን እዝን በዚ ግሕተም እዝን ከበድ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ዳርጋ ኣብ ምልእቲ ምድሪ ብሓደ እዋን ኪፍጸም እዩ። "... ርኢኹ እዋ ብርቱህ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ኹነ..." (ራሕይ 6112)።

1) ምጽልማት ጸሓይ፤ "... ጸሓይ ከም ወጮ ጸለመት፣ ወርሒ ውን ብዘላ ኸም ደም ኩነት።" (ራሕይ 6112)። እዚ ግለት ከላ ከምቲ ወጮ ንሰብ ምስ ተሸፊነ ገለ ከም ዘይርእ ዚገብር ኣዝያ ከትጽልምት እያ ግለት እዩ እምበር፤ ናብ ወጮ ከትልወጥ እያ ግለት ኣይኩነን። ከምኡውን ወርሒ ከም ደም ከትቀይሕ እያ፣ ግለት ከትርእያ እትጽልእ ከትኸውን እያ።

ሐ) ምወዳቕ ናይ ከዋኸብቲ ናብ ምድሪ፤ "... ከምኡ ከላ ከዋኸብቲ ሰማይ ኣብ ምድሪ ወደቕ።" (ራሕይ 6113)። እዚላተም ካብ ምድሪ ዚዓብዩ ከዋኸብቲ ገለ ክፋል ናታተም ናብ ምድሪ ኪወድቕ ምዃኑን እቲ ጥፍላት ዓብዪ ምዃኑን ዚሕብር እዩ።

መ) ምዝፋት ሰማይ ኪኸውን እዩ፤ "ሰማይውን ከም ኪጥቐለል ከታብ ኣግለሰ..." (ራሕይ 6114-17)። እዚ ከላ፤ እምሳኸ ኣብ ዙፋኑ ብግልጺ ከሳህ ዚርእ ሰማይ ኪኸፈትን ኣዲንቲ ኩላተም ሰባት ከላ ከበሪ እቲ ልዑል እምሳኸ ብግልጺ ክርእያን ኪገድግ ኪደልያን እዩን፤ ጥናኽ ኣይከኸለን እዩን።

ረ) ሰሕራን ካብ ሰፍራሎም ኪገልዙ እዮም፤ "... ገዢወ ኣኸራንን ደሲታትን ካብ ሰሰፍራሎም ገዛዙ..." (ራሕይ 6114-17)። እዚ ምስቲ ከበድ ምንቅጥቃጥ ምድሪውን ኪተሓሓዝ ዚኸላል እዩ። እቲ ምግግዙ ጥና ንእምሳኸ ብምእዛዝ እዩ ኪፍጸም።

እዚ ነገራት እዚ ከላ ንልቢ እተም ሽዑ ኣብ ምድሪ ዚጎበኑ ሰባት ከርዕዶ እዩ። እቲ ዝግበዩ ከርዕዶም ጥና እቲ ሽዑ ዚፍጸም ውግእ፤ ሕግምን ምልውጥቱ ኩነታትን ዘይኩነኹ ከበሪ እቲ ቀደም ዚገዕቅም ዚነበሩ እምሳኸ ምርኣይ እዩ። እዚ ምስ ርኣዩ ከላ ካብ ገጽ እቲ ገንበል ብሕፍሪት ኪሃድሙ ኪደልዩ እዮም። (ራሕይ 6115-17)። ሓደ ነገር ንረዓላ፤ ሰብ ከበሪ እምሳኸ ርኣዩ ከይተተንከፈ ኪሓልፍ ኣይከላልን እዩ። ነገሳታት፤ መላፍንቲ፤ ሃብታማት፤ ሓያላትን ባርትን ኩላተም ሰባት ብኸበሪ እምሳኸ ኪትንከፉ እዮም። ሽዑ ከሽበሩን ካብ ቅድሚ ገጽ ኪሃድሙን እዮም፤ ሰለ ኣብ ቅድሚ ቍጥጥ እምሳኸ ደው ኪብል ዚኸላል ያልቦን። "እታ ዓባይ መዓልቲ ቍጥጥእም መጸላ እያ እዋ፤ መንከ እዩ ደው ኪብል ዚኸላል።" (ራሕይ 6117)።

እዚ ፍርዲ ግሕተም መጀመርታ ደላ እምበር ዝኸፍለሰ ጊና ኪመጽእ እዩ። ጥናኽ እዚ ፍርዲ እዚ ንሰባት ካብ እምሳኸ ኣርሓቕም እምበር ናብ እምሳኸ ኣይመለሰምን ኣብ መንነት እቲ ፍርድታት ግሕተምን መለኸትን ካብ ዝተገልጹ ገለ ነገራት እስከ ንርእ።

ቀ. ንጉይታ ዝተቐበሉ ድሑናት ዘበን እቲ ብርቱህ ጸበባ፤ እቲ ጸበባ ናይቲ ብርቱህ ጸበባ ኣዝዩ ከበድ ሰለ ዝኹነ እቲ ጸበባ ነፋም መሰኻኸር እቲ ብርቱህ ጸበባ መታን ከይጉድእም እምሳኸ ነፋም 144,000 መሰኻኸር ፍሉይ ግሕተም ኪገብረሉምን ክከልልዎምን እዩ። ነፋም ባርት እምሳኸ ኣብ ገምባርም ከሳህ እትሓትምሲምድሪ፤ ወይስ ባሕሪ፤ ወይስ ኣለዋም ኣይትጉድኡ፤ በለ።" (ራሕይ 711-8)። ኣገዢ ሓደ ከትምልሶ ከበድ ዝኹነ ሓብ ኣሎ እዚ ኸላ፤ ኣገዢ እዋን እዚ ቤተ ክርስትያን ተነጠቐ ከትውሰድ ሰለ ዝኹነት ነም ሰባት እዚላተም መን ኪምስከረሉም እዩ? ዚብል እዩ። እቲ መልሲ ቀለል እኳ እንተ ዘይኩነ መንፈስ እምሳኸ ኪምስከረሉምን ኪልወጡ ኪገብርዎን እዩ፤ ኣልና ንምልሰ።

1) "ከሳህ እትሓትምሲ" (ራሕይ 718)፤ እዚላተም "ባርት እምሳኸ" እዮም። እዚላተም ገዢይካ ካብ ነገድ ጥን ካብተም ኩላተም 12 ነገሳት እስራኤል ነገድ ለዊውን ወሲኸካ 12,000 ካብ ነፍሲ ወከፍ ነገድ፤

ጠይክ ካብ ሃገሩ ጥን ለዮም እቲ ዚጠረጠሩ ግሕተም ዚርሓ ደዳዝ ደርሓ ዘገደበ ላይኩንን ግሕተም ጥና ዋነት፤ መንነትን ምርገጋጽን ዘመልከት እዩ። ሰላይ እዚ ግሕተም እዚ ናይ ለምላሽ ምዃኖም እዩ ዘመልከት እዮ፤ ካብ ኢፋ ኪወሰዱምን ኪምንዘሩምን ዚገለል ናቶም የለን። ጠይክኡ ከላ ንጸላሊ ዘርዕፋ እዮም።

2) ከመይ ገይርኻ ልዮም ኪድሕኒ? ከምቲ ኩላትና እንፈልጦ እታ ቤተ ክርስቲያን ተምልኦት ኣቐዲጣ ተነጠጾ ሰለ ዝኹነት፤ ከመይ ገይርኻ ኪድሕኒ እዮም? መን ኪምስኪሎም እዩ? ዚብል ሕቶ ኪለፃል ቅኑዕ እዩ። ግናኺ እዚ ንረፃእ መጽሓፍ ቅዱስን ቅዱሳት መጻሕፍትን ከም ዘሉ ከሰተውዕል ይግባእ እዩ። እዚ ካብ ሃለወ ከላ ኪሰምዕሉ ዘይገለሉሉ ምክንያት የለን እዮ፤ ብእኡ ኪድሕኒ እዮም።

3) እንታይ ኪገብሩ ልዮም? እቲ ልክዕ ዕዮሎም ንጽር እኳ እንተ ዘይኩን ወንጌል ሰቢኻም ነፍሳት ናብ ጉይታ ኪምጽኡ እዮም እዮ፤ ናይቲ ዘበን እቲ ሰበኸቲ ወንጌልን ንእስራኤል ምስ ለምላሽ ከትዕረቕ ኪገብሩን እዮም። እዚ እቲ ቀንዲ ዕዮሎም ኩይኑ ብዙሓት ብእላተም ኪለምኑ እዮም። (ራእይ 14:1-5)። እቲ ወንጌል ግና ብእላተም ጥራሕ ላይኩንን ኪሰበኸን ኪዘርጋሕን፤ ብኻልላት መስኻኸርውን ኪሰበኸን እዩ። እቲ ሓለዋ ለምላሽ ግና ንፃላተም ጥራሕ እዩ ኪግበረሉም። ሰላይ ጠዘበን እቲ ብርቱዕ ጸበባ ወንጌል ናብ ኩላ ፃሎም ኪዘርጋሕ እዩ። (ማቴ.24:14-14፤ ራእይ 14:6-7)።

4) እንጽር እስራኤል ተላፂላን ዘፍርሓኡ ገለ ሃገራት፤ ቡቲ እዋን ብርቱዕ ጸበባን ቅድሚኡን ንእስራኤል ዚጨንቅን ኪጥፍእላ ዚጽዕራን ሃገራት ከም ዘለዋ መጽሓፍ ቅዱስ ገሊጹ ላሉ እዮ፤ ገለ ካብኡ እስከ ከንጠቅስ።

1) ግብጽን ሃገራት ፃረብን፤ ግብጺ ብደቡብ እስራኤል እትርከብ ሓንቲ ካብተን ፃብይቲ ሃገራት ፃረብ እያ። እሃ ሃገር እዚላ ንሃገራት ፃረብ ከትመርሐን እትጽዕር ሃገር እያ። ብፍላይ ድሕሪ እቲ ውሩይ መራሒ ላጀግል ፃብደል ናብር እቲ መራሕነት ናይ ሃገራት ላዕራብ ምስ ሰርያን ሊብያን ተወዳዲራ ከትወስዶ እትቃሰስ ሃገር ምዃኖን ብቕፃታ እናተራእየ ዝኸይድ ዘሉን እዩ። እሃ ሃገር እዚላ ሕጂውን መራሒት ሃገራት ፃረብ ምዃኖ ዚርሓ ብዙሕ ሃገራት ላሉ፤ ንእብነት እቲ ዋና ጸሓፊ ናይ ማሕበር ሃገራት ፃረብ ግብጻዊ እዩ። ቤት ጽሕፈት እቲ ውድብውን ላብ ካይሮ እዩ። እሃ ሃገር እዚላ ለምስላር ምስ ሃገራት ላዕራብ ኩይና ንእስራኤል ከተጨንቅላ እያ። እዚ ኩነት እዚ ከላ እንርእዩ ዘሉና ይመስለኒ።

2) ሩዕያን ሃገራት ምብራቕን፤ እዚ ቅድሚ ቅሩብ እዋናት ሓቂ እናመሰለ ዝኸደሉ እዋናት፤ ማለት ቅድሚ ምፍራስ ሕብረት ሶቭየት ነይሩ። ግናኺ ሕጂውን ፈጸሙ ሓቅቲ ጠፊኡ ላሉ ማለት ላይኩንን፤ ሰለ ሩዕያ ብፍላይ ብወተሃደራዊ ፃብይ ሃገር እያ። ንፃላምና መሓርያታት ውግእ ብምሻጥ መወዳደርቲ የጠገን። ቡቲ እትሸደ ዘላ መገዲ ከላ ንሃገራት ምብራቕ

ኢውርጸን እስያን ላንጻር ሃገራት ምዕራብን እስራኤልን ከም እትመርሓን እያ እትመሰል። እዚ እቲ ላብ ሀዘቅሊል "ጥንጥን ጥንጥን" ዚብሉ ምስ ሃገራት "ፋርስ" (ኢራን)፤ "ኢትዮጵያ" (እዚ ሕጂ ሱዳን፤ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዚበሃል ዘሉን፤ ምናልባትውን ደቡባዊ ክፍሊ ኣፍሪቃን ምክንያቱ "ኢትዮጵያ" ማለት ጸሊም ቅርብቱ ማለት ሰለ ዝኹን)፤ ፋጥ (ሊብያን ሃገራት ማገራብን)፤ ጎመር (ጀርመንን፤ ፍራንኮንን)፤ ተጋርማ (ቱርክን ሰርያንን) መራሕነት ሩዕያ ላንጻር እስራኤል ዚለፃላ ሃገራት እየን። (ሀዘ.38:5-8)። እቲ ብዚላተም ዚምራሕ ሰራዊት ከላ ላንጽ ብርቱዕ ሰለ ዝኹን ላብ ፍርቂ እቲ ብርቱዕ ጸበባ ብኢድ ለምላሽ እዩ ደው ኪብል ለምብር ላይክላልን እዩ።

በ መደብ እቲ ጸረ ክርስቶስ፤ እቲ ጸረ ክርስቶስ ኩወ ፍርቂ እቲ ብርቱዕ ጸበባ ንእስራኤል ከም ዚደግፍ እዩ ዚመስል። (ጥን.9:27፤ ራእይ 11:2-3፤ 12:6,14፤ 13:5)። ቡቲ ብጥንጥን ጥንጥን ዝፍጸም ወራር ኩሉ መደባቱ ዝፈረሰ እንተመሰለ እኳ ብኢድ ለምላሽ ግሌኡ ኩወ ዚበጽሕ ካብ ውድቀት ኪድሕን እዩ። ሽዑ ሽላ ብሓይሉ ላንጻር እስራኤል ኪለፃል እዩ።

1) ነቶም 2 መስኻኸር ኪሰበኸኩ ላይ፤ ላብዚ ዘበን እዚላ ምላሽ 2 መስኻኸር ኪተንሰለ እዩ። እዚላተም ከላ ላንጻር እቲ ጸረ ክርስቶስ ኪንበዩን፤ እስራኤል ንዕኡ ኪይሰግዱ ኪገብሩን እዮም። ለምላሽ ምሓታተም ሰለ ዝኹን ሽላ ብዘገርም መገዲ፤ መገዲ ምድሓን ኪሰበኩን ብዙሓት ኪለምንዎም ኪገብሩን እዮም። ላብ ፍርቂ እቲ እዋን ማለት ድሕሪ 8 ፃመትን ፈረጃን ከላ ላንጻላተም ኪውድሑን እቲ ጸረ ክርስቶስ ኪቐትሉምን እዩ።

ቡቲ ዝተፈጸመ ምቕታል ከላ ሰባት ኩላተም ርእየም ሓጉሶም ኪገልጹ እዮም። እቲ ዝተፈጸመ ኩነት ኩላ ፃሎም ከትርእዩ እያ፤ እዚ ሽላ ሱሚ ዝከላል ምዃኑ ብዚ ናይ ላተላይት ሃገራት ኣነጻርና እንርእዩ ኩነት እዩ። (ራእይ 11:1-10)። እቲ ራሳታተም ንሰለስተን ፈረጃን መፃልታት ላብ ጉደናታት ኪደርበን ብድሕራኡ ብጉይታ ኪውሰድ ከሉ ብዘላ ፃሎም ከትርእዩን እያ። ብዚ ሽላ ለምላሽ ኪኸብር እዩ። "ድሕሪ ሰለስተ መፃልትን ፈረጃን ድማ መንፈስ ህይወት ካብ ለምላሽ ላተዎም፤ ቢጋርምውን ቂሙ፤ ነቶም ዝጠመትዎም ከላ ብርቱዕ ፍርሃት ወደቓም እዮ፤ ነጀው ደይቡ፤ ዚብሉም ፃብዩ ድምጺ ካብ ሰማይ ሰምዑ። ብደቡና ድማ ናብ ሰማይ ደየቡ እዮ እቶም ጸላእተም ጠመትዎም። ... ነቶም ዝተረፉ ድማ ፍርሃት ሓም ንለምላሽ ሰማይውን ኩበሪ ሃብዎ።" (ራእይ 11:11-13)። ሽዑ እቶም 144,000 መስኻኸርውን ናብቲ ካብቲ ጸረ ክርስቶስ ዚዕቅቡሉ በረኻ ኪውሰዱ እዮም እዮ፤ ጸረ ክርስቶስ ነቲ ለምላሽ ኪቆጸጸር እዩ።

እምኦ ከልተ መስኻኸር እዚላተም ግና መንመን እዮም? ንዚብል ሕቶ፤ ብዙሕ ርእይቶታት እኳ እንተሉ ከልተ ካባታተን ከትንብህ እፈቲ።

ሀ) የፍቅር ልዩነት ለሮብ "ከሆኑ ገብ ልገላ መግት ብድረውን ፍርድ እተሰርዝ" (ላቢያ127)። ነገ ጥቅሱ እዚህ ሆኖውላድ ገብ ሰባት፤ የፍቅር ልዩነት ምት ስለ ዘይጠጥሙ፤ እዚህተም "የፍቅር ልዩነት" ከሆኑ ለሰዎች፤ ሰለዚህ ሽቦ ተገላጭ ከሆኑ ለሰዎች፤ ይባላል። እዚህ ጥናት ነገ ስለጥን ምንግብ ቤተ ክርስቲያን ዘይጥም ምውላድ እተም ለመገባት ከመይ ገይርም ከሆኑ ሁሉምም ለይርድላንን፤ እንተ ዘይከብን ገላጭውን ከሆኑ ለሰዎች ከሆኑ ለሰዎች። እምበክር እዚህ አተሓሳዝ እዚህ ገድን ለይከብን።

ለ) መላን ልዩነት ለሮብ እዚህ ልሳብ እዚህ ጠብቀውት ምሁራት መጽሐፍ ቅዱስ ዘይገኙ ልሳብ እዩ። ዝድገኙ ልሳብውን ይመስል፤ ለነውን ገዕዝ እየ ዝድገኙ። ገብ ደገፍቲ ልሳብት እስከ ገርላ።

(1) እቲ ልብ (ራእይ 11:6) ተጠቂሱ ዘሉ ተለምራታት ምስቲ ልብ ምድሪ ሽጢ ዝጠርፍ ዚመስል ተለምራታት ከገብሩ ከርላዩ እየም። ገላጭት መሲ ገማይ ናብ ደም ሰመጠ፤ ልዩነት ከላ ዝኖብ ከይዘገብ ግንቡ። "እዚላተም በተን መግልታት ትገብሩም ዝኖም ምእንቲ ሽይዝንም ገሰማይ ከገጸውዎ ሰልጣን ለሰዎች። ናብ ደም ከልውጥም ልብ ልዕሊ ግያትን ገምድሪ ጠብዶልዶ መጠን ብመግት ዘበላ ከቐዝፍጥን ሰልጣን ለሰዎች።" (ራእይ11:6)።

(2) እዞም ለገልገልቲ እዚላተም ልብ ምድሪ ዝጠርፍ ለገልገሉት ከይወድሉ እየም ካብ ምድሪ ተፋገሩም። እዚ ሽላ መሲ ናብታ ሃገር ተበቲ ከይለተዉ፤ ልዩነት ከላ ብፍርሒ ዚለክል ካብ ኢዛቢል ምስ ሃይመ ሕጂ ጥናት ልብ እየን እቲ ብርቱዕ ጸቡ ከእመን እዩ። ሰለዚ እቲ ለገልገሉትም ገምፍጽ እንደገና ከመዶ እየም።

(3) እዚላተም ልብቲ ግዜ ምንግብ ናይ ዝሞቱን ዚውሰዱን ሰባት ለጠብት እየም። መሲ ሞይቲ ሰታሉ ጥናት ለብይ ከም ዘሉ ለይንፈልጥን ኢና፤ ምዝንያቲ ለምላሽ እዩ ቀቢርም። ሰለዚ እቲ ሰታሉ ከይመሽመሽ ተግባሩ ይህሉ፤ ሰለዚ ይሽውን ከላ ድያብሉትን ገብራ ምስ ግዚሊል ሊቀ መላእክቲ ተባሊሱ ከጥፍሉ ዝሓሰበ ዝክበረ። ልዩነትውን ለጠብት ናይቲም ሞት ከይጠጥሙ ዚገጠቁ ለመገባት እዩ።

፩) ጸረ ክርስቶስ ኩሉ ለምላሽ ከቆጸረ እዩ "ልብ ፈረጅ እቲ ሰሙን ከላ ነቲ መስዋሪቲ ሕፋድን ነቲ መስዋሪቲ ብልዕን ከውግድ እዩ። እቲ መጥፍላ ድግ ጠብፍፍ ርኽበት ከመጸለ እዩ፤ እዚ ሽላ ከጠዕ እቲ ምዳብ መፈጸምታ ልብቲ መጥፍላ ዚወርድ እዩ።" (ጥገ.9:27 ማቴ.24:15)። "ቅድም ከሕይወት ከይከብን፤ እቲ ርእሱ ለምላሽ ምዃኑ እናከርላዩ፤ ልብ መቐደስ ለምላሽ ከጠዕ ከቐመጥ፤ ለምላሽን ቅዱስን ልብ ዚበሃል ዘበላ ከትንበእን ዚበጠን ሰብላይ ግመጽ፤ እቲ ወዲ ጥፍላት፤ ከይተገልጸ፤..." (2ተሰ.2:14)።

ሀ) ልዕሊ ልዕሊ ይዛወሩ ገሱ ካብ ሰብላዊ ሓይሊ ዚሕደል ሓይሊ ይረክቡ፤ እዚ ሽላ ሰይጣን ባዕሉ ሓይልን ሰልጣንን ከህበ እዩ። ሰይጣን እዚ ከገብር ናብ ምድሪ ምስ ወረደን ለምላሽ ከላ ምስ ለዋረዶ እዩ

ናብ ምድሪ ዚደርቡ። በዚ ሰብ እዚ ለቢሉ ከላ ሰይጣን እቲ ዝል ገምድሪ ከቆጸረ እዩ። "... ለኩም ምድርን ባሕርን ጥናት ድያብሉትን ተፋብ ዘገን ከም ዘለዎ ፈሊጡ፤ ጠብርቱዕ ተጥግ ወራሕኩም ለሉ እየ፤ ወይለኹም።" (ራእይ 12:12)።

ለ) ሽላ እቲ ብርቱዕ ተሃሉ ዚሓውጥሉ እየን እዩ እዚ ምሕዋይ ተሃሉ እዚ ገብዞ ግለም ከደንጅ እዩ። እዚ ኩነት እዚ ምናልባት እቲ ግዝላቲ ልብ ግለም ዝገዛሉን ካብ ብርቱዕ ውድቀት ጻርጋ ሞይቲ ዚበሃሉ ይሽውን። ገብ ጸሓፍቲ ምናልባት ቡቲ ውግላ ኣርግጊዶን ተወጊሉን ሞይቲ ይትንበእ ይሽውን ዚብሉውን ኣለዉ። ጥናት ለይመስለንን ከምሉ ዚሽውን። ጥናት እዚ ገዕዝ ብትዕቢት ከገፋሕን መን ከማይ ከብልን ከገብርን ለንጻር እበራሕል ከልግሰሉን እዩ። "ልብቲ ልዕሊ ከላ ናይ ትዕቢት ቃል ከሃረብ፤ ነቲም ናይ ልዕሊ ቅዱሳን ድግ ከጸንተም፤ ዘመናትን ሕጋትን ከልውጥ ከላ ከሕልን እዩ፤ ገላጭውን ከላዕ ዘመንን ዘመናትን ፈረጅ ዘመንን ልብ ኢኡ ከውግሱ እየም።" (ጥገ.7:25 ራእይ 13:5-7)። በዚ ለቢሉውን ሰይጣን ነቲም ናይ ለምላሽ ሰባት ለንጻርም ከልግሰሉ መገዲ እዩ። "እቲ ዝል ከላ ነታ ሰብይቲ ተቐጥግ እየ ምስተም ገትለዛዝ ለምላሽ ከሕልምን ምስከር የሱስ ሓገም ዘለውን ዝተረፉ ዘርላ ከገጋእ ከደ።" (ራእይ 12:17)።

ሐ) መታን ከዕመት ከላ እቲ ነብይ ሓሰት ግዚሕ ነገራት ከገብር እዩ (ራእይ 13:11-18)። ለቐዲምና ከም ዝገለጸናዮ እቲ ነብይ ሓሰት ቀንዲ ዕጻምሉ፤ ሰባት ነቲ ጸረ ክርስቶስ ከሰግዱ ምግባር እዩ። እቲ ነብይ ሓሰት ንርእሱ ከገብር ልብባት የብሉን፤ ከሆኑ ለግዚላብር መንፈስ ቅዱስ ንክርስቶስ ከገብር ዝገድ እዩ። ልክዕ ከሆኑ ጸረ ክርስቶስ ከገብር ከገላል ከገብር እኳ እንተ ሽላን ንርእሱ ከገብርሲ ለይፍትንን እዩ። "ልብ ቅድሚሉ ድግ ጠብሉ ሰልጣን እቲ ቐዳማይ ለራዊት ይገብር። ገሱ ነቲ እታ ቐሃሊ ሞቱ ዝሓወድሉ ቐዳማይ ለራዊት ከላ ምድርን እተም ልብላ ከነብሩን ከም ዚሰግድሉ ይገብርም።" (ራእይ 13:12)። ገሱ ሓዊ ካብ ሰማይ እኳ ብምምጻእ (13:13-14)፤ ገምሳይ እቲ ጸረ ክርስቶስ ከንቀሳቐስን (13:14-15)፤ ኩሉ ሰብ ገምሳይ እቲ ጸረ ክርስቶስ ከሰግድ ከገብርን ይሽላል እዩ። (13:16)።

፩) ጸረ ክርስቶስ ንቐሃብ ግለም ይቆጸረ (ራእይ 13:16-17)። እቲ ቀንዲ ዕዮ ናይቲ ነብይ ሓሰት፤ ሰባት ነቲ ጸረ ክርስቶስ ከሰግዱ ምግባር እዩ። እዚ ሽላ ምስ ተጠብ እቲ ህዝቢ ብምትእልዎር እዩ ከፍጽም። እዚ ሽላ ከምዚ ሕጂ እንገብር ዘሉና ናይ ኩምን ሰለተም ገይሩ ከቆጸረ እዩ። እዚ ከላ ዝኹን ይኹን ሰብ ገምሳይ እቲ ጸረ ክርስቶስ እንተ ዘይሰገደ ከዕድገን ከቪይጥን ከም ዘይሽላል ከገብር እዩ። ገዕዝ ከሰግድ ምስ ወሰነ ሽላ ልብ ኢኡ ወይ ልብ ግንባሩ ተጽፎ እቲ ለራዊት "666" ምልክት ከግጠራን ከነገድን እዩ። "ንኹላተም ከላ፤ ነቲም ናጸሽቱን ግብይትን፤ ገሃብታማትን ድኻታትን፤ ገዋዊታትን ባርትን ልብ የግናይ ሊዶም ወይሰ ልብ ግንባርም ግሕተም ከም ዚቐረሱ ይገብር ለሉ። ሓደ እኳ ግሕተም

ሆኖ እቲ ኣራዊት ወደብ ቀጽሪ ሰሙ እንተ ዘበሉ፡ ከዕድግን ኪሸይጥን ከም ዘይገለል ይገብር። (ራእይ 18:16-17)። እዚ ሓብብ እዚ ከላ እንተ ዘይሰገድካ ትመውት ግለት እዩ። ንኹሉ ሰብ ግሕተም ተገብራ ግለት እዩ። ግሕተም ግለት ብዘይ ብሉኡ ገብ ሃገር ከትገብር ዘይትገለል ምልክት ከምቲ ቀደም ንባርት ምልክት ዚገብራ-ም ዝብረ ግለት እዩ። እዚ ግሕተም እዚ "666" ዚባል ቀጽሪ እዩ። እዚ ቀጽሪ መለዌ ቀጽሪ እቲ ዝበል፡ ደረ ከርሰተሰን እቲ ነባዪ ሓሳትን እዩ። ከሓተም ነቲ ቀጽሪ እቲ እተቐበሉ ከላ ኣብ መወጃታ ኪቐዙሉ እዮም። (ራእይ 18:18፤ 19:20)። እቲ ቐጽሪ "6" ቀጽሪ ሰብ ኪኸውን ከሉ፡ እቲ 3 ዝኒ ምድጋሙ ከላ ነቲ ቀጽሪ እምላኽ ዝኹነ ቀጽሪ "3" ከምድጋም እምላኽቲ ኪረጋገጽ ከም ዚደሊ ዚመልክት እዩ።

ሰላዚ ደረ ከርሰተሰ ብከብከት እተም 144,000 መሰሻኸርን ካልእት ናይቲ እዮን እቲ ለመንትን፤ እተም ንግሕተሙ ምቕባል ዝሰበደን ቦቲ እዮን እቲ ንከርሰተሰ ዝተቐበሉን ሰባት ምእንቲ ኪቆጸርዮን ንኹላተም ብሊካናጂ ኪቆጽዮምን ኪደሊ እዩ።

፩. ፍርዲ እቲ መለኸትን ጽዋልን፡- እዚ ፍርድታት እዚ እቲ ሓደ ካብቲ ሓደ ዚገድድ ኩይት እቲ ኩነት እናገደደ ከም ዚኸይድ ዚሕብር እዩ።

1) ፍርዲ እቲ መለኸት፡- ቦቲ ግሕተም እቲ ተጥፃ እምላኽ ከም ዝተገልጸ ንድር እዩ። እንተኹነ ጥና ባዚ ፍርዲ እዚ ዝገደደ ኪኸውን እዩ። እቲ መጽሓፍ ተሸራቂ እቲ ግሕተም ከም ዝተኸፍተን እተን 6 ግሕተማትን ርኢና፤ እውና። ብምኽፋት እታ ገይቲ ግሕተም ከላ ብርቱዕ ኩነት ምፍጻሙን ሀድላት ከም ዝኹነን ኢና እንርኢ። እቲ ሀድላት ጥና ናይቲ ኩነት ዘይከብሉ፤ ብርታዕ ናይቲ ቀጸሊ ፍርዲ መለኸት ዚገልጽ እዩ። (ራእይ 8:17-9:21፤ 11:16-19)። እተን ናይ መወጃታ 3 መለኸታት ካብተን ዝሓለፉ 4 መለኸታት ምብርታዕን "ወጥ" ከምባል ተገልጸ። እቲ ዝበርታዕ ሰላሰተን ፈረጃን 9መት እዮን ናይተን 7 9መት ብርቱዕ ጸብ መፃኢ እዩ ዚጅምር፤ ቦተን 7 መለኸታት ወደብ ቦተን 3 ሓረጊዎት ወጥታት ርገጽቶታት ኩንና ከንዛረብ ኣይንገለልን ኢና።

2) ፍርዲ እቲ ቐዳማይ መለኸት (ራእይ 8:17)፡- ኣብዚ ክልተ ኣንጻር ዝኹነ ሃገራት ብሓንባላ ሓደ ሲሶ ናይ ምድሪ ኪንፃፃ ንርኢ። እተም ኣንጻር ሃገራት ቢድን ሓውን እዮም። ብሓላተም ከላ ሓደ ሲሶ ናይ ምድሪ ኣእዮምን ሓርን ነደደ። ብርግጽ ከላ ደምን ቢድን ሓውን ተሓዊሎ ነቲ እትክልቲ ናይ ምድሪ ለቃጸሎ። ቢድን ንእትክልቲ ከም ዚቃጽሎ ብዛይዝ እተደገፈ እዩ። ኣቐጽልቲ ምድሪ እንተብፈሉ ከላ ኩነታት እዩር ምድሪ ከም ዚበላጽ ርገጽ እዩ።

3) ፍርዲ እቲ ሽልልይ መለኸት (ራእይ 8:18-9)፡- ኣብዚ እቲ ከም ከርን ተመሲሎ ዘሎ ሓዊ ተምሳሌ እዩ። እዚ ከም ከርን ዚመስል ነፃ፤ ሓዊ ድማ ናብ ባሕሪ ተደርባዩ። "እቲ ዕብዮት እቲ ጥፍላት መግለጺ ከንረኽቡሉ ሰለ ዚብርታዩ፤ ይኸውን ከላ እዚ መግለጺ እዚ ተጠቐሙ ዘሎ። እቲ ውጽኢቲ ጥና ኣዝዩ ከቢድ እዩ፤ ግለት ሓደ ሲሶ ናይ ባሕሪ ደም ኩነት እዮ፤ ሓደ ሲሶ ካብተም ኣብ ባሕሪ ዚርከቡ ፍጡራት ሞቲ፤ ሓደ ሲሶ መራኽብ ጠፍኦ። እዩ፤ እቲ ጥፍላት ኪፃቢ፤ ዝዕ ግላዮ እንታይ ኢሳ ኹን ተውሪ ትኸውን?"

4) ፍርዲ እቲ ባልባይ መለኸት (ራእይ 8:10-11)፡- ብምኽንያት እዚ መለኸት እዚ፤ እቲ ንጹህ ጥዕም ግያት መረረ እዮ፤ ከላይ ንብዙሓት ሰባት ናብ ሞት ኣገብሩ። ከዚ ምኽንያት ዝኹነ ሽላ ሓደ ዝወደቐ ናብደ ኩኹብ እዩ። ሰላዚ ባዚ መለኸት እዚ ጣዕሚ እቲ ዘሎ ግያት ኪበላኽን ብምረት እቲ ግያት ከላ ብዙሓት ኪሞቲ ምጂናምን ንርኢ። "ከም እቲ ኩኹብ ድማ ምረት እዩ ዚበላ፤ ሲሶ ግያት ከላ መረረ፤ መረር ብምጂኑውን ብሰሪ እቲ ግይ ብዙሓት ሰብ ሞቲ።" (ራእይ 8:11)።

5) ፍርዲ እቲ ራብዓይ መለኸት (ራእይ 8:12-13)፡- እዚ መለኸት እዚ ንጹሓይ፤ ወርሒ፤ ከምኽብትን መፃልታዊ ዑደቶምን ዚትንከፍን እዩ። ሓደ ሲሶ ናይ ከምኽብቲ፤ ጸሓይን ወርሕን ሰለ ዝተተንከፈ ከላ ሓደ ሲሶ ናይ መፃልቲ ተተንከፈ፤ ግለት መፃልቲ ኣብ ከንዲ 24 ሰዓት 16 ሰዓት ኩነት ግለት እዩ። እዚ የሰሰውን ባዕሉ ዝበሎ እዩ። "ኣብ ጸሓይን ወርሕን ከምኽብትን ከላ ትእምርቲ ኪኸውን እዩ።" (ሉቃስ 21:25)።

ብድሕሪ እዚ ኩነት እዚ ዚፍጸም ሃገር ከላ ኣዝዩ ከቢድ ሰለ ዝኹነ፤ እቲ መለኸት ዝፍሕ ኣዝዩ ከም ዝኸበደን ወጥ ምባል ከም ዝጀመረን ኢና እንርኢ። "... ነጥም ኣብ ምድሪ ዚነብሩ ዘለዉ ወደለኦም፤ ወደለኦም፤ ወደለኦም፤ ኪባል ከሎ ሰግዕኩ።" (ራእይ 8:13)።

6) ፍርዲ እቲ ሓመሻይ መለኸት (እቲ ቐዳማይ ወጥ) (ራእይ 8:11-12)፡- ባዚ መለኸት እዚ ሰልጣን ዘለዎ ኣንበሣ ናብ ምድሪ ወጸ፤ እቲ ምድላም ከላ ካብ መፃልቲ ምድሪ ግለት ሲላል እዩ። ሰላዚ እዚ ኣተም ኣንበሳ (ኣንበሣ) ዚመስሉ ኢጋንጉቲ እዮም። እዚ ኣተም ኢጋንጉቲ ምጂናም ካብቲ ንጉሶም ኢና እንርኢ። "ንጉሰ ኣለም፤ ንሱ መልኸ መፃልቲ እዩ፤ ብድርኢ ሽላ ሰሙ ኣጸልዮን ይበሃል።" (ራእይ 9:11)።

እቲ ሰፃዮም ኣዝዩ ከቢድ እዩ፤ ከም ዕንቅርቢት እዮም ዚነገሱ ከትከላኹም ከላ ኣዝዩ ከቢድ እዩ፤ ከም ኣንበሣ መንግሥተኛ ዘለዎም መናፍብቲ ሰለ ዝኹኑ። ከም ተፈጥሮኣዊ ኣንበሣ እምበኣር ኣእዮምን ኣቐጽልትን ኣይትንከትን እዮም። እቲ ምፍትሓም 75 ወርሒ እዩ፤ ቦተን ወርሓት እቲ እተን ሰብ ዝላ ርኢሎ ኪቐትል እንተ ደለዮውን ኣይከክለሉን እዩ። ብርግጽ ከም ፍጥረታት እዚ ኣተም ከንርኢምን እኒ እንተ ዘይከላልና ተምባል ጥራሕ እዮም ከንብሎም ጥና ኣይንገለልን ኢና። እቲ ኣብዚ ዝርኢ ሓደሊ ሰይጣን ንምሰጃይ ኣዝዩ ከቢድ እዩ፤

ብሓቂ ወደ!! በባት በጋንንቲ በለ ዘይለም ተምላል እዩ እንተበሉ እኒ ከምሉ አይኩንን።

ሰ) ፍርድ እቲ ሻዳሻይ መለኸት (እቲ ሽልላይ ወደ)

(ፊደይ 9118-21)፤ አቋጥሮ በቲ ራብዓይ ማሕተም ሓደ ርብዓ ህዝቢ ዓለም ከም ዚመውት ርኢና ኔርና፤ ሕጂ ሽላ በዚ ሻዳሻይ መለኸት ሓደ ሲሶ ኪውሰኹ እየም። ሰለዚ እዘን 2 ፍርድታት እዚአተን ጥራሕ ልዕሊ ፍርቂ ህዝቢ ዓለም ኪጥፍላ እየን፤ ምስሉ ሽላ እቲም ብጥጂት፤ ውግእን ሕማምን ዚሞቲ እሰከ ንወሰኸሉ፤ እዞኖ ከቢድ ኪኸውን እዩ።

እቲ በዚ እዋን እዚ ዚፍታሕ ሰራዊት 200,000,000 እዩ(ፊደይ 9116)፤ እዚአተም ገሊአተም ምናልባት እቲ ናይ ርሑቕ ምብራቕ ሰራዊት ኪኹት ዚከላል እዩ ኪብሉ ከለው፤ ገላ ከላ እዚአተም ዚፍትሉ ኣጋንንቲ እየም ይብሉ። እን ሽላ እቲ ዚጥቀሙሉ መሳርሒታት ውግእ ከላ ሓዊ፤ ሆንከተሰን ዲንን እዩ፤ እዚ መሳርሒ እዚ ናይ ገዝም እባት መሳርሒታት ሰለ ዝኹን ከላ ንሳተም ኣጋንንቲ ኪኹት ኣለዎም ኣብል። ጥናኽ እቲም ካብዚ ዝተረፉ ሰባት በቲ ኩነት ኣብ ከንዲ ብልበምናብ እምሳኽ ዚምለሱልባተም እትረፉ እዮ፤ ናብ ጣሊታትን ኣሰማትን ኣዘንበሉ እምበር ኣይተነሳሩን። "እቲም በዘን መዓት እዚአተን ከይተቐትሉ ዝተረፉ ሰባት ከላ፤ ንኣጋንንትን ነቲም ኪርእዩ፤ ወይስ ኪሰምዑ፤ ወይስ ኪኸዱ ዘይከላሉም ጣሊታት ወርቅን ብሩርን ኣሰራዝን ኣእማንን ኣዕጸውን ከይሰማዱ ኹብቲ ግብሪ ኣእዳም ኣይተነሳሩን፤ ካብ ነፍሲ ምቕታሉም፤ ወይስ ካብ ኣሰማተም፤ ወይስ ካብ ምንዘርናኦም፤ ወይስ ካብ ሰርቆም ኣይተነሳሩን።" (ፊደይ 9120-21)።

ሸ) ፍርድ እቲ ሻብዓይ መለኸት (ሰልሳይ ወደ)

(ፊደይ 11118-19)፤ በዚ መለኸት እዚ ምምጻእ መወዳእታ ዓለምን እተን ተረፈን ዘለዋ 7 መቐጸዕትታትን ናይቲ ጽዋእን ተጎረጎን ኣለዋ። እዘን ፍርድታት እዚአተን ፍርዲ እቲ ጽዋእ ይበሃላ (ፊደይ 1611-21)። እዚአተን ሓደ ድሕሪ ሓደ ኣብ መወዳእታ እተን 7 ዓመት ዝመጸ ይመሰለኒ። እዚ ምናልባት እቲ ሰግደት ነቲ ጸረ ክርስቶስ ምስ ዓዘዘ ይፈሰስ ይኸውን። ጥናኽ ሰብ ብካገራት ልቡ ምስ ኣደንደን ኣይመሃርን እዩ። እዚ እዋጅ እዚ እታ መንግስቲ ናይ ኣምሳኽናን ናይቲ ቅቡሉን ምዃና ይገልጽ።

2) ጽዋእ ቀጥታ ኣምሳኽ፤ እዚ መዓታት እዚ ምናልባት ብሓደ እዋን ወይ ሓደ ድሕሪ ሓደ ኣብ ምድሪ ዚፍጸም እዩ፤ ዚብል ሓሳባት ይወሃብ እዩ።

ሰ) ፍርድ እቲ ቐዳማይ ጽዋእ (ፊደይ 1612)፤

እዚ ነቲም ነቲ ማሕተም ዝተቐበሉን ንምሰሊ እቲ ጸረ ክርስቶስ ዝሰገዱን ሰባት፤ ብርቲስ ቀሳቢ ከም ዚወርዶም ዚገልጽ እዩ። ሰለዚ እቲም ንጉይታ ዝተቐበሉን ኣብ ምድሪ ዘለውን ሰባት እዚ ኣይኪበጽሑምን እዩ። እቲም ሰባት ግና በዚውን ኣይተነሳሩን። "ብሰሪ እቲ ቆንገላምን ኣቑላሉምን ከላ ነቲ ኣምሳኽ ሰማይ ጸረፍዎ፤ ካብ ግብርምውን ኣይተነሳሩን።" (ፊደይ 1611)።

ሰ) ፍርድ እቲ ሽልላይ ጽዋእ (ፊደይ 1613)፤ በዚ ጽዋእ እዚ ግያት ባሕሪ ናብ ደም ኪልወጥ እዩ። እዚ ምስ ኩነት ከላ፤ እቲም ኣብሉ ዚርከቡ ህያዎን ፍጥረታት ከላ ኪሞቱ እየም። እዚ መቐጸልታ ናይቲ ሓደ ሲሶ ዝቐተለ ካልኣይ መለኸት እዩ። 75% ናይ ምድሪ ግይ እዩ፤ እዚ ምስ ዚበላፅ ደላ እንታይ ኪኸውን እዩ፤ እሰከ ክተውሓሉ። "እቲ ሽልላይ ደማ ጽዋሉና ብብሕሪ ፍሰሰ። እቲ ባሕሪ ሽላ ከም ናይ ምውት ሰብ ዚመሰል ደም ኩነት ኣብቲ ባሕሪ ዝጸንሐ ትንተሰ ዘለዎ ኹሉ ህያው ደማ ሞተ።" (ፊደይ 1613)።

ሐ) ፍርድ እቲ ሰልሳይ ጽዋእ (ፊደይ 1614-7)፤ በዚ ጽዋእ እዚ፤ እቲ ንጸሀ ግያት ናብ ደም ተለወጠ እዮ፤ ዚሰተ ግይ ተላእኑ ማለት እዩ። እዋይ ዚሰተ ግይ ክትሰለን ከንደይ ይኸፍላ፤ እዚ ከላ ደም ቅዳሳት ሰለ ዘፍሰሱ ዝረኽቡምን ዚግብሉምን እዩ። እቲ ንዓመታት ተጎረጎሉ ዝኸበረ ኣምሳኽ ትዕዝቡ ዚውድላሉ እዋን ኪመጽእ እዩ ማለት እዩ። እቲ ፍርዲ ቅዱስ ምዃኑ ሽላ ርዳእ እዩ። "እቲ መልእኽ ግያት ደማ፤ ኣታ ቅዳሳ፤ ዘሉኻን ዝኸርካን፤ እዚ ብምፍራድካ ጻድቕ ኢኻ፤ ደም ቅዳሳትን ደም ነቢያትን ኣፍሲሶም እየም እዮ፤ ንሰኻ ደማ ኪሰትዩ ደም ሃብኩም፤ ዚግብሉምውን እዩ፤ ኪብል ከሉ ሰማዕኩ። እቲ መሰውእ ደማ፤ እወ፤ ኣታ ኹሉ እትኸላል ኣግዚኣብኺር ኣምሳኽ፤ እቲ ፍርድታትኩሳ ሓቕን ቅንዕናን እዩ፤ ኪብል ከሉ ሰማዕኩ።" (ፊደይ 1615-7)።

መ) ፍርድ እቲ ራብዓይ ጽዋእ (ፊደይ 1618-9)፤ በዚ ጽዋእ እዚ፤ ሓይሊ ጸሓይ በርትዕ እዮ፤ ሰባት ኪጸወርዎ ከላዕ ዘይከላሉ ኩነት። እቲ መቐት እዞኖ ሰለ ዝበርትዕ ከላ ሰባት ኪጸወርዎ ኣይከላሉን። ጥናኽ ሰባት ኣብ ከንዲ ዚንሲሉ ንኣምሳኽ ተጸረፍዎ። "እቲ ራብዓይ ከላ ጽዋሉ ኣብ ጸሓይ ኣፍሰሰ፤ ንኣላውን ንሰብ ብሓዊ ኹተንድድ ተዋህባ። እቲም ሰብ ደማ ብብርቲስ ሃሩር ነደዱ፤ ንሰኻ እቲ ኣብዘን መዓታ እዚኡን ሰልማን ዘለዎ ኣምሳኽ ከላ ጸረፍዎ፤ ክብሪ ሺህብዎውን ኣይተነሳሩን።" (ፊደይ 1618-9)።

ረ) ፍርድ እቲ ሓምሳይ ጽዋእ (16110-11)፤ በዚ ጽዋእ እዚ፤ ሰልማን እቲ ጸረ ክርስቶስ ተተንከፈ እዮ፤ መንግስቲ ጸልመተት። እዚ ኩነት እዚ ሽላ ድኻም እቲ ጸረ ክርስቶስ ዚገልጽን፤ ሰባት እቲ ናብሉ ምሰጋዶም ዚተገናኙዎን እዩ ዚኸውን። ጥናኽ እቲም ሰባት ኣብ ከንዲ ዚንሲሉ ንኣምሳኽ ጸረፍዎ። እዚ ሽላ፤ ልቢ ሰብ እዞኖ ሓያልን ጸጋ ኣምሳኽ እንተ ዘይከውን ዘይቐበልን ምዃኑ እዩ ዚሕብር። "እቲ ሓምሳይ ከላ ጽዋሉ ኣብ ዝፋን እቲ ኣራዊት ኣፍሰሰ። እታ መንግስቲ ደማ ጸልመተት፤ ብሰሪ እቲ ሰፊደውን ልሳውንቶም ሓየኹ። ብሰሪ እቲ ቆንገላምን ኣቑላሉምን ከላ ነቲ ኣምሳኽ ሰማይ ጸረፍዎ፤ ካብ ግብርምውን ኣይተነሳሩን።" (ፊደይ 16110-11)።

ሰ) ፍርድ እቲ ሻዳሻይ ጽዋእ (ፊደይ 16112-16)፤ በዚ ጽዋእ እዚ እቲ ንብዓር ርባ ኣፍራጥስ ደረቕ እዮ፤ ሓተም ንውግላ ኣርግጊዶን እ ተጻለው ሰባት ናብ እሰራኣል ንኺመሩ ከም ዘይግባቶም ኩነት።

(97.11.44)። እዚ ውግእ እዚ ገህዝብታት ኩነ ምድሪ ኣገጻጸር ኣምላኹ ዚላዕልን ብሰይጣን እቲ ገበል፣ ጸረ ክርስቶ እቲ ኣራዊትን እቲ ነብዪ ኣሰትን ዚደፋፋእን ዚምራሕን እዩ። "ንጥቶም ከላ ናብቲ ብልብራደሲቢ ኣርግጺን ዚበገል ቦታ ኣከበም" (ራእይ 16:16)።

፡፡) ፍርዲ እቲ ካብዓይ ጽዋላ (ራእይ 16:17-21)፡፡ ጽዋላ እዚ፣ እቲ ናይ መወጃታ መዓት ፈሰሰ። ቢቢ ብርቱዕ ኩነት ን... ብርቱዕ ምንቅጥታዊ ምድሪ ከላዕ ንኹተግታት ዚህኡደሲታት ዚጥልቑን ከምኡውን ንሰባት ዚጥፍልቑ ናብዪ ባረድንኪወርድ እዩ። ግናኹ ሰባት ኣብ ከንዲ ዚንቢሑ ብኣምላኽ ኪጸረፍዎ እየዎ። እዚ መዓት እዚ ናብቲ ናይ መወጃታ ዘበን እቲ ብርቱዕ ጸበባን ምግላጽ ክርስቶስን እቲ ሽዑ ዚፍጸም ሽሕ ዓመት ግዝላት ክርስቶስን ይወስደና።

፡፡) ፍርዲ እቲ ዓባይ ስመንዝራ ባቢሉን (ራእይ 17)፡፡ እዚ ፍርዲ እዚ ኣብታ ቦቲ እዋን ብርቱዕ ጸበባ እትህሉ ሃይማኖታዊት ትኣል ዚፍጸም እዩ። እዚላ መጽሓፍ ቅዱስ ኣመንዝራ ኢልዋ ኣሉ። ሰላዚ እዚላ እታ ብዘይኣመንቲ ዝቐመት ኣምሰሉ ቤተ ክርስትያን (ቤተ ክርስትያን ከንብላ ንኺልእ እንተ ኹንና ኣይፈልጥን) እያ።

፡፡) መግለጺ እቲ ስመንዝራ ሃዋርያ ዮሃንስ ብዛዕባ እቲ ኣመንዝራ ኣብራህ ገሊጹ ኣሉ። እስከ ገላ ካብቲ መግለጺታት ንርእዞ።

1) እቲ ትኣል ባቢሉን ስመንዝራ ስለዮሉ ሃዋርያ ዮሃንስ እቲ ባቢሉን ናይ ኣመንዝራ ተለዋዋጥን ንዝሓደሮ ዚመስልን ምዃኑ ይምህር እዩ። ሰላዚ እዛ ቤተ ክርስትያን እዚላ ከምታ መርዓት ክርስቶስ እንተ መሰለት እኳ፣ ካብኡ ወጺኦ ዘመንዝራት እያ (ራእይ 17:1-2, 15-16)።

2) እቲ ትኣል ከም መንፈሳዊት መራሕቲ እያ (ራእይ 17:18, 21)፡፡ መንፈሳዊ ኣመንዝራን ኣብ ጽሑፋት ንኣሳዊት ሃይማኖታዊት ማሕበር ዘመልከት እዩ። "ንዝታት ምድሪ ምስኣ መንዚርዎ፣ ኣብ ምድሪ ዚነብሩውን ብወይኒ ምንዝርኳ ሰኪርዎ" (ራእይ 17:12)።

3) እቲ ትኣል ስብ ፖለቲካውን ስብ መራሕቲ ትርክብ እያ (ራእይ 17:13)፡፡ እታ ኣመንዝራ ነቲ ኣብላ ዝኾነ ጸረ ክርስቶስ ከም ትቆጸጸር እያ እትመስል። "...7 ርእሰን 10 ርኅን ኣብ ዘለዎ ሰግት ጸርፊ ዝመደረ፣ ቐይሕ ኣራዊት እተቐመጠት ሰበይቲ ርእሹ" (ራእይ 17:18)።

4) እቲ ትኣል ሃብታምን ባሕብቲን ኩነት (ራእይ 17:14)፡፡ እቲ ኩሉ ዘለዎ ሰላቢት ዝኾነት ሃብታም እያ። "እታ ሰበይቲ ሽላ፣ ቐይሕ ግምገማን ቀይሕ ውጽኦ ከፃንን ተወንዚፋ፣ ብወርቅን ከቡር እምንን ኣዕናቑን ተሰቢግ ክበረት፣ ርኽብት ምንዝርኳ ዝመልእ ዚፈንፍን ጽዋላ ወርቂ ኣብ ኢኳ ሓሃ ክበረት" (ራእይ 17:14)።

5) እቲ ትኣል ንዚ እታ ንክርስቲና ፈብቲ ከተምጸላ እትጸልር ዘላ ዝቐለፈ ይመስል (ራእይ 17:16)፡፡ እወ ዘይተገልጸ ሃገር ሰለ ዘለዋ እዩ ምስጢር' ተብሂሉ ዘሉ። "ኣብ ግምባራ ሽላ ምስጢር እታ ዓባይ ባቢሉን፣ ኣደ ኣመናዝርን ኣደ ርኽብት ምድርን፣ ዚባል ስም ጽሑፍ እዩ።"

6) እቲ ትኣል ብዓለም ሰገደ ደረጃ እተወደበት ንኣመንቲ እተባቕደ እያ (ራእይ 17:16, 18)፡፡ እወ እታ ትኣል ብደም እተም ቅዱሳን ዝሰኸረትን ኣብ ኩሉ ቦታታት እተወደበት እያ። "እታ ሰበይቲ ሽላ ብደም ቅዱሳትን ብደም እተም ምስክር ዮሰብን ሰኪራ ርእሹም ምስ ርእሹም ሽላ ብርቱዕ ምግራም ተገረምኩ።...እታ ኣመንዝራ ተቐማግቶ ዝርእሹ ማያትሲ ኣህዛብን ብዙሕ ሰባን ህዝብታትን ቋንቋታትን እየዎ" (ራእይ 17:16, 18)።

7) እቲ ትኣል ቦቲ ኣራዊት (ጸረ ክርስቶስ) ከትጽምሰሰ እያ (ራእይ 17:16-17)፡፡ እዚ ኣራዊት እዚ እቲ መራሕ ናይታ ሽዑ እትህሉ ዓለም እዩ፣ እቲ ምኽንያት ምድምሳሳ ሽላ ንኣልጣኡ ሰለ ተሰግላ እዩ። "እተም ዝርእሹም 10 ቐርንን እቲ ኣራዊትን ከላ ነታ ኣመንዝራ ኺጸልእዋን ኪግበንዋን ጥራይ ኺገበርዋን ንኪታላ ኺበልዑን ብሓዊ ኺንድድዋ እየዎ። ግለት ኣምላኽ፣ ሓሳብ ኺገብሩን ሓደ ሓሳብ ኪኹኑን፣ ቃል ኣምላኽ ከወፊ ዚፍጸም ከላ፣ መንዝሳቶም ነቲ ኣራዊት ኪህበዎን ኣብ ልቦም ኣእትዩ ኣሉ። (ራእይ 17:16-17)።

8) መንነት እቲ ኣመንዝራ፡፡ መንነት እታ ኣመንዝራ ምስ እታ ዓባይ ባቢሉን ብትምህርትን ተግባርን ይመሳሰል እዩ። ሰላዚ እዩ ምስጢር ባቢሉን እተሰህለ። እቲ ኣብተን ዓባይቲ ኣብያተ ክርስትያናት ተኣታትዩ ዘሉ ሓሳዊ ትምህርቲ፣ ምስታ ኣደ ሓሳዊ ትምህርቲ ዝኾነት ባቢሉን የመሳሰለን እዩ። እዛ ቤተ ክርስትያን እዚላ ብእዋን ቁሳር ቆንዳማንጢኖስ ምስ መንዝሳቲ ምስ ተላሳሰረት ካብ ዓለም ብዙሕ ዘደሊ ሃገራት ከም ዘተኣታተወት ርዓላ እዩ። ሰላዚ እዛ ኣመንዝራ እዚላ እታ ንኹሉ እምነታት ጠርኒፋ ብሓደ ምምሕዳር ሓደ ከትገብር እትፍትን ትኣል እያ።

9) ፍርዲ እቲ ስመንዝራ፡፡ እቲ መጀመርታ ቦታ ኣመንዝራ ተዓቢላሉ ዝኾነ ኣራዊት ኣብ መወጃታ ኣብ ትሕቲኡ ከለትዋን ኪድምስሳን እዩ። (ራእይ 17:18, 16-17)። እቲ ዓብዪ ጸገሙ ንሳ ምስቲ ንዕሉ ዚግበር ኣምልኽ እትወጻደር ሰለ እትኹሉ እዩ እምበር ሓቀኛ ሰለ ዝኾነት ኣይኩነን። እቲ ጸረ ክርስቶስ ኩሉ ሰገደት ንዕሉ ኪኸውን ሰለ ዚደሊ ሽላ የጥፍላ።

10) ስብ መፋርቕ እቲ ብርቱዕ ጸበባ ዚኹኑ ገላ ፍጻሜታት፡፡ እቲ ዘበን ብርቱዕ ጸበባ ኣብ ከልተ ግለት ሰሰሰሰተን ፈረጃን ዓመታት ዚኸፈል እዩ። እቲ ዝበርቶ ፍጻሜታት ኣብቲ ዳሕረዋይ እዋን ኪፍጸም እዩ። እስከ ገላ ካብቲ ኩነታት ከንርእዞ።

11) ምፍራስ ኪፃን ጸረ ክርስቶስ ምስ ጸሰራሕል (97.9.127)፡፡ ጸረ ክርስቶስ ኩሉ ሃገራቱ እናሰለጠሉ ምስ ኪደን ሓይሉ ምስ በርትዑ፣ ኣብ መፋርቕ እቲ እዋን ኪጥኡ ምስ ጸሰራሕል ኪፍርሶ እዩ። እቲ ኪፃን ምስ ጸሰራሕል ኣብ መጀመርታ ኩሉ ኣምልኺላ ዚድግፍ ሰለ ዝኾነ ከትቅበሉ እያ። "እነ ብሎም ኣባይ መጻእኩ እዋ ኣይተቐበልኩምንን፣ ካልእ ብሎም ርእሱ እንተመጸ፣ ንእሉ ዝትቅበልዎ ኢኹም" (የሃ.5:48)። ደሓር

ጥናት ከዚህ ከፍርሰ እዩ። "...አብ ፈረጃ እታ ሰሙን ከአ ነቲ መስዋእቲ ሕፋደን ነቲ መስዋእቲ ብልዕን ከውግድ እዩ።" (ጥን.9:27 2ተሰ.2:3-4)።

ሀ. አይሁድ ንእምሳኸ ጥራሕ ከም ዚሰግድ ይልጅ
(ሬእይ 12:10-12)። ጸረ ክርስቶስ ቦቲ ነቡዪ ሓሰት አቢሉ ንዕሉ ከሰገደሉ ምስ እዘነን ነቲ ቤት መቐደስ ምስ አርክስን አይሁድ ከቃወምን ምቕባል ከአብይዎን እየም እሞ። አባታቶም ሰደት ይጅምር። ከነዚ ምግላጽ ክርስቶስ ከአ የሳቸዮም። እቲ ሰደት እዘዩ ከቢድ እዩ፤ እግዚአብሔር ጥናን ይቅድስ እዩ።

ሐ. ውግእ ሰይጣንን ግኃሉል ሲቀ መላእክትን
(ሬእይ 12:7-12)። አብ መፋርቕ እቲ ብርቱዕ ጸበገ ሰይጣንን መላእክትን ምስ ግኃሉልን መላእክትን አብ ሰማይ ይዋግሉ እሞ፤ ሰይጣን ተሳታፊ ናብ ምድሪ ይደርብ። ሽዑ ነቲ ጸረ ክርስቶስ ኩሉ ሓይሉ የልብሰን ዝፋኑ የጸንግሉን። በዚ ሽእ እንጻር እስራኤል ይሰፍልን ከጥፍእ ፋሕተርተር ይብልን። እዚ ውግእ እዚ ነቲ ዝል ግለት ሰይጣን ናብ ምድሪ ዚደርብዎ እዩ። ዝተደርበዩ ከአ ከነዚ ከንደይ ከጥፍእ ከም ዚደሊ ርጉጽ እዩ።

መ. ብርታቦ እቲ ፍርድታት
ብዘሓት ጸሓፍቲ ነቲ ፍርድታት እቲ መላእክትን ጸዋላትን አብ መፈጸምታ እዋን እቲ ብርቱዕ ጸበገ ከም ዚፍጸም እየም ዚህረቡ። እወ! እቲ ኩነት እናሸፍኑ ከም ዚሽይድ ብኹሉ መገዳ ርቓእ እዩ።

ረ. ምዕሳድ እቶም 2 መሰኻኸር (ሬእይ 11:13, 11-12)። እቶም ክልተ መሰኻኸር እቶም ከም ዝርእዮሉ መሲን ኤልያስን ድሕሪ ሰለሰተን ፈረጃን ዓመት ናይቲ ብርቱዕ ጸበገ ብጸረ ክርስቶስ ተቐቲሎ። ድሕሪ ሰለሰተን ፈረጃን መፍልቲ ተንሲእም ናብ ጉይታ ኪሸዱ እየም። "ድሕሪ ሰለሰተ መፍልታን ፈረጃን ደማ መንፈስ ህይወት ካብ እምሳኸ እተዋም፤ በኢጋርምውን ቈሙ፤ ነቶም ዝመመትዎም ከአ ብርቱዕ ፍርሃት ወደቆም እሞ፤ ነጀው ደይቡ፤ ዚብሉም ዓብዱ ድምጺ ኸብ ሰማይ ሰምዑ። ብደቡና ደማ ናብ ሰማይ ደየቡ እሞ እቶም ጸላእቶም ጠመትዎም።" (ሬእይ 11:11-12)።

ሰ. ሰውነት መንፈስ ቅዱስ ብዘነን እቲ ብርቱዕ ጸበገ
ከሕተት ከቢድ ሕቶ እሉ። እዚ ሽእ። "ብዘነን እቲ ብርቱዕ ጸበገ መንፈስ ቅዱስ ከምቲ ብዘነን ቤተ ክርስቲያን ኩይኑ ኪፃዱ ድዩ?" ዚብል እዩ። መልሱ ሽእ አይፋልን እዩ። ምክንያቱ ቦቲ እዋን እቲ ህዝቢ እምሳኸ እስራኤል እምበር ቤተ ክርስቲያን ስለ ዘይኩነት፤ ከምቲ ዘነን ብሉይ ኪፃን ዝክበር እዩ ኪሸውን። ጥናኽ የለን ከምቲ ዘነን ቤተ ክርስቲያን እምበር ኪህሉ ዚብሉ እለዉ። ነዚ ኪረድኡ ከአ ከምዚ ዚሰብስ ይብሉ።

1) ሰብ ኪድሕን ርትዓ መንፈስ ቅዱስ ስለ ዚድልዮን ሽዕ
ሽእ ዚድሕኑ ሰባት ስለ ዚሰውን። እወ! እዚ ሓቲ እዩ ጥናኽ ብዘነን ብሉይ ኪፃንውን ሰብ ይድሕን እኮ ነይሩ እዩ።

2) እቶም ወንጌል ዚሰብኩ ብደገፍ መንፈስ ቅዱስ እየም
ዚሰብኩ። ሽዕ ወንጌል ብቶም 144,000 አይሁዳውያንን ብቶም ሽዕ ዚእምኑ ሰባትን ኪሰበኽ እዩ። ብዘይ መንፈስ ቅዱስከ ከመይ ዝበለ ወንጌል እዩ ኪሰበኽ? (1ተሰ.1:5)።

3) ሰብ ብደገፍ መንፈስ ቅዱስ እዩ ኪፈገገ ዚሽእል
ሰብ መቶም ነቲ እዋን እቲ ኪፈገገ ዘይሽእል እዩ። ስለዚ ከነዚ መጨረሻ ኪፈገገ እንተ ኹይኑ ደገፍ መንፈስ ቅዱስ ኪህልዎ አለም። ጥናኽ ብዘነን ብሉይ ኪፃንውን ሰባት ይፅገሉ ነይርም እየም። (ግ.7:154-55, 57-59)።

4) እቶም ክልተ መሰኻኸር ካብ እምሳኸ መንፈስ ህይወት ተዋሂቦም ተንሰሉ
እወ እዚ ጥና ምስቶም ሰባት ይነብር ግለት አይኩነን። አብ ዘነን ብሉይ ኪፃንውን እኮ መንፈስ ህይወት ተዋሂቡ ነይሩ እዩ። (ሬእይ 11:11-12) ስለዚ ከም እዋን ብሉይ ኪፃን እምበር ከም እዋን ሓፂኽ ኪፃን አይከህሉን እዩ እብል።

ይ. ውግእ አርማጊዶን
አብ መፋርቕ እቲ ብርቱዕ ጸበገ ሓሊፍ ነተን ሰጌናውያንን ምብራቃውያንን ሃገራት መራሓ ግብጹ ከአ ነተን ሃገራት አዕራብ መራሓ፤ ጸረ ክርስቶስ ሓይሊ ከም ዘይብሉ ብምሕላብ እንጻር እስራኤልን ጸረ ክርስቶስን ምስ ተላዕላ፤ ጸረ ክርስቶስ ከአ ብደገፍ እምሳኸ ንእስራኤል ኪብል ኪዕወተለን እዩ። እዚ ሽእ እዩ እቲ ካብ ቀሓሊ ምሕዋዩ። ድሕሪ ጸረ ክርስቶስ ብሓይሉ ዝተፃወተ መሲኦም ኪፃኑ ምስ እስራኤል ከፍርሰን ንፃላም ነቲ እቲ ነቡዪ ሓሰት ዝገበር እተሃረበ ምሰሉን ከትሰገድን ኪገብራ እዩ። ሽዕ እተን ንእስራኤል ከጥፍእ ዝተሸነሸለን ሃገራት ምብራቕን አዕራብን ንሰውን ስለ ዝተፃወገ ብምልዕዓል ጸረ ክርስቶስ ኩላ ፃላም አብ አርማጊዶን ንውግእ ከትፃሉ እያ። ምእንቲ እቶም ካብ ምብራቕ ዝመጹ ቦቲ ፈለግ ከይከልከሉ ሽእ ፈለግ ኢፍራጥስ ኪጸጽ እዩ።

እቲ ምል አርማጊዶን "እምባ ጌጊዶ" ግለት እዩ። እዚ ግለት ከአ "ሰፈር ሰራዊት" ግለት እዩ። ጥናኽ ክርስቶስ ጥፍላት ህዝቢ እስራኤል ከይመጽእ ካብ ሰማይ ምስ ቅዱሳኑ ተፃፂቡ ኪምለስን አብሉ ነቲ አራዊት ኪሰዕርን እዩ (ሬእይ 19:11-21)። ሽዕ እቲ ጸረ ክርስቶስን እቲ ነቡዪ ሓሰትን ብህይወቶም ተታሒዞም ናብቲ ቀላይ ሓዊ ብምእታው እቶም ቀዳሞት ናብ ዝነም እሳት ዚእትው ኪሸኑ እየም፤ በዚ ሽእ እቲ ብርቱዕ ጸበገ ይፍጸም። እቲ ቦታ አብ ለሰ ይዝርከል ብወገን ደቡብ አብ ሃገር እስራኤል ዚርከብ ኩሉላዕ ቦታ ውግእ እዩ። ውጽኢት ናይቲ ውግእ እዘዩ ከቶእ እዩ። (ዘክ.12-14)። ብኸምዚ ከአ ይግለጽ።

ሀ. ልዘዩ ብዘሕ ሰራዊት ንእስራኤል ኪጥፍእ ኪሸግ እዩ
"ቦታ መፍልቲ እቲእ ደማ ኪሸውን እዩ፤ የሩሳሌም ንኹላቶም ህዝባታት ከቢድ እምኒ ዝገብራ እየ፤ ዚሰከምዎ ዘበሉ ኹላቶም እዘዮም ኪፈሰሉ እየም፤ ኩላቶም እዘዛብ ምድራውን ንምድራራ ሽእከሱ እየም።" (ዘክ.12:1-3)። እቲ ውግእ አብ ዙርያ የሩሳሌም ኪሸውን እዩ። (ዘክ.12:4-9)።

ሀ. ልዩሁድ መሰረተ ክርስቶስ ብብዙሃት ኪቸበል እርምጊ
 እዚ ምስ ተፈጸመን ክርስቶስ ብዝበሪ ምስ መጻን ልዩሁድ ብብዙሃት ኪቸበል እዮም። "... ንሓቶም ከላ ንላይ፣ ነቲ ዝወገለም ሺጥምቲ እዮም፣ ከምቲ ንሓደ ውሉዳ ዚበዝሉ፣ ከምቲ ንበዝሩ መሪር ሓዘን ዚሓዝሉ ለምሪርም ኪሓዝሉ እዮም።" (ዘካ.12:10)። እቲ ህዝቢ በቲ ዝገበር ዘይደገገን ሓዘኖ ኪጠግሰን ብምግላጽ ክርስቶስ የሱስ ኪሕበንን እዩ። (ዘካ.12:11-14)።

ሐ. እቲ ህዝቢ ካብ ርኽበቲ ኪጸገህ እዩ፡ እዚ ሽላ ጸጋ ለምላሽ ነቲ ህዝቢ እበራኤል እዩ፡ በዚውን ይቕረታ ሓጢአት ኪረከብ እዩ። (ዘካ.13:1-9)። ሽዑ ሽላ ነቲ መሰህ ኪቸበል እዮም። (ዘካ.14:1-2)።

ገ. ካብቲ ዘበን ብርቲዕ ጸበባ እንታይ ንመሃር? ካዚ ዘበን እዚ እንመሃር ብሕሕ ነገራት ኣሉ። እስከ ገላ ካብሉ ክንርእ።

ሀ. እቲ ዘበን መወጻእታ እዩ (ማቴ.13:189-401 24:131 28:119-20)፡ እቲ ዘበን መወጻእታ ምዃኑ ተገሊጹ ኣሉ። እቲ ዘበን ናይ መወጻእታ ዘበን ጻጺድ እዩ። "እቲ ዝዘርእም ጸላሊ ሽላ ድያብሉስ እዩ፣ እቲ ቐውዲ ድማ መወጻእታ ጻሎ እዩ፣ እቲም ጻጺድ ሽላ መላእኹቲ እዮም። ክርዳድ ተላኪቡ ንሓዊ ከም ዚነድድ፣ ብመወጻእታ ጻሎ ከላ ከምኡ ኪሽውን እዩ።" (ማቴ.13:189-401 ራእይ 14:14-20)።

ሐ. በቲ ዘበን እቲ እቲ ጸረ ክርስቶስ ኪግለጽ እዩ
 (2ተሰ.2:18-4:6-8)፡ ጸረ ክርስቶስ ከምቲ ላቕዲሞና ዝገለጸና፣ ብሓጢአት ዚሕጉሱ፣ ምፍረስ ሕጊ፣ ዕቡድን ሓላውን ዝኾነ መራሒ በቲ እዋን እቲ ሺግለጽ እዩ። እቲ ኣብ ሽት ኤደን ብሰይጣን እተዘርእ ዘርእ ሓጢአት፣ ብእዋን እቲ ብርቲዕ ጸበባ፣ በቲ ጸረ ክርስቶስ ኣቢሉ ኣብቲ ዝለዓለ ደረጃ ኪበጽሕ እዩ። "እቲ መፍረስ ሕጊ ድማ ሽዑ ሺግለጽ እዩ። ንእኡ ጉይታና የሱስ ብመንፈስ ኣቶ ገይሩ ሺጥፍኢ፣ ብምግላጽ ምጽላቱውን ክንቲ ሺገብር እዩ።" (2ተሰ.2:18)።

ሐ. በቲ እዋን እቲ ሓጢአት ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ኪበጽሕ እዩ
 (ራእይ 9:1801 11:1181 16:19-11)፡ ከምቲ ኩላትና እንርድእ መቐጻብቲ ንሰብ ብጠደሉ ኪንላሕ እዩ ኪገብር ዚግባእ፣ በዚ ም እዚ ግና ከምኡ ላይኪሽውንን እዩ፣ ኣብ ክንዲ ዚጠግሱ ኪገዱ እዮም። ናብ ጣሊታት ተመልሱ፣ "እቲም በዘን መፃት እዚሉትን ከይተቐትሉ ዝተረፉ ሰባት ከላ፣ ንኢጋንንትን ነቶም ኪርእዩ፣ ወይስ ኪሰምዑ፣ ወይስ ኪሸፉ ዘይከላለው ጣሊታት ወርቅን ብርርን ኣበራዝን ኣእግንን ኣዕጻውን ከይሰግዱ ኹቡቲ ግብሪ ኣእጻምም ላይተክሉን።" (ራእይ 9:120)። በቲ ዝጠጽሎም ነገራት ኣንጻርጸሩን ስም ለምላሽ ጸረፉን፣ "እቲም ሰብ ድማ ብብርቲዕ ሃርር ነደዱ፣ ንከም እቲ ኣብዘን መፃታት እዚሉን ሰልጣን ዘለዎ ለምላሽ ከላ ጸረፍዎ፣ ከብሪ ሺህብዎውን ላይተክሉን። ... ብሰሪ እቲ ሰፊይውን ልሳውንቶም ሓየኹ። ብሰሪ እቲ ፆንዛለምን ላቕላሉምን ከላ ነቲ ለምላሽ ሰማይ ጸረፍዎ፣ ካብ ግብርምውን ላይተክሉን።" (ራእይ 16:19-11)።

መ. በቲ እዋን እቲ ተሓጻ ለምላሽ ይግለጽ (ኢ.ሳ.28:1211 24:121 ራእይ 14:19-10)፡ ለምላሽ ለምላሽ ብሰሪ ጻዕጽ ሰብ ብተሓጻ ይወርድን ይቐጽዮምን፣ "እንሆነለንዚላብሪ ነቶም ኣብ ምድሪ ዚነበሩ ብሰሪ እከበም ኪቐጽዮም ካብ ሰፍራኡ ይወጽእ ኣሉ።" (ኢ.ሳ.28:120-211 24:1-2)። እቲ ዝጻበ ተሓጻ ለምላሽ ነቲ ጸረ ክርስቶስ ምቕባሉምን ንክርስቶስ ምንጻጎምን እዩ። እዚ ሽላ ካብ ወይኒ ተሓጻ ለምላሽ ኪሰትዩ ይገብርም።

ራ. በቲ እዋን እቲ ለምላሽ ነቶም ናሓ ኪሕልዮም እዩ
 (ራእይ 7:11-12)፡ በቲ እዋን ብርቲዕ ጸበባ ብምስክርነት እቲም 144,000 መስኻዝር፣ እቲም 2 መስኻዝርን ካልሓት ኣመንቲ እቲ እዋን እትን ብሕሓት ሰባት ንወገጊል ኪቐበሉን ንምስሊ እቲ ጸረ ክርስቶስ ምስጋድ ኪላብዩን ነቲ ግሕተሙ ከይተቐበሉ ኪተርፉን እዮም። ለምላሽ ከላ ክሊተም ካብ ወራር እቲ ጸረ ክርስቶስ ብዝገርም ተላምራት ኪሕልዮም እዩ። ኣብዚ እቲም ዚድሕኑ መን እዮም? ዚብል ሕተ ኣሕጽር ኣቢልና ብዘበላ መንነቶም ክንርእ ኢና።

1) መንነት እቲም ዚድሕኑ ልዩሁድ፡ ነቶም ዚድሕኑ ልዩሁድ ኣብ 4 ክፈልና ክንርእዮም ኢና።

ሀ) እቲም 144,000 ወ 724ውያን ልዩሁድ፡ እዚላቶም ብዘይካ ካብ ነገድ ጻን ካብ ኩላቶም እቲም ካልሓት ነገሳት 12,000 ዝተቐጽሉ እዮም። እዚላቶም ነቲ እዋን እቲ ዝኾኑ ወንጌላውያን እዮም። ወንጌል ናብ ብዘሉ እቲ ህዝቢ ኪቐጽሑ ከላ ጉይታ ምላታቶም ኪሽውን እዩ። እቲም ዝሰምዕዎም ከላ ብሕሓት ኪቐበልዎም ከለው፣ ኣንጻርም ዚለዓለውን ኣለው ግናኻ ብምክልኻል ለምላሽ ገላ ኪገብርዎምን ኪጉድእዎምን ላይኸሊን እዮም።

ሐ) እቲም ካብ ጸረ ክርስቶስ ሃጻም ናብ በረኻ ዝተሰዱ ልዩሁድ (ራእይ 12:16,18-14)፡ እዚላቶም እቲም ኣብ መፋርቕ እቲ ብርቲዕ ጸበባ እቲ ዝበል ናብ ምድሪ ምስ ተደርበዩ ለምላሽ ካብሉ ኪሰውርም ኣሉ፣ ናብ በረኻ ዚወስደምን ዚሰወርምን ላይሁድ እዮም። እቲ ተሓርርም ብልኸዕ ፍሉጥ ላይኹንን። "እታ ሰበይቲ ድማ፣ 1280 መፃልቲ ሺምግብዮናብቲ ለምላሽ ዘጸላወላ ቦታ ናብ በረኻ ሃደመት። ... ነታ ሰበይቲ ሽላ፣ ካብ ገጽ እቲ ተመን ርሒፆስ ዘመንን ዘመናትን ረረፆ ዘመንን ከትምገብ፣ ናብ በረኻ ናብቲ ሰፍራላ ምእንቲ ኸትንፍር፣ ከልተ ክንፈ ናይቲ ጻብደ ንሰሪ ተቐባጢ።" (ራእይ 12:16,14)።

ሐ) እቲም ምስክር የሱስ ሓሰም ትእዛዝ ለምላሽ ኪሕልዉ ተረፍ ዘርእ እቲ ሰበይቲ (ሰበራኤል) (ራእይ 12:17)፡ እታ ኣብዚ ምዕራፍ እዚ ተጠቐሳ ዘላ ሰበይቲ ንእስራኤል ለምብር ንቤተ ክርስትያን ኪምልከት ላይኹንን። ምክንያቱ ቤተ ክርስትያን ኣብ እዋን እቲ ብርቲዕ ጸበባ ኣብ ምድሪ የላን። እቲ ወዲ ሽላ የሱስ ክርስቶስ እዩ። ንሱ ሽላ ካብ ላይሁድ እዩ መጺኡ። (ራእይ 12:151 19:151 መዝ.2:8-9)። ለምብላር

አምላክ ነታ ሰበይቲ ብዘገርም መገዲ ኪሕልዮ እዩ። ሰይጣን እኳ ከጥሩላ እንተ ፈተነ።

መ) አቶም ክርስቶስ ኪግልጽ ከሉ ብንብዓት ዚቐበልዎ ልዩሁድ (ዘኢ12(11-14))፡- ጉይታ ብዝበሪ ቪግልጽ ከሉ እየም ሽዑ ብህይወት ዚጸንሑ ላይሁድ ቦቲ ተደም ብህይ ምቕባሉም ዚበጽሑም መቐዳዕቲ አምላክ ትኑሶ ፈራዲ ምዃኑ አግኚናም ንክርስቶስ ብንብዓት ኪቐበልዎ እየም።

2) መንነት አቶም ዚድሕኑ ለህዛብ- እቶም ብእዋን እቲ ብርቱሶ ጸበገ ዚድሕኑ ለህዛብ ብኸልተ መገድታት ከንገልጽም ንኸላል ኢና።

ሀ) አቶም ካብ ብዘሉ ዓሊታትን ቋንቋታትን ዝተሰለጠኑ እምነ ኩዳውንቶም ብይም ስቲ ገንዘል እተሓጸሉ ለህዛብ (ራእይ 7(12-14))፡- እዚላቶም ብምስክርነት እቶም 144,000 ላይሁድን ቦቲ እዋን እቲ ንጉይታ ተቐቢሉም ዝላመኑ ለህዛብን ንጉይታ ብምቕባሉም ዝተሰለጸፉን ብሰሪ እምነቶም ዝተሰየቡን እየም። "ድሕሪ ደማ ርኢኹ፡ እንሆነብ ከሉም ለህዛብን ዓሊታትን ሀዘብታትን ካብ ብዘሉ ቋንቋታትን እተላከቡ፡ ሓደ እኳ ኪጂጽርም ዘይኸላል ብዙሓት ሰባ፡ ጸዕዳ ኸዳውንቲ ተኸዲናም፡ ዉንፈር ሰዩ ላብ ኢዶም ሓዞም፡ ...ካብቶም ሽማግሌታት ሓደ ደማ፡ እህም ጸዕዳ ኸዳውንቲ እተኸድኑሉን እንታዎት እየም፡ ካብይከ መጹ? ሌላ መለሰሰደ። ለነውን፡ ጉይታይ፡ ንሰኻ ተፈልጥ፡ በልከም። ንሱ ኸላሳዚላቶም ካብቲ ብርቱሶ ጸበገ ዘመጹ እየም፡ ንኸዳውንቶም ከላ ብይም እቲ ገንዘል ሓዲሞ እጸዕደው።"

ለ) ላብ ተጥፃ እቲ ጸረ ክርስቶስ ድልተዉ ከወ-ጉይታ ብዝበሪ ተግልጽ እምነ ለብታት እቶም ብዘበን ሸሕ ዓመት ግዝላት ክርስቶስ ዘንብሩ ካብ ዓሊታት ለህዛብ ሕሽኑ ሰባት ሕሽኑ እየም። እዚላቶም ንጉይታ ተቐቢሉም ነቲ ግሕተም እቲ ሓረጊት ዘይተቐበሉ ክሰሩም አምላክ ብዘገርም መገዲ ዝሓለፈም ሰባት እየም። እዚ ኸላ ብዙሕ ሃገራት የርእየና።

(1) ጸረ ክርስቶስውን ሓይሉ ውሱን ምዃኑን ንኸሉ ክርክበሉ ከም ዘይኸላልን እየብሓለዎ አምላክ እቲ እዋን እቲውን ኪሕለፍ ከም ዚኸላል ንመሃር።

(2) ላብ መወዳእታ ዘበን እቲ ብርቱሶ ጸበገ ጸረ ክርስቶስ ላብ መንግስቲ ብርቱሶ ቅልውላው ከም ዚበዝሕን ከም ዚኸብደን ንመሃር።

(3) እዚላቶም ብሓለዎ አምላክ ነቲ ሸሕ ዓመት ግዝላት ክርስቶስ ዚኸውን ወለዶታት ዝፈርዩ ለህዛብ ኪኹኑ እየም። "እተን መዓልታትታት እቲኤን እንተ ዘይሓጽራሉ፡ ሰጋ ዝለበሰ ኹሉ ላይምደሓንን። ምእንቲ እቶም ሕሩዖት ግና እተን መዓልታትታት እቲኤን ኪሓጽሩ እየን።" (ማቴ.24(22))።

ሐ) ላብ መወዳእታ እቲ ዘበን እቲ ሰይጣኖ ድልተዉ ኪድምበሉ እየም (ራእይ 19(20-21))፡- እዚ እዋን ብርቱሶ ሃገራት ናይ ምድሪ ኩሉ ናብ መወዳእታ ዚበጽሑሉ እዩ። ላብ መወዳእታ እቲ እዋን

ከላ ጸረ ክርስቶስ፡ ነብዩ ሓሰትን ነገስታት ምድሪ ኩላቶምን ንጥሩላቶም ላንጸር ክርስቶስ ላብ ውግእ ላርማጊዶም ኪለዓሉ እየም።ጉይታ ኸላ ምስ ኩላቶም ቅዱሳኑ መጺኡ ንህይወቶም መወዳእታ ኪገብራሉን፡ ነቶም 2 ዓበይቲ መዓይይቲ ሰይጣን ዝኹኑ ጸረ ክርስቶስን እቲ ነብዩ ሓሰትን ከላ ብህይወቶ ከወ፡ ናብ ገዢም እሳት ኪድርብዮምን ነቶም ካልላት ነገስታት ምስ ሰራዊቶም ብሲፍ ላቶ ኪቐትሉምን እዩ።(ራእይ 19(11-21))።

በዚ ኸላ እቲ ብርቱሶ ጸበገ ኪፍጸምን ጉይታ ብዝበሪ መጺኡ ነቲ ዝላ ግላት ሰይጣን ናብ መዓመቕ ኪወስዶን ላብኡ ኪላስርን እዩ። (ራእይ 20(8))።